

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **42** Ljubljana, sredo **15. 5. 2002**

Cena 1000 SIT

ISSN 1318-0576

Leto XII

DRŽAVNI ZBOR

2003. Zakon o poštних storitvah (ZPSto-1)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o poštних storitvah (ZPSto-1)

Razlašam zakon o poštних storitvah (ZPSto-1), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 25. aprila 2002.

Št. 001-22-36/02

Ljubljana, dne 3. maja 2002.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N

O POŠTNIH STORITVAH (ZPSto-1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon določa pogoje in postopek za izvajanje poštних storitev, ureja zagotavljanje in izvajanje univerzalnih poštних storitev, uvaja pogoje za dostopnost do javnega poštne-ga omrežja in izdajanje poštних vrednotnic, določa organizacijo in delovanje Agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) v delu, ki se nanaša na poštne storitve, določa pravice in obveznosti izvajalcev in uporabnikov poštних storitev ter ureja druga vprašanja povezana s pošno dejavnostjo.

2. člen

(pojmi)

V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. Direktna pošta je oglaševalsko, marketinško in drugo reklamno sporočilo, ki je enako po vsebini, razlikuje pa se v naslovnikovem imenu, naslovu in identifikacijski številki

ter je poslano najmanj desetim naslovnikom. Računi, fakture, finančni izpiski in druga neidentificirana sporočila niso direktna pošta. Poštna pošiljka, ki je znotraj istega ovitka kombinirana z drugimi pošilkami, ni direktna pošta.

2. Ekspresna pošta je poštna storitev prenosa poštne pošiljke, ki ima poleg večje zanesljivosti in hitrosti prenosa tudi eno ali več od naslednjih značilnosti: zagotovitev dostave v določenem času; prevzem pri pošiljatelju; vročitev naslovniku, ne glede na to, ali pošiljko ves čas od pošiljatelja do naslovnika spremlja oziroma prenaša ista oseba; možnost spremembe naslova ali naslovnika pošiljke v času prenosa; potrditev pošiljatelju, da je bila pošiljka vročena; sledenje in spremljanje pošiljke; prilagoditev posameznim uporabnikom poštних storitev. Za storitev ekspresne pošte veljajo vse določbe tega zakona, ki veljajo za poštne storitve, razen če zakon ne določa drugače.

3. Izmenjava dokumentov je storitev, s katero tretja oseba zagotavlja zaključeni skupini naročnikov sredstva, vključno s prostori in prevoznimi sredstvi, s pomočjo katerih ti naročniki medsebojno izmenjavajo poštne pošiljke.

4. Izvajalec poštних storitev je vsak izvajalec, ki je registriran za izvajanje poštних storitev in je o tem obvestil agencijo oziroma ima za to ustrezno dovoljenje.

5. Javno pošno omrežje so objekti in druge točke dostopa, naprave ter mobilna in druga sredstva, ki so medsebojno povezana v enotno tehnično in tehnološko celoto vključno z vsemi vrstami sredstev, ki jih uporablja izvajalec univerzalnih poštних storitev.

6. Mednarodna pošta je prenos poštne pošiljke iz druge države ali vanjo. Če je tako določeno s predpisi naddržavne organizacije, katere članica je Republika Slovenija, prenos poštne pošiljke iz držav članic te organizacije in vanje ni mednarodna pošta.

7. Poštne celine so dopisnice in ovitki, ki imajo natiskano znamko ali namesto znamke besedilo kot potrdilo, da je plačana poštnina za ustrezno cenovno stopnjo dopisnice oziroma ovitka.

8. Poštna pošiljka je pošiljka, ki je naslovljena v končni obliki, to je v takšni, v kakršni jo bo prenesel izvajalec poštних storitev. Poleg poštних pošilk korespondence, takšne pošiljke vključujejo še na primer knjige, kataloge, časopise, periodični tisk, poštne pakete, ki vsebujejo blago s komercialno vrednostjo ali brez nje.

9. Poštna pošiljka korespondence je vrsta komunikacije v pisni obliki na kakršnemkoli fizičnem mediju, ki ga je potrebno prenesti in vročiti na naslov, ki ga je navedel pošiljatelj v sami poštni pošiljki korespondence ali na ovitku. Knjige, katalogi, časopisi in periodični tisk se ne štejejo za pošno pošiljko korespondence.

10. Poštna pošiljka s potrdilom je poštna storitev, pri kateri prejme uporabnik poštne storitve dokazilo o poslani oziroma vročeni poštni pošiljki.

11. Poštne storitve so storitve prenosa poštne pošiljke v notranjem in mednarodnem prometu ter druge storitve opredeljene v splošnem aktu o nomenklaturi poštne storitve.

12. Poštne vrednotnice so poštne znamke in poštne celine.

13. Prenos pomeni sprejem, odpravo, prevoz, prispetje in vročitev poštne pošiljke.

14. Priporočena poštna pošiljka je poštna storitev, ki nudi po enotni tarifi garancijo proti izgubi, izropanju, kraji ali poškodbi in omogoča, da uporabnik poštne storitve na svojo zahtevo pridobi dokaz o vročitvi te pošiljke.

15. Pristojbina po tem zakonu pomeni povračilo za stroške delovanja tistega dela agencije, ki je pristojen za pošto.

16. Sprejem pomeni prevzem poštne pošiljke, ki je bila oddana na točki dostopa.

17. Točke dostopa do javnega poštnega omrežja so fizični objekti in naprave, vključno s poštnimi nabiralniki na javnih mestih ali v prostorih izvajalcev univerzalnih poštne storitve, kjer lahko uporabniki poštne storitve oddajo poštne pošiljke v javno poštno omrežje.

18. Uporabnik poštne storitve je vsaka fizična ali pravna oseba, ki uporablja poštne storitve.

19. Vrednotna poštna pošiljka je poštna storitev, ki zavaruje poštno pošiljko v primeru izgube, izropanja, kraje ali poškodbe do vrednosti, ki jo navede sam pošiljatelj.

20. Vročevalec je oseba, ki mora vročati poštno pošiljko v skladu z zakonom.

II. POŠTNE STORITVE

1. Univerzalne poštne storitve

3. člen

(obseg univerzalnih poštne storitve)

(1) Univerzalne poštne storitve so določene poštne storitve predpisane kakovosti, do katerih imajo po dostopni ceni dostop vsi uporabniki poštne storitve ne glede na njihovo geografsko lokacijo.

(2) Poštne storitve iz prejšnjega odstavka so:

1. prenos poštne pošiljke do mase 2 kg,
2. prenos poštne paketa do mase 20 kg,
3. storitev priporočene in vrednotne poštne pošiljke in
4. poštne pošiljke za slepe in slabovidne.

(3) Univerzalne poštne storitve pomenijo izvajanje poštne storitve tako v notranjem kot mednarodnem poštne prometu.

(4) Dimenzije, oprema in druge lastnosti poštne pošiljke iz prejšnjega odstavka morajo ustrezati določilom aktov Svetovne poštne zveze, ki veljajo v Republiki Sloveniji.

(5) Minister, pristojen za pošto (v nadaljnjem besedilu: minister), predpiše kakovost in način izvajanja univerzalnih poštne storitve.

(6) Agencija s splošnim aktom določi raven dostopne cene univerzalnih poštne storitve.

4. člen

(zagotavljanje univerzalnih poštne storitve)

(1) Republika Slovenija v javnem interesu zagotavlja vsem uporabnikom poštne storitve na njenem celotnem ozemlju pod enakimi pogoji trajno, redno in nemoteno izva-

janje univerzalnih poštne storitve, ki jih sme njihov izvajalec prekiniti le v primeru višje sile.

(2) Z univerzalnimi poštnimi storitvi se vsem uporabnikom poštne storitve zagotavlja vsak delovni dan, vendar ne manj kot petkrat tedensko, najmanj en sprejem in ena vročitev poštne pošiljke iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(3) Pogostost sprejema in vročitve se v primeru povečanega števila dela prostih dni lahko sorazmerno zmanjša.

(4) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena lahko glede na geografske okoliščine agencija s splošnim aktom določi izjeme pri izvajanju univerzalnih poštne storitve.

(5) Izvajalec univerzalnih poštne storitve je dolžan prenesti poštne pošiljke iz drugega odstavka 3. člena tega zakona tudi, če poštna storitev ni plačana ali je premalo plačana. Stroške izvedene poštne storitve plača ob vročitvi take poštne pošiljke naslovnik. V kolikor naslovnik ne plačati izvedene poštne storitve, se plačilo poštne storitve izterja od pošiljatelja ob vrnitvi poštne pošiljke pošiljatelju.

(6) Agencija objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na svoji internetni strani izvajalce univerzalnih poštne storitve ter obseg njihovih pravic in obveznosti.

5. člen

(stavka)

(1) Izvajalec univerzalnih poštne storitve mora v primeru stavke zagotoviti prenos poštne pošiljke, ki se uporabljajo v sodnih postopkih, upravnih postopkih in postopkih zaradi prekrška ter priporočenih poštne pošiljke za potrebe obrambe, zaščite in reševanja.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora izvajalec univerzalnih poštne storitve opraviti tudi prenos tistih priporočenih in vrednotnih poštne pošiljke, ki so bile sprejete pred začetkom stavke.

6. člen

(nadomestilo za izvajanje univerzalnih poštne storitve)

(1) Izvajalec univerzalnih poštne storitve je upravičen do nadomestila za izvajanje univerzalnih poštne storitve, če stroški, ki jih ima z izvajanjem univerzalnih poštne storitve v 1 letu, presegajo prihodke od teh storitve in če te razlike ne more pokriti s prihodkom, ki ga pridobi z izvajanjem rezerviranih poštne storitve.

(2) Agencija s splošnim aktom določi stroške, ki jih izvajalec univerzalnih poštne storitve lahko uveljavlja, in način izračuna nadomestila iz prejšnjega odstavka.

(3) Izvajalec univerzalnih poštne storitve je upravičen do take višine nadomestila, ki mu pokrije razliko med prihodki in stroški iz prvega odstavka tega člena.

7. člen

(financiranje univerzalnih poštne storitve)

(1) Sredstva za nadomestilo za izvajanje univerzalnih poštne storitve iz prejšnjega člena se pridobijo iz prispevkov.

(2) Prispevke za nadomestilo za izvajanje univerzalnih poštne storitve iz prejšnjega odstavka plačujejo izvajalci poštne storitve, ki na podlagi drugega odstavka 13. člena tega zakona izvajajo določene poštne storitve.

(3) Prispevek posameznega izvajalca poštne storitve iz prejšnjega odstavka določi agencija glede na delež njegovega prihodka v prihodku, ki so ga z izvajanjem poštne storitve znotraj obsega univerzalnih poštne storitve ustvarili vsi izvajalci poštne storitve iz prejšnjega odstavka v enem letu.

(4) Za ugotovitev prihodka iz prejšnjega odstavka agencija izda poseben obrazec, ki ga morajo izvajalci iz drugega

odstavka tega člena izpolnjenega poslati agenciji vsako leto do 31. marca.

(5) Če izvajalci poštних storitev iz drugega odstavka tega člena v roku ne dostavijo agenciji obrazca iz prejšnjega odstavka, jih pridobi agencija v postopku nadzora.

(6) Izvajalci poštних storitev iz drugega odstavka tega člena plačajo svoj prispevek v 30 dneh po vročitvi odločbe agencije. Prispevek se plača neposredno izvajalcu univerzalnih poštних storitev. Dokazilo o plačilu se pošlje agenciji.

(7) Podatki o prispevkih za izvajanje univerzalnih poštних storitev, načinu njihove razporeditve in uporabe, so javni in jih agencija vsako leto objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na svojih internetnih straneh v posebnem poročilu.

2. Rezervirane poštne storitve

8. člen

(rezervirane poštne storitve)

(1) Rezervirane poštne storitve so prenos poštних pošilk korespondence v notranjem prometu do mase 100 g, če je cena nižja od trikratnika cene prenosa poštne pošiljke korespondence standardne kategorije prve težnostne stopnje, ki je določena v splošnem aktu iz 9. člena tega zakona.

(2) Mednarodna pošta, ki pride v Republiko Slovenijo in direktna pošta se štejeta za rezervirane poštne storitve, če sta znotraj cenovnih in težnostnih omejitev iz prejšnjega odstavka.

(3) Za rezervirane poštne storitve se ne šteje izmenjava dokumentov.

(4) Vlada lahko glede na razvoj poštne sektorja s predpisom zmanjša obseg rezerviranih poštних storitev.

3. Izvajanje poštних storitev

9. člen

(nomenklatura poštних storitev)

(1) S splošnim aktom o nomenklaturi poštних storitev se določijo vrste poštних storitev v notranjem in mednarodnem poštnem prometu.

(2) Splošni akt iz prejšnjega odstavka izda agencija.

10. člen

(izvajanje poštних storitev)

(1) Poštne storitve, razen če ta zakon določa drugače, lahko izvaja vsaka fizična ali pravna oseba, ki o tem pisno obvesti agencijo.

(2) Za izvajanje univerzalnih poštних storitev na celotnem ozemlju Republike Slovenije mora fizična ali pravna oseba pridobiti dovoljenje agencije, s katerim pridobi tudi pravico izvajati rezervirane poštne storitve.

(3) Če ni mogoče zagotoviti izvajanja univerzalnih poštних storitev na način iz prejšnjega odstavka, agencija po uradni dolžnosti z odločbo naloži obveznost izvajanja univerzalnih poštних storitev in podeli pravico izvajati rezervirane poštne storitve izvajalcu poštних storitev, ki je na podlagi veljavnih predpisov usposobljen za izvajanje univerzalnih poštних storitev. Pri tem agencija predvsem presoja finančne vire izvajalca poštних storitev in dosedanje kakovost izvajanja poštних storitev.

11. člen

(pogoji za pridobitev dovoljenja)

(1) Dovoljenje iz drugega odstavka prejšnjega člena se izda fizični ali pravni osebi, ki:

1. je registrirana za izvajanje poštних storitev,

2. ima strokovno usposobljene delavce za izvajanje poštних storitev,

3. razpolaga s finančnimi sredstvi ali dokaže, da jih lahko pridobi v obsegu, potrebnem za izvajanje teh storitev,

4. ji v zadnjih petih letih pred vlogo za izdajo dovoljenja le-to ni bilo razveljavljeno po uradni dolžnosti na podlagi 2. do 7. točke petega odstavka 19. člena tega zakona,

5. predloži dokazila o zagotavljanju varnega in zanesljivega prenosa poštних pošilk.

(2) Dovoljenje izda agencija.

(3) Agencija lahko zavrne izdajo dovoljenja, če niso izpolnjeni vsi pogoji, ki so predpisani za njegovo pridobitev, in tudi v primeru, če bi bila z njegovo izdajo ogrožena javni red in varnost države.

(4) Dovoljenje se izda za največ 15 let.

(5) Imetnik dovoljenja je dolžan sporočiti agenciji vse statusne spremembe v roku 30 dni od njihovega nastanka.

(6) Prenos dovoljenja na drugo fizično ali pravno osebo ni dovoljen.

(7) Po izteku časa, za katerega je bilo dovoljenje izdano, ga agencija na zahtevo imetnika podaljša za največ 15 let, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob izteku veljavnosti dovoljenja predpisani za njegovo pridobitev.

(8) Minister predpiše vsebino vloge in podrobnejše pogoje iz prvega odstavka tega člena za izdajo dovoljenja.

12. člen

(vsebina dovoljenja)

Dovoljenje vsebuje zlasti:

1. določbo o pravici in obveznosti izvajanja univerzalnih poštних storitev na celotnem ozemlju Republike Slovenije, kar vključuje tudi pravico izvajati rezervirane poštne storitve,

2. podatke o imetniku dovoljenja in morebitne pogoje spremembe imetništva,

3. čas veljavnosti dovoljenja,

4. posebne pravice in obveznosti, ki jih mora izpolnjevati imetnik dovoljenja pri izvajanju storitev na podlagi dovoljenja.

13. člen

(obvestilo)

(1) Fizična ali pravna oseba (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj), ki skladno s prvim odstavkom 10. člena tega zakona pisno obvesti agencijo, mora v obvestilu navesti ime ali naziv firme, naslov ali sedež, obliko gospodarske družbe, v kateri bo izvajala poštne storitve, in podrobnosti o vrstah poštних storitev, ki jih bo izvajala ter priložiti potrdilo o registraciji za opravljanje poštne dejavnosti.

(2) Če agencija na podlagi obvestila ugotovi, da želi vlagatelj izvajati poštne storitve iz drugega odstavka 3. člena tega zakona, izda o tem ugotovitveni sklep.

(3) Če agencija na podlagi obvestila ugotovi, da želi vlagatelj izvajati poštne storitve, za katere potrebuje dovoljenje, mu z odločbo prepove izvajanje teh poštних storitev.

(4) Izvajalec poštних storitev mora pisno obvestiti agencijo o vsaki spremembi in prenehanju izvajanja poštних storitev.

14. člen

(obveznost plačevanja pristojbine)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki skladno s prvim odstavkom 10. člena tega zakona pisno obvesti agencijo in imetnik dovoljenja za izvajanje poštних storitev mora agenciji plačevati pristojbino.

(2) Način izračuna in plačevanja pristojbine iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pri čemer upošteva zlasti stroške delovanja agencije.

(3) Pristojbino iz tega člena se plačuje vsako leto.

15. člen
(postopek)

(1) Agencija izdaja dovoljenja in druge posamične akte v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

(2) Zoper akte iz prejšnjega odstavka ni pritožbe, razen če ta zakon ne določa drugače.

16. člen
(sprememba dovoljenja)

(1) Dovoljenje se lahko vsak čas spremeni na predlog imetnika dovoljenja ali po uradni dolžnosti. Agencija izda novo dovoljenje, s katerim se izdano dovoljenje deloma ali v celoti spremeni.

(2) Agencija lahko dovoljenje za izvajanje poštних storitev po uradni dolžnosti spremeni, in sicer:

1. če je to nujno zaradi učinkovitega izvajanja univerzalnih poštних storitev;

2. če to zahtevajo mednarodnopravni akti, uveljavljeni v Republiki Sloveniji.

(3) V primerih iz prejšnjega odstavka lahko agencija dovoljenje tudi razveljavi skladno z določbami 19. člena tega zakona.

(4) Novo dovoljenje, ki je bilo izdano na predlog imetnika dovoljenja, lahko drugače določi pravice in obveznosti le tistega imetnika dovoljenja, ki je ta predlog podal.

17. člen

(začetek postopka za spremembo dovoljenja)

(1) Kadar se postopek za spremembo dovoljenja začne na predlog imetnika dovoljenja morajo biti predlogu za spremembo dovoljenja priložena dokazila, ki so zahtevana za vlogo za izdajo dovoljenja.

(2) Kadar se postopek za spremembo dovoljenja začne po uradni dolžnosti, je agencija dolžna o tem in o razlogih za začetek postopka nemudoma obvestiti imetnika dovoljenja.

18. člen

(postopek spremembe dovoljenja)

(1) Glede postopka za spremembo dovoljenja se uporabljajo določbe, ki veljajo za izdajo dovoljenja.

(2) S spremembo dovoljenja ni mogoče podaljšati veljavnosti dovoljenja, razen če zakon za posamezen primer to izrecno določa.

(3) Če ta zakon določa, da se dovoljenje lahko po uradni dolžnosti spremeni ali razveljavi, je agencija dolžna najprej izvesti postopek za spremembo dovoljenja.

19. člen

(razveljavitev dovoljenja)

(1) Dovoljenje se lahko z odločbo agencije deloma ali v celoti razveljavi.

(2) Odločbo, s katero se dovoljenje razveljavi, izda agencija po uradni dolžnosti ali na predlog imetnika dovoljenja.

(3) Agencija dovoljenje razveljavi na predlog imetnika dovoljenja, če je ta izpolnil svoje obveznosti, ki izhajajo iz zakona ali drugega predpisa, dovoljenja ali iz pogodb z uporabniki poštних storitev.

(4) Če je mogoče utemeljeno pričakovati, da se univerzalne poštne storitve ne bodo izvajale, lahko agencija razveljavi dovoljenje na predlog imetnika šele potem, ko je izdano dovoljenje drugemu imetniku.

(5) Agencija dovoljenje razveljavi po uradni dolžnosti, če:

1. imetnik dovoljenja ne izpolnjuje več pogojev iz 11. člena tega zakona,

2. je vloga vsebovala neresnične podatke,

3. imetnik dovoljenja ne odpravi pomanjkljivosti v roku, določenem z odločbo inšpektorja, pristojnega za pošto, s katero je bila odrejena odprava ugotovljenih pomanjkljivosti,

4. imetnik dovoljenja ne prične izvajati storitev, ki so predmet dovoljenja, v enem letu po izdaji dovoljenja, če ni v dovoljenju drugače določeno,

5. imetnik dovoljenja kljub opozorilu ni plačal pristojbine,

6. je imetnik dovoljenja ravnal v nasprotju z določbami poglavja o zagotavljanju konkurence,

7. imetnik dovoljenja krši tajnost poštних pošilk.

20. člen

(postopek razveljavitve dovoljenja)

(1) Kadar se postopek za razveljavitev dovoljenja začne po uradni dolžnosti, je agencija dolžna o tem in o razlogih za začetek postopka, nemudoma obvestiti imetnika dovoljenja.

(2) V primerih kršitve z zakonom določenih obveznosti, za katere je določeno, da se dovoljenje razveljavi po uradni dolžnosti, je agencija pred izdajo odločbe dolžna pisno opozoriti imetnika dovoljenja, naj preneha z ugotovljenimi kršitvami in mu določi rok, v katerem mora kršitve odpraviti. Če tudi po preteku roka imetnik dovoljenja ni prenehal s kršitvami, agencija dovoljenje razveljavi.

(3) Dovoljenje se lahko razveljavi deloma ali v celoti.

21. člen

(posledice razveljavitve)

Razveljavitev učinkuje od dneva dokončnosti odločbe, s katero je bilo dovoljenje razveljavljeno.

22. člen

(prenehanje dovoljenja)

(1) Dovoljenje preneha:

1. s potekom časa, za katerega je bilo izdano, če se ne podaljša,

2. če je prenehal obstajati imetnik dovoljenja,

3. z razveljavitvijo dovoljenja skladno z določbami 19. člena tega zakona.

(2) V primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka izda agencija odločbo, s katero ugotovi prenehanje dovoljenja.

III. VROČANJE

23. člen

(vročanje poštних pošilk)

(1) Poštne pošiljke se vročajo najprej osebno naslovniku ali osebi, pooblaščen za prevzem poštних pošilk ali odraslemu članu gospodinjstva ali z vložitvijo v hišni predalčnik ali izpostavljeni predalčnik ali poštni predal v poslovnih prostorih izvajalca poštних storitev ali tako kot se dogovorita uporabnik in izvajalec poštних storitev, v kolikor pa to ni mogoče pa neposredno v poslovnih prostorih izvajalca poštних storitev.

(2) Priporočene in vrednostne poštne pošiljke ter poštne pošiljke s potrdilom se vročajo naslovniku osebno na naslovu. Če to ni mogoče, se priporočena in vrednostna pošiljka ter poštna pošiljka s potrdilom vroči enemu od odraslih članov gospodinjstva ali osebi, pooblaščen za prevzem poštних pošilk.

(3) Če poštne pošiljke iz prejšnjega odstavka ni mogoče vročiti osebam iz prejšnjega odstavka, pusti vročevalec v hišnem predalčniku ali izpostavljenem predalčniku obvestilo, v katerem navede mesto prevzema in rok, v katerem se lahko pošto pošiljko prevzame.

(4) Če naslovnik poštne pošiljke ne prevzame v roku določenem v sporočilu iz prejšnjega odstavka, se poštna pošiljka vrne pošiljatelju.

(5) Če naslovnik ali osebe iz drugega odstavka tega člena priporočene in vrednostne poštne pošiljke ter poštne pošiljke s potrdilom nočejo sprejeti, napiše vročevalec na pošto pošiljko ali vročilnico datum in razlog odklonitve sprejema in pošto pošiljko vrne pošiljatelju.

(6) Če poštne pošiljke ni mogoče vročiti naslovniku, niti se ne da ugotoviti pošiljatelja, izvajalec poštne storitve na poštne pošiljke o tem napravi uradni zaznamek in jo shrani za 1 leto od dneva zaznambe. Po poteku navedenega roka se takšno pošto pošiljko zaprto komisijsko uniči.

24. člen

(drugi načini vročanja)

Če poseben zakon ureja vročanje določenih poštne pošiljke na drugačen način, kakor je določeno v tem zakonu, mora izvajalec poštne storitve tako pošto pošiljko vročiti na način in pod pogoji, ki jih določa poseben zakon.

25. člen

(povratnica)

(1) Povratnica je potrdilo o vročitvi priporočene ali vrednostne poštne pošiljke ter poštne pošiljke s potrdilom, ki ga podpiše prejemnik in vročevalec.

(2) Če je prejemnik nepismen ali če se ne more podpisati, vročevalec zapiše njegovo ime in priimek ter datum prejema s pripombo, zakaj se prejemnik ni podpisal.

(3) Če naslovnik ali osebe iz drugega odstavka 23. člena tega zakona nočejo podpisati povratnice, napiše vročevalec to na povratnico in navede datum vročitve ter prejemnika poštne pošiljke. S tem se šteje vročitev za opravljeno.

IV. ZAGOTAVLJANJE DOSTOPNOSTI OMREŽJA POŠTNIH STORITEV

26. člen

(dostop izvajalcev poštne storitve do javnega poštne omrežja)

(1) O dostopu do javnega poštne omrežja je izvajalec univerzalnih poštne storitve dolžan skleniti z drugim izvajalcem poštne storitve na njegovo zahtevo pogodbo, s katero uredita način in pogoje dostopa do javnega poštne omrežja, ceno dostopa, ki mora temeljiti na stroških, povzročenih z dostopom, način obračunavanja ter plačevanja ter druga vprašanja dostopa.

(2) Če v razumnem času od zahteve izvajalca poštne storitve ne pride do sklenitve pogodbe o dostopu, odloči o tem na zahtevo tega izvajalca agencija.

(3) Izvajalec univerzalnih poštne storitve sme zavrniti dostop do omrežja le, če bi to ogrozilo izvajanje univerzalnih poštne storitve in o tem v roku 7 dni obvesti agencijo.

(4) Pri določitvi cene in pogojev dostopa do javnega poštne omrežja izvajalec univerzalnih poštne storitve ne sme diskriminirati različnih izvajalcev poštne storitve.

(5) Izvajalec univerzalnih poštne storitve je dolžan v okviru splošnih pogojev izvajanja poštne storitve in cen storitve objaviti tudi način, pogoje in cene dostopa do svojega javnega poštne omrežja.

27. člen

(pogodbe)

(1) Glede na določbe 33. člena tega zakona mora gospodarska družba iz 64. člena tega zakona z ostalimi izvajalci poštne storitve skleniti pogodbe, s katerimi na pregleden in enakopraven način uredi način obračunavanja plačil poštne storitve, ki so označena z veljavnimi poštne znamkami.

(2) Če v roku 30 dni od zahteve izvajalca poštne storitve ne pride do sklenitve pogodbe o obračunavanju iz prejšnjega odstavka, odloči o tem na zahtevo tega izvajalca agencija.

V. SPLOŠNI POGOJI, CENE IN RAČUNOVODSTVO

28. člen

(splošni pogoji in cene)

(1) Za izvajanje poštne storitve po tem zakonu morajo izvajalci poštne storitve pripraviti splošne pogoje izvajanja poštne storitve, določiti cene teh storitve in jih pred njihovo objavo dostaviti agenciji.

(2) Minister podrobneje določi vsebino splošnih pogojev izvajanja poštne storitve.

(3) Splošne pogoje in cene storitve iz prvega odstavka tega člena ter vsako njihovo spremembo in dopolnitev so dolžni izvajalci poštne storitve v celoti objaviti na krajevno običajen način.

(4) Izvajalec univerzalnih poštne storitve mora pred uveljavitvijo splošnih pogojev in cen univerzalnih poštne storitve pridobiti nanje soglasje agencije in jih objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije in v dnevnem tisku najmanj 7 dni pred njihovo uveljavitvijo.

(5) Agencija izda soglasje k splošnim pogojem in cenam poštne storitve iz prejšnjega odstavka v 30 dneh od dneva prejema. Če pa so potrebni dodatni podatki in izračuni, lahko po predhodnem obvestilu izvajalca univerzalnih poštne storitve ta rok podaljša za 15 dni.

(6) Agencija ne izda soglasja k splošnim pogojem in cenam poštne storitve iz četrtega odstavka tega člena, če:

1. s splošnimi pogoji ne bi bilo zadoščeno potrebam uporabnikov poštne storitve in trga,
2. ni zagotovljena zadostna kakovost poštne storitve,
3. so predlagani splošni pogoji in cene v nasprotju z veljavnimi predpisi.

(7) Če agencija v roku iz petega odstavka tega člena ne izda in vroči izvajalcu univerzalnih poštne storitve soglasja, se šteje, da je soglasje dano.

(8) Agencija lahko po postopku, določenem s tem zakonom, naloži spremembo splošnih pogojev ali cen poštne storitve iz četrtega odstavka tega člena tudi potem, ko je bilo soglasje že dano, če je to potrebno zaradi varstva uporabnikov poštne storitve ali zagotovitve konkurence.

(9) Če agencija po predložitvi, vendar pred objavo splošnih pogojev in cen poštne storitve, za katere ni treba pridobiti soglasja, sporoči izvajalcu poštne storitve svoje pripombe in predloge, mora izvajalec poštne storitve v primeru, da jih ne upošteva, razloge za to pisno sporočiti agenciji pred njihovo objavo.

29. člen

(oblikovanje cen poštne storitve)

(1) Cene poštne storitve morajo biti pregledne, objavljene in morajo temeljiti na stroških učinkovitega zagotavljanja storitve. Za istovrstne storitve istega izvajalca poštne storitve morajo biti enake na vsem območju delovanja izvajalca poštne storitve.

(2) Cene univerzalnih poštних storitev morajo biti oblikovane tako, da:

1. omogočajo vsem uporabnikom dostop do univerzalnih poštних storitev,
 2. ne vsebujejo dodatnih stroškov, ki bi izvirali iz izvajalčevega prevladujočega položaja na trgu,
 3. ne vsebujejo popustov, ki bi škodili konkurenčnemu položaju drugih izvajalcev poštних storitev,
 4. so vsi uporabniki istovrstnih poštних storitev enako obravnavani, razen če zakon določa drugače.
- (3) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena lahko cene poštних storitev za osebe s posebnimi zahtevami odstopajo od navedenih kriterijev.

30. člen

(prepoved subvencioniranja)

- (1) Izvajalci poštних storitev, ki opravljajo drugo gospodarsko dejavnost, pri kateri imajo na trgu prevladujoč položaj, ali imajo pravico opravljati neko gospodarsko dejavnost oziroma uporabljati naravno dobrino ali drugo omejeno sredstvo, ki ni pod splošnimi pogoji dosegljivo vsem, morajo izvajati poštne storitve v pravno samostojni družbi.
- (2) Izvajalec univerzalnih poštних storitev ne sme s prihodkom od univerzalnih in rezerviranih poštних storitev subvencionirati ostalih poštних storitev, kakor tudi ne poštних storitev z drugo dejavnostjo, ki jo opravlja.

31. člen

(računovodstvo)

- (1) Zaradi razlogov iz prejšnjega člena mora imeti izvajalec univerzalnih poštних storitev ustrezno ločitev na računovodski ravni med različnim poslovnimi dejavnostmi, ki zagotavlja preglednost računovodskih informacij.
- (2) Izvajalec univerzalnih poštних storitev mora zagotoviti ločeno računovodsko spremljanje univerzalnih, rezerviranih in ostalih poštних storitev, ki jih izvaja.
- (3) Računovodski izkazi izvajalcev univerzalnih poštних storitev se obvezno letno revidirajo ter objavijo skupaj s finančnim poročilom.
- (4) Agencija s splošnim aktom določi način vodenja in preverjanja ustreznosti računovodstva in način uresničevanja določb tega zakona o prepovedi subvencioniranja.

VI. PLAČILO POŠTNIH STORITEV

32. člen

(plačilo poštних storitev)

- (1) Poštna storitev se praviloma plača vnaprej po veljavnem ceniku, katerega izveček mora biti na voljo uporabnikom poštних storitev na vidnem in dosegljivem mestu v prostorih izvajalca poštних storitev, na zahtevo uporabnika poštних storitev pa se mu mora omogočiti vpogled v celoten cenik poštних storitev.
- (2) Plačilo poštne storitve se na poštni pošiljki označi z:
 1. veljavnimi poštnimi vrednotnicami,
 2. odtisi strojev za frankiranje,
 3. odtisi tiskarskih strojev ali drugimi načini tiskanja,
 4. oznako, da je poština plačana.
- (3) Minister lahko s predpisom določi drug način označevanja plačila poštних storitev.

VII. POŠTNE VREDNOTNICE

33. člen

(izdajanje poštних vrednotnic)

- (1) Minister s predpisom podrobneje določi način in postopek izdajanja poštних vrednotnic.
- (2) Minister potrdi letni program izdaje priložnostnih poštних znamk, ki ga predloži gospodarska družba iz 64. člena tega zakona.
- (3) Gospodarska družba iz 64. člena tega zakona ima izključno pravico do izdajanja poštних vrednotnic. V ta namen:
 1. izdaja poštne vrednotnice,
 2. notificira poštne znamke pri poštних upravah članicah Svetovne poštne zveze,
 3. prodaja in zamenjuje mednarodne kupone za odgovor,
 4. izvaža poštne vrednotnice.

34. člen

(neveljavne znamke)

- (1) Neveljavne poštne znamke so tiste:
 1. ki so izdane v nasprotju z določbami tega zakona,
 2. ki so tako poškodovane, da ni razvidno ime države "SLOVENIJA", nazivna vrednost, označena s števkami ali črkami, in beseda "POŠTA"; namesto besede "POŠTA" je lahko tudi zaščitni znak Pošte Slovenije,
 3. ki so že bile uporabljene za plačilo poštних storitev,
 4. ki jih ni izdala gospodarska družba iz 64. člena tega zakona,
 5. katerih veljavnost je prenehala.
- (2) Če je na poštni pošiljki nalepljena neveljavna poštna znamka, se šteje, kot da poštna storitev ni bila plačana.

VIII. PREDALČNIKI

35. člen

(hišni predalčnik)

- (1) Lastnik stanovanja ali poslovnega prostora mora ob vходу v objekt zagotoviti namestitve in vzdrževanje hišnega predalčnika.
- (2) Hišni predalčnik mora biti označen s številko stanovanja ali poslovnega prostora. Številke stanovanj se določijo v skladu s predpisom, ki ureja evidentiranje stavb in delov stavb, označijo pa se v skladu z uredbo o označevanju stavb in stanovanj, ki jo na predlog Ministrstva za informacijsko družbo v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor izda Vlada Republike Slovenije.
- (3) Če osebe iz prvega odstavka tega člena ne izpolnijo svojih obveznosti, jih mora izvajalec poštних storitev pisno opozoriti in jim za odpravo kršitev določiti primeren rok.
- (4) Če osebe iz prvega odstavka tega člena kršitev ne odpravijo v roku iz prejšnjega odstavka, jim izvajalec poštних storitev ni dolžan vročati poštних pošiljk.

36. člen

(izpostavljeni predalčnik)

- (1) Uporabnikom poštних storitev, katerih objekti so zunaj strnjenegega naselja in so hkrati oddaljeni od vročevalčeve poti za več kot 200 metrov, se poštne pošiljke vročajo preko izpostavljenih predalčnikov, ki jih uporabniki poštних storitev sporazumno z izvajalcem poštних storitev namestijo in vzdržujejo na primernem mestu ob vročevalčevi poti.
- (2) Če osebe iz prejšnjega odstavka ne izpolnijo svojih obveznosti, jih mora izvajalec poštних storitev pisno opozoriti in jim za odpravo kršitev določiti primeren rok.

(3) Če osebe iz prvega odstavka tega člena kršitev ne odpravijo v roku iz prejšnjega odstavka, jim izvajalec poštних storitev ni dolžan vročati poštних pošilk.

(4) Osebe iz prvega odstavka tega člena lahko zahtevajo, da agencija odloči o upravičenosti vročanja poštних pošilk preko izpostavljenih predalčnikov.

37. člen

(nameščanje predalčnikov)

Hišni in izpostavljeni predalčniki morajo biti izdelani in nameščeni tako, da omogočajo varno dostavo vročevalcu in zagotavljajo tajnost poštних pošilk.

38. člen

(prepoved vročanja v predalčnik)

(1) Uporabniki poštних storitev lahko prepovejo vročitev nenaslovljenih oglaševalskih, marketinških in drugih reklamnih sporočil v svoj predalčnik, s tem, da nanj nalepijo nalepko, ki jo izda agencija.

(2) Agencija s splošnim aktom podrobneje določi videz in način izdajanja nalepke iz prejšnjega odstavka.

IX. AGENCIJA

39. člen

(splošna določba)

Če ta zakon ne določa drugače, se za vodenje, poslovanje in delovanje agencije uporablja zakon o telekomunikacijah (Uradni list RS, št. 30/01) in interni akti agencije.

40. člen

(financiranje agencije)

(1) Agencija se financira iz proračunskega sklada, in sicer iz Sklada za telekomunikacije, ki je evidenčni račun v okviru državnega proračuna za vodenje prihodkov in odhodkov z namenom financiranja agencije.

(2) Dodatni vir financiranja tega sklada so pristojbine, ki jih agencija pobira na podlagi 14. člena tega zakona, in druga plačila na podlagi tega zakona, kot so zlasti plačila agenciji za informacije in podobno.

(3) Višino pristojbine na podlagi predpisov določi agencija s splošnim aktom, ki začne veljati, ko nanj da soglasje vlada. Letna višina pristojbine se določi tako, da v celoti izterjane pristojbine zagotavljajo vsa sredstva, potrebna za financiranje tistega dela agencije, ki je pristojen za pošto.

41. člen

(pristojnosti agencije)

(1) Naloge agencije po tem zakonu so:

1. zagotavljanje pogojev za primerno razvitost poštne trga, dobre poslovne običaje na njem in pospeševanje zdrave konkurence na tem trgu,

2. nadzorovanje izvajanja univerzalnih poštних storitev,

3. zagotavljanje enakopravnega dostopa do javnega poštne omrežja in poštних storitev za uporabnike poštних storitev in izvajalce poštних storitev,

4. zagotavljanje delovanja izvajalcev poštних storitev po načelih enakopravne obravnave in sorazmernosti,

5. spremljanje razvoja na področju poštne dejavnosti, pridobivanje informacij od izvajalcev poštних storitev in zagotavljanje informacij uporabnikom poštних storitev, izvajalcem poštних storitev, drugim državnim organom in mednarodnim organizacijam,

6. spremljanje razvoja standardizacije in sprejemanje ukrepov na tem področju,

7. izdajanje in odvzem dovoljenj za izvajanje univerzalnih poštних storitev,

8. sprejemanje obvestil,

9. nadzorovanje izvajanja tega zakona oziroma izpolnjevanja pogojev v dovoljenjih ali drugih dokumentih, ki jih je agencija izdala,

10. spremljanje gibanja cen in preprečevanje nepravilnosti v zvezi z njimi ter dajanje soglasij k cenam in splošnim pogojem poslovanja, kadar je to določeno s tem zakonom,

11. nadziranje in sankcioniranje vodenja računovodstva izvajalcev poštних storitev v skladu s tem zakonom,

12. sodelovanje z ustreznimi organi v drugih državah in organi mednarodnih organizacij,

13. skrb za pravice uporabnikov poštних storitev in njihovo organiziranje, spremljanje in reševanje pritožb uporabnikov poštних storitev in izvajalcev poštних storitev,

14. objavljanje statističnih podatkov o poštni dejavnosti in letnega poročila o napredku liberalizacije ter kakovostne indikatorje storitev posameznih izvajalcev poštних storitev,

15. izdajanje nalepk na podlagi 38. člena tega zakona.

(2) Agencija opravlja samo tiste dejavnosti ali naloge, ki so ji naložene z zakonom in na njegovi podlagi sprejetimi podzakonski akti.

(3) V okviru nalog iz prvega odstavka tega člena sprejema agencija splošne akte za podrobnejšo ureditev teh vprašanj tudi, če tak splošni akt ni posebej določen s tem zakonom.

42. člen

(zbiranje in dajanje podatkov, informacij in mnenj)

(1) Vsak, ki izvaja poštne storitve, je dolžan dati agenciji na podlagi zahteve, v obsegu oziroma podrobnostih, kot jih zahteva, na voljo podatke, informacije, finančna poročila oziroma druga poročila, ki jih potrebuje agencija za izpolnjevanje svojih pristojnosti in za poročanje mednarodnim organizacijam v skladu z mednarodnopravnimi akti, uveljavljenimi v Republiki Sloveniji.

(2) Izvajalec poštних storitev je dolžan sporočiti osebne in druge podatke le, če tako izrecno določa zakon.

(3) Agencija objavlja poročila o stanju s področja pristojnosti agencije s statističnimi, finančnimi in drugimi podatki organizacij, ki delujejo na teh področjih, pri čemer je v skladu z zakonom dolžna varovati poslovno tajnost in druge poslovno občutljive podatke.

(4) Agencija je dolžna sporočiti ministru obdelane informacije iz prvega odstavka tega člena.

(5) Agencija je dolžna sporočiti mednarodnim organizacijam podatke in informacije, ki jih je Republika Slovenija dolžna dati na podlagi mednarodnopravnih aktov, uveljavljenih v Republiki Sloveniji.

43. člen

(reševanje sporov)

(1) Kadar je tako določeno s tem zakonom, rešuje agencija v upravnem postopku spore med udeleženci v poštni dejavnosti, kot so spori med izvajalci poštних storitev oziroma med izvajalci poštних storitev in uporabniki poštних storitev.

(2) Agencija uvede postopek po uradni dolžnosti ali na predlog stranke.

(3) Rok za izdajo odločbe v postopku reševanja spora je 45 dni od vložitve zahteve za uvedbo postopka, če pa je to nujno zaradi obsega ugotovitvenega postopka, pa je rok za izdajo odločbe 60 dni.

(4) Agencija mora odločiti na podlagi zakona, podzakonskih aktov in splošnih aktov ter v skladu z načeli zaščite interesa uporabnikov poštних storitev in pospeševanja inovacij, razvoja in varstva konkurence na tem področju.

44. člen

(uradna evidenca agencije)

(1) Agencija vodi uradno evidenco izvajalcev poštних storitev.

(2) V uradni evidenci izvajalcev poštних storitev se vodi naslednji podatki:

1. firma družbe ali samostojnega podjetnika posameznika oziroma naziv,
2. ime in priimek odgovorne osebe pravne osebe,
3. matična številka, davčna številka in sedež oziroma naslov fizične ali pravne osebe,
4. podatki o izdanem dovoljenju, vrstah poštne storitve ter drugi podatki iz dovoljenja ter podatki o prenehanju dovoljenja,
5. podatki o obvestilih, vrstah poštne storitve in podatki o morebitni odločbi o prepovedi izvajanja poštних storitev, za katerih izvajanje je treba obvestiti agencijo,
6. podatki o izpolnjevanju obveznosti izvajalcev poštних storitev, ki izvirajo iz tega zakona,
7. podatki o kaznovanju zaradi prekrška, določenega s tem zakonom.

45. člen

(plačevanje finančnih obveznosti)

(1) Zavezanci za plačilo prispevka za nadomestilo za zagotavljanje univerzalnih poštних storitev na podlagi drugega odstavka 7. člena tega zakona in zavezanci za plačilo pristojbin na podlagi 14. člena tega zakona in druge denarne obveznosti iz tega zakona morajo svoje denarne obveznosti poravnati v rokih, ki so jim določeni s posamičnim aktom agencije.

(2) Če zavezanec iz prejšnjega odstavka v določenem roku ne poravna obveznosti, se ta prisilno izterja na način in po postopku, ki velja za prisilno izterjavo davčnih obveznosti.

X. VARSTVO UPORABNIKOV POŠTNIH STORITEV

46. člen

(pravica uporabe poštних storitev in pravica do ugovora)

(1) Vsakdo ima pravico uporabljati poštne storitve v skladu z objavljenimi splošnimi pogoji in cenami.

(2) Vsak uporabnik poštних storitev ima pravico do ugovora zoper odločitev ali ravnanje izvajalca poštних storitev v zvezi z dostopom do storitev ali izvajanjem storitev, ki ga lahko vložijo pri tem izvajalcu poštних storitev v 30 dneh od dneva, ko je izvedel za izpodbijano odločitev ali ravnanje izvajalca poštних storitev.

(3) Izvajalci poštних storitev so dolžni kot sestavni del splošnih pogojev objaviti postopek reševanja ugovorov uporabnikov poštних storitev.

(4) Če izvajalec poštних storitev ne ugotovi ugovoru ali o njem ne odloči v 15 dneh po njegovem prejemu, lahko uporabnik poštних storitev v 15 dneh od poteka tega roka vložijo pritožbo na agencijo.

47. člen

(vpliv javnosti)

(1) Državni organi in agencija so dolžni pri oblikovanju poštne politike in pri sprejemanju predpisov oziroma splošnih aktov na podlagi tega zakona pridobiti mnenje javnosti.

(2) Državni organi in agencija so dolžni predloge aktov iz prejšnjega odstavka objaviti in povabiti uporabnike poštних storitev, strokovnjake, izvajalce poštних storitev in druge zainteresirane osebe, da prispevajo informacije, pripombe oziroma predloge v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni.

XI. TAJNOST POŠTNIH POŠILJK

48. člen

(tajnost poštних pošilk)

(1) Izvajalci poštних storitev morajo varovati tajnost poštних pošilk.

(2) Izvajalci poštних storitev ne smejo pridobivati informacij o vsebini poštних pošilk ter podatkov o dejstvih in okoliščinah poštne prometa. Če morajo izvajalci poštних storitev pridobiti podatke o dejstvih ali okoliščinah prenesenih poštних pošilk, jih lahko pridobijo le v takem obsegu in za toliko časa, kot je to potrebno za izvajanje poštних storitev.

(3) Pravne ali fizične osebe, ki so izvajale poštne storitve, so dolžne varovati tajnost poštних pošilk tudi po koncu dejavnosti, v okviru katere so bile dolžne varovati.

(4) Če agencija ugotovi kršenje tajnosti poštних pošilk, deloma ali v celoti prepove izvajanje poštних storitev.

(5) Ne glede na določbe tega člena se lahko od dolžnosti varovanja tajnosti poštних pošilk odstopi v skladu s 50. členom tega zakona.

49. člen

(podatki o uporabnikih poštних storitev)

(1) Izvajalci poštних storitev smejo zbirati in obdelovati osebne podatke uporabnikov poštних storitev, ki so sestavni del naslova poštne pošiljke, če te podatke potrebujejo za izvajanje poštних storitev oziroma za svoje trženje ali raziskave tržišča.

(2) Podatke iz prejšnjega odstavka je dolžan izvajalec poštних storitev obdelovati skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

50. člen

(zakonit nadzor)

(1) Kadar je v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, ali z zakonom, ki ureja Slovensko obveščevalno varnostno agencijo, potrebno zaradi uvedbe ali poteka kazenskega postopka ali zaradi varnosti države, so izvajalci poštних storitev dolžni pristojnemu organu na podlagi odredbe pristojnega organa omogočiti dostop do vsebine poštних pošilk ter sporočiti podatke o dejstvih in okoliščinah poštne prometa.

(2) Pristojni organ je dolžan izvajalcu poštних storitev pred pregledom vsebine poštne pošiljke izročiti prepis tistega dela izreka odredbe pristojnega organa, ki se nanaša na uporabnika določene poštne storitve. Prepis izreka te odredbe opravi organ, ki je odredbo izdal.

(3) Izvajalci poštних storitev morajo za potrebe zakonitega in neodvisnega nadzora zagotoviti neizbrisno registracijo posegov, ki so bili izvršeni na podlagi tega člena, in podatke o tem varovati kot uradno tajnost.

XII. VSEBINA POŠTNIH POŠILJK IN ODGOVORNOST ZA POVZROČENO ŠKODO

51. člen

(prepovedana vsebina poštних pošilk)

(1) V poštних pošilkah je prepovedano pošiljati:

1. narkotike in psihotropične snovi, razen kadar je pošiljatelj ali naslovnik oseba, ki je po zakonu pooblaščen za promet z njimi oziroma za njihovo uporabo,

2. eksplozivne, vnetljive, radioaktivne ali druge nevarne snovi,

3. žive živali,
 4. predmete, katerih uvoz in promet je prepovedan v naslovni državi,
 5. predmete, ki so zaradi svoje narave ali embalaže lahko nevarni za zaposlene pri izvajalcu poštних storitev ali lahko umažejo ali poškodujejo druge poštne pošiljke ali poštne naprave,
 6. druge snovi oziroma predmete, katerih pošiljanje je prepovedano na podlagi zakona.
- (2) Ne glede na 2. in 3. točko prejšnjega odstavka se lahko v poštних pošiljkah pošiljajo radioaktivne snovi, kvarljive biološke snovi, okužljive snovi in trden ogljikov dioksid (suhi led), ki se uporablja za hladitev okužljivih snovi, paraziti in uničevalci škodljivih insektov, ki si jih izmenjujejo za to pristojne ustanove na način in pod pogoji, ki so predpisani z zakonom.

(3) Ne glede na 3. točko prvega odstavka tega člena je v poštних pošiljkah, razen v vrednostnih poštних pošiljkah, dovoljeno pošiljati čebele, pijavke in sviloprejke.

(4) Poštne pošiljke, ki vsebujejo snovi oziroma predmete iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena, je dolžan izvajalec poštних storitev izročiti, glede na njihovo naravo in stopnjo nevarnosti, pristojnim državnim organom, nosilcem javnih pooblastil oziroma izvajalcem javnih služb.

(5) Minister podrobneje predpiše način ravnanja s poštными pošiljkami, ki vsebujejo snovi oziroma predmete iz tega člena.

52. člen

(notranja zaščita vsebine poštne pošiljke)

(1) Pošiljatelj mora poskrbeti za takšno notranjo zaščito vsebine poštne pošiljke, da izvajalec poštних storitev pri normalnem ravnanju z njo ne more poškodovati poštne osebja, poštних pošiljk, naprav ali objektov.

(2) Če do škodnega primera pride, ker poštna pošiljka ni imela notranje zaščite vsebine, kot je določeno v prejšnjem odstavku tega člena, je za škodo odškodninsko odgovoren pošiljatelj.

53. člen

(odgovornost za povzročeno škodo)

(1) Izvajalec poštних storitev odgovarja za škodo, ki nastane med prenosom priporočene in vrednostne poštne pošiljke ter poštne paketa zaradi:

1. izgube, poškodbe, kraje ali izropanja,
2. prekoračitve roka prenosa,
3. neizvedene, nepopolno ali napačno izvedene te poštne storitve.

(2) Izvajalec poštних storitev odgovarja tudi za škodo, ki nastane med prenosom zaradi izgube poštne pošiljke s potrdilom.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek tega člena izvajalec poštних storitev ni odgovoren za povzročeno škodo, če dokaže da:

1. je bil prenos poštne pošiljke opravljen v skladu s splošnimi pogoji,
2. je prišlo do primera višje sile,
3. je škoda nastala zaradi krivde ali malomarnosti pošiljatelja oziroma zaradi vsebine poštne pošiljke,
4. je škoda nastala, ker je bila poštna pošiljka v skladu s četrtnim odstavkom 51. člena tega zakona izročena pristojnim državnim organom, nosilcem javnih pooblastil oziroma izvajalcem javnih služb,
5. je uporabnik poštne storitve namenoma zavaroval vsebino poštne pošiljke za višjo vrednost kot je njena dejanska vrednost,

6. uporabnik poštних storitev ni vložil reklamacije v določenem roku,

7. je nastala zaradi zakonitega ravnanja pristojnih organov.

54. člen

(reklamacije)

(1) Uporabnik poštних storitev ima pravico vložiti reklamacijo v primerih določenih v prvem in drugem odstavku prejšnjega člena.

(2) Uporabnik poštних storitev ima pravico vložiti reklamacijo takoj ob vročitvi, oziroma najkasneje v 6 mesecih od vročitve, če pomanjkljivosti niso takoj vidne, oziroma v 6 mesecih od oddaje poštne pošiljke, če le-ta ni bila vročena.

(3) Izvajalec poštних storitev mora na reklamacijo odgovoriti v roku 15 dni za poštno pošiljko v notranjem prometu in v treh mesecih za poštno pošiljko v mednarodnem prometu.

55. člen

(višina odškodnine)

(1) Izvajalec poštних storitev mora uporabniku poštних storitev izplačati odškodnino v višini nastale škode, vendar največ do višine, ki je določena v drugem odstavku tega člena.

(2) Najvišja odškodnina za:

1. izgubo, krajo ali izropanje vrednostne pošiljke je označena vrednost poštne pošiljke,

2. izgubo ali krajo poštne paketa in priporočene poštne pošiljke je do 15-kratnika cene, plačane za izvedeno poštno storitev,

3. izropanje poštne paketa ali priporočene poštne pošiljke je do 10-kratnika cene plačane za izvedeno poštno storitev,

4. neizvedeno, nepopolno ali napačno izvedeno poštno storitev prenosa priporočene in vrednostne poštne pošiljke ter poštne paketa je cena plačana za izvedeno poštno storitev,

5. prekoračitev roka prenosa priporočene in vrednostne poštne pošiljke ter poštne paketa je cena plačana za izvedeno poštno storitev,

6. izgubo poštne pošiljke s potrdilom je cena plačana za izvedeno poštno storitev.

(3) V primerih iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka ima uporabnik poštних storitev pravico do povrnitve plačane cene za prenos poštne pošiljke, razen tistega dela cene, ki je bila plačana za zavarovanje pošiljke.

(4) Minister podrobneje določi način izplačila odškodnine.

(5) Izvajalec poštних storitev v nobenem primeru ne odgovarja za posredno škodo in izgubljeni dobiček.

XIII. NADZOR

56. člen

(pristojnosti za nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona ter predpisov, splošnih in posamičnih aktov, izdanih na njegovi podlagi, opravljajo inšpektorji, pristojni za pošto (v nadaljnjem besedilu: inšpektorji).

(2) Agencija je dolžna posredovati inšpektorjem vse podatke, ki so potrebni za izvajanje nadzora.

(3) Agencija ima pravico vložiti pobudo za začetek postopka in ima v postopku položaj stranke.

(4) Pooblaščen osebe agencije lahko opravljajo posamezne strokovne naloge v postopku inšpekcijskega nadzora.

57. člen
(ukrepi)

(1) Če inšpektor pri opravljanju nalog nadzora ugotovi, da je kršen zakon ali drug predpis oziroma drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima pravico in dolžnost:

1. odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi,
2. predlagati uvedbo postopka zaradi prekrška,
3. izreči kazen za prekršek, ki se izterja na kraju samem,
4. predlagati pristojnemu organu sprejem ukrepov,
5. začasno prepovedati nadaljnje opravljanje dejavnosti, če se ne opravlja v skladu z zakonom,
6. preverjati resničnost podatkov, ki jih izvajalci poštних storitev posredujejo na podlagi tega zakona.

(2) Inšpektor mora v primeru, ko ugotovi kršitve zakona ali drugega predpisa oziroma drugega akta, katerega izvajanje nadzoruje, izdati pisno odločbo najkasneje v roku 8 dni po opravljenem nadzoru.

58. člen
(pritožba)

Zoper odločbo iz drugega odstavka prejšnjega člena je v 15 dneh od njene vročitve dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za pošto. Pritožba ne zadrži njene izvršitve.

XIV. KAZENSKÉ DOLOČBE

59. člen
(prekrški)

(1) Z denarno kaznijo od 1.000.000 do 2.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba oziroma posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če:

1. ne izvaja naloženih univerzalnih poštних storitev (3. in 4. člen tega zakona),
2. ne izvaja univerzalnih poštних storitev v skladu s predpisano kakovostjo (peti odstavek 3. člena tega zakona),
3. agenciji dostavi neresnične podatke v zvezi s prihodkom (četrti odstavek 7. člena tega zakona),
4. agenciji pravočasno ne dostavi obrazca v zvezi s prihodkom (četrti odstavek 7. člena tega zakona),
5. izvaja rezervirane poštne storitve brez dovoljenja (drugi odstavek 10. člena tega zakona),
6. pisno ne obvesti agencije o začetku, spremembi in prenehanju izvajanja poštних storitev (prvi odstavek 10. člena, četrti odstavek 13. člena tega zakona),
7. kljub odločbi o prepovedi dejavnosti še naprej opravlja dejavnost (tretji odstavek 13. člena tega zakona),
8. iz neupravičenega razloga ne sklene pogodbe o dostopu do javnega poštnega omrežja (tretji odstavek 26. člena tega zakona),
9. cene izvajalcev poštних storitev niso oblikovane v skladu z zakonom (drugi odstavek 29. člena tega zakona),
10. ne vodi ustrezne ločitve na računovodski ravni (31. člen tega zakona),
11. naklepno ali iz malomarnosti opravi prenos poštne pošiljke, katere prenos je prepovedan (51. člen tega zakona),
12. onemogoča izvajanje inšpekcijskega nadzora (56. člen tega zakona),
13. v 1 letu od uveljavitve tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije ne objavi tipske pogodbe iz 27. člena tega zakona (66. člen tega zakona).

(2) Z denarno kaznijo od 250.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

60. člen
(prekrški)

(1) Z denarno kaznijo od 500.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če:

1. ne poravnava stroškov nadomestila za izvajanje univerzalnih poštних storitev (šesti odstavek 7. člena tega zakona),
2. prenese dovoljenje na drugo fizično ali pravno osebo (šesti odstavek 11. člena tega zakona),
3. ne spoštuje pravic in obveznosti, določenih v dovoljenju (12. člen tega zakona),
4. ne plača pristojbine (14. člen tega zakona),
5. vroči poštno pošiljko v nasprotju z zakonom (23. in 24. člena tega zakona),
6. če splošni pogoji ne vsebujejo predpisanih elementov (28. člen tega zakona),
7. ne predloži agenciji splošnih pogojev in cene za izvajanje poštних storitev (prvi odstavek 28. člena tega zakona),
8. uveljavi splošne pogoje brez soglasja agencije (četrti odstavek 28. člena tega zakona),
9. ne objavi splošnih pogojev in cen 7 dni pred uveljavitvijo (četrti odstavek 28. člena tega zakona),
10. izdaja poštne znamke v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 33. člena tega zakona,
11. vloži nenaslovljena oglaševalska, marketinška in druga reklamna sporočila v predalčnik, ki je označen z nalepko agencije, s katero je prepovedano vročanje take pošte v ta predalčnik (38. člen tega zakona),
12. ne da na voljo podatke, informacije, finančna poročila oziroma druga poročila, ki jih agencija potrebuje za izpolnjevanje svojih pristojnosti in za poročanje mednarodnim organizacijam v skladu z mednarodnimi akti, uveljavljenimi v Republiki Sloveniji (prvi odstavek 42. člena),
13. ne objavi kot sestavni del splošnih pogojev postopka reševanja ugovorov uporabnikov poštних storitev (tretji odstavek 46. člena tega zakona),
14. pri izvajanju poštних storitev ne zagotavlja tajnosti poštних pošilk v skladu s tem zakonom (48. člen tega zakona).

(2) Z denarno kaznijo od 100.000 do 250.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

61. člen
(prekrški)

(1) Če lastnik stanovanja oziroma poslovnega prostora ne namesti ali ne vzdržuje hišnih ali izpostavljenih predalčnikov v skladu s tem zakonom (35. in 36. člen tega zakona), se za prekršek z denarno kaznijo kaznuje:

1. pravna oseba v višini 100.000 tolarjev,
2. posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, v višini 25.000 tolarjev,
3. posameznik v višini 10.000 tolarjev.

(2) Če lastnik stanovanja oziroma poslovnega prostora ne namesti hišnega ali izpostavljenega predalčnika tako, da omogoča vročevalcu varno dostavo in zagotavlja tajnost poštних pošilk (37. člen tega zakona), se za prekršek z denarno kaznijo kaznuje:

1. pravna oseba v višini 100.000 tolarjev,
2. posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, v višini 25.000 tolarjev,
3. posameznik v višini 10.000 tolarjev.

(3) Če brez pooblastila lastnika stanovanja ali poslovnega prostora oziroma uporabnika poštних storitev, čigar je predalčnik, nalepi, predružači ali odstrani nalepko, ki jo je izdala agencija in s katero je prepovedano vročanje nenaslovljenih oglaševalskih, marketinških in drugih reklamnih sporočil v predalčnik (38. člen tega zakona), se za prekršek z denarno kaznijo kaznuje:

1. pravna oseba v višini 100.000 tolarjev,
 2. posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, v višini 25.000 tolarjev,
 3. posameznik v višini 10.000 tolarjev.
- (4) Pristojni organ lahko kazni za prekrške iz tega člena izterja na kraju samem.

XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

62. člen

(preoblikovanje agencije)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona se Agencija za telekomunikacije in radiodifuzijo Republike Slovenije preoblikuje v Agencijo za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije.

(2) Vlada Republike Slovenije v enem mesecu od uveljavitve tega zakona ustrezno prilagodi in dopolni akt o ustanovitvi Agencije za telekomunikacije in radiodifuzijo Republike Slovenije.

(3) Dokler akt o ustanovitvi iz prejšnjega odstavka ni ustrezno prilagojen opravlja vse naloge agencije po tem zakonu Agencija za telekomunikacije in radiodifuzijo Republike Slovenije.

63. člen

(podzakonski predpisi in splošni akti)

Rok za izdajo podzakonskih predpisov ter splošnih aktov agencije je eno leto od uveljavitve tega zakona.

64. člen

(preoblikovanje Pošte Slovenije)

(1) Z razveljavitvijo sklepa o preoblikovanju Pošte Slovenije, d.o.o. v javno podjetje (Uradni list RS, št. 11/98 in 42/98) preneha dotedanjemu Javnemu podjetju Pošta Slovenije, d.o.o. status javnega podjetja.

(2) Pošta Slovenije, d.o.o. najkasneje v enem letu od razveljavitve sklepa o preoblikovanju Pošte Slovenije, d.o.o. v javno podjetje preoblikuje svoje akte.

65. člen

(izvajanje univerzalnih poštних storitev)

Gospodarska družba iz prejšnjega člena je dolžna zagotavljati univerzalne poštne storitve skladno z določbami tega zakona brez nadomestila eno leto po uveljavitvi tega zakona in s tem pridobi pravico izvajati rezervirane poštne storitve.

66. člen

(tipske pogodbe)

Gospodarska družba iz 64. člena tega zakona mora v enem letu od uveljavitve tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije objaviti tipske pogodbe iz 27. člena tega zakona.

67. člen

(registracija izvajalcev poštних storitev)

Do uskladitve uredbe o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02) z določbami

tega zakona se za registracijo za izvajanje poštних storitev po tem zakonu šteje registracija za dejavnost javne pošte (64.11) ali za kurirsko dejavnost (64.12) ali za dejavnost drugih prometnih agencij (63.4).

68. člen

(veljavnost predpisov)

Do izdaje ustreznih podzakonskih predpisov ter splošnih aktov agencije se še naprej uporabljajo naslednji predpisi, izdani na podlagi zakona o Pošti Slovenije (Uradni list RS, št. 73/94) in zakona o poštних storitvah (Uradni list RS, št. 35/97 in 64/01), v kolikor niso v nasprotju s tem zakonom:

1. pravilnik o organizaciji poštnega omrežja Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 32/00),
2. pravilnik o splošnih pogojih za opravljanje poštних storitev (Uradni list RS, št. 32/00),
3. pravilnik o nomenklaturi poštних storitev (Uradni list RS, št. 32/00),
4. pravilnik o izdajanju poštних vrednotnic (Uradni list RS, št. 60/01),
5. sklep o preoblikovanju Pošte Slovenije, d.o.o. v javno podjetje (Uradni list RS, št. 11/98 in 42/98),
6. uredba o načinu opravljanja obvezne gospodarske javne službe poštних storitev (Uradni list RS, št. 99/99),
7. sklep o vzetju iz prodaje in uporabe poštних znamk in celin (Uradni list RS, št. 61/97).

69. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati oziroma se prenehajo uporabljati:

1. zakon o Pošti Slovenije (Uradni list RS, št. 73/94),
2. zakon o poštних storitvah (Uradni list RS, št. 35/97 in 64/01),
3. samoupravni sporazum o delovnem času PTT enot (Uradni list SFRJ, št. 2/82),
4. samoupravni sporazum o delovnem času enot ptt omrežja z uporabniki storitev (Uradni list SFRJ, št. 18/84, 19/84 in 45/98).

70. člen

(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 326-08/94-6/6

Ljubljana, dne 25. aprila 2002.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

**2004. Zakon o spremembah zakona o pogojih
koncesije za izkoriščanje energetskega
potenciala Spodnje Save (ZPKEPS-A)**

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z**o razglasitvi zakona o spremembah zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (ZPKEPS-A)**

Razlašam zakon o spremembah zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (ZPKEPS-A), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 25. aprila 2002.

Št. 001-22-37/02
Ljubljana, dne 3. maja 2002.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N**O SPREMENBAH ZAKONA O POGOJIH KONCESIJE ZA IZKORIŠČANJE ENERGETSKEGA POTENCIALA SPODNJE SAVE (ZPKEPS-A)****1. člen**

V zakonu o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (Uradni list RS, št. 61/2000) se prvi odstavek 5. člena spremeni tako, da se glasi:

“(1) Koncesija za energetske izkoriščanje Spodnje Save se podeli lastniku HE Vrhovno, ki lahko koncesijo ob predhodnem soglasju koncedenta deloma ali v celoti prenese na Holding Slovenske elektrarne d.o.o.”

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

“(3) Za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save sklene koncedent pod pogoji tega zakona eno koncesijsko pogodbo za celotno verigo hidroelektrarn na Spodnji Savi.”

2. člen

Tretji odstavek 11. člena se spremeni tako, da se glasi:

“(3) Koncesionar mora zagotoviti, da se tehnična dokumentacija in strokovne podlage, potrebne za pripravo prvega lokacijskega načrta za naslednjo hidroelektrarno, izdelava najkasneje eno leto po sklenitvi koncesijske pogodbe in da izdelava dokumentacije za pripravo vsakega novega lokacijskega načrta ne traja dlje kot eno leto od sprejetja zadnjega lokacijskega načrta.”

3. člen

Koncesijsko pogodbo iz drugega odstavka 1. člena tega zakona sklene koncedent najkasneje v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

4. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 320-05/00-5/4
Ljubljana, dne 25. aprila 2002.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2005. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom (ZZUZIS-A)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z**o razglasitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom (ZZUZIS-A)**

Razlašam zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom (ZZUZIS-A), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 24. aprila 2002.

Št. 001-22-38/02
Ljubljana, dne 3. maja 2002.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N**O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENI USTREZNOSTI ŽIVIL IN IZDELKOV TER SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILOM (ZZUZIS-A)****1. člen**

V zakonu o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom (Uradni list RS, št. 52/2000) se v tretjem in petem odstavku 3. člena, drugem, četrtem in šestem odstavku 6. člena, tretjem in četrtem odstavku 16. člena, četrtem odstavku 17. člena, drugem odstavku 18. člena, tretjem odstavku 22. člena ter prvem in drugem odstavku 23. člena se besedilo “minister, pristojen za veterinarstvo” v ustreznem sklonu nadomesti z besedilom “minister, pristojen za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo” v ustreznem sklonu.

V četrtem odstavku 6. člena se besedilo “ministrom, pristojnim za kmetijstvo in prehrano in” črta.

V tretjem in petem odstavku 6. člena se besedilo “minister, pristojen za kmetijstvo in prehrano” v ustreznem sklonu nadomesti z besedilom “minister, pristojen za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo”.

V drugem odstavku 18. člena se beseda “predpišejo” nadomesti z besedo “predpišeta”, za besedo “zdravstvo” se vejica nadomesti z besedo “in”, besedilo “in minister, pristojen za kmetijstvo” pa se črta.

V prvem in drugem odstavku 23. člena se besedilo “in ministrom, pristojnim za kmetijstvo in prehrano” črta.

V prvem in drugem odstavku 8. člena ter drugem in tretjem odstavku 10. člena se besedilo “minister, pristojen za prehrano” v ustreznem sklonu nadomesti z besedilom “minister, pristojen za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo”.

2. člen

V 2. členu se v prvem odstavku v definiciji pojma “živilo” za besedo “vodo” dodata besedi “in pijačami”.

V tretjem odstavku se definicija pojma “nova živila” spremeni tako, da se glasi:

“Nova živila so živila in sestavine živil, ki se do sedaj še niso v pomembnem obsegu uporabljala za prehrano ljudi in se razvrščajo v naslednje skupine:

a) živila in sestavine živil, ki vsebujejo ali jih sestavljajo gensko spremenjeni organizmi v smislu zakona, ki ureja ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi;

b) živila in sestavine živil, pridobljena iz gensko spremenjenih organizmov, ki pa ne vsebujejo gensko spremenjenih organizmov;

c) živila in sestavine živil z novo ali namerno spremembo primarno molekularno strukturo;

d) živila in sestavine živil, ki jih sestavljajo ali so pridobljena iz mikroorganizmov, gliv ali alg;

e) živila in sestavine živil, ki jih sestavljajo ali so pridobljene iz rastlin, in sestavine živil, pridobljene iz živali, razen živil in sestavin živil, pridobljenih s tradicionalnim razmnoževanjem ali gojenjem, ki že veljajo za varna živila;

f) živila in sestavine živil, pridobljene s proizvodnim postopkom, ki povzroči pomembne spremembe v sestavi ali strukturi živila in sestavine živil, kar vpliva na njihovo prehransko vrednost, presnovo ali raven neželenih snovi, in se do sedaj še ni uporabljal.“

Za dvaindvajsetim odstavkom se dodata nova triindvajseti in štiriindvajseti odstavek, ki se glasita:

“Prehrana je delovanje hrane v povezavi z zdravjem, ki obsega vedenje o fizioloških potrebah organizma in procesih za zadovoljevanje teh potreb v smislu posameznih hranil, načinov zagotavljanja teh hranil z ustreznim načinom hranjenja in z učinki, če te prehranske potrebe niso pokrite ter o posledicah vplivov živil in načinov prehranjevanja na organizem in zdravje človeka. Poleg tega obsega socialne, ekonomske, kulturne in psihološke procese v zvezi s prehranjevanjem.

Prehranska politika je koordinirano načrtovanje pristojnih ministrstev in stroke in izvajanje celovitih ukrepov s področja zagotavljanja potrebnih količin živil, ki so varna in prehransko ustrezna ter vseh ukrepov za zdrave prehranske navade različnih skupin prebivalstva, s ciljem varovanja in izboljšanja zdravja ljudi.“

3. člen

9. člen se spremeni tako, da se glasi:

“9. člen

Novo živilo se sme dajati v promet, če je za njegovo dajanje v promet izdano dovoljenje.

Dovoljenje za dajanje v promet novih živil iz točke a) tretjega odstavka 2. člena tega zakona izda Urad za živila in prehrano, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za varstvo okolja in ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo.

Dovoljenje za dajanje v promet novega živila iz točke b), c), d), e) in f) tretjega odstavka 2. člena tega zakona izda Urad za živila in prehrano, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo.

Dovoljenje za novo živilo iz točke a) tretjega odstavka 2. člena tega zakona se lahko izda, če so izpolnjene tudi zahteve, ki jih mora izpolnjevati izdelek za pridobitev dovoljenja za dajanje na trg skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi.

Dovoljenje se izda v 150 dneh od prejema popolne prijave za pridobitev dovoljenja.

Posebne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati nova živila, način njihovega označevanja, vsebino prijave za pridobitev dovoljenja in druge pogoje za izdajo dovoljenja, vključno z natančnejšo opredelitvijo obsega uporabe za prehrano in zahtevami iz četrtega odstavka tega člena, predpiše mini-

ster, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo, in ministrom, pristojnim za varstvo okolja.

Pogoje za uvoz in izvoz novih živil predpiše Vlada Republike Slovenije.“

4. člen

V 10. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

“Dovoljenje za uporabo novih aditivov izda Urad za živila in prehrano, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo.“

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

5. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

“15. člen

Oglaševanje alkoholnih pijač, ki vsebujejo več kot 15 volumenskih odstotkov alkohola, je prepovedano.

Alkoholne pijače, ki vsebujejo 15 in manj volumenskih odstotkov alkohola, se lahko oglašujejo na nosilcih, kot so biitni, katalogi, letaki in prospekti, ki so namenjeni oglaševanju in poslovnemu komuniciranju in drugih nosilcih objavljanja informacij, razen ob cestah na plakatih, tablah, panojih in svetlobnih napisih.

Alkoholne pijače iz prejšnjega odstavka se lahko oglašujejo v časopisih in revijah, radiu in televiziji, elektronskih publikacijah, teletekstu ter drugih oblikah dnevnega in periodičnega objavljanja uredniško oblikovanih programskih vsebin s prenosom zapisa glasu, zvoka ali slike na način, ki je dostopen javnosti.

Objavljanje podatkov o kakovosti in drugih lastnostih alkoholnih pijač ter podatkov o prejetih nagradah in priznanjih v strokovnih revijah in drugih oblikah poslovnega komuniciranja, ki niso namenjene končnemu potrošniku, se ne šteje za oglaševanje.“

6. člen

Za 15. členom se dodata nova 15.a in 15.b člen, ki se glasita:

“15.a člen

Alkoholne pijače je na radiu in televiziji prepovedano oglaševati med 7. uro in 21.30.

Alkoholne pijače je prepovedano oglaševati v kinematografih pred 22. uro.

15.b člen

Oglaševalsko sporočilo mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- ne sme spodbujati čezmerne porabe alkohola ali prikazovati pozitivne vzročne zveze med pitjem alkohola in uspehom v življenju,

- ne sme biti namenjeno mladim in prikazovati oseb, ki uživajo alkohol,

- ne sme prikazovati oseb, mlajših od 25 let,

- ne sme povezovati uživanja alkohola s povečano telesno zmogljivostjo ali z vožnjo v prometu,

- ne sme ustvarjati videza, da uživanje alkohola prispeva k uspehom v družbenem in spolnem življenju,

- ne sme poudarjati, da ima alkohol zdravilne učinke, ali da je poživilo, pomirjevalo ali sredstvo za reševanje osebnih težav,

- ne sme prikazovati abstinence ali zmerne pitja v negativni luči,

– ne sme poudarjati visoke vsebnosti alkohola kot posebne kakovosti alkoholnega izdelka,

– ne sme se pojavljati v in na stavbah, objektih in pripadajočih zemljiščih, kjer se opravlja zdravstvena dejavnost ter dejavnost vzgoje, športa ter izobraževanja,

– ne sme se pojavljati na panojih, tablah, plakatih ali svetlobnih napisih, ki so od vrtcev in šol oddaljeni manj kot 300 metrov,

– ne sme se pojavljati na prireditvah, ki so v prvi vrsti namenjene mladoletnim osebam, in na športnih prireditvah,

– ne sme vključevati simbolov, podob, junakov iz risanih filmov in drugih mladinskih oddaj,

– vsebovati mora opozorilo: "Minister za zdravje opozarja: Uživanje alkohola lahko škoduje zdravju!" ali "Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!".

Opozorilo iz zadnje alineje prejšnjega odstavka je, razen na radiu, pisno. Dobro se mora ločiti od podlage in mora biti napisano s takšno velikostjo črk, da je brez težav berljivo. Oglaševalsko sporočilo na filmskem platnu in televiziji mora prikazovati opozorilo najmanj 5 sekund. V primeru, ko je oglaševalsko sporočilo krajše, mora opozorilo trajati ves čas oglaševalskega sporočila. Črke opozorila morajo biti velike najmanj toliko, kot so velike črke pri podnapisih. Črke opozorila drugih oglaševalskih sporočil morajo biti tako velike, da površina, ki jo zavzemajo, predstavlja najmanj 10% velikosti površine prostora, ki ga obsega celotno oglaševalsko sporočilo.

Določba trinajste alineje prvega odstavka tega člena ne velja za nosilce, kot so bilteni, katalogi, letaki in prospekti, ki so namenjeni poslovnemu komuniciranju, ter za druge nosilce objavljanja informacij v prodajalnah, kadar gre za obveščanje potrošnikov o cenah in drugih pogojih, ki se nanašajo na prodajo alkoholnih pijač."

7. člen

V 16. členu se v prvem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

"3. uradni zdravstveni nadzor nad proizvodnjo živil živalskega izvora, njihovim prometom v zvezi z uvozom, izvozom, prevozom, tranzitom, skladiščenjem in prometom na debelo ter prometom s svežim neembaliranim mesom, surovimi ribami in drugimi vodnimi organizmi, ki niso predpakirani in uporabo izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik s temi živali, ki ga izvajajo veterinarski inšpektorji."

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

"Nadzor nad splošnim označevanjem živil in aditivov, ki se nanaša na zdravstveno ustreznost živil, izvaja Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije, nadzor nad splošnim označevanjem živil in aditivov, ki se nanaša na kakovost živil pa izvaja Inšpektorat za kontrolo kakovosti kmetijskih pridelkov oziroma živil."

Dosedanji drugi, tretji, četrti in peti odstavek postanejo tretji, četrti, peti in šesti odstavek.

8. člen

V 17. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

"Če pravna ali fizična oseba iz prejšnjega odstavka ugotovi, utemeljeno sumi ali je obveščena s strani pristojne inšpekcije, da živilo, ki ga je uvozila, proizvedla, predelala, izdelala ali dala v promet, ni v skladu z zahtevami zdravstvene ustreznosti oziroma varnosti živil iz 6. in 7. člena tega zakona, mora to živilo takoj umakniti iz proizvodnje in prometa, za katerega je odgovorna v okviru notranjega nadzora, in o tem obvestiti pristojno inšpekcijo."

9. člen

Za 23. členom se doda nov 23.a člen, ki se glasi:

"23.a člen

Nadzor nad oglaševanjem alkoholnih pijač izvaja Tržni inšpektorat.

Če pristojni inšpektor ugotovi, da se alkoholne pijače oglašujejo v nasprotju s 15., 15.a in 15.b členom tega zakona, z odločbo prepove oglaševanje.

Pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve.

Za izvršitev odločbe iz drugega odstavka tega člena lahko pristojni inšpektor odredi takojšnje prenehanje oglaševanja na stroške pravne osebe oziroma posameznika, ki stori prekršek iz 15., 15.a in 15.b člena tega zakona."

10. člen

25. člen se spremeni tako, da se glasi:

"Pred odobritvijo katerekoli carinsko dovoljene rabe ali uporabe, razen tranzita, mora pristojni inšpektor iz drugega odstavka prejšnjega člena potrditi zdravstveno ustreznost pošiljke.

Ne glede na prejšnji odstavek smejo carinski organi na zahtevo uvoznika odobriti carinsko dovoljeno rabo ali uporabo, razen tranzita, brez potrdila o zdravstveni ustreznosti pošiljke, če je bila pošiljka dana na analizo, izid analize pa še ni znan in če se s tem strinja pristojni inšpektor, ki je opravil pregled pošiljke.

Če se z analizo ugotovi, da pošiljka iz prejšnjega odstavka ni zdravstveno ustrezna, jo mora uvoznik na lastne stroške vrniti pošiljatelju."

11. člen

V 27. členu se napovedni stavek prvega odstavka spremeni tako, da se glasi:

"Poleg pooblastil po splošnih predpisih ima pristojni inšpektor pri opravljanju uradnega zdravstvenega nadzora pravico in dolžnost odrediti enega ali več naslednjih ukrepov:"

Za 1. točko prvega odstavka se doda nova 2. točka, ki se glasi:

"2. začasno prepove promet živil, ki niso opremljena z oznako ali so opremljena z oznako, ki ne vsebuje vseh predpisanih podatkov;"

Dosedanje 2. do 11. točka postanejo 3. do 12. točka.

12. člen

29. člen se spremeni tako, da se glasi:

"29. člen

Zaradi varovanja javnega zdravja in zdravja potrošnikov pred zdravstvenimi tveganji, ki so vezana na živila in prehrano, vključno s tveganji, ki se lahko pojavljajo v proizvodnji ali prometu živil, kot tudi varovanja interesov potrošnikov v zvezi z živali in prehrano, se ustanovi Urad za živila in prehrano kot organ v sestavi Ministrstva za zdravje.

Urad za živila in prehrano opravlja naslednje naloge:

1. pripravi predlog nacionalne strategije in predlog nacionalnega programa za vodenje prehranske politike, ki zajema:

– na področju prehrane naloge in aktivnosti, ki izhajajo iz nacionalnega programa zdravstvenega varstva Republike Slovenije;

– nacionalno strategijo varnosti živil;

– sodelovanje pri strategiji za zagotavljanje pridelave in predelave zadostnih količin varnih in po sestavi zdravstveno ustreznih živil glede na nacionalne potrebe;

2. na podlagi podatkov pristojnih ministrstev in stroke spremlja in koordinira izvajanje prehranske politike in nacionalnega programa prehranske politike;

3. spremlja prehranske navade prebivalstva in pripravlja smernice za zdravo prehrano;

4. predlaga ukrepe za doseganje ciljev zdrave prehrane in boljšega zdravja vse populacije s posebnim poudarkom na najbolj ogroženih skupinah populacije;

5. vključuje se v sistem spremljanja in analiziranja nepričakovanih nevarnosti in na podlagi ocen tveganj predlaga ukrepe za varovanje zdravja potrošnikov pred negativnimi posledicami vezanimi na živila in načine prehrane;

6. pripravlja predloge ukrepov za izvajanje zdravstvenega nadzora nad živilom na podlagi spremljanja zdravstvene ustreznosti živil in podatkov o prijavljenih boleznih, povzročenih z živilom;

7. obvešča potrošnike in jih usmerja v ustrezen izbor živil ter zagotavlja njihovo pravico do ustreznih informacij in podatkov o živilih;

8. sodeluje na mednarodni ravni na področju varnosti živil;

9. sodeluje in koordinira dejavnosti na mednarodni ravni na področju zdrave prehrane in prehranske politike.

Poleg nalog iz prejšnjega odstavka opravlja Urad za živila in prehrano tudi naslednje naloge:

1. izdaja dovoljenja za nova živila;

2. izdaja dovoljenja za uporabo novih aditivov;

3. izdaja soglasja za pridobitev naziva za naravne mineralne vode;

4. obvešča nosilce dejavnosti proizvodnje in prometa z živilom glede njihove odgovornosti za varnost živil;

5. pripravlja programe izobraževanja in usposabljanja delavcev o higieni živil in zdrave prehrane;

6. odobri uporabo panožnih smernic za dobro higienско prakso;

7. pripravlja strokovne podlage za predpise s področja zdravstvene ustreznosti živil, ki jih izda minister, pristojen za zdravje;

8. opravlja druge z zakonom določene naloge.“

13. člen

30. člen se spremeni tako, da se glasi:

“30. člen

Na predlog Vlade Republike Slovenije Državni zbor Republike Slovenije sprejme Nacionalni program prehranske politike, ki vsebuje:

- strategijo na področju varnosti živil, zdravega prehranjevanja ter zagotavljanja zadostnih količin zdravih živil, ki so varna in uravnotežena po sestavi,
- specifične potrebe in prednostna področja,
- cilje in naloge na področju izvajanja prehranske politike,
- nosilce nalog za uresničevanje nacionalnega programa.

Program iz prejšnjega odstavka vsebuje kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje.“

14. člen

V 34. členu se v prvem odstavku v 6. točki za besedo “način“ doda besedilo “oziroma da v promet novo živilo brez dovoljenja“.

V 7. točki se za besedo “dovoljeni“ doda besedilo “oziroma uporabi nov aditiv brez dovoljenja“.

11. točka se spremeni tako, da se glasi:

“11. če v proizvodnji in prometu živil nima vzpostavljenega notranjega nadzora in če ne vzame iz prometa zdravstveno neustreznega živila (17. člen).“

15. člen

Za 34. členom se doda nov 34.a člen, ki se glasi:

“34.a člen

Z denarno kaznijo 500.000 tolarjev do 8.000.000 tolarjev se kaznujeta za prekršek pravna oseba – izdajatelj oglaševalskega sporočila in pravna oseba – naročnik oglaševalskega sporočila, za oglaševanje, ki je v nasprotju s 15., 15.a in 15.b členom tega zakona.

Z denarno kaznijo od 100.000 tolarjev do 250.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba izdajatelja oglaševalskega sporočila in odgovorna oseba naročnika oglaševalskega sporočila, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo od 200.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.“

16. člen

V 36. členu se črta drugi odstavek.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

17. člen

Urad za živila in prehrano prične z delom najkasneje do 1. 1. 2003, do takrat pa njegove naloge opravlja Ministrstvo za zdravje.

18. člen

Določba četrtega odstavka 9. člena zakona se začne uporabljati ob uveljavitvi zakona, ki bo uredil ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi.

19. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 530-02/99-2/4

Ljubljana, dne 24. aprila 2002.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2006. Zakon o delovnih razmerjih (ZDR)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o delovnih razmerjih (ZDR)

Razlašam zakon o delovnih razmerjih (ZDR), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 24. aprila 2002.

Št. 001-22-39/02

Ljubljana, dne 3. maja 2002.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(namen zakona)

(1) Ta zakon ureja delovna razmerja, ki se sklepajo s pogodbo o zaposlitvi med delavcem in delodajalcem.

(2) Cilji zakona so vključevanje delavcev v delovni proces, zagotavljanje usklajenega poteka delovnega procesa ter preprečevanje brezposelnosti, pri čemer se upošteva pravica delavcev do svobode dela, dostojanstva pri delu in varuje interese delavcev v delovnem razmerju.

2. člen

(urejanje delovnih razmerij)

Če ni s posebnim zakonom drugače določeno, ureja ta zakon tudi delovna razmerja delavcev, zaposlenih v državnih organih, lokalnih skupnostih in v zavodih, drugih organizacijah ter zasebnikih, ki opravljajo javno službo.

3. člen

(uporaba zakona)

(1) Ta zakon se uporablja za delovna razmerja med delodajalci, ki imajo sedež ali prebivališče v Republiki Sloveniji, in pri njih zaposlenimi delavci.

(2) Ta zakon se uporablja tudi za delovna razmerja med tujimi delodajalci in delavci, sklenjena na podlagi pogodbe o zaposlitvi na območju Republike Slovenije.

(3) Za delavce, ki jih tuji delodajalec napoti na delo v Republiko Slovenijo na podlagi pogodbe o zaposlitvi po tujem pravu, se uporablja ta zakon v skladu z določbami, ki urejajo položaj delavcev, napotenih na delo v Republiko Slovenijo.

4. člen

(definicija delovnega razmerja)

(1) Delovno razmerje je razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo, osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca.

(2) V delovnem razmerju je vsaka od pogodbenih strank dolžna izvrševati dogovorjene ter predpisane pravice in obveznosti.

5. člen

(opredelitev delavca in delodajalca)

(1) Delavec po tem zakonu je vsaka fizična oseba, ki je v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi.

(2) Delodajalec po tem zakonu je pravna in fizična oseba ter drug subjekt, kot je državni organ, lokalna skupnost, podružnica tujega podjetja ter diplomatsko in konzularno predstavništvo, ki zaposluje delavca na podlagi pogodbe o zaposlitvi.

(3) Manjši delodajalec po tem zakonu je delodajalec, ki zaposluje deset ali manj delavcev.

(4) V zakonu uporabljena izraza delavec in delodajalec, zapisana v moški spolni slovnični obliki, sta uporabljena kot nevtralna za ženske in za moške.

6. člen

(prepoved diskriminacije)

(1) Delodajalec ne sme iskalca zaposlitve (v nadaljnjem besedilu: kandidata) pri zaposlovanju ali delavca v času trajanja delovnega razmerja in v zvezi s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi postavljati v neenakopraven položaj zaradi spola, rase, barve kože, starosti, zdravstvenega stanja oziroma invalidnosti, verskega, političnega ali drugega prepričanja, članstva v sindikatu, nacionalnega in socialnega porekla, družinskega statusa, premoženjskega stanja, spolne usmerjenosti ali zaradi drugih osebnih okoliščin.

(2) Ženskam in moškim morajo biti zagotovljene enake možnosti in enaka obravnava pri zaposlovanju, napredovanju, usposabljanju, izobraževanju, prekvalifikaciji, plačah in drugih prejemkih iz delovnega razmerja, odsotnostih z dela, delovnih razmerah, delovnem času in odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

(3) Prepovedana je neposredna, kot tudi posredna diskriminacija, zaradi spola, rase, starosti, zdravstvenega stanja oziroma invalidnosti, verskega ali drugega prepričanja, spolne usmerjenosti in nacionalnega porekla. Posredna diskriminacija obstaja, če navidezno nevtralne določbe, kriteriji in praksa učinkujejo tako, da postavljajo osebe določenega spola, rase, starosti, zdravstvenega stanja oziroma invalidnosti, verskega ali drugega prepričanja, spolne usmerjenosti ali nacionalnega porekla v slabši položaj, razen če so te določbe, kriteriji in praksa objektivno upravičeni ter ustrezni in potrebni.

(4) Če kandidat oziroma delavec v primeru spora naveda dejstva, ki opravičujejo domnevo, da je kršena prepoved diskriminacije zaradi okoliščin iz prejšnjega odstavka, je dokazno breme, da različno obravnavo opravičujejo vrsta in narava dela, na strani delodajalca.

(5) V primeru kršitve prepovedi diskriminacije je delodajalec kandidatu oziroma delavcu odškodninsko odgovoren po splošnih pravilih civilnega prava.

7. člen

(omejitev avtonomije pogodbenih strank)

(1) Pri sklepanju in prenehanju pogodbe o zaposlitvi in v času trajanja delovnega razmerja sta delodajalec in delavec dolžna upoštevati določbe tega in drugih zakonov, ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov delodajalca.

(2) S pogodbo o zaposlitvi oziroma s kolektivno pogodbo se lahko določijo pravice, ki so za delavca ugodnejše, kot jih določa ta zakon.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko v primerih iz 52., 53., 91., 120., 143., 158. in 175. člena tega zakona s kolektivno pogodbo določi tudi drugače.

8. člen

(splošni akt delodajalca)

(1) Predloge splošnih aktov delodajalca, s katerimi delodajalec določa organizacijo dela ali določa obveznosti, ki jih morajo delavci poznati zaradi izpolnjevanja pogodbenih in drugih obveznosti, mora delodajalec pred sprejemom posredovati v mnenje sindikatom pri delodajalcu. Sindikat mora podati mnenje v roku osmih dni.

(2) Če je sindikat posredoval mnenje v roku iz prejšnjega odstavka, ga mora delodajalec pred sprejemom splošnih aktov obravnavati in se do njega opredeliti.

(3) Če pri posameznem delodajalcu ni organiziranega sindikata, se s splošnim aktom delodajalca lahko določijo pravice, ki se v skladu s tem zakonom lahko urejajo v kolektivnih pogodbah, če so za delavca ugodnejše, kot jih določa zakon oziroma kolektivna pogodba, ki zavezuje delodajalca.

(4) O vsebini predloga splošnega akta iz prejšnjega odstavka mora delodajalec pred sprejemom akta neposredno obvestiti delavce.

(5) Za sindikat pri delodajalcu v postopkih po tem zakonu se šteje reprezentativni sindikat, ki imenuje ali izvoli sindikalnega zaupnika po 208. členu tega zakona.

II. POGODBA O ZAPOSLOTVI

1. SPLOŠNO

9. člen

(pogodba o zaposlitvi)

(1) S pogodbo o zaposlitvi se sklene delovno razmerje.

(2) Pravice in obveznosti na podlagi opravljanja dela v delovnem razmerju in vključitev v socialno zavarovanje na podlagi delovnega razmerja, se začnejo uresničevati z dnem nastopa dela, dogovorjenim v pogodbi o zaposlitvi. Delodajalec je dolžan delavca prijaviti v obvezno pokojninsko, invalidsko, zdravstveno in zavarovanje za primer brezposelnosti v skladu s posebnimi predpisi in mu izročiti fotokopijo prijave v 15 dneh od nastopa dela.

(3) Če datum nastopa dela ni določen, se kot datum nastopa dela šteje datum sklenitve pogodbe o zaposlitvi.

(4) Pravice in obveznosti na podlagi opravljanja dela v delovnem razmerju in vključitev v socialno zavarovanje na podlagi delovnega razmerja se začnejo uresničevati z datumom nastopa dela tudi v primeru, če delavec tega dne iz opravičenih razlogov ne začne delati.

(5) Opravičeni razlogi po tem zakonu, zaradi katerih delavec ne začne delati, so primeri, ko je delavec opravičeno odsoten z dela po zakonu ali kolektivni pogodbi, lahko pa jih s pogodbo o zaposlitvi določita tudi stranki sami.

10. člen

(pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas)

(1) Pogodba o zaposlitvi se sklepa za nedoločen čas, če s tem zakonom ni drugače določeno.

(2) Če s pogodbo o zaposlitvi čas trajanja ni pisno določen oziroma če pogodba o zaposlitvi za določen čas ni sklenjena v pisni obliki ob nastopu dela, se domneva, da je pogodba o zaposlitvi sklenjena za nedoločen čas.

11. člen

(uporaba splošnih pravil civilnega prava)

(1) Glede sklepanja, veljavnosti, prenehanja in drugih vprašanj pogodbe o zaposlitvi se smiselno uporabljajo splošna pravila civilnega prava, če ni s tem ali z drugim zakonom drugače določeno.

(2) Če obstajajo elementi delovnega razmerja v skladu s 4. in v povezavi z 20. členom tega zakona, se delo ne sme opravljati na podlagi pogodb civilnega prava, razen v primerih, ki jih določa zakon.

12. člen

(ničnost in izpodbojnost pogodbe o zaposlitvi)

Pri določanju posledic ničnosti in izpodbojnosti pogodbe o zaposlitvi se smiselno uporabljajo splošna pravila civilnega prava, če ta zakon ne določa drugače.

13. člen

(uveljavljanje ničnosti pogodbe o zaposlitvi)

(1) Na ničnost pogodbe o zaposlitvi pazi sodišče po uradni dolžnosti, nanjo pa se lahko sklicuje vsaka zainteresirana oseba.

(2) Ničnost pogodbe o zaposlitvi se uveljavlja pred pristojnim delovnim sodiščem.

(3) Pravica do uveljavljanja ničnosti pogodbe o zaposlitvi ne preneha.

14. člen

(uveljavljanje izpodbojnosti pogodbe o zaposlitvi)

(1) Izpodbojnost pogodbe o zaposlitvi se uveljavlja pred pristojnim delovnim sodiščem.

(2) Pravica zahtevati razveljavitev izpodbojne pogodbe preneha po preteku 30 dni od dneva, ko je upravičenec zvedel za razlog izpodbojnosti oziroma od prenehanja sile.

(3) Pravica iz prejšnjega odstavka preneha v vsakem primeru po preteku enega leta od dneva, ko je bila pogodba sklenjena.

2. OBLIKA POGODBE

15. člen

(pisnost pogodbe o zaposlitvi)

(1) Pogodba o zaposlitvi se sklene v pisni obliki.

(2) Delodajalec mora delavcu izročiti pisen predlog pogodbe o zaposlitvi praviloma tri dni pred predvideno sklenitvijo, pisno pogodbo o zaposlitvi pa ob njeni sklenitvi.

(3) Če delavcu ni izročena pisna pogodba o zaposlitvi, lahko kadarkoli v času trajanja delovnega razmerja zahteva njeno izročitev od delodajalca in sodno varstvo.

(4) Če stranki nista sklenili pogodbe o zaposlitvi v pisni obliki ali če niso v pisni obliki izražene vse sestavine pogodbe o zaposlitvi iz prvega odstavka 29. člena tega zakona, to ne vpliva na obstoj in veljavnost pogodbe o zaposlitvi.

16. člen

(domneva obstoja delovnega razmerja)

V primeru spora o obstoju delovnega razmerja med delavcem in delodajalcem se domneva, da delovno razmerje obstaja, če obstajajo elementi delovnega razmerja.

3. STRANKE POGODBE

17. člen

(splošno)

Stranki pogodbe o zaposlitvi sta delodajalec in delavec.

18. člen

(delodajalec – pravna oseba)

(1) Če je delodajalec pravna oseba, lokalna skupnost, podružnica tuje družbe ali druge organizacije, nastopa v imenu delodajalca njegov zastopnik, določen z zakonom ali aktom o ustanovitvi, ali od njega pisno pooblaščen oseba.

(2) Če je delodajalec državni organ, nastopa v imenu delodajalca njegov predstojnik oziroma od njega pisno pooblaščen oseba, če z zakonom ni drugače določeno.

(3) Kadar se sklepa pogodba o zaposlitvi s poslovodno osebo, nastopa v imenu delodajalca organ, določen z zakonom, aktom o ustanovitvi ali statutom, če le-tega ni, pa lastnik.

(4) Kadar se sklepa pogodba o zaposlitvi s poslovodno osebo v času ustanavljanja delodajalca, nastopa v imenu delodajalca ustanovitelj.

19. člen

(sposobnost za sklenitev pogodbe o zaposlitvi)

(1) Pogodbo o zaposlitvi smejo skleniti osebe, ki so dopolnile starost 15 let.

(2) Pogodba o zaposlitvi z osebo, ki še ni dopolnila 15 let starosti, je nična.

20. člen

(pogoji za sklenitev pogodbe o zaposlitvi)

(1) Delavec, ki sklene pogodbo o zaposlitvi, mora izpolnjevati predpisane, s kolektivno pogodbo ali splošnim aktom delodajalca določene oziroma s strani delodajalca zahtevane in v skladu s prvim odstavkom 23. člena tega zakona objavljene pogoje za opravljanje dela (v nadaljnjem besedilu: pogoje za opravljanje dela).

(2) Delodajalec je dolžan s splošnim aktom določiti pogoje za opravljanje dela na posameznem delovnem mestu. Obveznost iz prejšnjega stavka ne velja za manjše delodajalce.

(3) Šteje se, da ima invalid, ki je usposobljen za določena dela, zdravstveno zmožnost za sklenitev pogodbe o zaposlitvi za ta dela.

21. člen

(tuji državljani)

(1) Tujec ali oseba brez državljanstva lahko sklene pogodbo o zaposlitvi, če izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom, in pogoje, določene s posebnim zakonom, ki ureja zaposlovanje tujcev.

(2) Pogodba o zaposlitvi, sklenjena v nasprotju s prejšnjim odstavkom, je nična.

4. POGODBENA SVOBODA

22. člen

(splošno)

Delodajalec ima ob upoštevanju zakonskih prepovedi pravico do proste odločitve, s katerim kandidatom, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje dela, bo sklenil pogodbo o zaposlitvi.

5. PRAVICE IN OBVEZNOSTI STRANK PRI SKLEPANJU POGODB O ZAPOSLOTVI

23. člen

(objava prostih delovnih mest)

(1) Delodajalec, ki zaposluje nove delavce, mora prosta delovna mesta javno objaviti. Objava prostega delovnega mesta mora vsebovati pogoje za opravljanje dela in rok za prijavo, ki ne sme biti krajši od osmih dni.

(2) Za javno objavo se šteje tudi objava v uradnih prostorih Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavoda za zaposlovanje).

(3) Če delodajalec objavi prosto delovno mesto tudi v sredstvih javnega obveščanja, začne rok za prijavo teči z dnem zadnje objave.

(4) Delodajalec, ki ima zaposlene delavce za določen čas oziroma s krajšim delovnim časom in zaposluje na prosta delovna mesta za nedoločen čas oziroma s polnim delovnim časom, mora o prostih delovnih mestih oziroma o javni objavi prostih delovnih mest pravočasno obvestiti delavce na oglasnem mestu na sedežu delodajalca.

24. člen

(izjeme od obveznosti objave)

(1) Izjemoma se lahko pogodba o zaposlitvi sklene brez javne objave, če gre za:

- sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi med delavcem in delodajalcem zaradi spremenjenih okoliščin,
- obveznosti delodajalca iz naslova štipendiranja,
- zaposlitev invalida po zakonu, ki ureja zaposlovanje invalidov,

- zaposlitev za določen čas, ki po svoji naravi traja največ tri mesece v koledarskem letu,

- zaposlitev za nedoločen čas osebe, ki je pri delodajalcu opravljala pripravništvo, oziroma ki je bila pri delodajalcu zaposlena za določen čas,

- zaposlitev za določen čas zaradi dela v prilagoditvenem obdobju na podlagi dokončne odločbe in potrdila pristojnega organa, izdane v postopku priznavanja kvalifikacij po posebnem zakonu,

- zaposlitev s polnim delovnim časom osebe, ki je bila pri delodajalcu zaposlena s krajšim delovnim časom,

- zaposlitev družbenikov v pravni osebi,

- zaposlitev družinskih članov delodajalca, ki je fizična oseba,

- zaposlitev voljenih in imenovanih funkcionarjev oziroma drugih delavcev, ki so vezani na mandat organa ali funkcionarja v lokalnih skupnostih, političnih strankah, sindikatih, zbornicah, društvih in njihovih zvezah,

- poslovodne osebe, prokuriste,

- druge primere, določene z zakonom.

(2) Za družinske člane po tem členu se štejejo:

- zakonec oziroma oseba, ki je zadnji dve leti pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi živel z delodajalcem v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo,

- otroci, posvojenci in pastorki,

- starši – oče, mati, očim in mačeha, posvojitelj ter

- bratje in sestre.

25. člen

(enaka obravnava glede na spol)

(1) Delodajalec ne sme prostega delovnega mesta objaviti samo za moške ali samo za ženske, razen če je določen spol nujen pogoj za opravljanje dela.

(2) Objava prostega delovnega mesta tudi ne sme nakazovati, da daje delodajalec pri zaposlitvi prednost določenemu spolu, razen v primerih iz prejšnjega odstavka.

26. člen

(pravice in obveznosti delodajalca)

(1) Delodajalec sme od kandidata zahtevati le predložitev dokazil o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dela.

(2) Delodajalec pri sklepanju pogodbe o zaposlitvi ne sme od kandidata zahtevati podatkov o družinskem oziroma zakonskem stanu, podatkov o nosečnosti, o načrtovanju družine oziroma drugih podatkov, če niso v neposredni zvezi z delovnim razmerjem.

(3) Delodajalec ne sme pogojevati sklenitve pogodbe o zaposlitvi s pridobitvijo podatkov iz prejšnjega odstavka ali z dodatnimi pogoji v zvezi s prepovedjo nosečnosti ali odlogom materinstva ali z vnaprejšnjim podpisom odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavca.

(4) Pri sklepanju pogodbe o zaposlitvi lahko delodajalec preizkusi znanja oziroma sposobnosti kandidatov za opravljanje dela na delovnem mestu, za katerega se sklepa pogodba o zaposlitvi.

(5) Zaradi ugotovitve kandidatove zdravstvene zmožnosti za opravljanje dela delodajalec na svoje stroške napoti kandidata na predhodni zdravstveni pregled v skladu s predpisi o varnosti in zdravju pri delu.

(6) Preizkus znanja oziroma sposobnosti kandidata ali ugotovitev zdravstvene zmožnosti kandidata se ne sme nanašati na okoliščine, ki niso v neposredni zvezi z delom na delovnem mestu, za katerega se sklepa pogodba o zaposlitvi.

(7) Delodajalec mora pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi za nedoločen ali za določen čas seznaniti kandidata z delom, pogoji dela ter pravicami in obveznostmi delavca in delodajalca, ki so povezane z opravljanjem dela na delovnem mestu, za katerega se sklepa pogodba o zaposlitvi.

27. člen

(pravice in obveznosti kandidata)

(1) Pri sklepanju pogodbe o zaposlitvi je kandidat dolžan predložiti delodajalcu dokazila o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dela in ga obvestiti o vseh njemu znanih dejstvih, pomembnih za delovno razmerje, kot tudi o njemu znanih drugih okoliščinah, ki ga kakorkoli onemogočajo ali bistveno omejujejo pri izvrševanju obveznosti iz pogodbe ali ki lahko ogrožajo življenje ali zdravje oseb, s katerimi pri izvrševanju svojih obveznosti prihaja v stik.

(2) Kandidat ni dolžan odgovarjati na vprašanja, ki niso v neposredni zvezi z delovnim razmerjem.

28. člen

(pravice neizbranega kandidata)

(1) Delodajalec mora v osmih dneh po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi pisno obvestiti neizbranega kandidata o tem, da ni bil izbran.

(2) Delodajalec je dolžan neizbranemu kandidatu na njegovo zahtevo vrniti vse dokumente, ki mu jih je predložil kot dokaz za izpolnjevanje zahtevanih pogojev za opravljanje dela.

6. VSEBINA POGODBE

29. člen

(sestavine pogodbe o zaposlitvi)

(1) Pogodba o zaposlitvi mora vsebovati:

- podatke o pogodbenih strankah z navedbo njunega prebivališča oziroma sedeža,

- datum nastopa dela,

- naziv delovnega mesta oziroma podatke o vrsti dela, za katerega delavec sklepa pogodbo o zaposlitvi, s kratkim opisom dela, ki ga mora opravljati po pogodbi o zaposlitvi,

- kraj opravljanja dela; če ni navedenega točnega kraja velja, da delavec opravlja delo na sedežu delodajalca,

- čas trajanja delovnega razmerja in določilo o načinu izrabe letnega dopusta, če je sklenjena pogodba o zaposlitvi za določen čas,

- določilo ali gre za delovno razmerje s polnim ali krajšim delovnim časom,

- določilo o dnevnem ali tedenskem rednem delovnem času in razporeditvi delovnega časa,

- določilo o znesku osnovne plače delavca v tolarjih, ki mu pripada za opravljanje dela po pogodbi o zaposlitvi ter o morebitnih drugih plačilih,

- določilo o drugih sestavinah plače delavca, o plačilnem obdobju, plačilnem dnevu in o načinu izplačevanja plače,

- določilo o letnem dopustu oziroma načinu določanja letnega dopusta,

- dolžino odpovednih rokov,

- navedbo kolektivnih pogodb, ki zavezujejo delodajalca oziroma splošnih aktov delodajalca, ki določajo pogoje dela delavca, in

- druge pravice in obveznosti v primerih, določenih s tem zakonom.

(2) V pogodbi o zaposlitvi se glede vprašanj, navedenih v sedmi, deveti, deseti in enajsti alineji prejšnjega odstavka, stranki lahko sklicujeta na veljavne zakone, kolektivne pogodbe oziroma splošne akte delodajalca.

30. člen

(neveljavna določila pogodbe o zaposlitvi)

Če je določilo v pogodbi o zaposlitvi v nasprotju s splošnimi določbami o minimalnih pravicah in obveznostih pogodbenih strank, določenimi z zakonom, kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom delodajalca, se uporabljajo določbe zakona, kolektivnih pogodb oziroma splošnih aktov delodajalca, s katerimi je delno določena vsebina pogodbe o zaposlitvi, kot sestavni del te pogodbe.

7. OBVEZNOSTI POGODBENIH STRANK

1. Obveznosti delavca

a) Opravljanje dela

31. člen

(splošno)

(1) Delavec mora vestno opravljati delo na delovnem mestu, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi, v času in na kraju, ki sta določena za izvajanje dela, upošteva organizacijo dela in poslovanja pri delodajalcu.

(2) V primerih, določenih z zakonom ali kolektivno pogodbo, mora delavec opravljati tudi drugo delo.

32. člen

(upoštevanje delodajalčevih navodil)

Delavec mora upoštevati zahteve in navodila delodajalca v zvezi z izpolnjevanjem pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja.

33. člen

(spoštovanje predpisov o varnosti in zdravju pri delu)

Delavec mora spoštovati in izvajati predpise o varnosti in zdravju pri delu ter pazljivo opravljati delo, da zavaruje svoje življenje in zdravje ter življenje in zdravje drugih oseb.

b) Obveznost obveščanja

34. člen

(obveznost obveščanja)

(1) Delavec mora obveščati delodajalca o bistvenih okoliščinah, ki vplivajo oziroma bi lahko vplivale na izpolnjevanje njegovih pogodbenih obveznosti.

(2) Delavec mora obveščati delodajalca o vsaki grozeči nevarnosti za življenje ali zdravje ali za nastanek materialne škode, ki jo zazna pri delu.

c) Prepoved škodljivega ravnanja

35. člen

(prepoved škodljivega ravnanja)

Delavec se je dolžan vzdržati vseh ravnanj, ki glede na naravo dela, ki ga opravlja pri delodajalcu, materialno ali

moralno škodujejo ali bi lahko škodovala poslovnim interesom delodajalca.

č) Obveznost varovanja poslovne skrivnosti

36. člen

(varovanje poslovne skrivnosti)

(1) Delavec ne sme izkoriščati za svojo osebno uporabo ali izdati tretjemu delodajalčevih poslovnih skrivnosti, ki jih kot take določi delodajalec, in ki so bile delavcu zaupane ali s katerimi je bil seznanjen na drug način.

(2) Za poslovno skrivnost se štejejo tudi podatki, za katere je očitno, da bi nastala občutna škoda, če bi zanje zvedela nepooblaščen oseba. Delavec je odgovoren za kršitev, če je vedel ali bi moral vedeti za tak značaj podatkov.

d) Prepoved konkurence

37. člen

(konkurenčna prepoved – zakonska prepoved konkurenčne dejavnosti)

(1) Med trajanjem delovnega razmerja delavec ne sme brez pisnega soglasja delodajalca za svoj ali tuj račun opravljati del ali sklepati poslov, ki sodijo v dejavnost, ki jo dejansko opravlja delodajalec in pomenijo ali bi lahko pomenili za delodajalca konkurenco.

(2) Delodajalec lahko zahteva povrnitev škode, nastale z delavčevim ravnanjem, v roku treh mesecev od dneva, ko je zvedel za opravljanje dela ali sklenitev posla, oziroma v roku treh let od dokončanja dela ali sklenitve posla.

38. člen

(konkurenčna klavzula – pogodbeni prepoved konkurenčne dejavnosti)

(1) Če delavec pri svojem delu ali v zvezi z delom pridobiva tehnična, proizvodna ali poslovna znanja in poslovne zveze, lahko delavec in delodajalec v pogodbi o zaposlitvi dogovorita prepoved opravljanja konkurenčne dejavnosti po prenehanju delovnega razmerja (v nadaljnjem besedilu: konkurenčna klavzula).

(2) Konkurenčna klavzula se lahko dogovori najdlje za obdobje dveh let po prenehanju pogodbe o zaposlitvi in le v primerih, ko delavcu preneha pogodba o zaposlitvi po njegovi volji ali krivdi.

(3) Konkurenčna klavzula mora biti določena z razumnimi časovnimi omejitvami prepovedi konkuriranja in ne sme izključiti možnosti primerne zaposlitve delavca.

(4) Če konkurenčna klavzula ni izražena v pisni obliki, se šteje, da ni dogovorjena.

39. člen

(nadomestilo za spoštovanje konkurenčne klavzule)

(1) Če spoštovanje konkurenčne klavzule po drugem odstavku prejšnjega člena onemogoča pridobitev zaslužka, primerljivega delavčevi prejšnji plači, mu mora delodajalec za ves čas spoštovanja prepovedi mesečno izplačevati denarno nadomestilo.

(2) Denarno nadomestilo za spoštovanje konkurenčne klavzule se mora določiti s pogodbo o zaposlitvi in znaša mesečno najmanj tretjino povprečne mesečne plače delavca v zadnjih treh mesecih pred prenehanjem pogodbe o zaposlitvi.

(3) Če se denarno nadomestilo za spoštovanje konkurenčne klavzule ne določi s pogodbo o zaposlitvi, konkurenčna klavzula ne velja.

40. člen

(prenehanje konkurenčne klavzule)

(1) Delodajalec in delavec se lahko sporazumno dogovorita o prenehanju veljavnosti konkurenčne klavzule.

(2) Če delavec odpove pogodbo o zaposlitvi, ker je delodajalec huje kršil določila pogodbe o zaposlitvi, konkurenčna klavzula preneha veljati, če delavec v roku enega meseca od dneva prenehanja pogodbe o zaposlitvi prejšnjemu delodajalcu pisno izjavi, da ni vezan s konkurenčno klavzulo.

2. Obveznosti delodajalca

a) Obveznost zagotavljanja dela

41. člen

(zagotavljanje dela)

(1) Delodajalec mora delavcu zagotavljati delo, za katerega sta se stranki dogovorili v pogodbi o zaposlitvi.

(2) Če ni drugače dogovorjeno, mora delodajalec delavcu zagotoviti vsa potrebna sredstva in delovni material, da lahko nemoteno izpolnjuje svoje obveznosti, in mu omogočiti prost dostop do poslovnih prostorov.

b) Obveznost plačila

42. člen

(obveznost plačila)

Delodajalec mora delavcu zagotoviti ustrezno plačilo za opravljanje dela v skladu z določbami 126. do 130., 133. do 135. in 137. člena tega zakona.

c) Obveznost zagotavljanja varnih delovnih razmer

43. člen

(varne delovne razmere)

Delodajalec mora zagotavljati pogoje za varnost in zdravje delavcev v skladu s posebnimi predpisi o varnosti in zdravju pri delu.

d) Obveznost varovanja delavčeve osebnosti

44. člen

(splošno)

Delodajalec mora varovati in spoštovati delavčevo osebnost ter upoštevati in ščititi delavčevo zasebnost.

45. člen

(varovanje dostojanstva delavca pri delu)

(1) Delodajalec je dolžan zagotavljati takšno delovno okolje, v katerem noben delavec ne bo izpostavljen neželjenemu ravnanju spolne narave, ki vključuje neželjeno fizično, verbalno ali neverbalno ravnanje ali drugemu na spolu temelječemu vedenju, ki ustvarja zastrašujoče, sovražne ali ponižujoče delovne odnose in okolje ter žali dostojanstvo moških in žensk pri delu, s strani delodajalca, predpostavljenih ali sodelavcev.

(2) Odklonitev ravnanj iz prejšnjega odstavka s strani prizadetega delavca ne sme biti razlog za diskriminacijo pri zaposlovanju in delu.

(3) Če delavec v primeru spora navaja dejstva, ki opravičujejo domnevo, da je delodajalec ravnal v nasprotju s prejšnjima odstavkoma, je dokazno breme na strani delodajalca.

46. člen

(varstvo delavčevih osebnih podatkov)

(1) Osebni podatki delavcev se lahko zbirajo, obdelujejo, uporabljajo in dostavljajo tretjim osebam samo, če je to določeno s tem ali drugim zakonom ali če je to potrebno zaradi uresničevanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem.

(2) Osebnostne podatke delavcev lahko zbira, obdeluje, uporablja in dostavlja tretjim osebam samo delodajalec ali delavec, ki ga delodajalec za to posebej pooblasti.

(3) Osebni podatki delavcev, za zbiranje katerih ne obstoji več zakonska podlaga, se morajo takoj zbrisati in prenehati uporabljati.

(4) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo tudi za osebne podatke kandidatov.

8. SPREMEMBA ALI SKLENITEV NOVE POGODBE O ZAPOSLOTVI ZARADI SPREMENJENIH OKOLIŠČIN

47. člen

(splošno)

(1) Spremembo pogodbe o zaposlitvi ali sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi lahko predlaga katerakoli stranka.

(2) Če se spremenijo pogoji iz tretje, pete in šeste alineje prvega odstavka 29. člena ter v primerih iz 90. člena tega zakona, se sklene nova pogodba o zaposlitvi.

(3) Pogodba se spremeni oziroma nova pogodba velja, če na to pristane tudi nasprotna stranka.

48. člen

(sprememba pogodbe v primerih odpovedi s strani delodajalca)

Če delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi iz razlogov iz prvega odstavka 88. člena tega zakona in obstajajo pogoji za nadaljevanje dela delavca pod spremenjenimi pogoji ali na drugem delu, se nova pogodba o zaposlitvi sklene v skladu z določbami 90. člena tega zakona.

49. člen

(vpliv spremenjenega zakona, kolektivne pogodbe ali splošnega akta na spremembo pogodbe o zaposlitvi)

Ne glede na spremembo zakona, kolektivne pogodbe ali splošnega akta delodajalca, delavec ohrani vse tiste pravice, ki so ugodnejše določene v pogodbi o zaposlitvi.

50. člen

(oblika spremembe pogodbe)

Določba 15. člena tega zakona se uporablja tudi v primeru spremembe pogodbe o zaposlitvi ali sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi.

9. SUSPENZ POGODBE

51. člen

(suspenz pogodbe o zaposlitvi)

(1) V primerih, ko delavec zaradi prestajanja zaporne kazni ali izrečenega vzgojnega, varnostnega ali varstvenega ukrepa, zaradi katerega ne more opravljati dela šest mesecev ali manj, zaradi služenja vojaškega roka ali opravljanja nadomestne civilne službe oziroma usposabljanja za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije, pripora in v drugih primerih, ki jih določa zakon, začasno preneha opravljati delo, pogodba o zaposlitvi ne preneha veljati in je delodajalec ne sme odpovedati, razen če so podani razlogi za izre-

dno odpoved ali če je uveden postopek za prenehanje delodajalca (suspenz pogodbe o zaposlitvi).

(2) Med suspenzom pogodbe o zaposlitvi mirujejo pogodbeni in druge pravice ter obveznosti iz delovnega razmerja, ki so neposredno vezane na opravljanje dela.

(3) Delavec se ima pravico in dolžnost vrniti na delo najkasneje v roku petih dni po prenehanju razlogov za suspenz pogodbe. S tem dnem preneha suspenz pogodbe. Če se delavec v predpisanem roku neupravičeno ne vrne na delo in mu je izrečena izredna odpoved v skladu s peto alinejo 111. člena tega zakona, traja suspenz pogodbe do začetka učinkovanja izredne odpovedi.

10. POSEBNOSTI POGODB O ZAPOSLOTVI

1. Pogodba o zaposlitvi za določen čas

52. člen

(pogodba o zaposlitvi za določen čas)

(1) Pogodba o zaposlitvi se lahko sklene za določen čas, če gre za:

- izvrševanje dela, ki po svoji naravi traja določen čas,
- nadomeščanje začasno odsotnega delavca,
- začasno povečan obseg dela,

– zaposlitev tujca ali osebe brez državljanstva, ki ima delovno dovoljenje za določen čas, razen v primeru osebne delovnega dovoljenja,

- poslovodne osebe,

- opravljanje sezonskega dela,

– delavca, ki sklene pogodbo o zaposlitvi za določen čas zaradi priprave na delo, usposabljanja ali izpopolnjevanja za delo, oziroma izobraževanja,

– zaposlitev za določen čas zaradi dela v prilagoditvenem obdobju na podlagi dokončne odločbe in potrdila pristojnega organa, izdane v postopku priznavanja kvalifikacij po posebnem zakonu,

– opravljanje javnih del oziroma vključitev v ukrepe aktivne politike zaposlovanja v skladu z zakonom,

– pripravo oziroma izvedbo dela, ki je projektno organizirano,

– delo, potrebno v času uvajanja novih programov, nove tehnologije ter drugih tehničnih in tehnoloških izboljšav delovnega procesa ali zaradi usposabljanja delavcev,

– voljene in imenovane funkcionarje oziroma druge delavce, ki so vezani na mandat organa ali funkcionarja v lokalnih skupnostih, političnih strankah, sindikatih, zbornicah, društvih in njihovih zvezah,

– druge primere, ki jih določa zakon oziroma kolektivna pogodba na ravni dejavnosti.

(2) S kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se lahko določi, da manjši delodajalec lahko sklepa pogodbe o zaposlitvi za določen čas, ne glede na omejitve iz prejšnjega odstavka.

53. člen

(omejitev sklepanja pogodb o zaposlitvi za določen čas)

(1) Pogodbo o zaposlitvi se sklene za omejen čas, ki je potreben, da se delo v primerih, navedenih v prvem odstavku prejšnjega člena, opravi.

(2) Delodajalec ne sme skleniti ene ali več zaporednih pogodb o zaposlitvi za določen čas z istim delavcem in za isto delo, katerih neprekinjen čas trajanja bi bil daljši kot dve leti, razen v primerih, ki jih določa zakon, ter v primerih iz druge, četrte, pete in dvanajste alineje prvega odstavka prejšnjega člena.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek, je v primerih iz desete alineje prvega odstavka prejšnjega člena s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti lahko določeno drugače.

(4) Trimesečna ali krajša prekinitve ne pomeni prekinitve neprekinjenega dveletnega obdobja iz drugega odstavka tega člena.

54. člen

(posledice nezakonito sklenjene pogodbe o zaposlitvi za določen čas)

Če je pogodba o zaposlitvi za določen čas sklenjena v nasprotju z zakonom ali kolektivno pogodbo ali če ostane delavec na delu tudi po poteku časa, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi, se šteje, da je delavec sklenil pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas.

55. člen

(obveznosti pogodbenih strank)

V času trajanja delovnega razmerja za določen čas imata pogodbeni stranki enake pravice in obveznosti kot v delovnem razmerju za nedoločen čas, če s tem zakonom ni določeno drugače.

56. člen

(preračun delovnega časa)

(1) Delavcu, ki po pogodbi o zaposlitvi za določen čas opravlja sezonska dela oziroma delo v neenakomerni razporeditvi delovnega časa brez presledka najmanj tri mesece v letu in pri tem opravi več ur, kot je določeno za delo s polnim delovnim časom, se na njegovo zahtevo ure preračunajo v delovne dni s polnim delovnim časom.

(2) Po prejšnjem odstavku izračunani delovni dnevi se štejejo v delavčevo delovno dobo, tako kot če bi jih prebil na delu. Pri tem skupna delovna doba v koledarskem letu ne sme presegati 12 mesecev.

2. Pogodba o zaposlitvi med delavcem in delodajalcem, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku

57. člen

(splošno)

(1) Delodajalec, ki lahko v skladu s predpisi o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti na podlagi pogodbe o koncesiji opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu delodajalcu (v nadaljnjem besedilu: uporabniku), sklene s temi delavci pogodbo o zaposlitvi.

(2) Delodajalec iz prejšnjega odstavka ne sme napotiti delavcev na delo k drugemu uporabniku:

- v primerih, ko bi šlo za nadomeščanje pri uporabniku zaposlenih delavcev, ki stakajo,
- v primerih, ko je uporabnik v predhodnem obdobju 12 mesecev odpovedal pogodbe o zaposlitvi večjemu številu pri njem zaposlenih delavcev,
- v primerih, ko gre za delovna mesta, pri katerih iz ocene tveganja uporabnika izhaja, da so delavci, ki opravljajo delo na teh delovnih mestih, izpostavljeni nevarnostim in tveganjem, zaradi katerih se določajo ukrepi zmanjševanja oziroma omejevanja časovne izpostavljenosti, ter
- v drugih primerih, ki se lahko določijo s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti.

(3) Uporabnik mora pred sklenitvijo dogovora iz 61. člena tega zakona delodajalca seznanimi z obstojem okoliščin iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka.

58. člen

(zaposlitev za nedoločen ali določen čas)

(1) Pogodba o zaposlitvi po prejšnjem členu se sklene za nedoločen ali določen čas.

(2) Predčasno prenehanje potrebe po delu delavca pri uporabniku v posameznem primeru ne sme biti razlog za prenehanje pogodbe o zaposlitvi.

59. člen

(časovna omejitev opravljanja dela pri uporabniku)

Delodajalec ne sme zagotavljati dela delavca uporabniku neprekinjeno ali s prekinitvami do enega meseca dalj kot eno leto, če gre ves čas za opravljanje istega dela z istim delavcem.

60. člen

(posebnosti pogodbe o zaposlitvi)

(1) V pogodbi o zaposlitvi se delavec in delodajalec dogovorita, da bo delavec opravljal delo pri drugih uporabnikih, na kraju in v času, ki je določen z napotitvijo delavca na delo k uporabniku.

(2) Delodajalec in delavec v pogodbi o zaposlitvi določita, da bodo višina plače in nadomestila odvisni od dejanskega opravljanja dela pri uporabnikih, upoštevaje kolektivne pogodbe in splošne akte, ki zavezujejo posameznega uporabnika.

(3) Delodajalec in delavec se v pogodbi o zaposlitvi dogovorita tudi o višini nadomestila plače za čas predčasnega prenehanja dela pri uporabniku, oziroma za čas, ko delodajalec delavcu ne zagotavlja dela pri uporabniku, ki ne more biti nižje od 70% minimalne plače.

61. člen

(dogovor med uporabnikom in delodajalcem, napotitev delavca)

(1) Uporabnik mora pred začetkom dela delavca obvestiti delodajalca o vseh pogojih za opravljanje dela, ki jih mora izpolnjevati delavec, in mu predložiti oceno tveganja za nastanek poškodb in zdravstvenih okvar.

(2) Delodajalec in uporabnik pred začetkom dela delavca pri uporabniku skleneta pisni dogovor, v katerem podrobneje določita medsebojne pravice in obveznosti ter pravice in obveznosti delavca in uporabnika.

(3) V skladu z dogovorom med delodajalcem in uporabnikom mora biti delavec z napotitvijo na delo k uporabniku pisno obveščen o pogojih dela pri uporabniku in pravicah ter obveznostih, ki so neposredno vezane na opravljanje dela.

62. člen

(pravice, obveznosti in odgovornosti uporabnika in delavca)

(1) Delavec mora opravljati delo po navodilih uporabnika.

(2) Uporabnik in delavec morata v času opravljanja dela delavca pri uporabniku upoštevati določbe tega zakona, kolektivnih pogodb, ki zavezujejo uporabnika, oziroma splošnih aktov uporabnika, glede tistih pravic in obveznosti, ki so neposredno vezane na opravljanje dela.

(3) Če uporabnik krši obveznosti po prejšnjem odstavku, ima delavec pravico odkloniti opravljanje dela.

(4) Če delavec krši obveznosti po prvem odstavku tega člena, so te kršitve možen razlog za ugotavljanje disciplinske odgovornosti oziroma za odpoved pogodbe o zaposlitvi pri delodajalcu.

(5) Letni dopust izrablja delavec v skladu z dogovorom med delodajalcem in uporabnikom.

3. Pogodba o zaposlitvi zaradi opravljanja javnih del

63. člen

(opravljanje javnih del)

(1) Brezposelna oseba, ki je vključena v javna dela, sklene pogodbo o zaposlitvi z delodajalcem – izvajalcem javnih del.

(2) Pogodba o zaposlitvi se sklene upošteva posebnosti, določene z zakonom, ki ureja zaposlovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti.

4. Pogodba o zaposlitvi s krajšim delovnim časom

64. člen

(krajši delovni čas)

(1) Pogodba o zaposlitvi se lahko sklene tudi za delovni čas, krajši od polnega delovnega časa.

(2) Za krajši delovni čas se šteje čas, ki je krajši od polnega delovnega časa, ki velja pri delodajalcu.

(3) Delavec, ki je sklenil pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas, ima pogodbene in druge pravice in obveznosti iz delovnega razmerja kot delavec, ki dela polni delovni čas in jih uveljavlja sorazmerno času, za katerega je sklenil delovno razmerje, razen tistih, za katere zakon določa drugače.

(4) Delavec ima pravico do letnega dopusta v minimalnem trajanju v skladu s 159. členom tega zakona.

(5) Delavec ima pravico do sodelovanja pri upravljanju v skladu s posebnim zakonom.

(6) Če v pogodbi o zaposlitvi ni drugače dogovorjeno, delodajalec delavcu, ki dela krajši delovni čas, ne sme naložiti dela preko dogovorjenega delovnega časa, razen v primerih iz 144. člena tega zakona.

65. člen

(sklenitev pogodbe o zaposlitvi za krajši delovni čas z več delodajalci)

(1) Delavec lahko sklene pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas z več delodajalci in tako doseže poln delovni čas, določen z zakonom.

(2) Delavec se mora sporazumeti z delodajalci o delovnem času, o načinu izrabe letnega dopusta in o drugih odsotnostih z dela.

(3) Delodajalci, pri katerih je delavec zaposlen s krajšim delovnim časom, so dolžni delavcu zagotoviti sočasno izrabo letnega dopusta in drugih odsotnosti z dela, razen če bi jim to povzročilo škodo.

(4) Obveznosti delodajalca in delavca iz drugega odstavka tega člena so sestavina pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom.

66. člen

(krajši delovni čas v posebnih primerih)

(1) Delavec, ki dela krajši delovni čas v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, predpisi o zdravstvenem zavarovanju ali predpisi o starševskem dopustu, ima pravice iz socialnega zavarovanja, kot če bi delal polni delovni čas.

(2) Delavec iz prejšnjega odstavka, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do plačila za delo po dejanski delovni obveznosti ter druge pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, kot delavec, ki dela polni delovni čas, če s tem zakonom ni drugače določeno.

5. Pogodba o zaposlitvi za opravljanje dela na domu

67. člen

(splošno)

(1) Kot delo na domu se šteje delo, ki ga delavec opravlja na svojem domu ali v prostorih po svoji izbiri, ki so izven delovnih prostorov delodajalca.

(2) S pogodbo o zaposlitvi se delodajalec in delavec lahko dogovorita, da bo delavec na domu opravljal delo, ki sodi v dejavnost delodajalca ali ki je potrebno za opravljanje dejavnosti delodajalca.

(3) Delodajalec je dolžan o nameravanem organiziranju dela na domu, pred začetkom dela delavca, obvestiti inšpekcijo za delo.

68. člen

(pravice, obveznosti in pogoji)

Pravice, obveznosti in pogoji, ki so odvisni od narave dela na domu, se uredijo med delodajalcem in delavcem s pogodbo o zaposlitvi.

69. člen

(obveznosti delodajalca)

(1) Delavec ima pravico do nadomestila za uporabo svojih sredstev pri delu na domu. Višino nadomestila določita delavec in delodajalec s pogodbo o zaposlitvi.

(2) Delodajalec je dolžan zagotavljati varne pogoje dela na domu.

70. člen

(prepoved dela na domu)

Inšpektor za delo delodajalcu prepove organiziranje ali opravljanje dela na domu, če je delo na domu škodljivo oziroma če obstaja nevarnost, da postane škodljivo za delavce, ki delajo na domu, ali za življenjsko in delovno okolje, kjer se delo opravlja, ter v primerih, ko gre za dela, ki se v skladu s 71. členom tega zakona ne smejo opravljati kot delo na domu.

71. člen

(dela, ki se ne morejo opravljati na domu)

Zakon ali drug predpis lahko določi dela, ki se ne smejo opravljati kot delo na domu.

6. Pogodba o zaposlitvi s poslovodnimi osebami

72. člen

(splošno)

Če poslovodne osebe sklepajo pogodbo o zaposlitvi, lahko v pogodbi o zaposlitvi stranki drugače uredita pravice, obveznosti in odgovornosti iz delovnega razmerja v zvezi s:

- pogoji in omejitvami delovnega razmerja za določen čas,
- delovnim časom,
- zagotavljanjem odmorov in počitkov,
- plačilom za delo,
- disciplinsko odgovornostjo,
- prenehanjem pogodbe o zaposlitvi.

11. SPREMEMBA DELODAJALCA

73. člen

(sprememba delodajalca)

(1) Če pride zaradi pravnega prenosa podjetja ali dela podjetja, izvedenega na podlagi zakona, drugega predpisa,

pravnega posla oziroma pravnomočne sodne odločbe ali zaradi združitve ali delitve do spremembe delodajalca, preidejo pogodbene in druge pravice in obveznosti iz delovnih razmerij, ki so jih imeli delavci na dan prenosa pri delodajalcu prenosniku, na delodajalca prevzemnika.

(2) Pravice in obveznosti iz kolektivne pogodbe, ki je zavezovala delodajalca prenosnika, mora delodajalec prevzemnik v primeru iz prejšnjega odstavka zagotavljati delavcem najmanj eno leto, razen če kolektivna pogodba preneha veljati pred potekom enega leta ali če je pred potekom enega leta sklenjena nova kolektivna pogodba.

(3) Če se pri delodajalcu prevzemniku iz objektivnih razlogov poslabšajo pravice iz pogodbe o zaposlitvi in delavec zato odpove pogodbo o zaposlitvi, ima delavec enake pravice, kot če pogodbo o zaposlitvi odpove delodajalec iz poslovnih razlogov. Pri določanju odpovednega roka in pravice do odpravnine se upošteva delovna doba delavca pri obeh delodajalcih.

(4) Delodajalec prenosnik skupaj z delodajalcem prevzemnikom odškodninsko odgovarja za terjatve delavcev, nastale do datuma prenosa, ter za terjatve, nastale zaradi odpovedi po prejšnjem odstavku.

(5) Če delavec odkloni prehod in dejansko opravljanje dela pri delodajalcu prevzemniku, mu lahko delodajalec prenosnik izredno odpove pogodbo o zaposlitvi.

(6) Če delodajalec prenosnik začasno prenese na podlagi pravnega posla podjetje na delodajalca prevzemnika, po prenehanju veljavnosti tega pravnega posla preidejo pogodbene in druge pravice in obveznosti iz delovnih razmerij delavcev ponovno na delodajalca prenosnika oziroma na delodajalca – novega prevzemnika.

74. člen

(obveščanje in posvetovanje s sindikati)

(1) Delodajalec prenosnik in delodajalec prevzemnik morata najmanj 30 dni pred prenosom obvestiti sindikate pri delodajalcu o:

- datumu ali predlaganemu datumu prenosa,
- o razlogih za prenos,
- pravnih, ekonomskih in socialnih posledicah prenosa za delavce ter
- o predvidenih ukrepih za delavce.

(2) Delodajalec prenosnik in delodajalec prevzemnik se morata z namenom, da se doseže sporazum, najmanj 15 dni pred prenosom s sindikati iz prejšnjega odstavka posvetovati o pravnih, ekonomskih in socialnih posledicah prenosa in o predvidenih ukrepih za delavce.

(3) Če ni sindikata pri delodajalcu, morajo biti delavci, ki jih prenos zadeva, neposredno obveščeni v roku in o okoliščinah prenosa, v skladu s prvim odstavkom tega člena.

12. PRENEHANJE POGODBE O ZAPOSLOTVI

75. člen

(načini prenehanja)

Pogodba o zaposlitvi preneha veljati:

- s potekom časa, za katerega je bila sklenjena,
- s smrtjo delavca ali delodajalca – fizične osebe,
- s sporazumno razveljavitvijo,
- z redno ali izredno odpovedjo,
- s sodbo sodišča,
- po samem zakonu, v primerih, ki jih določa ta zakon,
- v drugih primerih, ki jih določa zakon.

76. člen

(vrnitev dokumentov in izdaja potrdila)

(1) Ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi, je delodajalec na zahtevo delavca dolžan vrniti delavcu vse njegove dokumente ter mu izdati tudi potrdilo o vrsti dela, ki ga je opravljal.

(2) Delodajalec ne sme v potrdilu navesti ničesar, kar bi delavcu otežilo sklepanje nove pogodbe o zaposlitvi.

1. Prenehanje pogodbe o zaposlitvi za določen čas

77. člen

(splošno)

(1) Pogodba o zaposlitvi, sklenjena za določen čas, preneha veljati brez odpovednega roka s potekom časa, za katerega je bila sklenjena, oziroma ko je dogovorjeno delo opravljeno ali s prenehanjem razloga, zaradi katerega je bila sklenjena.

(2) Pogodba o zaposlitvi, sklenjena za določen čas, lahko preneha, če se pred potekom časa po prejšnjem odstavku o tem sporazumeta pogodbeni stranki ali če nastopijo drugi razlogi za prenehanje pogodbe o zaposlitvi v skladu z določbami tega zakona.

2. Prenehanje pogodbe o zaposlitvi zaradi smrti delavca oziroma delodajalca – fizične osebe

78. člen

(splošno)

(1) Pogodba o zaposlitvi preneha veljati s smrtjo delavca.

(2) Pogodba o zaposlitvi preneha veljati s smrtjo delodajalca – fizične osebe, razen v primeru, če z zapustnikovo dejavnostjo nepretrgoma nadaljuje njegov naslednik.

3. Sporazumna razveljavitve

79. člen

(splošno)

(1) Pogodbo o zaposlitvi lahko stranki kadarkoli razveljavita s pisnim sporazumom, ki mora vsebovati določbo o posledicah, ki nastanejo delavcu zaradi sporazumne razveljavitve pri uveljavljanju pravic iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti.

(2) Sporazum, ki ni sklenjen v pisni obliki, je neveljaven.

4. Odpoved pogodbe o zaposlitvi

A) Splošno

80. člen

(splošno)

(1) Pogodbeni stranki lahko odpovesta pogodbo o zaposlitvi z odpovednim rokom – redna odpoved.

(2) V primerih, določenih v zakonu, lahko pogodbeni stranki odpovesta pogodbo o zaposlitvi brez odpovednega roka – izredna odpoved.

(3) Vsaka stranka lahko odpove pogodbo o zaposlitvi le v celoti.

81. člen

(dopustnost odpovedi)

(1) Delavec lahko redno odpove pogodbo o zaposlitvi brez obrazložitve.

(2) Delodajalec lahko redno odpove pogodbo o zaposlitvi, če obstaja utemeljen razlog za redno odpoved.

(3) Delavec in delodajalec lahko izredno odpove pogodbo o zaposlitvi v primerih oziroma iz razlogov, določenih z zakonom.

(4) Redna ali izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi iz razlogov iz 6. člena tega zakona je neveljavna.

(5) Redna ali izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi s strani delavca, podana zaradi grožnje ali prevare s strani delodajalca ali v zmoti delavca, je neveljavna.

82. člen

(dokazno breme)

(1) Če redno odpoveduje pogodbo o zaposlitvi delodajalec, je dolžan dokazati utemeljen razlog odpovedi.

(2) Utemeljen razlog, ki opravičuje izredno odpoved, je dolžna dokazati tista stranka, ki izredno odpoveduje pogodbo o zaposlitvi.

83. člen

(postopek pred odpovedjo s strani delodajalca)

(1) Pred redno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga mora delodajalec pisno opozoriti delavca na izpolnjevanje obveznosti in možnost odpovedi v primeru ponovitve kršitve.

(2) Pred redno odpovedjo iz razloga nesposobnosti ali krivdnega razloga in pred izredno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi, mora delodajalec delavcu omogočiti zagovor, smiselno upošteva prve in druge odstavke 177. člena tega zakona, razen če obstajajo okoliščine, zaradi katerih bi bilo od delodajalca neupravičeno pričakovati, da delavcu to omogoči, oziroma če delavec to izredno odkloni ali če se neopravičeno ne odzove povabilu na zagovor.

(3) O nameravani redni odpovedi iz poslovnega razloga mora delodajalec pisno obvestiti delavca.

84. člen

(vloga sindikata)

(1) Če delavec tako zahteva, mora delodajalec o nameravani redni ali izredni odpovedi pogodbe o zaposlitvi pisno obvestiti sindikat, katerega član je delavec ob uvedbi postopka.

(2) Sindikat iz prejšnjega odstavka lahko poda svoje mnenje v roku osmih dni. Če svojega mnenja v navedenem roku ne poda, se šteje, da odpovedi ne nasprotuje.

(3) Sindikat iz prvega odstavka tega člena lahko nasprotuje odpovedi, če meni, da zanjo ni utemeljenih razlogov ali da postopek ni bil izveden skladno s tem zakonom. Svoje nasprotovanje mora pisno obrazložiti.

85. člen

(nasprotovanje odpovedi)

(1) Če sindikat iz prejšnjega člena nasprotuje redni odpovedi iz razloga nesposobnosti ali iz krivdnega razloga ali izredni odpovedi pogodbe o zaposlitvi in delavec pri delodajalcu zahteva zadržanje učinkovanja prenehanja pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi, prenehanje pogodbe o zaposlitvi ne učinkuje do poteka roka za arbitražno oziroma sodno varstvo.

(2) Če se delavec in delodajalec sporazumeta o reševanju spora pred arbitražo, se zadržanje učinkovanja prenehanja pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi podaljša do izvršljive arbitražne odločitve.

(3) Če delavec v sodnem postopku uveljavlja nezakonitost odpovedi pogodbe o zaposlitvi v primerih iz prvega odstavka tega člena in najkasneje ob vložiti tožbe predlaga

sodišču izdajočasne odredbe, se zadržanje učinkovanja prenehanja pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi podaljša do odločitve sodišča o predlogu za izdajo časne odredbe.

(4) Delodajalec lahko v času zadržanja učinkovanja prenehanja pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi do izvršljive arbitražne odločitve oziroma do odločitve sodišča o predlogu za izdajo časne odredbe prepove delavcu opravljati delo, vendar mu mora v tem času zagotavljati nadomestilo plače v višini polovice povprečne delavčeve plače v zadnjih treh mesecih pred odpovedjo.

86. člen

(oblika in vsebina odpovedi)

(1) Redna in izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi morata biti izraženi v pisni obliki.

(2) Delodajalec mora navesti odpovedni razlog in ga pisno obrazložiti ter opozoriti delavca na pravno varstvo in na njegove pravice iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti.

87. člen

(vročitev odpovedi)

(1) Redna ali izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi mora biti vročena pogodbeni stranki, ki se ji odpoveduje pogodbo o zaposlitvi.

(2) Redno ali izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi mora delodajalec delavcu vročiti osebno praviloma v prostorih delodajalca oziroma na naslovu prebivališča, s katerega delavec dnevno prihaja na delo.

(3) Redno ali izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi vroča delodajalec delavcu po pravilih pravnega postopka, razen če delavec nima stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji. V tem primeru se odpoved pogodbe o zaposlitvi objavi na oglasnem mestu na sedežu delodajalca. Po preteku osmih dni se šteje vročitev za opravljeno.

(4) Redno ali izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi vroča delavec delodajalcu po pravilih pravnega postopka.

B) Redna odpoved

a) Odpovedni razlogi

88. člen

(razlogi za redno odpoved)

(1) Razlogi za redno odpoved pogodbe o zaposlitvi delavcu s strani delodajalca so:

– prenehanje potreb po opravljanju določenega dela, pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi, zaradi ekonomskih, organizacijskih, tehnoloških, strukturnih ali podobnih razlogov na strani delodajalca (v nadaljnjem besedilu: poslovni razlog), ali

– nedoseganje pričakovanih delovnih rezultatov, ker delavec dela ne opravlja pravočasno, strokovno in kvaliteto, ali neizpolnjevanje pogojev za opravljanje dela, določenih z zakoni in izvršilnimi predpisi, izdanimi na podlagi zakona, zaradi česar delavec ne izpolnjuje oziroma ne more izpolnjevati pogodbenih ali drugih obveznosti iz delovnega razmerja (v nadaljnjem besedilu: razlog nesposobnosti),

– kršenje pogodbene obveznosti ali druge obveznosti iz delovnega razmerja (v nadaljnjem besedilu: krivdni razlog).

(2) Delodajalec lahko delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi le, če so razlogi iz prejšnjega odstavka resni in utemeljeni ter onemogočajo nadaljevanje delovnega razmerja med delavcem in delodajalcem.

(3) Delodajalec mora v primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti ali poslovnega razloga

preveriti, ali je možno zaposliti delavca pod spremenjenimi pogoji ali na drugih delih oziroma ali ga je mogoče dokvalificirati za delo, ki ga opravlja, oziroma prekvalificirati za drugo delo. Če ta možnost obstaja, mora delodajalec delavcu ponuditi sklenitev nove pogodbe. Če delavec ne sprejme ponudbe delodajalca za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za ustrezno delo in za nedoločen čas ter mu preneha delovno razmerje, nima pravice do odpravnine po 109. členu tega zakona.

(4) Delodajalec mora ravnati v skladu s prejšnjim odstavkom le v primeru, če pogodba o zaposlitvi, ki se odpoveduje, traja več kot šest mesecev. Obveznost iz prejšnjega odstavka ne velja za manjše delodajalce.

(5) Delodajalec mora podati odpoved najkasneje v 30 dneh od seznanitve z razlogi za redno odpoved in najkasneje v šestih mesecih od nastanka razloga. V primeru krivdnega razloga na strani delavca, ki ima vse znake kaznivga dejanja, delodajalec lahko poda odpoved pogodbe o zaposlitvi v 30 dneh, odkar se je izvedelo za kršitev pogodbe ali druge obveznosti iz delovnega razmerja in za storilca ves čas, ko je možen kazenski pregon.

(6) V primeru odpovedi iz krivdnega razloga na strani delavca, ki ima vse znake kaznivga dejanja, lahko delodajalec za čas trajanja postopka delavcu prepove opravljati delo. V času prepovedi opravljanja dela ima delavec pravico do nadomestila plače v višini polovice njegove povprečne plače v zadnjih treh mesecih pred uvedbo postopka odpovedi.

89. člen

(neutemeljeni odpovedni razlogi)

Kot neutemeljeni razlogi za redno odpoved pogodbe o zaposlitvi se štejejo:

- začasna odsotnost z dela zaradi nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe ali nege družinskih članov po predpisih o zdravstvenem zavarovanju ali odsotnost z dela zaradi izrabe starševskega dopusta po predpisih o starševstvu;
- vložitev tožbe ali udeležba v postopku zoper delodajalca zaradi zatiranje kršitev pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja pred arbitražnimi, sodnimi ali upravnimi organi;
- članstvo v sindikatu;
- udeležba v sindikalnih dejavnostih izven delovnega časa;
- udeležba v sindikalnih dejavnostih med delovnim časom v dogovoru z delodajalcem;
- udeležba v stavki, organizirani v skladu z zakonom in stavkovnimi pravili;
- kandidatura za funkcijo delavskega predstavnika in sedanje ali preteklo opravljanje te funkcije;
- rasa, barva kože, spol, starost, invalidnost, zakonski stan, družinske obveznosti, nosečnost, versko in politično prepričanje, nacionalno ali socialno poreklo.

90. člen

(odpoved s ponudbo nove pogodbe)

(1) Kadar delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi in delavcu istočasno ponudi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi v skladu s tretjim odstavkom 88. člena tega zakona, se uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na redno odpoved pogodbe o zaposlitvi.

(2) Delavec se mora izjasniti o sklenitvi nove pogodbe o zaposlitvi v roku 30 dni od prejema pisne ponudbe.

(3) Če delavec v primerih iz prejšnjega odstavka sprejme ponudbo delodajalca za ustrezno zaposlitev za nedoločen čas, nima pravice do odpravnine, obdrži pa pravico izpodbijati pred pristojnim sodiščem utemeljenost odpo-

vednega razloga. Ustrezna zaposlitev je zaposlitev, za katero se zahteva enaka vrsta in stopnja izobrazbe, kot se je zahtevala za opravljanje dela na prejšnjem delovnem mestu, za katero je imel delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

(4) V primeru neustreznosti nove zaposlitve po prejšnjem odstavku, ima delavec pravico do sorazmernega dela odpravnine v višini, ki jo dogovori z delodajalcem.

b) Odpovedni roki

91. člen

(odpovedni roki)

Delavec in delodajalec lahko odpove pogodbo o zaposlitvi v zakonsko ali pogodbeno določenem odpovednem roku, pri določitvi katerega morata pogodbeni stranki upoštevati minimalni čas trajanja odpovednega roka, določen s tem zakonom, razen če je za manjše delodajalce s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti drugače dogovorjeno.

92. člen

(minimalni odpovedni roki)

(1) Če odpoveduje pogodbo o zaposlitvi delavec, je odpovedni rok 30 dni. S pogodbo o zaposlitvi ali kolektivno pogodbo je lahko dogovorjen daljši odpovedni rok, vendar ne daljši kot 150 dni.

(2) Če odpoveduje pogodbo o zaposlitvi delodajalec zaradi poslovnih razlogov, je minimalni odpovedni rok:

- 30 dni, če ima delavec manj kot pet let delovne dobe pri delodajalcu,
- 45 dni, če ima delavec najmanj pet let delovne dobe pri delodajalcu,
- 75 dni, če ima delavec najmanj 15 let delovne dobe pri delodajalcu,
- 150 dni, če ima delavec najmanj 25 let delovne dobe pri delodajalcu.

(3) Če odpoveduje pogodbo o zaposlitvi delodajalec zaradi razloga nesposobnosti, je minimalni odpovedni rok:

- 30 dni, če ima delavec manj kot pet let delovne dobe pri delodajalcu,
- 45 dni, če ima delavec najmanj pet let delovne dobe pri delodajalcu,
- 60 dni, če ima delavec najmanj 15 let delovne dobe pri delodajalcu,
- 120 dni, če ima delavec najmanj 25 let delovne dobe pri delodajalcu.

(4) Če odpoveduje pogodbo o zaposlitvi delodajalec zaradi krivdnih razlogov na strani delavca, je minimalni odpovedni rok 30 dni.

(5) Za delovno dobo pri delodajalcu se šteje tudi delovna doba pri njegovih pravnih prednikih.

93. člen

(tek odpovednega roka)

Odpovedni rok začne teči naslednji dan po vročitvi odpovedi.

94. člen

(odškodnina namesto odpovednega roka)

(1) Delodajalec in delavec se lahko dogovorita za odškodnino namesto odpovednega roka.

(2) Dogovor iz prejšnjega odstavka mora biti v pisni obliki.

95. člen

(pravice in obveznosti strank v času odpovednega roka)

Če odpove pogodbo o zaposlitvi delodajalec, ima delavec v času odpovednega roka pravico do odsotnosti z dela zaradi iskanja nove zaposlitve s pravico do nadomestila plače v trajanju najmanj dve uri na teden.

c) Odpoved večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov

96. člen

(večje število delavcev)

(1) Delodajalec, ki ugotovi, da bo zaradi poslovnih razlogov postalo nepotrebno delo v obdobju 30 dni:

- najmanj 10 delavcev pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 20 in manj kot 100 delavcev,
 - najmanj 10% delavcev pri delodajalcu, ki zaposluje najmanj 100, vendar manj kot 300 delavcev,
 - najmanj 30 delavcev pri delodajalcu, ki zaposluje 300 ali več delavcev,
- je dolžan izdelati program razreševanja presežnih delavcev.

(2) Program iz prejšnjega odstavka je dolžan pripraviti tudi delodajalec, ki ugotovi, da bo zaradi poslovnih razlogov v obdobju treh mesecev postalo nepotrebno delo 20 ali več delavcev.

97. člen

(obveznost obveščanja in posvetovanja s sindikatom)

(1) Delodajalec mora o razlogih za prenehanje potreb po delu delavcev, številu in kategorijah vseh zaposlenih delavcev, o predvidenih kategorijah presežnih delavcev, o predvidenem roku, v katerem bo prenehala potreba po delu delavcev ter o predlaganih kriterijih za določitev presežnih delavcev pisno čimprej obvestiti sindikate pri delodajalcu.

(2) Delodajalec se mora predhodno, z namenom, da doseže sporazum, posvetovati s sindikati, določenimi v prejšnjem odstavku, o predlaganih kriterijih za določitev presežnih delavcev, pri pripravi programa razreševanja presežnih delavcev pa o možnih načinih za preprečitev in omejitev števila odpovedi ter o možnih ukrepih za preprečitev in omilitev škodljivih posledic.

(3) Kopijo pisnega obvestila iz prvega odstavka tega člena mora delodajalec poslati zavodu za zaposlovanje.

98. člen

(obveznost obveščanja zavoda za zaposlovanje)

(1) O postopku ugotavljanja prenehanja potreb po delu večjega števila delavcev, o opravljenem posvetovanju po prejšnjem členu, o razlogih za prenehanje potreb po delu delavcev, številu in kategorijah vseh zaposlenih delavcev, o predvidenih kategorijah presežnih delavcev ter o predvidenem roku, v katerem bo prenehala potreba po delu, mora delodajalec pisno obvestiti zavod za zaposlovanje.

(2) Kopijo pisnega obvestila iz prejšnjega odstavka mora delodajalec poslati sindikatom iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(3) Delodajalec lahko odpove pogodbe o zaposlitvi presežnim delavcem, upošteva sprejeti program razreševanja presežnih delavcev, vendar ne pred potekom 30-dnevnega roka od izpolnitve obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

99. člen

(program razreševanja presežnih delavcev)

(1) Program razreševanja presežnih delavcev mora vsebovati:

- razloge za prenehanje potreb po delu delavcev;
- ukrepe za preprečitev ali kar največjo omejitev prenehanja delovnega razmerja delavcev, pri čemer mora delodajalec preveriti možnosti nadaljevanja zaposlitve pod spremenjenimi pogoji;

- seznam presežnih delavcev;
- ukrepe in kriterije za izbiro ukrepov za omilitev škodljivih posledic prenehanja delovnega razmerja, kot so: ponudba zaposlitve pri drugem delodajalcu, zagotovitev denarne pomoči, zagotovitev pomoči za začetek samostojne dejavnosti, dokup zavarovalne dobe.

(2) Program razreševanja presežnih delavcev mora biti finančno ovrednoten.

100. člen

(kriteriji za določitev presežnih delavcev)

(1) Pri določanju kriterijev za določitev presežnih delavcev se upoštevajo zlasti naslednji kriteriji:

- strokovna izobrazba delavca oziroma usposobljenost za delo in potrebna dodatna znanja in zmožnosti,
- delovne izkušnje,
- delovna uspešnost,
- delovna doba,
- zdravstveno stanje,
- socialno stanje delavca in
- da gre za starša treh ali več mladoletnih otrok ali za edinega hranitelja družine z mladoletnimi otroki.

(2) Pri določitvi delavcev, katerih delo postane nepotrebno, imajo ob enakih kriterijih prednost pri ohranitvi zaposlitve tisti delavci s slabšim socialnim položajem.

(3) Začasna odsotnost delavca z dela zaradi bolezni ali poškodbe, nege družinskega člana ali težje prizadetega invalida, starševskega dopusta ter nosečnost, ne sme biti kriterij za določanje presežnih delavcev.

101. člen

(sodelovanje in vloga zavoda za zaposlovanje)

(1) Delodajalec je dolžan obravnavati in upoštevati morebitne predloge zavoda za zaposlovanje o možnih ukrepih za preprečitev ali kar največjo omejitev prenehanja delovnega razmerja delavcev in ukrepih za omilitev škodljivih posledic prenehanja delovnega razmerja.

(2) Na zahtevo zavoda za zaposlovanje delodajalec ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi delavcem pred potekom 60-dnevnega roka od izpolnitve obveznosti iz prvega odstavka 98. člena tega zakona.

102. člen

(prednostna pravica do zaposlitve)

Če delodajalec v roku enega leta zaposluje nove delavce, imajo delavci, ki jim je bila odpovedana pogodba o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, prednostno pravico do zaposlitve, če izpolnjuje pogoje za opravljanje dela.

d) Odpoved pogodbe o zaposlitvi zaradi začetka postopka za prenehanje delodajalca ali prisilne poravnave

103. člen

(stečaj, sodna likvidacija)

(1) V stečajnem postopku ali postopku likvidacije, ki jo izvede sodišče, lahko stečajni oziroma likvidacijski upravitelj s 15-dnevnim odpovednim rokom odpove pogodbe o zaposlitvi zaposlenim delavcem, katerih delo je zaradi začetka stečajnega postopka oziroma likvidacije pri delodajalcu postalo nepotrebno.

(2) Stečajni oziroma likvidacijski upravitelj mora pred odpovedjo pogodb o zaposlitvi večjemu številu delavcev izpolniti obveznosti iz prvega in tretjega odstavka 97. člena tega zakona in se s sindikati, določenimi v prvem odstavku 97. člena tega zakona, posvetovati o možnih načinih za preprečitev in omejitev števila odpovedi in o možnih ukrepih za preprečitev in omilitev škodljivih posledic.

104. člen

(prodaja dolžnika v stečaju)

Če se v stečajnem postopku prodaja dolžnik kot pravna oseba, imajo delavci, ki so jim bile v stečajnem postopku odpovedane pogodbe o zaposlitvi, prednostno pravico do zaposlitve pri delodajalcu, če izpolnjujejo pogoje za opravljanje dela.

105. člen

(prisilna poravnava v stečaju)

Če je stečajni postopek ustavljen zaradi potrjene prisilne poravnave v stečaju, imajo delavci, ki so jim bile v stečajnem postopku odpovedane pogodbe o zaposlitvi, prednostno pravico do zaposlitve pri delodajalcu, če izpolnjujejo pogoje za opravljanje dela.

106. člen

(prisilna poravnava)

(1) V primeru potrjene prisilne poravnave lahko upravitelj v prisilni poravnavi s 30-dnevnim odpovednim rokom odpove pogodbo o zaposlitvi največ takšnemu številu delavcev, kot je določeno v programu o prenehanju delovnih razmerij zaradi finančne reorganizacije.

(2) Upravitelj v prisilni poravnavi mora pred odpovedjo pogodb o zaposlitvi večjemu številu delavcev izpolniti obveznosti iz 97. člena tega zakona.

107. člen

(pravica do odpravnine)

Delavci, ki jim je odpovedana pogodba o zaposlitvi v stečajnem postopku, postopku likvidacije, ki jo izvede sodišče, ali v primeru potrjene prisilne poravnave, imajo pravico do odpravnine po 109. členu tega zakona.

108. člen

(drugi primeri prenehanja delodajalca)

(1) V drugih primerih uvedbe postopkov za prenehanje delodajalca lahko delodajalec v skladu z določbami tega zakona o odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov redno odpove pogodbo o zaposlitvi zaposlenim delavcem s 30-dnevnim odpovednim rokom.

(2) Delodajalec lahko sam ali skupaj z drugimi delodajalci oblikuje sklad, iz katerega se poplačajo terjatve iz 109. člena tega zakona.

e) Odpravnina

109. člen

(odpravnina)

(1) Delodajalec, ki odpove pogodbo o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razloga nesposobnosti, je dolžan izplačati delavcu odpravnino. Osnova za izračun odpravnine je povprečna mesečna plača, ki jo je prejel delavec ali ki bi jo prejel delavec, če bi delal, v zadnjih treh mesecih pred odpovedjo.

(2) Delavcu pripada odpravnina v višini:

– 1/5 osnove iz prejšnjega odstavka za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu več kot eno leto do pet let;

– 1/4 osnove iz prejšnjega odstavka za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu od pet do 15 let;

– 1/3 osnove iz prejšnjega odstavka za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu nad 15 let.

(3) Za delo pri delodajalcu se šteje tudi delo pri njegovih pravnih prednikih.

(4) Višina odpravnine ne sme presegati 10-kratnika osnove iz prvega odstavka tega člena, če v kolektivni pogodbi na ravni dejavnosti ni določeno drugače.

(5) V postopku prisilne poravnave se delavec in delodajalec lahko pisno sporazumeta o načinu izplačila, obliki ali zmanjšanju višine odpravnine po drugem odstavku tega člena, če bi bil zaradi izplačila odpravnine ogrožen obstoj večjega števila delovnih mest pri delodajalcu.

C) Izredna odpoved

110. člen

(splošno)

(1) Delavec ali delodajalec lahko izredno odpove pogodbo o zaposlitvi, če obstajajo razlogi, določeni s tem zakonom in če ob upoštevanju vseh okoliščin in interesov obeh pogodbenih strank ni mogoče nadaljevati delovnega razmerja do izteka odpovednega roka oziroma do poteka časa, za katerega je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi.

(2) Izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi mora pogodbeni stranka podati najkasneje v 15 dneh od seznanitve z razlogi, ki utemnjujejo izredno odpoved, in najkasneje v šestih mesecih od nastanka razloga. V primeru krivdnega razloga na strani delavca ali delodajalca, ki ima vse znake kaznivenga dejanja, pogodbeni stranka lahko odpove pogodbo o zaposlitvi v 15 dneh, odkar se je izvedelo za kršitev pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja in storilca ves čas, ko je možen kazenski pregon.

a) Izredna odpoved delodajalca

111. člen

(razlogi na strani delavca)

(1) Delodajalec lahko delavcu izredno odpove pogodbo o zaposlitvi:

– če delavec krši pogodbeno ali drugo obveznost iz delovnega razmerja in ima kršitev vse znake kaznivenga dejanja,

– če delavec naklepoma ali iz hude malomarnosti huje krši pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja,

– če je delavcu po pravnomočni odločbi prepovedano opravljati določena dela v delovnem razmerju ali če mu je izrečen vzgojni, varnostni ali varstveni ukrep, zaradi katerega ne more opravljati dela dalj kot šest mesecev, ali če mora biti zaradi prestajanja zaporne kazni več kot šest mesecev odsoten z dela,

– če delavec ne opravi uspešno poskusnega dela,

– če se delavec v roku petih delovnih dni po prenehanju razlogov za suspenz pogodbe o zaposlitvi neopravičeno ne vrne na delo,

– če delavec v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe ne spoštuje navodil pristojnega zdravnika oziroma pristojne zdravniške komisije ali če v tem času opravlja pridobitno delo ali brez odobritve pristojnega zdravnika oziroma pristojne zdravniške komisije odpotuje iz kraja svojega bivanja.

(2) V primeru iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka lahko delodajalec ob uvedbi postopka izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi delavcu prepove opravljati delo

za čas trajanja postopka. V času prepovedi opravljanja dela ima delavec pravico do nadomestila plače v višini polovice njegove povprečne plače v zadnjih treh mesecih pred uvedbo postopka odpovedi.

b) Izredna odpoved delavca

112. člen

(razlogi na strani delodajalca)

(1) Delavec lahko v osmih dneh po tem, ko predhodno pisno opomni delodajalca na izpolnitev obveznosti in o kršitvah pisno obvesti inšpektorja za delo, izredno odpove pogodbo o zaposlitvi, če:

- mu delodajalec več kot dva meseca ni zagotavljal dela in mu tudi ni izplačal zakonsko določenega nadomestila plače,

- mu ni bilo omogočeno opravljanje dela zaradi odločbe pristojne inšpekcije o prepovedi opravljanja delovnega procesa ali prepovedi uporabe sredstev za delo dalj kot 30 dni in mu delodajalec ni plačal zakonsko določenega nadomestila plače,

- mu je delodajalec vsaj dva meseca izplačeval bistveno zmanjšano plačilo za delo,

- mu delodajalec trikrat zaporedoma ali v obdobju šestih mesecev ni izplačal plačila za delo ob zakonsko oziroma pogodbeno dogovorjenem roku,

- delodajalec ni zagotavljal varnosti in zdravja delavcev pri delu in je delavec od delodajalca predhodno zahteval odpravo grozeče neposredne in neizogibne nevarnosti za življenje ali zdravje,

- ga je delodajalec žalil ali se nasilno vedel do njega ali če kljub njegovim opozorilom ni preprečil takega ravnanja s strani drugih delavcev,

- mu delodajalec ni zagotavljal enake obravnave glede na spol,

- delodajalec ni zagotovil varstva pred spolnim nadlegovanjem v skladu s 45. členom tega zakona.

(2) Delavec je v primeru odpovedi zaradi ravnanj iz prejšnjega odstavka upravičen do odpravnine, določene za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, in do odškodnine najmanj v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka.

D) Posebno pravno varstvo pred odpovedjo

113. člen

(predstavniki delavcev)

(1) Delodajalec ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi:

- članu sveta delavcev, delavskemu zaupniku, članu nadzornega sveta, ki predstavlja delavce, predstavniku delavcev v svetu zavoda ter

- imenovanemu ali voljenemu sindikalnemu zaupniku, brez soglasja organa, katerega član je, ali sindikata, če ravna v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo in pogodbo o zaposlitvi, razen če v primeru poslovnega razloga odkloni ponujeno ustrezno zaposlitev ali če gre za odpoved v postopku prenehanja delodajalca.

(2) Varstvo pred odpovedjo za osebe iz prejšnjega odstavka traja ves čas opravljanja njihove funkcije in še eno leto po njenem prenehanju.

114. člen

(starejši delavci)

(1) Delodajalec ne sme starejšemu delavcu brez njegovega pisnega soglasja odpovedati pogodbe o zaposlitvi iz

poslovnega razloga, dokler delavec ne izpolni minimalnih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, razen če mu ni zagotovljena pravica do denarnega nadomestila iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti do izpolnitve minimalnih pogojev za starostno pokojnino.

(2) Varstvo po prejšnjem odstavku ne velja v primeru prenehanja delodajalca.

115. člen

(starši)

(1) Delodajalec ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi delavki v času nosečnosti ter ves čas, ko doji otroka, in staršem, v času, ko izrabljajo starševski dopust v obliki polne odsotnosti z dela.

(2) Delavcem v času iz prejšnjega odstavka ne more prenehati delovno razmerje zaradi odpovedi delodajalca. Če delodajalec ob izreku odpovedi ne ve za nosečnost delavke, velja posebno pravno varstvo pred odpovedjo, če delavka takoj oziroma v primeru ovir, ki niso nastale po njeni krivdi, takoj po prenehanju le-teh obvesti delodajalca o svoji nosečnosti, kar dokazuje s predložitvijo zdravniškega potrdila.

(3) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena delodajalec lahko odpove pogodbo o zaposlitvi in delavcu lahko preneha delovno razmerje, po predhodnem soglasju inšpektorja za delo, če so podani razlogi za izredno odpoved ali zaradi uvedbe postopka za prenehanje delodajalca.

116. člen

(invalidi in odsotni z dela zaradi bolezni)

(1) Delodajalec ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi delovnemu invalidu zaradi ugotovljene invalidnosti II. ali III. kategorije ali iz poslovnega razloga, razen če mu ni možno zagotoviti drugega ustreznega dela ali dela s krajšim delovnim časom v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

(2) Delodajalec ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi invalidu, ki nima statusa delovnega invalida, iz poslovnega razloga, razen če mu ni možno zagotoviti ustreznega dela v skladu s predpisi o usposabljanju in zaposlovanju invalidov.

(3) Delavcu, ki mu je odpovedana pogodba o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti in je ob poteku odpovednega roka odsoten z dela zaradi začasne nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe, preneha delovno razmerje z dnem ugotovitve zdravstvene zmožnosti za delo, najkasneje pa s potekom šestih mesecev po izteku odpovednega roka.

(4) Varstvo po prejšnjih treh odstavkih ne velja v primerih uvedbe postopka za prenehanje delodajalca.

117. člen

(večkratno pravno varstvo pred odpovedjo)

Če je posameznemu delavcu zaradi njegovega statusa zagotovljeno večkratno varstvo pred odpovedjo, velja močnejše pravno varstvo.

5. Prenehanje pogodbe o zaposlitvi na podlagi sodbe sodišča

118. člen

(prenehanje pogodbe o zaposlitvi na podlagi sodbe sodišča)

(1) Če sodišče ugotovi, da je odpoved delodajalca nezakonita, delavec pa ne želi nadaljevanja delovnega razmerja, na predlog delavca ugotovi trajanje delovnega razmerja,

vendar najdalj do odločitve sodišča prve stopnje, prizna delavcu delovno dobo in druge pravice iz delovnega razmerja ter delavcu prizna odškodnino po pravilih civilnega prava.

(2) Če upošteva vse okoliščine in interes obeh pogodbenih strank, sodišče ugotovi, da nadaljevanje delovnega razmerja ne bi bilo več mogoče, lahko odloči enako kot v prejšnjem odstavku, tudi ne glede na predlog delavca.

(3) Delavec lahko zahtevo iz prvega odstavka tega člena uveljavlja do zaključka glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje.

(4) Sodišče določi dan prenehanja delovnega razmerja tudi v primeru, ko ena od pogodbenih strank izpodbija pogodbo o zaposlitvi in sodišče ugotovi, da je pogodba neveljavna.

6. Prenehanje pogodbe o zaposlitvi po samem zakonu

119. člen

(prenehanje pogodbe o zaposlitvi zaradi ugotovljene invalidnosti in prenehanja veljavnosti delovnega dovoljenja)

(1) Pogodba o zaposlitvi preneha veljati po samem zakonu, ko je delavcu vročena odločba o ugotovljeni invalidnosti I. kategorije postala pravomočna.

(2) Pogodba o zaposlitvi, ki jo sklene tujec ali oseba brez državljanstva, preneha veljati po samem zakonu z dnem prenehanja veljavnosti delovnega dovoljenja.

III. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI IZ DELOVNEGA RAZMERJA

1. OPRAVLJANJE PRIPRAVNIŠTVA

120. člen

(splošno)

(1) Z zakonom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se lahko določi, da sklene pogodbo o zaposlitvi kot pripravnik, kdor prvič začne opravljati delo, ustrezno vrsti in stopnji svoje strokovne izobrazbe, ter z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela v delovnem razmerju.

(2) Vajenec, ki uspešno konča program poklicnega izobraževanja, je usposobljen za samostojno opravljanje dela v delovnem razmerju, ustrezno vrsti in stopnji njegove poklicne izobrazbe.

121. člen

(trajanje pripravništva)

(1) Pripravništvo lahko traja največ eno leto, če zakon ne določa drugače.

(2) Pripravništvo se lahko sorazmerno podaljša, če pripravnik dela s krajšim delovnim časom od polnega, vendar največ za šest mesecev.

(3) Trajanje pripravništva se podaljša za čas opravičene odsotnosti z dela, ki traja dlje kot 20 delovnih dni, razen za čas letnega dopusta.

(4) Trajanje pripravništva se lahko na predlog mentorja skrajša, vendar le do polovice prvotno določenega trajanja.

122. člen

(izvajanje pripravništva)

(1) V času trajanja pripravništva mora delodajalec pripravniku po programu zagotavljati usposabljanje za samostojno opravljanje dela.

(2) Z zakonom, drugim predpisom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se določi trajanje in potek pripravništva ter program, mentorstvo in način spremljanja in ocenjevanja pripravništva.

(3) Ob koncu pripravništva mora pripravnik opraviti izpit, ki je sestavni in zaključni del pripravništva in se opravlja pred iztekom pripravniške dobe.

123. člen

(omejitev odpovedi pripravniku s strani delodajalca)

V času trajanja pripravništva delodajalec pripravniku ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi, razen če so podani razlogi za izredno odpoved ali v primeru uvedbe postopka za prenehanje delodajalca ali prisilne poravnave.

124. člen

(volontersko pripravništvo)

(1) Če se pripravništvo v skladu s posebnim zakonom lahko opravlja, ne da bi delavec in delodajalec sklenila pogodbo o zaposlitvi – volontersko pripravništvo, se za pripravnika uporabljajo določbe tega zakona o trajanju in izvajanju pripravništva, omejenosti delovnega časa, odmorih in počitkih, odškodninski odgovornosti ter zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu v skladu s posebnim zakonom.

(2) Pogodba o volonterskem opravljanju pripravništva mora biti sklenjena v pisni obliki.

2. POSKUSNO DELO

125. člen

(poskusno delo)

(1) V pogodbi o zaposlitvi se delavec in delodajalec lahko dogovorita o poskusnem delu.

(2) Poskusno delo traja največ šest mesecev. Poskusno delo se lahko podaljša v primeru začasne odsotnosti z dela.

(3) V času trajanja poskusnega dela lahko delavec odpove pogodbo o zaposlitvi s sedemdnevним odpovednim rokom.

(4) Na podlagi ugotovitve o neuspešno opravljenem poskusnem delu lahko delodajalec ob poteku poskusnega dela izredno odpove pogodbo o zaposlitvi.

(5) V času trajanja poskusnega dela delodajalec delavcu ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi, razen če so podani razlogi za izredno odpoved ali zaradi postopka za prenehanje delodajalca ali prisilne poravnave.

3. PLAČILO ZA DELO

126. člen

(vrsta plačil)

(1) Plačilo za delo po pogodbi o zaposlitvi je sestavljeno iz plače, ki mora biti vedno v denarni obliki, in morebitnih drugih vrst plačil, če je tako določeno s kolektivno pogodbo. Pri plači mora delodajalec upoštevati minimum, določen z zakonom oziroma kolektivno pogodbo, ki neposredno zavzuje delodajalca.

(2) Plača je sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov. Sestavni del plače je tudi plačilo za poslovno uspešnost, če je le-to dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi.

(3) Za čas odmora med dnevnim delom prejme delavec plačilo, kot če bi delal.

127. člen

(osnovna plača, delovna uspešnost, dodatki)

(1) Osnovna plača se določi upoštevaje zahtevnost dela, za katerega je delavec sklenil pogodbo o zaposlitvi.

(2) Delovna uspešnost delavca se določi upoštevaje gospodarnost, kvaliteto in obseg opravljanja dela, za katerega je delavec sklenil pogodbo o zaposlitvi.

(3) Dodatki se določijo za posebne pogoje dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, in sicer za nočno delo, nadurno delo, delo v nedeljo, delo na praznike in dela proste dneve po zakonu. Dodatki za posebne pogoje dela, ki izhajajo iz posebnih obremenitev pri delu, neugodnih vplivov okolja in nevarnosti pri delu, ki niso vsebovani v zahtevnosti dela, se lahko določijo s kolektivno pogodbo.

(4) Osnova za izračun dodatkov je osnovna plača delavca za polni delovni čas, oziroma ustrezna urna postavka.

128. člen

(višina dodatkov)

(1) Delavcu pripadajo dodatki za delo v posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa:

- za nočno delo,
- za delo preko polnega delovnega časa,
- za delo v nedeljo,
- za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu.

(2) Višina dodatkov iz prejšnjega odstavka se določi s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti.

(3) Dodatek za delo v nedeljo in dodatek za delo na dela proste dneve po zakonu se med seboj izključujeta.

(4) Dodatki se obračunavajo le za čas, ko je delavec delal v pogojih, zaradi katerih mu dodatek pripada.

129. člen

(dodatek za delovno dobo)

(1) Delavcu pripada dodatek za delovno dobo.

(2) Višina dodatka za delovno dobo se določi v kolektivni pogodbi na ravni dejavnosti.

130. člen

(povračila stroškov v zvezi z delom)

(1) Delodajalec mora delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela ter povračilo stroškov, ki jih ima pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju.

(2) Če višina povračila stroškov iz prejšnjega odstavka ni določena s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo, se določi z izvršilnim predpisom.

131. člen

(regres)

(1) Delodajalec je dolžan delavcu, ki ima pravico do letnega dopusta, izplačati regres za letni dopust najmanj v višini minimalne plače.

(2) Regres se mora delavcu izplačati najkasneje do 1. julija tekočega koledarskega leta.

(3) S kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se lahko v primeru nelikvidnosti delodajalca določi kasnejši rok izplačila regresa, vendar najkasneje do 1. novembra tekočega koledarskega leta.

(4) V primeru, da ima delavec pravico le do sorazmernega dela letnega dopusta, ima pravico le do sorazmernega dela regresa.

132. člen

(odpravnina ob upokojitvi)

(1) V primeru upokojitve pripada delavcu ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi, odpravnina v višini dveh povprečnih

mesečnih plač v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece oziroma v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca za pretekle tri mesece, če je to za delavca ugodneje.

(2) Delavec ni upravičen do odpravnine po prejšnjem odstavku, če ima pravico do odpravnine po 109. členu tega zakona in v primeru, če je delodajalec zanj financiral dokup pokojninske dobe. Delavec je upravičen do izplačila razlike, če je znesek odpravnine po 109. členu tega zakona oziroma znesek za dokup pokojninske dobe nižji od zneska odpravnine po prejšnjem odstavku.

133. člen

(enako plačilo žensk in moških)

(1) Delodajalec je dolžan za enako delo in za delo enake vrednosti izplačati enako plačilo delavcem, ne glede na spol.

(2) Določila pogodbe o zaposlitvi, kolektivne pogodbe oziroma splošnega akta delodajalca, ki so v nasprotju s prejšnjim odstavkom, so neveljavna.

134. člen

(plačilni dan)

(1) Plača se plačuje za plačilna obdobja, ki ne smejo biti daljša od enega meseca.

(2) Plača se izplača najkasneje 18 dni po preteku plačilnega obdobja.

(3) Če je plačilni dan dela prosti dan, se plača izplača najkasneje prvi naslednji delovni dan.

(4) Delodajalec je dolžan pisno predhodno obvestiti delavce o plačilnem dnevu in vsakokratni spremembi plačilnega dne.

(5) Morebitna plačila v naravi se zagotavljajo na v pogodbi o zaposlitvi dogovorjen način, glede na vrsto dela in obstoječe običaje.

135. člen

(kraj in način izplačila plače)

(1) Delodajalec je dolžan delavcu izplačati plačo do konca plačilnega dne na običajnem izplačilnem mestu.

(2) Če se plača izplačuje preko bančnega računa delavca ali na drug brezgotovinski način, mora biti delavcu plača na razpolago na določen plačilni dan, razen če se stranki ne dogovorita drugače.

(3) Delodajalec je dolžan izdati delavcu ob vsakem izplačilu plače ter do 31. januarja novega koledarskega leta pisni obračun plače in nadomestila plače za plačilno obdobje oziroma za preteklo koledarsko leto, iz katerega sta razvidna tudi obračun in plačilo davkov in prispevkov.

(4) Stroški v zvezi z izplačevanjem plače bremenijo delodajalca.

136. člen

(zadrževanje in pobot izplačila plače)

(1) Delodajalec lahko zadrži izplačevanje plače delavcu samo v zakonsko določenih primerih. Vsa določila pogodbe o zaposlitvi, ki določajo druge načine zadrževanja izplačila, so neveljavna.

(2) Delodajalec ne sme svoje terjatve do delavca brez njegovega pisnega soglasja pobotati s svojo obveznostjo plačila.

(3) Delavec ne more dati soglasja iz prejšnjega odstavka pred nastankom delodajalčeve terjatve.

137. člen

(nadomestilo plače)

(1) Delavec ima pravico do nadomestila plače za čas odsotnosti, v primerih in v trajanju, določenem z zakonom,

ter v primerih odsotnosti z dela, ko ne dela iz razlogov na strani delodajalca.

(2) Delodajalec je dolžan izplačati nadomestilo plače v primerih odsotnosti z dela zaradi izrabe letnega dopusta, plačane odsotnosti zaradi osebnih okoliščin, izobraževanja, z zakonom določenih praznikov in dela prostih dni in ko delavec ne dela iz razlogov na strani delodajalca.

(3) Delodajalec izplačuje nadomestilo plače iz lastnih sredstev v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi njegove bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, in sicer do 30 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela, vendar največ za 120 delovnih dni v koledarskem letu. V primerih nezmožnosti za delo delavca zaradi poklicne bolezni ali poškodbe pri delu, izplačuje delodajalec nadomestilo plače delavcu iz lastnih sredstev do 30 delovnih dni za vsako posamezno odsotnost z dela. V času daljše odsotnosti z dela izplača delodajalec nadomestilo plače v breme zdravstvenega zavarovanja.

(4) Če gre za dve ali več zaporednih odsotnosti z dela zaradi iste bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, do 30 delovnih dni, pa traja v posameznem primeru prekinitev med eno in drugo odsotnostjo manj kot deset delovnih dni, izplača delodajalec za čas nadaljnje odsotnosti od prekinitve dalje, nadomestilo plače v breme zdravstvenega zavarovanja.

(5) Delodajalec izplača v breme drugega zavezanca nadomestilo plače tudi v drugih primerih, če je tako določeno z zakonom ali drugim predpisom.

(6) Če delavec ne more opravljati dela zaradi višje sile, je upravičen do polovice plačila, do katerega bi bil sicer upravičen, če bi delal, vendar ne manj kot 70% minimalne plače.

(7) Če s tem zakonom, drugim zakonom ali posebnim predpisom ni določeno drugače, delavcu pripada nadomestilo plače v višini njegove povprečne mesečne plače iz zadnjih treh mesecev oziroma iz obdobja dela v zadnjih treh mesecih. V kolikor delavec v celotnem obdobju zadnjih treh mesecev ni prejel vsaj ene mesečne plače, mu pripada nadomestilo plače v višini minimalne plače.

(8) V primeru odsotnosti z dela delavca zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, znaša višina nadomestila plače delavcu, ki bremeni delodajalca, 80% plače delavca v preteklem mesecu za polni delovni čas.

(9) Delodajalec je delavcu dolžan izplačati nadomestilo plače za tiste dneve in za toliko ur, kolikor znaša delovna obveznost delavca na dan, ko zaradi opravičenih razlogov ne dela.

138. člen

(nastanitev med delovnim razmerjem)

Če ima po pogodbi o zaposlitvi delavec dogovorjeno nastanitev kot obliko plačila, ima pravico do nastanitve ves čas trajanja delovnega razmerja, kot tudi v času, ko ne opravlja svojega dela in ima pravico do nadomestila plače.

139. člen

(udeležba pri dobičku)

Delavec in delodajalec se lahko dogovorita, da ima delavec pravico do deleža dobička. Ta delež se določi na osnovi dobička v poslovnem letu, izračunan v skladu z zakonom.

140. člen

(plačilo pripravnikom)

(1) Delavec pripravnik ima pravico do plače najmanj v višini 70% osnovne plače za delovno mesto oziroma vrsto

dela, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi kot pripravnik in do drugih osebnih prejemkov.

(2) Plača pripravnika ne sme biti nižja od minimalne plače, določene z zakonom.

4. DELOVNI ČAS

141. člen

(definicija delovnega časa)

(1) Delovni čas je efektivni delovni čas in čas odmora po 154. členu tega zakona ter čas upravičenih odsotnosti z dela v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom.

(2) Efektivni delovni čas je vsak čas, v katerem delavec dela, kar pomeni, da je na razpolago delodajalcu in izpolnjuje svoje delovne obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi.

(3) Efektivni delovni čas je osnova za izračun produktivnosti dela.

142. člen

(polni delovni čas)

(1) Polni delovni čas ne sme biti daljši od 40 ur na teden.

(2) Z zakonom oziroma s kolektivno pogodbo se lahko določi kot polni delovni čas delovni čas, ki je krajši od 40 ur na teden, vendar ne manj kot 36 ur na teden.

(3) Z zakonom ali drugim predpisom v skladu z zakonom ali s kolektivno pogodbo se lahko določi za delovna mesta, pri katerih obstajajo večje nevarnosti za poškodbe ali zdravstvene okvare, polni delovni čas, ki traja manj kot 36 ur na teden.

(4) Če polni delovni čas ni določen z zakonom ali kolektivno pogodbo, se šteje kot polni delovni čas delovni čas 40 ur na teden.

143. člen

(nadurno delo)

(1) Delavec je dolžan na zahtevo delodajalca opravljati delo preko polnega delovnega časa – nadurno delo:

- v primerih izjemoma povečanega obsega dela,
- če je potrebno nadaljevanje delovnega ali proizvodnega procesa, da bi se preprečila materialna škoda ali nevarnost za življenje in zdravje ljudi,
- če je nujno, da se odvrne okvara na delovnih sredstvih, ki bi povzročila prekinitev dela,
- če je potrebno, da se zagotovi varnost ljudi in premoženja ter varnost prometa
- in v drugih izjemnih, nujnih in nepredvidenih primerih, določenih z zakonom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti.

(2) Delodajalec mora delavcu nadurno delo po prejemu odstavku odrediti v pisni obliki praviloma pred začetkom dela. Če zaradi narave dela ali nujnosti opravljanja nadurnega dela ni možno odrediti nadurnega dela delavcu pisno pred začetkom dela, se lahko nadurno delo odredi tudi ustno. V tem primeru se pisno odreditev vroči delavcu naknadno, vendar najkasneje do konca delovnega tedna po opravljenem nadurnem delu.

(3) Nadurno delo lahko traja največ osem ur na teden, največ 20 ur na mesec in največ 180 ur na leto. Delovni dan lahko traja največ deset ur. Dnevna, tedenska in mesečna časovna omejitev se lahko upošteva kot povprečna omejitev v obdobju, določenem z zakonom ali kolektivno pogodbo, in ne sme biti daljše od šestih mesecev.

144. člen

(dodatno delo v primerih naravne ali druge nesreče)

Delavec je dolžan opravljati delo preko polnega ali dogovorjenega krajšega delovnega časa na svojem delovnem mestu ali druga dela v zvezi z odpravljanjem ali preprečevanjem posledic, v primerih naravne ali druge nesreče ali ko se ta nesreča neposredno pričakuje. Tako delo lahko traja, dokler je nujno, da se rešijo človeška življenja, obvaruje zdravje ljudi ali prepreči materialna škoda.

145. člen

(prepoved opravljanja dela preko polnega delovnega časa)

(1) Nadurno delo po 143. členu tega zakona se ne sme uvesti, če je delo možno opraviti v polnem delovnem času z ustrežno organizacijo in delitvijo dela, razporeditvijo delovnega časa z uvajanjem novih izmen ali z zaposlitvijo novih delavcev.

(2) Delodajalec ne sme naložiti dela preko polnega delovnega časa po 143. in 144. členu tega zakona:

- delavki ali delavcu v skladu z določbami tega zakona zaradi varstva nosečnosti in starševstva (190. člen),
- starejšemu delavcu (203. člen),
- delavcu, ki še ni dopolnil 18 let starosti,
- delavcu, kateremu bi se na podlagi mnenja zdravniške komisije zaradi takega dela poslabšalo zdravstveno stanje,
- delavcu, ki ima polni delovni čas krajši od 36 ur na teden zaradi dela na delovnem mestu, kjer obstajajo večje nevarnosti za poškodbe ali zdravstvene okvare v skladu s 142. členom tega zakona,
- delavcu, ki dela krajši delovni čas v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, predpisi o zdravstvenem zavarovanju ali drugimi predpisi.

146. člen

(dopolnilno delo)

(1) Delavec, ki dela polni delovni čas, sme izjemoma skleniti pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom z drugim delodajalcem, vendar največ za osem ur na teden, po prejšnjem soglasju delodajalcev, pri katerih je zaposlen s polnim delovnim časom, če gre za opravljanje deficitarnih poklicev po podatkih zavoda za zaposlovanje ali za opravljanje vzgojno-izobraževalnih, kulturno umetniških in raziskovalnih del.

(2) Določitev načina uresničevanja pravic in obveznosti iz tega delovnega razmerja glede na pravice in obveznosti delavca pri delodajalcih, pri katerih je zaposlen s polnim delovnim časom, je obvezna sestavina pogodbe o zaposlitvi po prejšnjem odstavku.

(3) Delavcu, ki sklene pogodbo o zaposlitvi po prvem odstavku tega člena, ta pogodba preneha veljati v skladu s tem zakonom, po poteku dogovorjenega časa, ali če so umaknjena soglasja delodajalcev, kjer je delavec v delovnem razmerju s polnim delovnim časom.

147. člen

(razporejanje delovnega časa)

(1) Razporeditev in pogoji za začasno prerazporeditev delovnega časa se določijo s pogodbo o zaposlitvi v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo.

(2) Pred začetkom koledarskega oziroma poslovnega leta delodajalec določi letni raspored delovnega časa in o tem obvesti delavce in sindikate pri delodajalcu.

(3) Delodajalec mora v pisni obliki obvestiti delavce o začasni prerazporeditvi delovnega časa najmanj en dan pred razporeditvijo delovnega časa posameznega delavca oziro-

ma tri dni pred razporeditvijo delovnega časa več kot deset delavcev.

(4) Pri enakomerni razporeditvi polni delovni čas ne sme biti razporejen na manj kot štiri dni v tednu.

(5) Zaradi narave ali organizacije dela ali potreb uporabnikov je delovni čas lahko neenakomerno razporejen. Pri neenakomerni razporeditvi ter začasni prerazporeditvi polnega delovnega časa, delovni čas ne sme trajati več kot 56 ur na teden.

(6) Pri neenakomerni razporeditvi ter začasni prerazporeditvi delovnega časa se upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju, ki ne sme biti daljše od šest mesecev.

(7) Določba 145. člena tega zakona o prepovedi dela preko polnega delovnega časa velja tudi v primeru neenakomerne razporeditve ali prerazporeditve delovnega časa.

148. člen

(preračun delovnega časa)

(1) Delavcu, ki opravlja delo v neenakomerni razporeditvi delovnega časa ali začasni prerazporeditvi delovnega časa in ki v času pred prenehanjem delovnega razmerja med koledarskim letom opravi več ur dela, kot je določeno za delo s polnim delovnim časom, se na njegovo zahtevo več opravljene ure preračunajo v delovne dni s polnim delovnim časom.

(2) Po prejšnjem odstavku izračunani delovni dnevi se štejejo v delavčovo delovno dobo, kot če bi jih prebil na delu. Skupna delovna doba v koledarskem letu ne sme presegati 12 mesecev.

5. NOČNO DELO

149. člen

(nočno delo)

Kot nočno delo se šteje delo v času med 23. in šesto uro naslednjega dne. Če je z razporeditvijo delovnega časa določena nočna delovna izmena, se šteje za nočno delo osem nepretrganih ur v času med 22. in sedmo uro naslednjega dne.

150. člen

(pravice delavcev, ki delajo ponoči)

(1) Delavec, ki dela ponoči vsaj tri ure svojega dnevnega delovnega časa oziroma delavec, ki dela ponoči vsaj tretjino polnega letnega delovnega časa, ima pravico do posebnega varstva (v nadaljnjem besedilu: nočni delavec).

(2) Če bi se nočnemu delavcu po mnenju zdravniške komisije zaradi takega dela lahko poslabšalo zdravstveno stanje, ga mora delodajalec zaposliti na ustrezno delo podnevi.

(3) Delodajalec mora nočnim delavcem zagotoviti:

- daljši dopust,
- ustrezno prehrano med delom,
- strokovno vodstvo delovnega oziroma proizvodnega procesa.

(4) Če delo, organizirano v izmenah, vključuje tudi nočno izmeno, mora delodajalec zagotoviti njihovo periodično izmenjavo. Pri tem sme delavec ene izmene delati ponoči najdlje en teden. V okviru tako organiziranega dela sme delavec delati ponoči daljše časovno obdobje le, če s takim delom izrecno pisno soglaša.

(5) Delodajalec ne sme razporediti na nočno delo delavca, ki nima urejenega prevoza na delo in z dela.

151. člen

(omejitve dela ponoči)

(1) Delovni čas nočnega delavca ne sme v obdobju štirih mesecev trajati povprečno več kot osem ur na dan.

(2) Delovni čas nočnega delavca, ki dela na delovnem mestu, na katerem iz ocene tveganja izhaja večja nevarnost za poškodbe ali zdravstvene okvare, ne sme trajati več kot osem ur na dan.

152. člen

(posvetovanje s sindikatom)

Delodajalec se mora pred uvedbo nočnega dela, če se nočno delo redno opravlja z nočnimi delavci pa najmanj enkrat letno, posvetovati s sindikati pri delodajalcu o določitvi časa, ki se šteje kot čas nočnega dela, o oblikah organiziranosti nočnega dela, o ukrepih varnosti in zdravja pri delu ter socialnih ukrepih.

153. člen

(nočno delo žensk v industriji in gradbeništvu)

(1) Delodajalec s področja industrije ali gradbeništva lahko na nočnem delu zaposluje delavke le v primerih:

- če gre za članice njegove družine,
- če delavke opravljajo vodilno delo ali vodijo delovne enote ali opravljajo delo v zvezi z zagotavljanjem varnosti, zdravja ali socialnega varstva delavcev,
- če je tako delo nujno potrebno zaradi višje sile ali da se prepreči škoda na surovinah ali drugem hitro pokvarljivem materialu; o takem nočnem delu mora delodajalec v 24 urah po uvedbi obvestiti pristojnega inšpektorja za delo,
- če je tako delo v nacionalnem interesu predhodno odobril minister, pristojen za delo.

(2) Zaradi boljše izkoriščenosti delovnih sredstev, širjenja zaposlitvenih možnosti ter podobnih ekonomskih ali socialnih razlogov se lahko v dejavnosti industrije ali gradbeništva s soglasjem ministra, pristojnega za delo, uvede nočno delo delavk:

1. v določeni dejavnosti ali poklicu, pod pogojem, da so se o tem sporazumeli ali dali svoje soglasje reprezentativni sindikat in združenje delodajalcev;

2. pri enem ali več delodajalcih, ki niso vključeni v odločitev iz 1. točke tega odstavka, pod pogojem:

- da je sklenjen sporazum med sindikati pri delodajalcu in delodajalcem,
- da je izvedeno posvetovanje med delodajalcem(ci) ter združenjem delodajalcev in reprezentativnim sindikatom v dejavnosti;

3. pri določenem delodajalcu, ki ni vključen v odločitev iz 1. točke tega odstavka, niti ni sklenjen sporazum po 2. točki tega odstavka, pod pogojem:

- da je zahtevano mnenje sindikatov pri delodajalcu, reprezentativnega sindikata dejavnosti in združenja delodajalcev,
- da inšpektor za delo predhodno preveri izpolnjevanje pogojev za uvedbo nočnega dela.

(3) Minister, pristojen za delo, izda delodajalcu soglasje za nočno delo delavk v primeru iz 3. točke prejšnjega odstavka najdalj za dobo enega koledarskega leta. Minister, pristojen za delo, odvzame soglasje za nočno delo delavk po prejšnjem odstavku, če ne obstajajo več pogoji, na podlagi katerih je bilo soglasje izdano.

6. ODMORI IN POČITKI

154. člen

(odmor med delovnim časom)

(1) Med dnevnim delom ima delavec, ki dela polni delovni čas, pravico do odmora, ki traja 30 minut.

(2) Delavec, ki dela krajši delovni čas v skladu s 64. ali 66. členom tega zakona, vendar najmanj štiri ure na dan, ima pravico do odmora med dnevnim delovnim časom v sorazmerju s časom, prebitim na delu.

(3) Dolžina odmora se v primeru neenakomerne razporeditve ali začasne prerazporeditve delovnega časa določi sorazmerno dolžini dnevnega delovnega časa.

(4) Odmor se lahko določi šele po eni uri dela in najkasneje eno uro pred koncem delovnega časa.

(5) Čas odmora med dnevnim delom se všteva v delovni čas.

155. člen

(počitek med zaporednima delovnima dnevoma)

(1) Delavec ima v obdobju 24 ur pravico do počitka, ki traja nepretrgoma najmanj 12 ur.

(2) Delavec, ki mu je delovni čas neenakomerno razporejen ali začasno prerazporejen, ima v obdobju 24 ur pravico do počitka, ki traja nepretrgoma najmanj 11 ur.

156. člen

(tedenski počitek)

(1) Delavec ima v obdobju sedmih zaporednih dni, poleg pravice do dnevnega počitka iz prejšnjega člena, pravico do počitka v trajanju najmanj 24 neprekinjenih ur.

(2) Če mora delavec zaradi objektivnih, tehničnih in organizacijskih razlogov delati na dan tedenskega počitka, se mu zagotovi tedenski počitek na kakšen drug dan v tednu.

(3) Minimalno trajanje tedenskega počitka, določeno v prvem odstavku tega člena, se upošteva kot povprečje v obdobju 14 zaporednih dni.

7. POSEBNOSTI UREJANJA DELOVNEGA ČASA, NOČNEGA DELA, ODMOROV IN POČITKOV

157. člen

(posebnosti za nekatere kategorije delavcev)

Delodajalec ni dolžan upoštevati določb tega zakona glede omejitve delovnega časa, nočnega dela, odmora, dnevnega in tedenskega počitka, v primerih pogodbe o zaposlitvi:

- s poslovodnimi osebami,
- z delavci, ki vodijo delovne enote in imajo pooblastila za samostojne odločitve,
- z delavci, ki opravljajo delo na domu, če delovnega časa ni mogoče v naprej razporediti oziroma če si delavec lahko razporeja delovni čas samostojno in če sta mu zagotovljena varnost in zdravje pri delu.

158. člen

(možnosti drugačnega urejanja v zakonu ali v kolektivnih pogodbah)

(1) Z zakonom ali s kolektivnimi pogodbami na ravni dejavnosti se lahko določi, da se časovna omejitev dnevne delovne obveznosti nočnega delavca, določena s 151. členom tega zakona, upošteva kot povprečna omejitev v obdobju, daljšem kot štiri mesece, vendar ne daljšem kot šest mesecev.

(2) Z zakonom ali s kolektivnimi pogodbami na ravni dejavnosti se lahko določi, da se dnevni in tedenski počitek v povprečnem minimalnem trajanju, kot ga določa zakon, v primerih izmenskega dela zagotavlja v določenem daljšem časovnem obdobju, vendar ne daljšem kot šest mesecev.

(3) V dejavnostih oziroma za delovna mesta ali poklice v primerih iz četrtega odstavka tega člena se lahko z zakonom ali s kolektivnimi pogodbami na ravni dejavnosti določi, da se dnevni ali tedenski počitek v povprečnem minimalnem trajanju, kot je določen z zakonom, zagotavlja v določenem daljšem časovnem obdobju, ki ne sme biti daljše od šest mesecev.

(4) Po prejšnjem odstavku se lahko zagotovi pravica do dnevnega ali tedenskega počitka v dejavnostih oziroma za delovna mesta ali poklice v primerih:

- kjer narava dela zahteva stalno prisotnost ali
- kjer narava dejavnosti zahteva kontinuirano zagotavljanje dela ali storitev ali
- v primerih predvidenega neenakomernega ali povečanega obsega dela.

(5) S kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se lahko določi, da se v primerih, ko to narekujejo objektivni ali tehnični razlogi ali razlogi organizacije dela, upošteva polni delovni čas po šestem odstavku 147. člena kot povprečna delovna obveznost v obdobju, ki ne sme biti daljše od 12 mesecev.

8. LETNI DOPUST

159. člen

(trajanje letnega dopusta)

(1) Delavec ima pravico do letnega dopusta v posameznem koledarskem letu, ki ne more biti krajši kot štiri tedne, ne glede na to, ali dela polni delovni čas ali krajši delovni čas od polnega. Minimalno število dni letnega dopusta delavca je odvisno od razporeditve delovnih dni v tednu za posameznega delavca.

(2) Starejši delavec, invalid, delavec z najmanj 60% telesno okvaro in delavec, ki neguje in varuje otroka s telesno ali duševno prizadetostjo, ima pravico do najmanj treh dodatnih dni letnega dopusta.

(3) Delavec ima pravico do enega dodatnega dneva letnega dopusta za vsakega otroka, ki še ni dopolnil 15 let starosti.

160. člen

(določanje trajanja letnega dopusta)

(1) Daljše trajanje letnega dopusta, kot je določeno v prejšnjem členu, se lahko določi s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi.

(2) Prazniki in dela prosti dnevi, odsotnost zaradi bolezni ali poškodb ter drugi primeri opravičene odsotnosti z dela se ne všttevajo v dneve letnega dopusta.

(3) Letni dopust se določa in izrablja v delovnih dnevih.

(4) Kot dan letnega dopusta se šteje vsak delovni dan, ki je po razporeditvi delovnega časa pri delodajalcu za posameznega delavca določen kot delovni dan.

161. člen

(pridobitev pravice do letnega dopusta)

Delavec pridobi pravico do celotnega letnega dopusta, ko mu preteče čas nepretrganega delovnega razmerja, ki ne sme biti daljši od šestih mesecev, ne glede na to, ali delavec dela polni delovni čas ali krajši delovni čas od polnega.

162. člen

(pravica do sorazmernega dela letnega dopusta)

(1) Delavec ima pravico do izrabe 1/12 letnega dopusta za vsak mesec dela v posameznem koledarskem letu:

- če v koledarskem letu, v katerem je sklenil delovno razmerje, ni pridobil pravice do celotnega letnega dopusta,
- če mu preneha delovno razmerje pred potekom roka, po preteku katerega bi pridobil pravico do celotnega letnega dopusta,
- če mu delovno razmerje v tekočem koledarskem letu preneha pred 1. julijem.

(2) Pri izračunavanju sorazmernega dela letnega dopusta se najmanj polovica dneva zaokroži na cel dan letnega dopusta.

163. člen

(izraba letnega dopusta)

(1) Letni dopust je mogoče izrabiti v več delih s tem, da mora en del trajati najmanj dva tedna.

(2) Delodajalec je dolžan delavcu zagotoviti izrabo letnega dopusta do konca tekočega koledarskega leta, delavec pa je dolžan do konca tekočega koledarskega leta izrabiti najmanj dva tedna, preostanek letnega dopusta pa v dogovoru z delodajalcem do 30. junija naslednjega leta.

(3) Delavec ima pravico izrabiti ves letni dopust, ki ni bil izrabljen v tekočem koledarskem letu zaradi odsotnosti zaradi bolezni ali poškodb, porodniškega dopusta ali dopusta za nego in varstvo otroka, do 30. junija naslednjega koledarskega leta, če je v koledarskem letu, v katerem mu je bil odmerjen dopust, delal vsaj šest mesecev. Če je delavec v koledarskem letu, v katerem mu je bil odmerjen dopust, delal manj kot šest mesecev, ima pravico izrabiti letni dopust v skladu s prejšnjim odstavkom.

(4) Delavec, ki dela v tujini, lahko v celoti izrabi letni dopust do konca naslednjega koledarskega leta, če je tako določeno s kolektivno pogodbo delodajalca.

164. člen

(sklenitev pogodbe o zaposlitvi z drugim delodajalcem)

(1) Delavec izrabi letni dopust pri delodajalcu, kjer je pridobil pravico do njegove izrabe, razen če se z delodajalcem ne dogovorita drugače.

(2) Ob prenehanju delovnega razmerja je delodajalec dolžan dati delavcu potrdilo o izrabi letnega dopusta.

165. člen

(način izrabe letnega dopusta)

(1) Letni dopust se izrablja upošteva potrebe delovnega procesa ter možnosti za počitek in rekreacijo delavca ter upošteva njegove družinske obveznosti.

(2) Delavec ima pravico izrabiti en dan letnega dopusta na tisti dan, ki ga sam določi, o čemer mora obvestiti delodajalca najkasneje tri dni pred izrabo. Delodajalec mu tega ne more odreči, če to resneje ne ogroža delovnega procesa.

166. člen

(neveljavnost odpovedi pravici do letnega dopusta)

Izjava, s katero bi se delavec odpovedal pravici do letnega dopusta, je neveljavna. Neveljaven je tudi sporazum, s katerim bi se delavec in delodajalec dogovorila o odškodnini za neizrabljen letni dopust, razen ob prenehanju delovnega razmerja.

9. DRUGE ODSOTNOSTI Z DELA

167. člen

(plačana odsotnost zaradi osebnih okoliščin)

Delavec ima pravico do plačane odsotnosti z dela do skupaj največ sedem delovnih dni v posameznem koledarskem letu zaradi osebnih okoliščin. Za vsak posamezni primer:

- lastne poroke,
 - smrti zakonca oziroma osebe, ki je zadnji dve leti živel z delavcem v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo ali smrti otroka, posvojenca ali pastorka,
 - smrti staršev – oče, mati, očim, mačeha, posvojitelj,
 - hujše nesreče, ki zadane delavca,
- ima delavec pravico do plačane odsotnosti z dela najmanj en delovni dan.

168. člen

(odsotnost z dela zaradi praznovanja)

(1) Delavec ima pravico do odsotnosti z dela ob praznikih Republike Slovenije, ki so določeni kot dela prosti dnevi, in ob drugih, z zakonom določenih dela prostih dnevih.

(2) Pravica iz prejšnjega odstavka se delavcu lahko omeji, če delovni oziroma proizvodni proces poteka nepretrgano ali narava dela zahteva opravljanje dela tudi na praznični dan.

169. člen

(odsotnost z dela zaradi zdravstvenih razlogov)

(1) Delavec je upravičen do odsotnosti z dela v primerih začasne nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe in v drugih primerih v skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju.

(2) Delavec ima pravico do odsotnosti z dela zaradi darovanja krvi na dan, ko prostovoljno daruje kri. V tem primeru izplača delodajalec nadomestilo plače delavcu v breme zdravstvenega zavarovanja.

170. člen

(odsotnost z dela zaradi opravljanja funkcije ali obveznosti po posebnih zakonih)

Pravico do odsotnosti z dela ima delavec zaradi opravljanja neprofesionalne funkcije, v katero je izvoljen na neposrednih državnih volitvah, volitvah v Državni svet Republike Slovenije, funkcije oziroma dolžnosti, v katero je imenovan s strani sodišča, delavec, ki sodeluje v Ekonomsko socialnem svetu ali v organih, ki so na podlagi zakona sestavljeni iz predstavnikov socialnih partnerjev, ter delavec, ki je pozvan na dolžnost vojaškega obveznika, ter na izvajanje obrambnih dolžnosti in dolžnosti zaščite in reševanja, razen služenja vojaškega roka ali opravljanja nadomestne civilne službe ter usposabljanja za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije, ali je brez krivde poklican k upravnim ali sodnim organom.

10. OBVEZNOST OPRAVLJANJA DRUGEGA DELA ZARADI IZJEMNIH OKOLIŠČIN

171. člen

(sprememba dela zaradi naravnih ali drugih nesreč)

V primerih naravnih ali drugih nesreč, če se taka nesreča pričakuje ali v drugih izjemnih okoliščinah, ko je ogroženo življenje in zdravje ljudi ali premoženje delodajalca, se lahko vrsta ali kraj opravljanja dela, določenega s pogodbo

o zaposlitvi, začasno spremenita tudi brez soglasja delavca, vendar le, dokler trajajo take okoliščine.

11. IZOBRAŽEVANJE

172. člen

(izobraževanje delavcev)

(1) Delavec ima pravico in dolžnost do stalnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja v skladu s potrebami delovnega procesa, z namenom ohranitve oziroma širitve sposobnosti za delo na delovnem mestu ter ohranitve zaposlitve.

(2) Delodajalec je dolžan zagotoviti izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje delavcev, če tako zahtevajo potrebe delovnega procesa ali če se je z izobraževanjem, izpopolnjevanjem ali usposabljanjem možno izogniti odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti ali poslovnega razloga. V skladu s potrebami izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja delavcev ima delodajalec pravico delavca napotiti na izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, delavec pa ima pravico, da sam kandidira.

(3) Trajanje in potek izobraževanja ter pravice pogodbenih strank med izobraževanjem in po njem se določijo s pogodbo o izobraževanju oziroma s kolektivno pogodbo.

173. člen

(pravica do odsotnosti z dela zaradi izobraževanja)

(1) Delavec, ki se izobražuje, izpopolnjuje ali usposablja v skladu s prejšnjim členom, kot tudi delavec, ki se izobražuje, izpopolnjuje ali usposablja v lastnem interesu, ima pravico do odsotnosti z dela zaradi priprave oziroma opravljanja izpitov.

(2) Če s kolektivno pogodbo, pogodbo o zaposlitvi ali posebno pogodbo o izobraževanju pravica iz prejšnjega odstavka ni podrobneje določena, ima delavec pravico do odsotnosti z dela ob dnevih, ko prvič opravlja izpite.

(3) Če se delavec izobražuje, izpopolnjuje ali usposablja v skladu s prejšnjim členom, ima pravico do plačane odsotnosti z dela po prejšnjem odstavku.

12. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

174. člen

(disciplinska odgovornost)

(1) Delavec je dolžan izpolnjevati pogodbene in druge obveznosti iz delovnega razmerja.

(2) Za kršitev obveznosti iz prejšnjega odstavka je delavec disciplinsko odgovoren.

175. člen

(disciplinske sankcije)

(1) Disciplinsko odgovornemu delavcu lahko delodajalec izreče opomin ali druge disciplinske sankcije, kot so npr. denarna kazen ali odvzem bonitet, če so določene v kolektivni pogodbi na ravni dejavnosti.

(2) Disciplinska sankcija ne sme trajno spremeniti delovno pravnega položaja delavca.

176. člen

(ugotavljanje disciplinske odgovornosti)

Disciplinsko odgovornost delavca ugotavlja delodajalec – fizična oseba, oziroma če je delodajalec pravna oseba, osebe, določene v 18. členu tega zakona.

177. člen

(pravica do zagovora delavca)

(1) V disciplinskem postopku mora delodajalec delavcu vročiti pisno obdolžitev ter določiti čas in kraj, kjer lahko delavec poda svoj zagovor.

(2) Pisno obdolžitev mora delodajalec delavcu vročiti na način, kot ga določa 180. člen tega zakona.

(3) V disciplinskem postopku mora delodajalec omogočiti zagovor delavcu, razen če le-ta to izrecno odkloni ali če se neopravičeno ne odzove povabilu na zagovor.

178. člen

(izbira disciplinske sankcije)

Pri izbiri disciplinske sankcije mora delodajalec upoštevati stopnjo krivde, pomembne subjektivne in objektivne okoliščine, v katerih je bila kršitev storjena, in individualne lastnosti delavca.

179. člen

(vloga sindikata)

(1) Če delavec tako zahteva, mora delodajalec o uvedbi disciplinskega postopka in kršitvi pisno obvestiti sindikat, katerega član je delavec ob uvedbi postopka.

(2) Sindikat lahko poda svoje mnenje v roku osmih dni in mora svoje eventualno mnenje obrazložiti.

(3) Delodajalec mora pisno mnenje sindikata obravnavati v roku osmih dni in se opredeliti do navedb.

180. člen

(odločitev o disciplinski odgovornosti)

(1) Sklep o disciplinski odgovornosti mora vsebovati izrek, obrazložitev in pravni pouk.

(2) Sklep o disciplinski odgovornosti mora delodajalec delavcu vročiti osebno, praviloma v prostorih delodajalca oziroma na naslovu prebivališča, s katerega delavec dnevno prihaja na delo.

(3) Sklep o disciplinski odgovornosti vroča delodajalec delavcu po pravilih pravnega postopka, razen če delavec nima stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji. V tem primeru se sklep o disciplinski odgovornosti objavi na oglasnem mestu na sedežu delodajalca. Po preteku osem dni se šteje vročitev za opravljeno.

(4) Sklep o disciplinski odgovornosti mora delodajalec poslati v vednost sindikatu, katerega član je delavec ob uvedbi postopka.

181. člen

(zastaranje)

(1) Uvedba disciplinskega postopka zastara v enem mesecu od dneva, ko se je izvedelo za kršitev in storilca oziroma v treh mesecih od dneva, ko je bila kršitev storjena.

(2) Vodenje disciplinskega postopka zastara v treh mesecih od uvedbe postopka, to je od vročitve obdolžitve delavcu po 177. členu tega zakona.

(3) Zastaralni rok ne teče v času postopka pred delovnim sodiščem.

(4) Izvršitev disciplinske sankcije zastara v 30 dneh po vročitvi sklepa.

13. ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST

182. člen

(odškodninska odgovornost delavcev)

(1) Delavec, ki na delu ali v zvezi z delom namenoma ali iz hude malomarnosti povzroči škodo delodajalcu, jo je dolžan povrniti.

(2) Če povzroči škodo več delavcev, je vsak izmed njih odgovoren za tisti del škode, ki ga je povzročil.

(3) Če za vsakega delavca ni mogoče ugotoviti, kolikšen del škode je povzročil, so vsi delavci enako odgovorni in povrnejo škodo v enakih delih.

(4) Če je več delavcev povzročilo škodo z naklepnim kaznivim dejanjem, so za škodo solidarno odgovorni.

183. člen

(zmanjšanje odškodnine ali oprostitev plačila odškodnine)

Odškodnina se lahko zmanjša ali se delavca lahko oprosti njenega plačila, če je zmanjšanje ali oprostitev plačila primerna glede na njegovo prizadevanje za odpravo škode, odnos do dela ali njegovo gmotno stanje.

184. člen

(odškodninska odgovornost delodajalca)

(1) Če je delavcu povzročena škoda pri delu ali v zvezi z delom, mu jo mora povrniti delodajalec po splošnih pravilih civilnega prava.

(2) Odškodninska odgovornost delodajalca se nanaša tudi na škodo, ki jo je delodajalec povzročil delavcu s kršenjem pravic iz delovnega razmerja.

185. člen

(pavšalna odškodnina)

Če bi ugotavljanje višine škode povzročilo nesorazmerne stroške, se odškodnina lahko odmeri v pavšalnem znesku, če so primeri škodnih dejanj delavca oziroma delodajalca in višina pavšalne odškodnine določeni s kolektivno pogodbo.

IV. VARSTVO NEKATERIH KATEGORIJ DELAVCEV

1. VARSTVO ŽENSK

186. člen

(prepoved opravljanja podzemnih del)

(1) Delavke ne smejo opravljati podzemnih del v rudnikih.

(2) Prepoved iz prejšnjega odstavka ne velja za delavke:

– ki so vodilne osebe oziroma vodijo delovne enote in imajo pooblastila za samostojne odločitve,

– ki morajo zaradi strokovnega izobraževanja opraviti določen čas prakse na podzemnih delih v rudnikih,

– ki so zaposlene v zdravstvenih in socialnih službah in v drugih primerih, ko morajo odhajati na podzemna dela v rudnik zaradi opravljanja del, ki niso fizična.

2. VARSTVO DELAVCEV ZARADI NOSEČNOSTI IN STARŠEVSTVA

187. člen

(splošno)

(1) Delavci imajo zaradi nosečnosti in starševstva pravico do posebnega varstva v delovnem razmerju.

(2) V primeru spora v zvezi z uveljavljanjem posebnega varstva zaradi nosečnosti in starševstva po tem zakonu, je dokazno breme na strani delodajalca.

(3) Delodajalec mora delavcem omogočiti lažje usklajevanje družinskih in poklicnih obveznosti.

188. člen

(varstvo podatkov v zvezi z nosečnostjo)

V času trajanja delovnega razmerja delodajalec ne sme zahtevati ali iskati kakršnihkoli podatkov o nosečnosti delavke, razen če to sama dovoli zaradi uveljavljanja pravic v času nosečnosti.

189. člen

(prepoved opravljanja del v času nosečnosti in v času dojenja)

(1) V času nosečnosti in ves čas, ko doji otroka, delavka ne sme opravljati del, ki bi lahko ogrozila njeno zdravje ali zdravje otroka zaradi izpostavljenosti dejavnikom tveganja ali delovnim pogojem, ki se določijo z izvršilnim predpisom.

(2) Če delavka v času nosečnosti in ves čas, ko doji otroka, opravlja delo, pri katerem je izpostavljena dejavnikom tveganja, postopkom in delovnim pogojem, ki se podrobneje določijo z izvršilnim predpisom, mora delodajalec sprejeti ustrezne ukrepe z začasno prilagoditvijo pogojev dela ali prilagoditvijo delovnega časa, če iz ocene tveganja izhaja nevarnost za njeno zdravje in zdravje otroka.

(3) Če delodajalec opravlja delo po prvem odstavku tega člena, ali delo po prejšnjem odstavku, pa se z začasno prilagoditvijo pogojev dela ali prilagoditvijo delovnega časa ni možno izogniti nevarnosti za zdravje delavke ali zdravje otroka, mora delodajalec zagotoviti delavki opravljanje drugega ustreznega dela in plačo, kot da bi opravljala svoje delo, če je to zanj ugodnejše.

(4) Če delodajalec delavki ne zagotovi drugega ustreznega dela po prejšnjem odstavku, ji mora v času, ko je delavka iz tega razloga odsotna z dela, zagotoviti nadomestilo plače v skladu s prvim, drugim, sedmim in devetim odstavkom 137. člena tega zakona.

(5) Izvršilni predpis, v katerem se podrobneje določijo dejavniki tveganja in delovni pogoji iz prvega odstavka tega člena, ter dejavniki tveganja, postopki in delovni pogoji iz drugega odstavka tega člena, izda minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje.

190. člen

(varstvo v času nosečnosti in starševstva v zvezi z nočnim in nadurnim delom)

(1) Delavcu, ki neguje otroka, starega do treh let, se lahko naloži opravljanje nadurnega dela ali dela ponoči samo po njegovem predhodnem pisnem soglasju.

(2) Delavka v času nosečnosti in še eno leto po porodu oziroma ves čas, ko doji otroka, ne sme opravljati nadurnega dela ali dela ponoči, če iz ocene tveganja zaradi takega dela izhaja nevarnost za njeno zdravje ali zdravje otroka.

(3) Enemu od delavcev-staršev, ki ima otroka, mlajšega od sedem let ali hudo bolnega otroka ali otroka s telesno ali duševno prizadetostjo, in ki živi sam z otrokom in skrbi za njegovo vzgojo in varstvo, se sme naložiti, da opravlja nadurno delo ali delo ponoči, samo po njegovem predhodnem pisnem soglasju.

191. člen

(starševski dopust)

(1) Delodajalec je dolžan zagotavljati pravico do odsotnosti z dela ali krajšega delovnega časa delavcu zaradi izrabe starševskega dopusta, določenega z zakonom.

(2) Delavec je dolžan delodajalca obvestiti o začetku in načinu izrabe pravic iz prejšnjega odstavka v roku 30 dni pred začetkom izrabe pravic, razen če zakon, ki ureja starševski dopust, ne določa drugače.

192. člen

(nadomestilo plače)

Delavec, ki izrablja starševski dopust, ima pravico do nadomestila plače v skladu s predpisi, ki urejajo starševski dopust.

193. člen

(pravica doječe matere)

(1) Delavka, ki doji otroka in dela s polnim delovnim časom, ima pravico do odmora za dojenje med delovnim časom, ki traja najmanj eno uro dnevno.

(2) Pravica do nadomestila plače za čas odmora po prejšnjem odstavku se uresničuje v skladu s predpisi, ki urejajo starševski dopust.

3. VARSTVO DELAVCEV, KI ŠE NISO DOPOLNILI 18 LET STAROSTI

194. člen

(splošno)

Delavci, ki še niso dopolnili 18 let starosti, uživajo v delovnem razmerju posebno varstvo.

195. člen

(prepoved opravljanja del)

(1) Delavcu, ki še ni dopolnil 18 let starosti, se ne sme naložiti:

- dela, ki se opravlja pod zemljo ali pod vodo,
- dela, ki objektivno presega njegove telesne in psihološke sposobnosti,
- dela, ki vključuje škodljivo izpostavljanje dejavnikom, ki so strupeni, karcinogeni, ki povzročajo dedne genske poškodbe ali škodujejo nerojenemu otroku ali kako drugače kronično vplivajo na človekovo zdravje,
- dela, ki vključuje škodljivo izpostavljanje sevanju,
- dela, ki vključuje tveganje glede nesreč, ki ga mlada oseba ne more prepoznati ali se mu izogniti zaradi svoje nezadostne pozornosti do varnosti ali pa zaradi pomanjkanja izkušenj ali usposobljenosti,
- dela, ki vključuje tveganje za zdravje zaradi izjemnega mraza, vročine, hrupa ali vibracij,

in ki se podrobneje določijo z izvršilnim predpisom.

(2) Delavcu, ki še ni dopolnil 18 let starosti, se tudi ne sme naložiti dela, pri katerem je izpostavljen dejavnikom tveganja in postopkom ter del, ki se podrobneje določijo z izvršilnim predpisom, če iz ocene tveganja izhaja nevarnost za varnost, zdravje in razvoj delavca.

(3) V izvršilnem predpisu se določijo tudi pogoji, pod katerimi lahko delavec, ki še ni dopolnil 18 let, izjemoma opravlja dela, ki so po prejšnjih dveh odstavkih prepovedana in sicer v primerih izvajanja praktičnega izobraževanja v okviru izobraževalnih programov, če se delo opravlja pod nadzorom pristojnega delavca.

(4) Izvršilni predpis iz prejšnjih odstavkov izda minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje.

196. člen

(delovni čas, odmor, počitek)

(1) Delovni čas delavca, ki še ni dopolnil 18 let starosti, ne sme biti daljši od osem ur na dan in 40 ur na teden.

(2) Delavec, ki še ni dopolnil 18 let starosti in dela najmanj štiri ure in pol na dan, ima pravico do odmora med delovnim časom v trajanju najmanj 30 minut.

(3) Delavec, ki še ni dopolnil 18 let starosti, ima pravico do počitka med dvema dneva v trajanju najmanj 12 zaporednih ur.

(4) Delavec, ki še ni dopolnil 18 let starosti, ima pravico do tedenskega počitka v trajanju 48 neprekinjenih ur.

197. člen

(prepoved opravljanja nočnega dela)

(1) Delavec, ki še ni dopolnil 18 let starosti, ne sme delati ponoči med 22. uro in šesto uro naslednjega dne, v primerih opravljanja dela s področja kulturne, umetniške, športne in oglaševalne dejavnosti pa med 24. in četrto uro naslednjega dne.

(2) Izjemoma se lahko odredi, da delavec, ki še ni dopolnil 18 let starosti, dela ponoči v primeru višje sile, ko tako delo traja določen čas in mora biti izvršeno takoj, polnoletni delavci pa niso na razpolago v ustreznem številu.

(3) V primeru opravljanja nočnega dela delavca, ki še ni dopolnil 18 let starosti, mora delodajalec zagotoviti nadzor s strani polnoletnega delavca.

(4) V primeru opravljanja nočnega dela delavca, ki še ni dopolnil 18 let starosti, mora delodajalec delavcu zagotoviti ustrezen počitek v naslednjih treh tednih.

198. člen

(povečan letni dopust)

Delavec, ki še ni dopolnil 18 let starosti, ima pravico do letnega dopusta, povečanega za sedem delovnih dni.

4. VARSTVO INVALIDOV

199. člen

(zaposlovanje, usposabljanje ali preusposabljanje invalidov)

Delodajalec zagotavlja varstvo delovnih invalidov in invalidov, ki nimajo statusa delovnega invalida, pri zaposlovanju, usposabljanju ali preusposabljanju v skladu s predpisi o usposabljanju in zaposlovanju invalidov in predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

200. člen

(pravice delovnih invalidov)

Delavcu, pri katerem je ugotovljena preostala delovna zmožnost, mora delodajalec zagotoviti:

- opravljanje drugega dela, ustreznega njegovi preostali delovni zmožnosti,
 - opravljanje dela s krajšim delovnim časom glede na preostalo delovno zmožnost,
 - poklicno rehabilitacijo,
 - nadomestilo plače
- v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

5. VARSTVO STAREJŠIH DELAVCEV

201. člen

(opredelitev)

Delavci, starejši od 55 let, uživajo posebno varstvo (v nadaljnjem besedilu: starejši delavec).

202. člen

(krajši delovni čas)

Starejši delavec lahko sklene delovno razmerje oziroma ima pravico, da začne delati s krajšim delovnim časom od polnega, če se delno upokoji.

203. člen

(omejitev nadurnega in nočnega dela)

Starejšemu delavcu delodajalec brez delavčevega pisnega soglasja ne sme odrediti nadurnega ali nočnega dela.

V. UVELJAVLJANJE IN VARSTVO PRAVIC, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI IZ DELOVNEGA RAZMERJA

204. člen

(uveljavljanje pravic pri delodajalcu in sodno varstvo)

(1) Če delavec meni, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti iz delovnega razmerja ali krši katero od njegovih pravic iz delovnega razmerja, ima pravico pisno zahtevati, da delodajalec kršitev odpravi oziroma da svoje obveznosti izpolni.

(2) Če delodajalec v nadaljnjem roku osmih delovnih dni po vročeni pisni zahtevi delavca ne izpolni svoje obveznosti iz delovnega razmerja oziroma ne odpravi kršitve, lahko delavec v roku 30 dni od poteka roka za izpolnitev obveznosti oziroma odpravo kršitev s strani delodajalca, zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem.

(3) Ugotovitev nezakovitosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi, drugih načinov prenehanja veljavnosti pogodbe o zaposlitvi ali odločitev o disciplinski odgovornosti delavca lahko delavec zahteva v roku 30 dni od dneva vročitve oziroma od dneva, ko je zvedel za kršitev pravice, pred pristojnim delovnim sodiščem.

(4) Ne glede na rok iz drugega odstavka tega člena, lahko delavec denarne terjatve iz delovnega razmerja uveljavlja neposredno pred pristojnim delovnim sodiščem.

(5) Neizbrani kandidat, ki meni, da je bila pri izbiri kršena zakonska prepoved diskriminacije, lahko v roku 30 dni po prejemu obvestila delodajalca zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem.

205. člen

(arbitraža)

(1) S kolektivno pogodbo se lahko določi arbitraža za reševanje individualnih delovnih sporov. V tem primeru mora kolektivna pogodba določati sestavo, postopek in druga vprašanja, pomembna za delo arbitraže.

(2) Če je s kolektivno pogodbo, ki zavezuje delodajalca in delavca, predvidena arbitraža za reševanje individualnih delovnih sporov, se lahko delavec in delodajalec v pogodbi o zaposlitvi oziroma najkasneje v roku 30 dni od poteka roka za izpolnitev obveznosti oziroma odpravo kršitev s strani delodajalca, sporazumeta o reševanju spora pred arbitražo.

(3) Razveljavitev arbitražne odločitve se lahko zahteva le v primerih, ki jih določa zakon o delovnih in socialnih sodiščih.

(4) Če arbitraža ne odloči v roku, določenem s kolektivno pogodbo, najkasneje pa v roku 60 dni, lahko delavec v nadaljnjem roku 30 dni zahteva sodno varstvo pred delovnim sodiščem.

206. člen

(zastaranje terjatev)

Terjatve iz delovnega razmerja zastarajo v roku petih let.

VI. DELOVANJE IN VARSTVO SINDIKALNIH ZAUPNIKOV

207. člen

(obveznosti delodajalca do sindikata)

Delodajalec mora sindikatu zagotoviti pogoje za hitro in učinkovito opravljanje sindikalnih dejavnosti v skladu s predpisi, s katerimi se varujejo pravice in interesi delavcev. Delodajalec je dolžan sindikatu omogočiti dostop do podatkov, ki so potrebni pri opravljanju sindikalne dejavnosti.

208. člen

(sindikalni zaupnik)

(1) Sindikat, ki ima člane zaposlene pri določenem delodajalcu, lahko imenuje ali izvoli sindikalnega zaupnika, ki ga bo zastopal pri delodajalcu. Če zaupnik ni določen, zastopa sindikat njegov predsednik.

(2) Sindikat mora obvestiti delodajalca o imenovanju oziroma izvolitvi sindikalnega zaupnika.

(3) Sindikalni zaupnik ima pravico zagotavljati in varovati pravice in interese članov sindikata pri delodajalcu.

(4) Sindikalni zaupnik mora izvajati sindikalno dejavnost v času in na način, ki ne zmanjšuje učinkovitosti poslovanja delodajalca.

209. člen

(varstvo sindikalnih zaupnikov v primeru prenosa)

(1) V primeru spremembe delodajalca, sindikalni zaupnik ohrani svoj status, če pri delodajalcu prevzemniku obstajajo pogoji za njegovo imenovanje v skladu s kolektivno pogodbo.

(2) Prejšnji odstavek se ne uporablja, če so izpolnjeni pogoji za ponovno imenovanje sindikalnega zaupnika.

(3) Sindikalni zaupnik, ki mu preneha mandat zaradi prenosa, uživa varstvo v skladu z 210. členom tega zakona še eno leto po prenehanju funkcije.

210. člen

(varstvo sindikalnega zaupnika in sindikalna članarina)

(1) Število sindikalnih zaupnikov, ki uživajo varstvo skladno s 113. členom tega zakona, se lahko določi v skladu s kriteriji, dogovorjenimi v kolektivni pogodbi oziroma dogovorjenimi med delodajalcem in sindikatom.

(2) Sindikalnemu zaupniku iz prejšnjega odstavka zaradi sindikalne dejavnosti tudi ni mogoče znižati plače ali proti njemu začeti disciplinskega ali odškodninskega postopka ali ga kako drugače postavljati v manj ugoden ali podrejen položaj.

(3) Na zahtevo sindikata zagotavlja delodajalec v skladu z aktom sindikata, katerega član je delavec, tehnično izvedbo obračuna in plačevanja sindikalne članarine za delavca.

VII. POSEBNE DOLOČBE

1. OPRAVLJANJE DELA V TUJINI IN POLOŽAJ DELAVCEV, NAPOTENIH NA DELO V REPUBLIKO SLOVENIJO

211. člen

(splošno)

(1) V skladu s pogodbo o zaposlitvi lahko delodajalec začasno napoti delavca na delo v tujino.

(2) Delavec lahko odkloni napotitev v tujino, če obstajajo opravičeni razlogi, kot so:

- nosečnost,
- varstvo otroka, ki še ni dopolnil sedem let starosti,
- vzgoja in varstvo otroka, ki še ni dopolnil 15 let starosti, če delavec živi sam z otrokom in skrbi za njegovo vzgojo in varstvo,
- invalidnost,
- zdravstveni razlogi,
- drugi razlogi, določeni s pogodbo o zaposlitvi oziroma s kolektivno pogodbo, ki neposredno zavezuje delodajalca.

(3) Če pogodba o zaposlitvi ne predvideva možnosti dela v tujini, morata delodajalec in delavec skleniti novo pogodbo o zaposlitvi. Pogodba se lahko sklene za čas dokončanja projekta oziroma za čas dokončanja dela, ki ga napoteni delavec opravlja v tujini.

212. člen

(pogodba o zaposlitvi za opravljanje dela v tujini)

(1) Če je delavec začasno napoten na delo v tujino, mora pogodba o zaposlitvi poleg obveznih sestavin po tem zakonu vsebovati še določbe o:

- trajanju dela v tujini,
- praznikih in dela prostih dnevih,
- minimalnem letnem dopustu,
- višini plače in valuti, v kateri se le-ta izplačuje,
- drugih prejemkih v denarju ali naravi, do katerih je delavec upravičen za čas dela v tujini in pogojih vrnitve v domovino.

(2) Namesto določil iz četrte in pete alinee prejšnjega odstavka, se lahko pogodba o zaposlitvi sklicuje na drug zakon, drug predpis ali na kolektivno pogodbo, ki ureja to vprašanje.

213. člen

(položaj napotениh delavcev)

(1) Delavec, ki ga tuji delodajalec napoti na začasno delo v Republiko Slovenijo na podlagi pogodbe o zaposlitvi po tujem pravu, opravlja začasno delo v Republiki Sloveniji pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo delo in zaposlovanje tujih državljanov.

(2) Delavcu iz prejšnjega odstavka mora delodajalec zagotoviti pravice po predpisih Republike Slovenije in po določbah kolektivne pogodbe s splošno veljavnostjo, ki urejajo delovni čas, odmori in počitke, nočno delo, minimalni letni dopust, plačo, varnost in zdravje pri delu, posebno varstvo delavcev in zagotavljanje enakopravnosti, če je to za delavca ugodneje.

(3) V primeru začasnih začetnih del, ki so sestavni del pogodbe o dobavi blaga, ki ne trajajo več kot osem delovnih dni in jih opravljajo strokovni delavci dobavitelja, se ne uporablja določba prejšnjega odstavka v delu, ki se nanaša na minimalni letni dopust in plačo.

(4) V primeru vzajemnosti, se ne uporablja določba drugega odstavka tega člena v delu, ki se nanaša na plačo, če opravljanje začasnega dela napotениh delavcev ni daljše od enega meseca.

(5) Določbe tretjega in četrtega odstavka tega člena se ne uporabljajo za dejavnosti, ki so registrirane v okviru gradbeništva.

(6) Zavod za zaposlovanje spremlja in obvešča o pogojih zaposlovanja in dela delavcev, ki opravljajo delo v Republiki Sloveniji po prvem odstavku tega člena.

2. DELO OTROK, MLAJŠIH OD 15 LET, VAJENCEV, DIJAKOV IN ŠTUDENTOV

214. člen

(delo otrok, mlajših od 15 let, vajencev, dijakov in študentov)

(1) Prepovedano je delo otrok, mlajših od 15 let.

(2) Otrok, ki je mlajši od 15 let, lahko izjemoma, proti plačilu sodeluje pri snemanju filmov, pripravi in izvajanju umetniških, scenskih in drugih del s področja kulturne, umetniške, športne in oglaševalne aktivnosti.

(3) Otrok, ki je dopolnil starost 13 let, lahko opravlja lažje delo najdalj 30 dni v posameznem koledarskem letu v času šolskih počitnic tudi v drugih dejavnostih, na način, v obsegu in pod pogojem, da dela, ki jih bo opravljal, ne ogrožajo njegovo varnost, zdravje, moralo, izobraževanje in razvoj. Vrste lažjih del se določijo z izvršilnim predpisom.

(4) Otrok lahko opravlja delo po drugem in tretjem odstavku tega člena po predhodnem dovoljenju inšpektorja za delo, ki ga le-ta izda na podlagi zahtevka zakonitega zastopnika. Postopek in pogoji za izdajo dovoljenja inšpektorja za delo se podrobneje določijo z izvršilnim predpisom.

(5) Izvršilni predpis iz prejšnjih dveh odstavkov izda minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje.

(6) Pri delodajalcu lahko vajenci, dijaki in študenti, ki so dopolnili starost 14 let, opravljajo praktično izobraževanje v okviru izobraževalnih programov.

(7) V primerih iz drugega, tretjega in šestega odstavka tega člena, v primerih občasnega ali začasnega opravljanja dela dijakov in študentov ter volonterskega opravljanja pravnistva, se uporabljajo določbe tega zakona o delovnem času, odmorih in počitkih, o posebnem varstvu delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti, ter o odškodninski odgovornosti.

215. člen

(vajenci)

(1) Vajenec, ki se poklicno izobražuje pri delodajalcu na podlagi učne pogodbe, sklenjene v skladu z zakonom, ima delovno knjižico.

(2) Za vajenca se v času poklicnega izobraževanja pri delodajalcu, poleg določb zakona, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje, uporabljajo določbe tega zakona, ki določajo posebno varstvo delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti (tretja alineja drugega odstavka 145. člena, 194. do 198. člen), določba, ki ureja razporeditev delovnega časa (prvi in tretji odstavek 147. člena), določba o odmoru med delovnim časom (154. člen), tedenskem počitku (156. člen), o plačani odsotnosti zaradi osebnih okoliščin (167. člen), odsotnosti z dela zaradi praznovanja (168. člen), odsotnosti z dela zaradi zdravstvenih razlogov (169. člen), odsotnosti z dela zaradi opravljanja funkcije ali obveznosti po posebnih zakonih (170. člen) in o odškodninski odgovornosti (182. do 185. člen).

(3) Glede uveljavljanja in varstva pravic vajenca v času poklicnega izobraževanja pri delodajalcu se uporabljajo določbe 204., 205. in 206. člena tega zakona.

216. člen

(začasna in občasna dela dijakov in študentov)

(1) Dijaki, ki so že dopolnili 15 let starosti, in študentje lahko opravljajo začasno ali občasno delo tudi na podlagi napotnice pooblaščenice organizacije, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja.

(2) Kot začasno ali občasno delo v skladu s prejšnjim odstavkom lahko dijak ali študent opravlja tudi delo na delovnem mestu pri posameznem delodajalcu, vendar najdalj 90 dni brez prekinitve v posameznem koledarskem letu.

217. člen

(posebne varstvene določbe)

(1) Ne glede na določbe sedmega odstavka 214. člena in drugega odstavka 215. člena tega zakona, delovni čas otrok, mlajših od 15 let, ki opravljajo lažje delo v času šolskih počitnic, ne sme trajati več kot sedem ur na dan in 35 ur na teden. Delo otroka, ki ga opravlja v šolskem letu izven časa, določenega za pouk, ne sme trajati več kot dve uri na dan in ne več kot 12 ur na teden.

(2) Otrokom je v vsakem primeru prepovedano opravljati nočno delo med osmo uro zvečer in šesto uro zjutraj.

(3) Otrokom je potrebno zagotoviti v vsakem 24-urnem obdobju dnevni počitek najmanj 14 zaporednih ur.

3. POGODBA O ZAPOSLOTVI ZA POMORŠČAKE

218. člen

(registracija pogodbe o zaposlitvi)

(1) Pogodbo o zaposlitvi s pomorščakom predloži delodajalec v presojo zakonitosti in registracijo pristojni upravni enoti v osmih dneh od dneva sklenitve.

(2) Minister, pristojen za pomorstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, predpiše vsebino, način in postopek registracije pogodbe o zaposlitvi iz prejšnjega odstavka.

219. člen

(minimalna starost)

Pogodbo o zaposlitvi za delo na ladji smejo skleniti osebe, ki so dopolnile starost 16 let.

220. člen

(poskusno delo)

Ne glede na določbo drugega odstavka 125. člena tega zakona, sme poskusno delo za člana posadke ladij trgovske mornarice dolge plovbe trajati več kot šest mesecev, vendar le do vrnitve ladje v slovensko pristanišče.

221. člen

(delovni čas)

(1) Ne glede na določbo drugega odstavka 143. člena in 155. člena tega zakona lahko nadurno delo pomorščaka izjemoma traja 86 ur na mesec.

(2) Dnevni delovni čas pomorščaka ne sme trajati več kot 14 ur na dan in ne več kot 72 ur na teden.

(3) Obdobje dnevnega počitka se sme zagotoviti pomorščaku največ v dveh delih, pri čemer mora en del trajati najmanj šest nepretrganih ur.

222. člen

(nočno delo)

Delavec – pomorščak, mlajši od 18 let, ne sme delati ponoči med 22. in sedmo uro naslednjega dne, razen v primerih izvajanja praktičnega izobraževanja v okviru izobraževalnih programov.

223. člen

(letni dopust)

Če je tako določeno s kolektivno pogodbo, lahko delavci – pomorščaki v celoti izrabijo letni dopust ne glede na

določbo 163. člena tega zakona do konca naslednjega koledarskega leta.

4. DELOVNA KNJIŽICA

224. člen (splošno)

- (1) Delavec ima delovno knjižico, ki je javna listina.
- (2) Delovne knjižice izdajajo pristojne upravne enote, ki vodijo tudi evidenco o izdanih delovnih knjižicah.
- (3) Minister, pristojen za delo, predpiše vsebino in obliko delovne knjižice, postopek izdaje, način vpisovanja podatkov in postopek zamenjave delovne knjižice ter vodenje evidence o izdanih delovnih knjižicah.

225. člen

(vloga za izdajo delovne knjižice in evidenca izdanih delovnih knjižic)

- (1) Delovna knjižica se izda na podlagi vloge za njeno izdajo in predloženih potrebnih dokazil.
- (2) Vloga za izdajo delovne knjižice se vloži na predpisanim obrazcu, ki vsebuje naslednje podatke:
 - priimek in ime;
 - enotno matično številko občana oziroma, če ta ni določena, rojstni datum in spol;
 - davčno številko;
 - kraj rojstva;
 - stalno prebivališče oziroma začasno prebivališče;
 - državljanstvo;
 - sedež delodajalca, pri katerem sklepa pogodbo o zaposlitvi;
 - datum in kraj vložitve vloge.
- (3) Zahtevi za izdajo delovne knjižice se priloži tudi obrazec delovne knjižice.
- (4) Evidenca o izdanih delovnih knjižicah vsebuje poleg podatkov iz prve, druge, tretje, četrte, pete in šeste alineje drugega odstavka tega člena še:
 - zaporedno številko (ki se vpiše v delovno knjižico kot registrska številka);
 - datum izdaje delovne knjižice;
 - serijsko številko delovne knjižice;
 - upravno enoto, ki je delovno knjižico izdala;
 - podatke o izgubljenih, pogrešanih, ukradenih, poškodovanih ali izpolnjenih delovnih knjižicah in
 - podatke o izdaji nove delovne knjižice.
- (5) Podatke iz evidence o izdanih delovnih knjižicah lahko uporabljajo:
 - pooblaščenice uradne osebe ministrstva, pristojnega za delo, inšpekcije za delo in upravnih enot, če gre za izvrševanje z zakonom določenih nalog, in
 - sodišča.

226. člen

(obveznosti delavca in delodajalca)

- (1) Delavec mora delodajalcu izročiti delovno knjižico ob sklenitvi pogodbe o zaposlitvi.
- (2) Delodajalec mora delavcu izdati pisno potrdilo o prejemu delovne knjižice.
- (3) Delodajalec ima delovno knjižico delavca med trajanjem delovnega razmerja v hrabi, na izrecno zahtevo delavca pa mu jo mora proti podpisu o prejemu izročiti.
- (4) Delodajalec je dolžan vpisovati podatke v delovno knjižico v skladu z izvršilnim predpisom iz tretjega odstavka 224. člena tega zakona.
- (5) Delodajalec mora takoj ob prenehanju veljavnosti pogodbe o zaposlitvi delavcu proti potrdilu o prejemu vrniti delovno knjižico.

(6) Če delodajalec po prenehanju veljavnosti pogodbe o zaposlitvi v 30 dneh ne more delavcu vročiti delovne knjižice, jo pošlje pristojni upravni enoti po stalnem prebivališču delavca, če je stalno prebivališče delavca neznan, pa upravni enoti, ki je izdala delovno knjižico.

VIII. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

227. člen (splošno)

- (1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, izvršilnih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov delodajalca, ki urejajo delovna razmerja, opravlja inšpekcija za delo, če z zakonom ni drugače določeno.
- (2) V primerih kršitev določb drugega odstavka 20., 28., prvega odstavka 142., tretjega odstavka 143., 145., 147., 150., 151., 154., 155., 156., 159., 189., 190., prvega odstavka 193., 195., 196., 197., 198., 203., 214., 215., 217. ali tretjega in petega odstavka 226. člena tega zakona ima inšpektor za delo po opravljenem inšpekcijskem nadzorstvu pravico in dolžnost z odločbo delodajalcu odrediti, da zagotovi izvajanje zakona.
- (3) Inšpekcija za delo lahko, da se prepreči samovoljno ravnanje in odvrne nenadomestljiva škoda, zadrži učinkovanje prenehanja pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi do poteka roka za arbitražo oziroma sodno varstvo, oziroma do izvršljive arbitražne odločitve, oziroma če delavec v sodnem postopku najkasneje ob vložitvi tožbe zahteva izdajo začasne odredbe, do odločitve sodišča ob predlogu za izdajo začasne odredbe.

228. člen

(posredovanje v sporu med delavcem in delodajalcem)

- (1) Če delodajalec v roku osmih delovnih dni po vročeni pisni zahtevi delavca ne izpolni svoje obveznosti iz delovnega razmerja oziroma ne odpravi kršitve, lahko delavec oziroma delodajalec predlaga posredovanje inšpektorja za delo v sporu.
- (2) Če je posredovanje predlagal le delavec ali le delodajalec, inšpektor za delo najprej pridobi soglasje druge stranke za reševanje spora s posredovanjem.
- (3) Inšpektor za delo lahko posreduje v sporu med delavcem in delodajalcem z namenom, da delavec in delodajalec sporazumno rešita spor.
- (4) Inšpektor za delo lahko posreduje v sporu med delavcem in delodajalcem vse do izvršljive arbitražne odločitve o spornem vprašanju oziroma do odločitve sodišča prve stopnje o spornem vprašanju.
- (5) Sporazum o razrešitvi spornega vprašanja med delavcem in delodajalcem ne sme nasprotovati morali ali prisilnim predpisom.

IX. KAZENSKE DOLOČBE

229. člen

- (1) Delodajalec – pravna oseba se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo najmanj 1.000.000 tolarjev, če:
 1. iskalca zaposlitve ali delavca postavlja v neenakopraven položaj (6. člen);
 2. sklene pogodbo o zaposlitvi z osebo, ki še ni dopolnila starost 15 let (19. člen);
 3. sklene pogodbo o zaposlitvi z osebo, ki ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dela (prvi odstavek 20. člena);
 4. objavi prosto delovno mesto v nasprotju s 25. členom tega zakona;

5. pri sklepanju pogodbe o zaposlitvi ravna v nasprotju s 26. členom tega zakona;

6. ni zagotovil varstva pred spolnim nadlegovanjem v skladu s prvim odstavkom 45. člena tega zakona;

7. sklene pogodbo o zaposlitvi za določen čas izven primerov iz prvega odstavka 52. člena tega zakona;

8. sklene eno ali več zaporednih pogodb o zaposlitvi za določen čas v nasprotju s 53. členom tega zakona;

9. pri nezakonito sklenjeni pogodbi za določen čas ne upošteva posledice iz 54. člena tega zakona;

10. pisno ne obvesti sindikat o nameravani redni ali izredni odpovedi pogodbe o zaposlitvi delavcu (prvi odstavek 84. člena);

11. ne izrazi v pisni obliki redne ali izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi (86. člen) ali delavcu ne vroči redne ali izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi v skladu s 87. členom tega zakona;

12. v nasprotju z določbo 83. člena ter tretjega, četrtega in petega odstavka 88. člena odpove pogodbo o zaposlitvi;

13. izvede postopek odpovedi večjega števila delavcev iz poslovnih razlogov v nasprotju z določbami 96., 97., 98., 99., 100. in 101. člena tega zakona;

14. v nasprotju z drugim odstavkom 110. člena izredno odpove pogodbo o zaposlitvi;

15. delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi v nasprotju z določbami 113., 114., 115. in 116. člena tega zakona;

16. pri določitvi plače delavca ne upošteva minimuma, določenega s posebnim zakonom oziroma kolektivno pogodbo, ki neposredno zavezuje delodajalca (prvi odstavek 126. člena);

17. napotenim delavcem, ki začasno opravljajo delo v Republiki Sloveniji ne zagotovi pravic iz drugega odstavka 213. člena tega zakona;

18. omogoči delo otrok pod 15 letom starosti, vajencev, dijakov in študentov v nasprotju z 214., 215. in 217. členom tega zakona.

(2) Delodajalec – fizična oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z denarno kaznijo najmanj 500.000 tolarjev.

(3) Z denarno kaznijo najmanj 80.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca – pravne osebe ter odgovorna oseba v državnem organu, državni organizaciji ali lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

230. člen

(1) Delodajalec – pravna oseba se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 500.000 tolarjev do 1.000.000 tolarjev, če:

1. naloži delavcu, ki dela krajši delovni čas, delo preko dogovorjenega delovnega časa v nasprotju s šestim odstavkom 64. člena tega zakona;

2. ne zagotavlja varnih delovnih pogojev pri delu na domu (drugi odstavek 69. člena);

3. določi polni delovni čas v nasprotju s prvim odstavkom 142. člena tega zakona;

4. odredi delo preko polnega delovnega časa v nasprotju z določbo tretjega odstavka 143. člena tega zakona;

5. odredi delo preko polnega delovnega časa v nasprotju s 145. členom tega zakona;

6. razporedi delovni čas v nasprotju s 147. členom tega zakona;

7. ne zagotavlja posebnega varstva delavcev pri delu ponoči ali ne upošteva časovnih omejitev dela ponoči (150. in 151. člen);

8. se pred uvedbo nočnega dela ne posvetuje s sindikatом v skladu s 152. členom tega zakona;

9. delavcu ne zagotovi odmora med delovnim časom, počitka med zaporednima delovnima dnevnoma in tedenskega počitka (154., 155. in 156. člen);

10. delavcu ne zagotovi pravice do letnega dopusta v skladu s tem zakonom (tretji odstavek 65. člena, 159., 160., 161., 162. in 163. člen);

11. izreče disciplinsko sankcijo v nasprotju s 175. in 176. členom tega zakona;

12. v disciplinskem postopku ne ravna v skladu s 177. členom tega zakona;

13. o disciplinskem postopku ne obvesti sindikat in ne obravnava pisnega mnenja sindikata v skladu s 179. členom tega zakona;

14. delavcu ne vroči sklepa o disciplinski odgovornosti v skladu s 180. členom tega zakona;

15. ne zagotovi delavki, ki doji otroka odmora med delovnim časom v skladu s prvim odstavkom 193. člena tega zakona;

16. ne zagotovi pravic do posebnega varstva delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti (196., 197. in 198. člen).

(2) Delodajalec – fizična oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z denarno kaznijo od 100.000 do 500.000 tolarjev.

(3) Z denarno kaznijo od 50.000 do 200.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca – pravne osebe ter odgovorna oseba v državnem organu, državni organizaciji ali lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

231. člen

(1) Delodajalec – pravna oseba se lahko kaznuje za prekršek z denarno kaznijo 300.000 tolarjev takoj na kraju prekrška, če:

1. delavcu ne izroči fotokopije prijave v zavarovanje v 15 dneh od nastopa dela (drugi odstavek 9. člena);

2. pri njem opravlja delavec delo na podlagi pogodbe civilnega prava v nasprotju z drugim odstavkom 11. člena tega zakona;

3. delavcu ne izroči pisnega predloga pogodbe in pogodbe o zaposlitvi v skladu z drugim odstavkom 15. člena tega zakona;

4. ne določi pogojev za opravljanje del na posameznem delovnem mestu v skladu s drugim odstavkom 20. člena tega zakona;

5. ne objavi prostega delovnega mesta v skladu s prvim in četrtim odstavkom 23. člena tega zakona;

6. neizbranega kandidata ne obvesti v osmih dneh po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi o tem, da ni bil izbran (prvi odstavek 28. člena);

7. zagotavlja delo delavca uporabniku v nasprotju z 59. členom tega zakona;

8. ne obvesti o nameravanem organiziranju dela na domu inšpekcijo za delo pred začetkom dela delavca (tretji odstavek 67. člena);

9. delavcu, ki mu odpove pogodbo o zaposlitvi, ne izplača odpravnine v skladu z določbo 109. člena tega zakona;

10. delavcu ne izplača plače v skladu z določbama 134. in 135. člena tega zakona;

11. delavcu ne izplača nadomestila plače v skladu z določbo 137. člena tega zakona;

12. delavcu-pripravniku ne izplača plače v skladu z določbo 140. člena tega zakona;

13. delavki naloži opravljanje dela v nasprotju z zakonom in posebnim predpisom, izdanim na podlagi zakona (189. člen in 190. člen);

14. delavcu, ki še ni dopolnil 18 let starosti naloži opravljanje dela v nasprotju z zakonom in posebnim predpisom, izdanim na podlagi zakona (195. člen);

15. starejšemu delavcu brez njegovega soglasja odredi nadurno ali nočno delo (203. člen);

16. na zahtevo delavca ne izroči delavcu delovne knjižice med trajanjem delovnega razmerja ali ne vrne delovne knjižice delavcu po prenehanju delovnega razmerja (tretji in peti odstavek 226. člena).

(2) Delodajalec – fizična oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se lahko kaznuje takoj na kraju prekrška z denarno kaznijo 200.000 tolarjev.

(3) Z denarno kaznijo 100.000 tolarjev se lahko kaznuje takoj na kraju prekrška tudi odgovorna oseba delodajalca – pravne osebe ter odgovorna oseba v državnem organu, državni organizaciji ali lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

232. člen

(prenehanje veljavnosti splošnih aktov delodajalca)

Določbe splošnih aktov delodajalca, ki urejajo vprašanja, ki se v skladu s tem zakonom dogovarjajo v kolektivnih pogodbah, prenehajo veljati v roku devetih mesecev od dneva uveljavitve tega zakona.

233. člen

(postopki uveljavljanja in varstva pravic delavcev)

Postopki uveljavljanja in varstva pravic, obveznosti in odgovornosti iz delovnega razmerja, uvedeni pred dnem uveljavitve tega zakona, se dokončajo po predpisih, ki so veljali in se uporabljali do uveljavitve tega zakona.

234. člen

(uporaba določb tega zakona glede na posebne ureditve)

Do spremembe zakonov, ki urejajo prenehanje delovnega razmerja zaradi nujnih operativnih razlogov, se uporabljajo določbe tega zakona o odpovedi iz poslovnega razloga.

235. člen

(mirovanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja in pravica do vrnitve)

(1) Delavci, ki jim mirujejo pravice in obveznosti iz delovnega razmerja v skladu z veljavnimi predpisi do dneva, ko se začne uporabljati ta zakon, se imajo pravico vrniti k delodajalcu na delo, ki so ga prej opravljali, v roku petih dni po prenehanju razlogov za mirovanje pravic in obveznosti iz delovnega razmerja. Delodajalec je dolžan obvestiti delavca o roku, v katerem se mora vrniti na delo.

(2) Delavci, ki po tem zakonu nimajo pravice do vrnitve na delo in imajo pravico do vrnitve k delodajalcu v skladu z veljavnimi predpisi do dneva uveljavitve tega zakona, imajo pravico do ponovne sklenitve pogodbe o zaposlitvi z delodajalcem, razen če je prenehala potreba po opravljanju tega dela iz poslovnih razlogov. Če delodajalec ne sklene ponovne pogodbe o zaposlitvi iz navedenih razlogov, mora delavcu izplačati nadomestilo plače za čas odpovednega roka in odpravnino, če so za to izpolnjeni pogoji v skladu s tem zakonom.

236. člen

(postopnost zviševanja starosti)

Ne glede na določbo 201. člena tega zakona, uživajo posebno varstvo delavke, ki ob uveljavitvi tega zakona iz-

polnjujejo pogoj starosti 51 let. V obdobju do 1. 1. 2014 do polne uveljavitve enake minimalne starosti za vse delavce, kot enega izmed pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, se starost za delavke zvišuje vsako leto za štiri mesece.

237. člen

(postopno uveljavljanje časovne omejitve sklepanja pogodb o zaposlitvi za določen čas)

(1) Dveletna časovna omejitev sklepanja pogodb o zaposlitvi za določen čas po določbi drugega odstavka 53. člena tega zakona se začne uporabljati 1. 1. 2007 oziroma za manjše delodajalce 1. 1. 2010.

(2) V prehodnem obdobju, od uveljavitve tega zakona do roka iz prejšnjega odstavka, delodajalec ne sme skleniti ene ali več zaporednih pogodb o zaposlitvi za določen čas z istim delavcem in za isto delo, katerih neprekinjen čas trajanja bi bil daljši kot tri leta, razen v primerih, ki jih določa zakon ter v primerih iz četrte, pete in dvanajste alineje prvega odstavka 52. člena tega zakona.

238. člen

(dodatek za delovno dobo)

Delavci, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona dodatek za delovno dobo najmanj v višini 0,5% od osnovne plače za vsako izpolnjeno leto delovne dobe, ohranijo tak dodatek, ne glede na višino dodatka, določeno s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti, razen če je s to pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi določen višji dodatek.

239. člen

(prenehanje veljavnosti podzakonskih predpisov)

(1) Do sprejema izvršilnih predpisov, določenih s tem zakonom, se uporabljata pravilnik o delovni knjižici (Uradni list RS, št. 28/90, 32/91-I, 47/92, 14/95 in 57/98) in uredba o delih, na katera ni mogoče razporejati žensk (Uradni list SRS, št. 12/76), kolikor nista v nasprotju s tem zakonom.

(2) Minister, pristojen za izdajo izvršilnih predpisov, izda izvršilne predpise iz 189., 195., 214. in 224. člena tega zakona v roku šestih mesecev od dneva uveljavitve tega zakona.

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati navodilo o obliki in vsebini registra kolektivnih in delovnih pogodb (Uradni list SRS, št. 39/71).

240. člen

(odpoved pogodbe o zaposlitvi invalidom)

Do sprejema zakona, ki bo urejal uposabljanje in zaposlovanje invalidov, se možnost odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga invalidu, ki nima statusa delovnega invalida, izvede v skladu s prvim odstavkom 116. člena tega zakona.

241. člen

(zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 9. člen zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 9/92, 13/93, 9/96, 29/98, 6/99). Druga alineja prvega odstavka 29. člena navedenega zakona se z dnem uveljavitve tega zakona ne uporablja glede pravice do nadomestila plače v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom.

242. člen

(zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti)

Do uskladitve določb 19. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 17/91, 12/92, 71/93, 2/94, 38/94 in 69/98) s tem zakonom, pravice do denarnega nadomestila ne more uveljaviti tudi zavarovanec, ki mu je prenehala pogodba o zaposlitvi v primerih iz:

- petega odstavka 73. člena tega zakona,
- 79. člena tega zakona,
- prvega odstavka 81. člena tega zakona,
- tretje alinee prvega odstavka 88. člena tega zakona,
- 90. člena tega zakona, če delavec ni sprejel predloga za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za delovni čas enakovreden prejšnji zaposlitvi ter ustrezno ali primerno delo,
- 94. člena tega zakona za obdobje, za katerega se je z delodajalcem dogovoril za odškodnino namesto odpovednega roka,
- 111. člena tega zakona,
- 118. člena tega zakona, če delavec ne želi nadaljevanja delovnega razmerja, ter
- v primerih odpovedi pogodbe o zaposlitvi v nasprotju z 89., 113., 115., 116. in 117. členom tega zakona, če delavec ni zahteval arbitražne odločitve ali sodnega varstva.

243. člen

(zakon o delovnih in socialnih sodiščih)

Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati določba 15. člena zakona o delovnih in socialnih sodiščih (Uradni list RS, št. 19/94) v primerih reševanja individualnih delovnih sporov v skladu z določbo 205. člena tega zakona.

244. člen

(zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe 8., 47., 51., 106. člena, osmi odstavek 147. člena in sedmi odstavek 172. člena zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Uradni list RS, št. 67/93, 39/97 in 52/99), v kolikor urejajo prenehanje delovnega razmerja delavcev v stečajnem postopku ali zaradi potrjene prisilne poravnave in prednostno pravico do ponovne zaposlitve.

245. člen

(prenehanje veljavnosti zakonov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja (Uradni list SFRJ, št. 60/89 in 42/90), razen določb 86. in 87. člena, ki se uporabljata do uveljavitve zakona, ki bo urejal kolektivne pogodbe.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 14/90, 5/91 in 71/93), razen določb 112. do 119. člena, ki se uporabljajo do uveljavitve zakona, ki bo urejal kolektivne pogodbe.

246. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2003.

Št. 102-01/89-3/117

Ljubljana, dne 24. aprila 2002.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2007. Zakon o spremembi in dopolnitvah obrtnega zakona (ObrZ-B)

Na podlagi druge alinee prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z**o razglasitvi zakona o spremembi in dopolnitvah obrtnega zakona (ObrZ-B)**

Razlašam zakon o spremembi in dopolnitvah obrtnega zakona (ObrZ-B), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 24. aprila 2002.

Št. 001-22-40/02

Ljubljana, dne 3. maja 2002.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N**O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH OBRTRNEGA ZAKONA (ObrZ-B)**

1. člen

Tretji odstavek 17. člena Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 50/94, 36/2000 – ZPDZC in 61/2000) se spremeni tako, da se glasi:

“(3) Obrtna zbornica Slovenije odvzame obrtno dovoljenje in opravi izbris iz obrtnega registra, če ugotovi:

- da fizična ali pravna oseba ne izpolnjuje pogojev iz 9. člena tega zakona,
- da opravlja dejavnost v nasprotju z obrtnim dovoljenjem,
- da fizična oseba ni vpisana v vpisnik samostojnih podjetnikov posameznikov oziroma je iz njega izbrisana ali da je pravna oseba izbrisana iz sodnega registra.”

2. člen

Na koncu drugega odstavka 39. člena se črta pika in doda besedilo: “s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.”

Za drugim odstavkom se dodajo novi tretji, četrti in peti odstavek, ki se glasijo:

“(3) Obrtna zbornica Slovenije lahko s pogodbo preneša na Davčno upravo Republike Slovenije odmerjanje, pobiranje in izterjevanje članarine.

(4) Zoper osnovo, višino in način plačila članarine ima član zbornice pravico do pritožbe na organ, ki je s statutom Obrtne zbornice Slovenije določen kot pritožbeni organ. Pritožba ne zadrži izvršitve plačila članarine.

(5) Za odločanje o pritožbi zoper osnovo, višino in način plačila članarine se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, za prisilno izvršitev plačila pa določbe zakona, ki ureja davčni postopek.”

Dosedanji tretji odstavek postane šesti odstavek.

Doda se nov sedmi odstavek, ki se glasi:

“(7) Določbi četrtega in petega odstavka tega člena se smiselno uporabljata tudi za območne obrtne zbornice.”

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 331-01/89-1/25

Ljubljana, dne 24. aprila 2002.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

**2008. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o
upravnih taksah (ZUT-C)**

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in
prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izda-
jam

U K A Z

**o razglasitvi zakona o spremembah
in dopolnitvah zakona o upravnih taksah (ZUT-C)**

Razlašam zakon o spremembah in dopolnitvah zakona
o upravnih taksah (ZUT-C), ki ga je sprejel Državni zbor
Republike Slovenije na seji 24. aprila 2002.

Št. 001-22-41/02

Ljubljana, dne 3. maja 2002.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

Z A K O N

**O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA
O UPRAVNIH TAKSAH (ZUT-C)**

1. člen

V zakonu o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 8/2000,
44/2000 in 81/2000) se v 4. členu v tretjem odstavku
obakrat črta beseda "oseb".

2. člen

V 5. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

"Ne glede na prejšnji odstavek nastane taksna obvez-
nost za spise in dejanja iz 2. in 3. točke prejšnjega odstav-
ka, za katere se višina takse ne more določiti ob vložitvi
vloge, v trenutku, ko upravni organ pridobi podatke potre-
bne za določitev višine takse, nikakor pa kasneje kot v
trenutku izdaje spisa iz 2. točke oziroma izvršitve dejanja iz
3. točke prejšnjega odstavka."

3. člen

V 8. členu se v prvem odstavku na koncu črta pika in
doda besedilo "oziroma z elektronskim denarjem ali drugimi
veljavnimi plačilnimi instrumenti."

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"Takse ni mogoče plačati s taksnimi vrednotnicami, če:
1. mora taksni zavezanec plačati takso nad zneskom,
določenim s predpisom iz 9. člena tega zakona;

2. je v taksni tarifi določeno, da je treba plačati takso v
gotovini,

3. plačuje takso taksni zavezanec v tujini ali

4. če mora taksni zavezanec plačati takso za spis ali
dejanje v elektronskih upravnih zadevah."

V tretjem odstavku se za besedo "gotovini" dodajo
besede "oziroma z elektronskim denarjem ali drugimi veljav-
nimi plačilnimi instrumenti".

4. člen

Besedilo 16. člena se spremeni, tako da se glasi:

"Organ, ki prejme ali neposredno sprejme od taksnega
zavezanca vlogo ali drug spis, za katerega ni plačana taksa
ali je taksa plačana v prenizkem znesku, obvesti taksnega
zavezanca o obveznosti za plačilo upravne takse, o znesku
takse, ki jo je zavezanec dolžan plačati in o roku, v katerem
mora biti taksa plačana. Rok za plačilo takse ne sme biti
daljši od 15 dni.

Če taksni zavezanec ne plača upravne takse v skladu s
prejšnjim odstavkom, mu organ, ki je pristojen za odločanje
o zahtevi, pošlje taksni opomin, naj v 15 dneh od prejema
opomina plača redno takso in takso za opomin.

Pristojni organ vzame v postopek tudi nekolikovane ali
premalo kolkovane vloge, vendar odločbe oziroma drugega
akta ni mogoče vročiti taksnemu zavezancu, preden ne po-
ravna takse, vključno s takso za opomin.

Ne glede na prejšnji odstavek pristojni organ vroči tak-
snemu zavezancu odločbo, s katero mu nalaga določeno
obveznost, odločbo ali drug akt s katerim zavrne ali zavrže
zahtevek taksnega zavezanca ter odločbo o pritožbi.

Neplačana ali premalo plačana taksa se izterja v skladu
z 19. členom tega zakona."

5. člen

V 17. členu se v tretjem odstavku za besedo "zahtevo"
dodajo besede "ali z opustitvijo ali opravo kakšnega deja-
nja".

6. člen

V 19. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti
odstavek, ki se glasi:

"Ne glede na prvi do četrti odstavek tega člena, carin-
ske takse, takse s področja trošarin in druge upravne takse,
ki jih zaračunavajo carinski organi izterja carinski organ v
skladu s tem zakonom in predpisi, ki se nanašajo na izterja-
vo carinskega dolga oziroma trošarin."

7. člen

V 28. členu se v 3. točki besede "priznanje takse
oprostitve" nadomestijo z besedami "priznanje oprostitve
plačila stroškov v upravnem oziroma sodnem postopku".

Črta se 7. točka.

Besedilo 10. točke se spremeni, tako da se glasi:

"10. prijave in zahtevki za vpis v ali izbris iz davčnih
registrov ter potrdila oziroma odločbe o vpisu v oziroma
izbrisu iz registra;"

Za 14. točko se dodata novi 14.a in 14.b točka, ki se
glasita:

"14.a spisi in dejanja v zvezi z uveljavljanjem osebnih
stikov med otroci in starši;

14.b spisi in dejanja v postopku za izdajo parkirne
karte;"

Za 15. točko se doda nova 15.a točka, ki se glasi:

"15.a spisi in dejanja v postopku izdaje gradbenih do-
voljenj v okviru varstva vojnih grobišč;"

8. člen

Za prvim odstavkom opomb k tarifni številki 1 se doda
nov drugi odstavek, ki se glasi:

"(2) Taksa se ne plača za vlogo za izdajo potrdila iz
uradnih evidenc."

9. člen

V naslovu II. poglavja taksne tarife se na koncu dodajo besede "IN SKLEPI".

10. člen

V tarifni številki 3 se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

"Za sklepe, s katerimi se zaključi postopek oziroma sklepe, ki so izdani na zahtevo stranke in za katere ni predpisana posebna taksa 200 točk".

11. člen

Za prvim odstavkom opomb k tarifni številki 4 se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

"(2) Če upravni organ v okviru postopka, ki ga vodi na zahtevo stranke, sam pridobi podatke iz uradne evidence, plača takсни zavezanec za vsak tako pridobljen podatek polovično takso iz prvega odstavka te tarifne številke. Taksni zavezanec je oseba, na zahtevo katere je upravni organ začel postopek v okviru katerega pridobi podatke iz uradne evidence. Taksna obveznost v tem primeru nastane najkasneje, ko upravni organ izda spis oziroma opravi dejanje v postopku, ki ga vodi na zahtevo stranke. Taksa iz tega odstavka se ne plača, če upravni organ pridobi podatek v obliki tipskih elektronskih sporočil oziroma z neposrednim vpogledom v uradno evidenco."

12. člen

Za tarifno številko 11 se doda nova tarifna številka 11 a, ki se glasi:

"Tarifna številka 11 a

Za ugotovitveno odločbo o državljanstvu 2000 točk".

13. člen

Za desetim odstavkom opomb k tarifni številki 12 se doda nov enajsti odstavek, ki se glasi:

"(11) Takse po tej tarifni številki se plačujejo v gotovini."

14. člen

V tarifni številki 16 se v 1. točki besedilo podtočke d) spremeni, tako da se glasi:

"d) za dovoljenje za nabavo streliva ali delov streliva 100 točk,".

V opombah se besedilo prvega odstavka spremeni, tako da se glasi:

"(1) Taksa po tej tarifni številki se plača za vsako posamezno orožje, razen v primerih iz 1.h) in 1.l) točke in 2.h) točke te tarifne številke, kjer se plača ena taksa za vse podedovano orožje oziroma za vse orožje, za katero menja listine."

V opombah se besedilo četrtega in petega odstavka spremeni, tako da se glasi:

"(4) Posameznik, ki že ima orožni list ali dovoljenje za posest za lovsko ali športno orožje plača polovično takso iz te tarifne številke za izdajo naslednjih istovrstnih listin za pet kosov lovskega ali športnega orožja. Za vsak nadaljnji kos lovskega ali športnega orožja pa se plača polna taksa iz te tarifne številke."

(5) taksa iz 2.a), b) in g) točke te tarifne številke se ne plača za orožje, ki ga nabavljajo športna društva in njihove panožne zveze in je namenjeno izključno za izvajanje njihove športne dejavnosti, lovske organizacije, vključene v Lovsko zvezo Slovenije, razen podjetij, ki se ukvarjajo z lovom kot pridobitno dejavnostjo, ribiške organizacije, vključene v Ribiško zvezo Slovenije, razen podjetij, ki se ukvarjajo z ribolo-

vom kot pridobitno dejavnostjo ter organizacije rezervnih častnikov."

Za petim odstavkom opomb se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

"(6) Za zamenjavo orožne listine po prvem oziroma drugem odstavku 84. člena zakona o orožju se plača taksa iz 1.h) točke oziroma iz 2.h) točke te tarifne številke."

15. člen

Besedilo tarifne številke 21 se spremeni, tako da se glasi:

"Za prvo odločbo o spremembi osebnega imena, izdano na zahtevo taksnega zavezanca 600 točk."

Za vsako naslednjo odločbo o spremembi osebnega imena, izdano na zahtevo taksnega zavezanca se plača dvakratna vrednost takse iz prejšnjega odstavka.

Opomba:

(1) Če gre za spremembo osebnega imena zaradi uskladitve osebnega imena med posameznimi evidencami in osebnimi dokumenti ali odločbami, se ne plača taksa po tej tarifni številki, ampak po tarifni številki 3 te taksne tarife."

16. člen

V tarifni številki 22 se številka "200" nadomesti s številko "400".

17. člen

V tarifni številki 26 se v prvem odstavku za besedo "posameznik" dodajo besede "oziroma gospodarska družba".

18. člen

Tarifna številka 27 se črta.

19. člen

Besedilo tarifne številke 32 se spremeni, tako da se glasi:

"Za odločbo za opravljanje občasnih prevozov potnikov v cestnem prometu, in sicer:

1. za dovoljenje tujemu prevozniku za vstop praznega avtobusa 100 točk

2. za dovoljenje tujemu prevozniku za izmenične vožnje 500 točk

3. za dovoljenje za ostale občasne prevoze 100 točk

4. za dovoljenje domačemu prevozniku za opravljanje občasnih prevozov 50 točk

5. za izjemno dovoljenje tujemu prevozniku na mejnem prehodu 500 točk

6. za odločbo s katero se zavrne zahtevek za izdajo dovoljenja iz točk 1 do 5 te tarifne številke 100 točk

Opomba:

(1) Tuja fizična ali pravna oseba je pod pogojem vzajemnosti oproščena plačila takse iz 1., 2. ali 3. točke te tarifne številke.

20. člen

Za tarifno številko 32 se doda nova tarifna številka 32a, ki se glasi:

"Tarifna številka 32a

V zvezi z opravljanjem posebnih linijskih prevozov potnikov v cestnem prometu, in sicer:

1. za prigrasitev pogodbe za opravljanje posebnih linijskih prevozov 200 točk

2. za izdajo dovoljenja za opravljanje posebnih linijskih prevozov 500 točk."

21. člen

Besedilo tarifne številke 33 se spremeni tako, da se glasi:

“Na področju delitve dovolilnic za mednarodni prevoz blaga se plača taksa:

1. za izdajo posebnega dovoljenja za vstop ali izstop iz Slovenije 500 točk
2. za dovoljenje za kabotažo za enkratni prevoz 500 točk
3. za dovoljenje za kabotažo za večkratni prevoz 1000 točk
4. za vpis v evidenco mednarodnih prevoznikov 300 točk.”

22. člen

Za tarifno številko 33 se doda nova tarifna številka 33a, ki se glasi:

“Tarifna številka 33a

1. Na področju železniškega prometa se plača upravna taksa za:

- a) izdajo tehničnega soglasja o ustreznosti sestavnega dela proge 500 točk
- b) licenco prevoznika v železniškem prometu 20.000 točk
- c) varnostno spričevalo prevozniku v železniškem prometu 20.000 točk
- d) izdajo izjemnega soglasja za gradnjo v varovalnem pasu 400 točk
- e) za izdajo obratovalnega dovoljenja za železniška vozila 500 točk
- f) slovensko tehnično soglasje o ustreznosti železniskega vozila 500 točk

2. Za odločbe in druge akte, ki jih v upravnem postopku izda upravljavec:

- a) za odločbo o dodelitvi vlakovne poti 400 točk
- b) za soglasje za izredne prevoze 400 točk
- c) za pisno dovoljenje za osebe, ki opravljajo določena dela na železniškem območju 400 točk.”

23. člen

V prvem odstavku opomb k tarifni številki 44 se številka “50%” nadomesti s številko “10%”.

24. člen

Za prvim odstavkom opomb k tarifni številki 45 se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

“(2) Če Carinska uprava izda predhodno dovoljenje za katerega od postopkov z ekonomskim učinkom za en sam uvoz oziroma izvoz blaga, ki se uvaža oziroma izvaža z eno samo carinsko deklaracijo, se za dovoljenje ne plača taksa po tej tarifni številki ampak po tarifni številki 44 te taksne tarife.”

V dosedanjem drugem odstavku opomb, ki postane tretji odstavek, se številka “50%” nadomesti s številko “10%”. Dosedanji tretji odstavek opomb postane četrti odstavek.

V dosedanjem četrtem odstavku opomb, ki postane peti odstavek, se številka “50%” nadomesti s številko “10%”.

Dosedanji peti odstavek opomb postane šesti odstavek.

25. člen

V drugem odstavku opomb k tarifni številki 46 se številka “50%” nadomesti s številko “10%”.

26. člen

V prvem odstavku opomb k tarifni številki 47 se številka “50%” nadomesti s številko “10%”.

27. člen

V tarifni številki 49 se črta besedilo “soglasje Vlade Republike Slovenije za odprtje proste carinske cone ali ekonomske cone ter za”.

Besedilo opombe se spremeni tako, da se glasi:

“Za odločbo, s katero se spremeni, dopolni ali nadomesti prej izdano dovoljenje, se plača taksa v znesku 10% takse, določene v tej tarifni številki.”

28. člen

V prvem odstavku opomb k tarifni številki 50 se številka “50%” nadomesti s številko “10%”.

29. člen

Za tarifno številko 50 se doda nova tarifna številka 50a, ki se glasi:

“Tarifna številka 50a

Za odločbo o sprejemu ukrepov carinskega organa v zvezi z zakonom o carinskih ukrepih pri kršitvah pravic intelektualne lastnine 1.000 točk.”

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA**30. člen**

Ne glede na 8. člen zakona lahko upravni organ zavrne zahtevek stranke, da plača takso z elektronskim denarjem ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti, če tehnična opremljenost upravnega organa ne dopušča plačila s takšnim instrumentom.

Vlada in pristojni organi lokalnih skupnosti morajo v roku enega leta od uveljavitve tega zakona zagotoviti tehnično opremljenost upravnih organov, ki omogoča plačevanje taks pri upravnem organu z elektronskim denarjem ali drugimi veljavnimi plačilnimi sredstvi.

31. člen

Ta zakon začne veljati petnajst dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 436-02/89-4/24

Ljubljana, dne 24. aprila 2002.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

PREDSEDNIK REPUBLIKE

2009. Ukaz o imenovanju izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v Republiki Madžarski

Na podlagi četrte alineje prvega odstavka 107. člena ustave Republike Slovenije in prvega odstavka 17. člena zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 45/01) izdajam

U K A Z

o imenovanju izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v Republiki Madžarski

Za izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v Republiki Madžarski imenujem Andreja Genčerja.

Št. 001-09-5/02
Ljubljana, dne 9. maja 2002.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

2010. Ukaz o odpoklicu izredne in pooblaščenega veleposlanice Republike Slovenije v Republiki Madžarski

Na podlagi četrte alineje prvega odstavka 107. člena ustave Republike Slovenije in prvega odstavka 17. člena zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 45/01) izdajam

U K A Z
o odpoklicu izredne in pooblaščenega veleposlanice Republike Slovenije v Republiki Madžarski

Odpoklicujem Ido Močivnik izredno in pooblaščenega veleposlanico Republike Slovenije v Republiki Madžarski.

Št. 001-19-1/02
Ljubljana, dne 9. maja 2002.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

MINISTRSTVA

2011. Spremembe in dopolnitve seznama potrjenih domačih sort kmetijskih rastlin in tujih sort kmetijskih rastlin, za katere je bila dovoljena introdukcija v Republiki Sloveniji, ter udomačenih sort kmetijskih rastlin, za katere je dovoljen promet v Republiki Sloveniji

Na podlagi 29. člena zakona o potrjevanju novih sort, dovolitvi introdukcije tujih sort in o varstvu sort kmetijskih in gozdnih rastlin (Uradni list SFRJ, št. 38/80 in 82/90 ter Uradni list RS, št. 86/98 - ZVNSR) ter v zvezi s 4. členom ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I in 45/94) objavlja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

**SPREMEMBE IN DOPOLNITVE
SEZNAMA**

potrjenih domačih sort kmetijskih rastlin in tujih sort kmetijskih rastlin, za katere je bila dovoljena introdukcija v Republiki Sloveniji, ter udomačenih sort kmetijskih rastlin, za katere je dovoljen promet v Republiki Sloveniji

1

Iz Seznama potrjenih domačih sort kmetijskih rastlin in tujih sort kmetijskih rastlin, za katere je bila dovoljena introdukcija v Republiki Sloveniji, ter udomačenih sort kmetijskih rastlin, za katere je dovoljen promet v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 59/01; v nadaljnjem besedilu: seznam), se izbrišejo naslednje sorte:

Vrsta rastlin, registrska številka sorte	Sorta	Leto vpisa	Žlahtnitelj *	Zastopnik*	Opombe **
INDUSTRIJSKE RASTLINE					
Sladkorna pesa <i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> var. <i>altissima</i> Döll					
	Astro	1997	73	345	2
	Dori	1999	336	345	2
	Gina	1997	282	345	2
	Marika	1991	282	345	2
	Prisma	1990	61	345	2
	Romea	1997	73	345	2
Oljna ogrščica, ozimna <i>Brassica napus</i> L. ssp. <i>oleifera</i> (Metzg.) Sinsk.					
	Tandem	1988	209	-	2
Soja <i>Glycine max</i> (L.) Merrill					
	Ana	1990	10	-	2
	Gordana	1987	195	-	2
	S-0990	1986	168	-	2
	Slavonka	1988	195	-	2
	Tina	1988	195	-	2

* Polno ime in sedež žlahtnitelja oziroma zastopnika sorte je v legendi, ki je kot priloga I sestavni del tega seznama

** Opombe: Razlogi za izbris sorte so podani v prilogi, ki je kot priloga II sestavni del tega seznama

Vrsta rastlin, registrska številka sorte	Sorta	Leto vpisa	Žlahtnitelj *	Zastopnik*	Opombe **
KROMPIR					
Krompir <i>Solanum tuberosum</i> L.					
	Bolesta	1999	6	232	1
	Concorde	1995	6	232	1
	Cornado	1996	6	232	1
	Signal	1999	6	232	1

2

Na seznam se dodajo naslednje sorte:

Vrsta rastlin, registrska številka sorte	Sorta	Leto vpisa	Žlahtnitelj*	Zastopnik*
1	2	3	4	5
ŽITO				
Jari oves <i>Avena sativa</i> L.				
	Neklan	2002	231	232
	Izak	2002	231	232
Jari ječmen <i>Hordeum vulgare</i> L.				
	Astoria	2002	230	232
	Scarlet	2002	222	13
	Tabora		2002	230
232				
Ozimni ječmen <i>Hordeum vulgare</i> L.				
	Petra	2002	202	13
	Holli	2002	71	13
Ozimna rž <i>Secale cereale</i> L.				
	Ursus	2001	218	232
Ozimna tritikala <i>Triticum x Secale</i> L.				
	Lamberto	2002	62	232
Ozimna pšenica <i>Triticum aestivum</i> L. emend. Fiori et Paol.				
	Ornicar	2001	31	134
	Pegassos	2001	73	13
	Pajero	2001	28	13
Koruza <i>Zea mays</i> L.				
	Ragusa	2002	338	13
	Aurora	2002	151	13
	Geyser	2002	335	333
	LG 23.72	2002	151	13
	LG 23.05	2002	151	13
	LG 23.07	2002	151	13
	Pelican	2002	335	333
	Celest	2002	335	333
	Fructis	2002	182	13
	Eurostar	2002	215	232
	Kuxxar	2002	67	13
	Mikado	2002	145	143
	PR33J24	2002	189	190
	PR34G13	2002	189	190
	Vic	2002	145	143
	DK 391	2002	273	138
	Oldham	2002	335	333
	PR38F10	2002	189	190
	Brissac	2002	145	143
	Sprinter	2002	335	333

Vrsta rastlin, registrska številka sorte	Sorta	Leto vpisa	Žlahtnitelj*	Zastopnik*
1	2	3	4	5
KRMNE RASTLINE				
Rdeča bilnica <i>Festuca rubra</i> L.				
	Aida	2002	86	232
	Iris	2002	45	232
	Roland 21	2002	86	232
Trpežna ljuljka <i>Lolium perenne</i> L.				
	Flor	2002	45	232
	Henrietta	2002	86	232
	Kaiser	2002	45	232
Lucerna <i>Medicago sativa</i> L.				
	Plato	2002	86	232
	Verko	2002	86	232
Travniška latovka <i>Poa pratensis</i> L.				
	Monique	2002	45	232
Krmni grah <i>Pisum sativum</i> L.				
	Sponsor	2002	24	13
Krmni bob <i>Vicia faba</i> L.				
	Gloria	2002	22	13
Panonska grašica <i>Vicia pannonica</i> L.				
	Beta	2002	64	13
Ozimna grašica <i>Vicia villosa</i> L.				
	Vilana	2002	27	13
KROMPIR				
Krompir <i>Solanum tuberosum</i> L.				
	Cunera	2002	6	232
	Fontane	2002	6	232
	Sinora	2002	6	232
VRTNINE				
Čebula <i>Allium cepa</i> L.				
	Glacier	2002	30	362
Por <i>Allium porrum</i> L.				
	Columbus	2002	30	362
Belo zelje <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>capitata</i> L. f. <i>alba</i> DC.				
	Bronco	2002	30	362
Rdeče zelje <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>capitata</i> L. f. <i>rubra</i> DC.				
	Lectro	2002	30	362
Ohrovt <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>bullata</i> DC. et var. <i>sabauda</i> L.				
	Melissa	2002	30	362
Lubenica <i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai				
	Jade	2002	312	232
Melona ali dinja <i>Cucumis melo</i> L.				
	Early Dawn	2002	52	232
Kumare <i>Cucumis sativus</i> L.				
	Thunder	2002	312	232

Vrsta rastlin, registrska številka sorte	Sorta	Leto vpisa	Žlahtnitelj*	Zastopnik*
1	2	3	4	5
Glavnata solata <i>Lactuca sativa</i> L. convar. <i>sativa</i> var. <i>capitata</i> L.	Noisette	2002	83	267
	Campania	2002	83	267
	Tatiana	2002	83	267
	Fatima	2002	83	267
Paradižnik <i>Lycopersicon lycopersicum</i> (L.) Karsten ex Farwell	Hector	2002	52	232
INDUSTRIJSKE RASTLINE				
Soja <i>Glycine max</i> L.	Ceresia	2002	78	13
Sladkorna pesa <i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> var. <i>altissima</i> Döll	Remos	2002	1	345
	Antilla	2002	283	345
	Laetitia	2002	282	345
Hmelj <i>Humulus lupulus</i> L.	Taurus	2002	313	104

3

Te spremembe in dopolnitve seznama začnejo veljati
naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 321-21-03-118/01-1
Ljubljana, dne 26. aprila 2002.

mag. Franc But l. r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

PRILOGA I

LEGENDA IMEN IN SEDEŽEV ŽLAHTNITELJEV TER ZASTOPNIKOV SORT KMETIJSKIH RASTLIN

Koda	Polno ime
1	A. Dieckmann-Heimburg, Saatucht Sülbeck, Postfach 11 65, 31684 Nienstädt, Nemčija
6	Agrico Research BV, P.O. Box 40, 8300 AA Emmeloord, Nizozemska
10	Agron. Fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za specialnu proizvodnju bilja, Svetošimunska 25, 10000 Zagreb, Hrvatska
13	Agrosaat družba za zastopanje in trgovino d.o.o., Devova 5, 1000 Ljubljana, Slovenija
22	Asgrow Seed Company, 2605 East Kilgore road, Kalamazoo 49002, Michigan, ZDA
27	Batl, PZA del Palacio 3, 08003 Barcelona, Španija
28	Bayerische Pflanzenzuchtgesellschaft e. G. & Co. Ko., Elisabethstrasse 38, 80796 München, Nemčija
30	Bejo Zaden BV, P.O. Box 50, 1749 ZH Warmerhuizen, Nizozemska
31	Ets Claude C. Benoist, Ferme de Moyencourt, 78910 Orgerus, Francija
45	Ceccato Sementi srl, Via A. Mantegna, 35019 Tombolo, Italija
52	Clause Semences, 24 bld. Brossolette, 91221 Bretigny sur Orge, Francija

Koda	Polno ime
61	Danisco Seed, Højbygårdvej 14, 4960 Holeby, Danska
62	Danko Hodowla Roslin sp. zoo, Choryn, 64-005 Racot, Poljska
64	DATE Kutato Kozpont, Westsik Vilmos ut 4-6, 4400 Nyiregyhaza, Madžarska
67	Dekalb Genetics Corporation, 3100 Sycamore Road, Dekalb, Illinois 60115, ZDA
71	Deutsche Saatveredelung Lippstadt - Bremen GmbH, PF 1407, 4780 Lippstadt, Nemčija
73	Fr. Strube Saatzucht KG, PF 13 53, D-38358 Schöningen, Nemčija
78	DSP Delley Samen und Pflanzen AG., Postfach 16, 1567 Delley, Švica
83	Enza Zaden B.V., Postbox 7, 1600 AA Enkhuizen, Nizozemska
86	Feeldsaaten Freudenberger GmbH, Postfach 1 04, 47812 Krefeld, Nemčija
104	Hmeljarsko združenje Slovenije- GIZ, PP 151, 3310 Žalec, Slovenija
138	Kmetijsko gospodarstvo Lendava d.d., Kolodvorska 1, 9220 Lendava, Slovenija
143	KWS Austria GmbH, Podružnica Ljubljana, Štrekljeva 9, 1000 Ljubljana, Slovenija
145	KWS MAIS GMBH, Grimsehlstrasse 31, 37555 Einbeck, Nemčija
151	Limagrain Genetics SA, POB 115, 63230 Riom, Francija
168	Northrup King Co., PO Box 959, 55440 Minneapolis, Minnesota, ZDA
182	PAU Semences S.A., Av. Gaston Phoebus, 46230 Lescar, Francija
189	Pioneer Hi-Bred Int. Inc., 400 Locust str., Des Moines 9, Iowa 50308, ZDA
190	Pioneer Saaten Predstavništvo za Slovenijo, Markišavska 10, 9000 Murska Sobota, Slovenija
195	Poljoprivredni centar Hrvatske Biljna proizvodnja i sjemenarstvo, Ilica 101, 1000 Zagreb, Hrvaška
202	Probstdorfer Saatzucht GMBH, Parkring 12, 1011 Wien, Avstrija
209	Ringot, 64 rue Leon Beauchamp, 59930 La Chapelle d'Armentieres, Francija
215	Rustica Prograin Genetique, Domaine de Sandreau, 31700 Mondonville, Francija
218	Saatzucht F. von Lochow-Petkus GmbH, Postfach 11 97, 29296 Bergen, Nemčija
222	Saatzucht Josef Breun GdbR, Amselweg 1, 91074 Herzogenaurach, Nemčija
224	Axel Toft Growarer, Tonderingvej 14, 7870 Roslev, Danska
230	Secobra Recherches, Centre de Bois Henry, 78580 Maule, Francija
231	Selgen a.s., Jankovcova 18, 17037 Praga, Češka
232	Semenarna Ljubljana proizvodnja in trgovina d.d., Dolenjska c. 242, 1000 Ljubljana, Slovenija
267	Zeleni hit d.o.o., Savlje 90a, 1000 Ljubljana, Slovenija
273	Monsanto Trading Lt., Verhalom u. 12-16b, H - 1023 Budapest, Madžarska
282	KWS SAAT AG, Postfach 1463, 37555 Einbeck, Nemčija
283	Danisco Seed Austria GmbH, Esslinger Hauptstr. 132, 1220 Wien, Avstrija
312	SEMINIS Vegetable Seeds Europe. PO Box 22, 1600 AA Enkhuizen, Nizozemska
313	Bayerische Landesanstalt für Bodenkult und Pflanzenbau (LBP), Voettinger Strasse 38, 85354 Freising, Nemčija
333	Syngenta Agro d.o.o., Kržičeva 3, 1000 Ljubljana, Slovenija
335	Syngenta seeds S.A. Chemin de l'Hobit - B.P. 27, 31790 Saint Sauveur, France
336	Syngenta seeds AB, Sockerbruksvagen 1, S-261 23 Landskrona, Švedska
338	Orsem Hybrides, La Boissiere Rue des Fouleries B.P. 2001, F-28203 Chateaudun Cedex, France
345	CENTER ZA SLADKORNO PESO, Hardek 34g, 2270 Ormož, Slovenija
362	Agrocasol d.o.o., Slovenska cesta 5, 1000 Ljubljana, Slovenija

PRILOGA II

RAZLOGI ZA IZBRIS SORTE

- 1 Izbris sorte na zahtevo ustvarjalca sorte oziroma vložnika zahteve za potrditev oziroma dovolitev introdukcije
- 2 Sorta ne izpolnjuje več pogojev, zaradi katerih je bila potrjena oziroma ji je bila dovoljena introdukcija
- 3 Sorta ni bila v prometu več kot tri leta zaporedoma
- 4 Od dneva vpisa sorte v register oziroma v evidenco je poteklo: za krompir in hmelj več kot 20 let, za sadne rastline, okrasne rastline in vinsko trto več kot 25 let, za gozdne rastline več kot 35 let in za vse ostale rastline več kot 17 let

2012. Pravilnik o toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah

Na podlagi 8.a in 8.c člena zakona o graditvi objektov (Uradni list SRS, št. 34/84 in 29/86, ter Uradni list RS, št. 59/96 in 45/99) izdaja minister za okolje in prostor

P R A V I L N I K
o toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

- (1) Ta pravilnik določa tehnične zahteve, ki morajo biti izpolnjene glede toplotne zaščite in učinkovite rabe energije za ogrevanje stavb, namenjenih za bivanje in delo ljudi.
- (2) Ta pravilnik velja za novogradnje in za rekonstrukcije stavb, če so pri rekonstrukcijah dane tehnične možnosti za njihovo izvedbo in upoštevani pogoji varstva kulturne dediščine.
- (3) Pri obnovi stavb ali njihovih delov določbe tega pravilnika ne veljajo, morajo pa biti dosežene zahteve iz 12. oziroma 14. člena tega pravilnika.

2. člen

- (1) Ta pravilnik ne velja za tiste stavbe, ki spadajo v skupino industrijskih objektov (v nadaljnjem besedilu: industrijske stavbe):
- ki se ne ogrevajo ali klimatizirajo na temperaturo v prostorih, višjo od 12 °C ali
 - katerih notranji viri toplote zaradi tehnoloških procesov nadomeščajo v času ogrevanja več kot polovico toplotnih izgub ali
 - za delavnice, tovarniške hale in skladišča, ki so v času ogrevanja praviloma odprti več kot polovico delovnega časa.
- (2) Ta pravilnik ne velja tudi za nestanovanjske kmetijske stavbe, letalske lope, garaže in zaklonišča.

3. člen

V stavbe se lahko vgrajujejo samo gradbeni proizvodi, ki so bili dani v promet skladno s predpisi o gradbenih proizvodih.

4. člen

- (1) Vse priloge, navedene v tem pravilniku, so njegov sestavni del.
- (2) Standardi, navedeni v tem pravilniku, se hranijo in so na voljo pri slovenskem nacionalnem organu za standarde.

5. člen

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku oziroma v njem navedenih standardih, imajo naslednji pomen:

1. »letna specifična potrebna toplota za ogrevanje«, Q_h , (kWh) je potreba po toploti, ki jo je treba v enem letu dovesti v stavbo za doseganje projektnih notranjih temperatur;
2. »celotna zunanja površina stavbe«, A , (m²) je zunanja površina stavbe, skozi katero toplota prehaja v zunanje okolje, določena po SIST EN 832;

3. »uporabna površina«, A_u , (m^2) je notranja tlorisna površina ogrevanih prostorov po projektu;
4. »ogrevana prostornina stavbe«, V_e , (m^3) je prostornina stavbe, ki jo obdaja zunanja površina stavbe, skozi katero prehaja toplota v okolico;
5. »neto ogrevana prostornina stavbe«, V , (m^3) je prostornina stavbe, določena po standardu SIST ISO 9836, točka 5.2.5;
6. »faktor oblike«, $f_0 = A/V_e$, (m^{-1}) je razmerje med celotno zunanjo površino A in ogrevano prostornino stavbe V_e , ki jo ta površina obdaja;
7. »projektna zunanja temperatura« je zunanja temperatura, ki jo je treba upoštevati pri načrtovanju ogrevalnega sistema;
8. »projektna notranja temperatura« je predvidena temperatura v prostorih, kot je določena v projektu;
9. »notranja temperatura« je aritmetična sredina temperature zraka in povprečne sevalne temperature v središču prostora (notranja suha rezultatna temperatura);
10. »zunanja temperatura« je temperatura zunanjega zraka;
11. »transmisijske toplotne izgube«, Q_T , (kWh) so toplotne izgube zaradi prehoda toplote skozi ovoj stavbe;
12. »prezračevalne toplotne izgube«, Q_V , (kWh) so toplotne izgube zaradi izmenjave odtočnega zraka iz prostorov z zunanjim zrakom;
13. »dobitki notranjih virov«, Q_i , (kWh) je toplota, ki vstopa v ogrevani prostor ali se v njem ustvarja in njen vir ni ogrevalni sistem;
14. »dobitki sončnega obsevanja«, Q_s , (kWh) je toplota, ki vstopa v prostor zaradi sončnega obsevanja;
15. »toplotna prevodnost«, λ , (W/mK) je snovna lastnost materiala, določena pri srednji delovni temperaturi in vlažnosti materiala;
16. »toplotna prehodnost«, U , (W/m²K) je celotna toplotna prehodnost, ki upošteva prehod toplote skozi element ovoja stavbe in vključuje prevajanje, konvekcijo in sevanje;
17. »globalno sončno obsevanje«, j , (kWh/m²) je energija sonca na enoto površine v določenem časovnem obdobju;
18. »ogrevan prostor« je omejen zaprt prostor, ki je ogrevan na eno ali več projektnih notranjih temperatur;
19. »neogrevan prostor« je soba ali omejen zaprt prostor, ki ni del ogrevanega prostora in se ne ogreva;
20. »toplotni most« je mesto v ovoju stavbe, kjer je prehod toplote povečan zaradi spremembe materiala, debeline ali geometrije konstrukcije;
21. »trajanje ogrevalne sezone« je število dni med začetkom in koncem ogrevalne sezone;
22. »začetek ogrevalne sezone« je določen z naslednjim dnem, ko je po treh dneh zapored zunanja temperatura ob 21. uri nižja ali enaka 12 °C;
23. »konec ogrevalne sezone« je določen s časovnim obdobjem, v katerem je zunanja temperatura ob 21. uri v treh zaporednih dneh višja od 12 °C in po tem datumu v obravnavanem letu ni več treh zaporednih dni, ko bi se temperatura ponovno znižala na 12 °C ali manj. Tretji dan zadnjega takšnega niza je konec ogrevalne sezone;
24. »temperaturni primanjkljaj«, DD, (dan K) je razlika med notranjo temperaturo (20 °C) v ogrevanem prostoru in povprečno dnevno zunanjo temperaturo zraka. Temperaturni primanjkljaj upošteva le dneve, ko je bila povprečna zunanja temperatura zraka nižja od 12 °C;
25. »povprečna dnevna temperatura zraka« je določena z enačbo: $T_d = (T_7 + T_{14} + 2T_{21})/4$, kjer so T_7 , T_{14} in T_{21} časovne meritve po srednjeevropskem času;
26. »faktor prehoda celotnega sončnega sevanja«, g , je razmerje vpadle in prepuščene gostote energijskega toka sončnega sevanja;
27. »delež zasteklitve« (%) je delež zastekljenih površin v površini posameznega elementa ovoja stavbe;

28. »urna izmenjava zraka«, n , (h^{-1}) je urno število izmenjav notranjega zraka z zunanjim, preračunano na neto ogrevano prostornino stavbe V (m^3), upošteva sistem notranjih mer stavbe;
29. »izkoristek naprav za vračanje toplote zavrženega ali odtočnega zraka«, η , (%) je delež toplote, ki ga naprava odvzame zavrženemu ali odtočnemu zraku in ga prenese v notranje okolje;
30. »projektirana moč ogreval« (W) je moč ogreval po projektu strojnih napeljav;
31. »ogrevala« so ogrevalna telesa, ki v ogrevani prostor dovajajo energijo za ogrevanje;
32. »termostatski ventil« je ventil na ogrevalnem telesu za lokalno regulacijo temperature zraka v prostoru;
33. »koeficient transmisijskih toplotnih izgub«, H_T , (W/K) je koeficient, določen po SIST EN 832;
34. »koeficient prezračevalnih toplotnih izgub«, H_V , (W/K) je koeficient, določen po SIST EN 832;
35. »koeficient celotnih toplotnih izgub«, H , (W/K) je koeficient, določen po SIST EN 832;
36. »koeficient specifičnih transmisijskih toplotnih izgub«, H'_T , (W/K) je koeficient, določen v 10. členu tega pravilnika;
37. »linijska toplotna prehodnost«, določena po sistemu notranjih mer, ψ_i , (W/mK) je toplotna prehodnost, določena po SIST EN ISO 14683;
38. »linijska toplotna prehodnost«, določena po sistemu zunanjih mer, ψ_e , (W/mK), je toplotna prehodnost, določena po SIST EN ISO 14683.

II. OSNOVNE TEHNIČNE ZAHTEVE ZA TOPLOTNO ZAŠČITO IN UČINKOVITO RABO ENERGIJE

6. člen

(1) Dovoljena letna potrebna toplota za ogrevanje stanovanjske stavbe, ki se pri namenski uporabi ogreva na najmanj 18°C , preračunana na enoto uporabne površine A_u (dovoljena specifična letna potrebna toplota), ne sme biti večja od:

$$Q_h/A_u \leq 45 + 40 f_0 \text{ (kWh/m}^2\text{a)}$$

(2) Dovoljena letna potrebna toplota za ogrevanje nestanovanjske stavbe, ki se pri namenski uporabi ogreva na najmanj 18°C , preračunana na enoto ogrevane prostornine stavbe V_e (dovoljena specifična letna potrebna toplota), ne sme biti večja od:

$$Q_h/V_e \leq 14,4 + 12,8 f_0 \text{ (kWh/m}^3\text{a)}$$

(3) Dovoljena letna potrebna toplota za ogrevanje nestanovanjske stavbe, ki se pri namenski uporabi skupaj ogreva več kot tri mesece v ogrevalni sezoni na povprečno projektno notranjo temperaturo v območju med 12 in 18°C , ter v občasno ogrevanih športnih, kulturnih in vzgojno-izobraževalnih objektih, ki se skupaj najmanj tri mesece v ogrevalni sezoni ogrevajo na povprečno projektno notranjo temperaturo nad 15°C , preračunana na enoto neto ogrevane prostornine stavbe V_e (dovoljena specifična letna potrebna toplota), ne sme biti večja od:

$$Q_h/V_e \leq 28,8 + 25,6 f_0 \text{ (kWh/m}^3\text{a)}.$$

7. člen

(1) Predvidena letna potrebna toplota za ogrevanje stavbe se izračuna skladno s standardom SIST EN 832, poglavja od 5 do 8 (9. poglavje se ne upošteva) ter dodatki B, C, D, F, G in J. Upoštevajo se transmisijske in prezračevalne toplotne izgube, dobitki notranjih virov in dobitki sončnega sevanja.

(2) Enačba za določitev celotnih toplotnih izgub stavbe Q_l (SIST EN 832, enačba (2)) v ogrevalni sezoni se smiselno prilagodi, tako da omogoča uporabo podatka za temperaturni primanjkljaj

$$Q_l = H \cdot DD \text{ (kWh)},$$

kjer H pomeni koeficient celotnih toplotnih izgub stavbe po SIST EN 832.

8. člen

(1) Stavbe je treba graditi tako, da je vpliv toplotnih mostov na letno potrebo po toploti čim manjši, pri čemer se uporabijo vse znane tehnične in tehnološke možnosti. Toplotnim mostovom z linijsko toplotno prehodnostjo $\Psi_i > 0,2 \text{ W/mK}$ ali $\Psi_e > 0,1 \text{ W/mK}$ (standard SIST EN ISO 14683) se je treba v okviru tehničnih in tehnoloških možnosti izogniti s popravki načrtovanih detajlov.

(2) Vpliv toplotnih mostov v računu potrebne toplote za ogrevanje se upošteva po standardih SIST EN ISO 13789, SIST EN ISO 14683, SIST EN ISO 10211-1 in SIST EN ISO 10211-2.

(3) Pri toplotnih mostovih z linijsko toplotno prehodnostjo $\Psi_i > 0,2 \text{ W/mK}$ ali $\Psi_e > 0,1 \text{ W/mK}$ (standard SIST EN ISO 14683), ki se jim ni mogoče izogniti skladno z zahtevo prvega odstavka tega člena, je treba dokazati, da se vodna para na mestih toplotnih mostov ne kondenzira.

(4) Če imajo vsi toplotni mostovi v stavbi linijsko toplotno prehodnost $\Psi_i \leq 0,2 \text{ W/mK}$ ali $\Psi_e \leq 0,1 \text{ W/mK}$ (standard SIST EN ISO 14683), se lahko njihov vpliv upošteva na poenostavljeni način s povečanjem toplotne prehodnosti celotnega ovoja stavbe za $0,1 \text{ W/m}^2\text{K}$.

9. člen

(1) Zunanja površina stavbe A (m^2), skozi katero prehaja toplota v okolico, se določi z upoštevanjem zahteve standarda SIST EN 832 za stavbe z eno toplotno cono, ki zajema najmanj vse ogrevane prostore. Pri določanju površine je treba upoštevati standard SIST EN ISO 13789, dodatek B, zunanji sistem določanja mer.

(2) Uporabna površina stavbe A_u (m^2), ki predstavlja notranjo tlorisno površino ogrevanih prostorov po projektu, se določi po standardu SIST ISO 9836. Za stanovanjske stavbe se sme uporabljati poenostavljeni izraz:

$$A_u = 0,32 V_e$$

(3) Neto ogrevana prostornina stavbe V (m^3), potrebna za izračun toplotnih izgub zaradi prezračevanja po standardu SIST EN 832 (poglavje 5.2), se določi z upoštevanjem zahteve standardov SIST EN 832 in SIST ISO 9836, točka 5.2.5, oziroma po poenostavljenem izrazu:

$$V = 0,8 V_e$$

10. člen

(1) Toplotna prehodnost posameznih konstrukcij, ki se določi po standardih SIST EN ISO 6946 in SIST EN ISO 10211-1, ne sme biti večja od vrednosti, navedenih v tabeli 1 priloge 1 tega pravilnika.

(2) Toplotna prehodnost iz tabele, navedene v prejšnjem odstavku, velja tudi za notranje gradbene konstrukcije, ki mejijo na prostore, v katerih lahko temperatura pri projektni zunanji temperaturi pade pod $12 \text{ }^\circ\text{C}$.

(3) Koeficient specifičnih transmisijskih toplotnih izgub skozi zunanjo površino stavbe, stalno ogrevane na najmanj 18 °C, H'_T (W/m²K), ki se določi po izrazu:

$$H'_T = H_T/A,$$

kjer H_T predstavlja koeficient transmisijskih toplotnih izgub stavbe po standardu SIST EN 832, mora biti manjši od:

$$H'_T < 0,3 + 0,1 \cdot \frac{(3300 - DD)}{2000} + \frac{0,15}{A/V_e}$$

za vse stanovanjske stavbe in druge ogrevane stavbe z manj kot 30 % okenskih površin in

$$H'_T < 0,3 + 0,1 \cdot \frac{(3300 - DD)}{2000} + \frac{0,24}{A/V_e}$$

za nestanovanjske stavbe z več kot 30 % okenskih površin.

11. člen

Za tiste enostavne stanovanjske objekte po predpisih o graditvi objektov, ki imajo uporabno površino do 50 m², se lahko ustreznost dokazuje tudi z zagotavljanjem največje toplotne prehodnosti posameznih elementov ovoja stavbe, ki ne sme biti večja od vrednosti iz tabele 2 priloge 1 tega pravilnika, in zanje ni treba računati dovoljene in predvidene letne potrebne toplote za ogrevanje po 6. in 7. členu tega pravilnika.

12. člen

(1) V ogrevanih prostorih stavbe je dovoljeno uporabljati zasteklitev, toplotne prehodnosti $U_{st} \leq 1,4$ W/m²K s faktorjem prehoda celotnega sončnega sevanja najmanj 0,55.

(2) Če se za izpolnitev zahtev predpisov o zvočni zaščiti stavb vgradi zasteklitev s povišano zvočno zaščito, mora biti njena toplotna prehodnost $U_{st} \leq 1,8$ W/m²K.

(3) Toplotna prehodnost oken v odvisnosti od materiala okvirjev ne sme biti večja od 1,6 W/m²K pri oknih z lesenim profilom, profilom iz umetne mase in s profilom iz kombinacije materialov, katerih osnova je profil iz lesa ali iz umetne mase, oziroma od 1,8 W/m²K pri oknih s kovinskimi ali betonskimi okvirji. Toplotna prehodnost zunanjih vrat ne sme biti večja od 3,5 W/m²K.

(4) Celotna toplotna prehodnost dela zunanje gradbene konstrukcije, ki vključuje omarice za rolete, ne sme biti večja od 0,6 W/m²K.

(5) Zahteve tega člena ne veljajo za izložbena okna, ki omejujejo zaprt izložbeni prostor, in za steklena vrata, ki so del vetrolova.

13. člen

(1) V stavbah iz prvega in drugega odstavka 6. člena tega pravilnika mora biti urna izmenjava notranjega zraka z zunanjim, računana na neto ogrevano prostornino stavbe, najmanj $n = 0,5h^{-1}$ oziroma v skladu s tehničnim predpisom, ki ureja prezračevanje in klimatizacijo stavb:

(2) V stavbah, kjer je skladno s predpisi o prezračevanju in klimatizaciji stavb potrebna urna izmenjava zraka večja od $0,7 h^{-1}$, je treba zagotoviti vračanje toplote odtočnega zraka. Izkoristek naprav za pridobivanje toplote zavrženega ali odtočnega zraka mora biti skladen s predpisi o prezračevanju in klimatizaciji stavb.

14. člen

Ogrevala, ki posamezni prostor oskrbujejo s potrebno toploto, morajo imeti vgrajene termostatske ventile, če je uporabna površina prostora večja od 6 m².

15. člen

(1) V stavbah z največ štirimi stanovanji, kjer usmerjenost in naklon strehe ter stopnja dejanske osončenosti zaradi topografije okolice dopuščajo izkoriščanje sončne energije za pripravo tople vode, je treba predvideti vgradnjo cevne razvoda za povezavo med kotlovnico in streho, ki bo omogočala povezavo sprejemnikov sončne energije s hranilnikom toplote. Predvideti je treba tudi prostor za namestitev hranilnika toplote.

(2) Kadar so vgrajeni ploščati sprejemniki sončne energije, se ti pri računanju predvidene letne potrebe po toploti (7. člen tega pravilnika) upoštevajo kot dobitki sončnega obsevanja v višini 250 kWh na vgrajeni kvadratni meter sprejemnikov sončne energije (SSE) na leto, vendar največ 8 m² na stanovanjsko enoto. Kadar so vgrajeni vakuumski sprejemniki sončne energije, se upoštevajo dobitki sončnega obsevanja v višini 600 kWh na vgrajeni kvadratni meter sprejemnikov sončne energije na leto, vendar največ 3 m² na stanovanjsko enoto. Sprejemniki sončne energije morajo biti vgrajeni in delujoči pred tehničnim pregledom stavbe.

(3) Izkoriščanje sončne energije za pripravo tople vode omogoča streha, ki ima naklon strehe med 20° in 60° ter strešino, ki je obrnjena v eno ali več smeri od jugozahoda prek juga do jugovzhoda.

III. DRUGE TEHNIČNE ZAHTEVE

16. člen

Objekti morajo biti projektirani in zgrajeni tako, da se pri namenski uporabi vodna para, ki zaradi difuzije prodira v gradbeno konstrukcijo, ne kondenzira ali da celotna količina vodne pare, ki se je kondenzirala v gradbeni konstrukciji, niti na koncu računskega obdobja difuzijskega navlaževanja in izsuševanja niti med njim ne more povzročiti gradbene škode.

17. člen

(1) Vodna para, ki je se kondenzirala v gradbeni konstrukciji, ne bo povzročila gradbene škode:

- če je celotna masna vlažnost X_{sk} materiala gradbene konstrukcije, v katerem se je vodna para kondenzirala, ob koncu računskega obdobja difuzijskega navlaževanja manjša od največje dovoljene masne vlažnosti X_{max} za ta material, to je:

$$X_{sk} = X_r + X_{dif} \leq X_{max}$$

- če se lahko celotna količina vodne pare q_{mz} , ki se je kondenzirala v gradbeni konstrukciji med obdobjem difuzijskega navlaževanja, izsuši med obdobjem difuzijskega sušenja.

(2) Povprečna računska masna vlažnost in največja dovoljena masna vlažnost posameznih gradbenih materialov sta navedeni v tabeli 1 priloge 3 tega pravilnika. V materialih gradbene konstrukcije, ki niso navedeni v tej tabeli ali za katere X_{dif} in X_{max} nista sestavni del v specifikaciji navedenih lastnosti gradbenega proizvoda, kondenzacija vodne pare ni dovoljena.

18. člen

Vse gradbene konstrukcije stavb morajo biti projektirane in zgrajene tako, da se vodna para pri projektnih pogojih na njihovih površinah ne kondenzira.

19. člen

(1) Za neklimatizirane stavbe in stavbe brez procesov z večjim nastajanjem vodne pare sta skupno računsko število dni difuzijskega navlaževanja in skupno računsko število dni difuzijskega sušenja enaki 60. Za takšne stavbe se pri izračunu sušenja gradbenih konstrukcij predpostavlja, da je:

$$t_i = t_e = 18 \text{ }^{\circ}\text{C}$$
$$\varphi_i = \varphi_e = 65 \text{ } \%,$$

kjer so:

t_i in t_e	temperatura notranjega in zunanjega zraka ($^{\circ}\text{C}$)
φ_i in φ_e	relativna vlažnost notranjega in zunanjega zraka (%)

(2) Za klimatizirane stavbe ali stavbe s procesi, kjer nastaja več vodne pare, se sušenje gradbenih konstrukcij računa z dejansko temperaturo in relativno vlažnostjo zraka v objektu in zunaj njega.

20. člen

(1) Pri izračunu difuzije vodne pare skozi gradbeno konstrukcijo v obdobju difuzijskega navlaževanja se šteje, da je relativna vlažnost zraka zunaj 90 %, zunanje temperature pa so naslednje:

- $t_{er} = 5 \text{ }^{\circ}\text{C}$ za zunanje projektne temperature nad $-8,5 \text{ }^{\circ}\text{C}$,
- $t_{er} = -5 \text{ }^{\circ}\text{C}$ za zunanje projektne temperature med $-8,5$ in $-14,5 \text{ }^{\circ}\text{C}$,
- $t_{er} = -10 \text{ }^{\circ}\text{C}$ za zunanje projektne temperature pod $-14,5 \text{ }^{\circ}\text{C}$.

(2) Pri izračunu difuzije vodne pare skozi gradbene konstrukcije se podatka o temperaturi in relativni vlažnosti zraka v prostoru za obdobje difuzijskega navlaževanja povzameta iz projektne naloge. Če podatek o temperaturi notranjega zraka v projektni nalogi ni naveden posebej, se upoštevajo podatki iz tabele 3 v prilogi 1 tega pravilnika.

21. člen

(1) Difuzija vodne pare skozi gradbene konstrukcije, količina kondenzata in sušenje gradbene konstrukcije se računajo po standardu SIST 1025:2002, Toplotna tehnika v gradbeništvi – Metoda izračuna difuzije vodne pare v gradbeništvi.

(2) Difuzija vodne pare se računa za zunanje gradbene konstrukcije in konstrukcije, ki mejijo na neogrevane prostore, razen za konstrukcije, ki mejijo neposredno na teren (tla, strop, stene).

22. člen

(1) Okna, vrata, fiksne steklene površine in drugi montažni gradbeni elementi morajo biti vgrajeni tako, da zračna prepustnost prostora ali skupine prostorov, merjena po standardu SIST ISO 9972 pri podtlaku 50 Pa, ni večja kot dve izmenjavi na uro.

(2) Za zračno prepustnost in vodotesnost oken in vrat velja, da mora biti njihova zračna prepustnost:

- vsaj v razredu 2 po SIST EN 12207 in vodotesna, merjeno po SIST EN 1027, do tlačne razlike 150 Pa oziroma
- vsaj v razredu 3 po SIST EN 12207 in vodotesna, merjeno po SIST EN 1027, do tlačne razlike 300 Pa oziroma
- vsaj v razredu 3 po SIST EN 12207 in vodotesna, merjeno po SIST EN 1027, do tlačne razlike 600 Pa.

- (3) Zahteve prve alinee drugega odstavka tega člena veljajo za okna in balkonska vrata, vgrajena v eno- ali dvoetažne stavbe, in za vhodna vrata, vgrajena v prvi ali v drugi etaži stavbe.
- (4) Zahteve druge alinee drugega odstavka tega člena veljajo za okna in balkonska vrata, vgrajena v tri- ali štirietažne stavbe, in za vhodna vrata, vgrajena v tretji ali četrti etaži stavbe.
- (5) Zahteve tretje alinee drugega odstavka tega člena veljajo za okna ali balkonska vrata, vgrajena v pet- ali večetažnih stavbah, in za vhodna vrata, vgrajena v peti ali višji etaži.
- (6) Za elemente, ki so vgrajeni tako, da zanje v celotni površini teh elementov ni predvidena izpostavljenost meteornim padavinam, zahteve za vodotesnost ne veljajo.
- (7) Vgraditi se smejo samo tista okna in vrata, za katere se na podlagi proizvajalčeve izjave o razvrstitvi ali kako drugače lahko ugotovi njihov razred po standardu SIST EN 12207.

23. člen

Vse zastekljene površine razen tistih, ki so obrnjene na sever ali so zasenčene z naravno oziroma umetno oviro, morajo imeti vgrajeno zunanjo zaščito proti sončnemu sevanju. Za zunanjo zaščito proti sončnemu sevanju štejejo zunanja senčila vseh vrst in stekla z zaščito proti sončnemu sevanju. Kakovost zaščite mora biti taka, da je zmnožek faktorja prepustnosti celotnega sončnega sevanja g (steklo in senčilo) in deleža zastekljenih površin (A_{st}) v celotni površini posamezne fasade (A_f)

$$f_{st} = A_{st}/A_f$$

za posamezno fasado ustreza pogoju:

$$f_{st} \cdot g < 0,25.$$

IV. PROJEKTNA DOKUMENTACIJA

24. člen

Doseganje predpisane ravni toplotne zaščite, učinkovite rabe energije in drugih tehničnih zahtev po tem pravilniku mora izhajati iz projekta za gradbeno dovoljenje (v nadaljnjem besedilu: projektna dokumentacija).

25. člen

- (1) V projektni dokumentaciji morajo biti podana dokazila o izpolnjevanju zahtev po tem predpisu.
- (2) Iz izračunov mora biti razvidno, da projektirane gradbene konstrukcije in stavba kot celota izpolnjujejo zahteve tega pravilnika.

V elaboratu gradbene fizike za področje toplote morajo biti podani izračuni:

- toplotne prehodnosti posameznih gradbenih konstrukcij,
- difuznega toka vodne pare skozi posamezne gradbene konstrukcije,
- koeficienta specifičnih transmisijskih toplotnih izgub skozi zunanjo površino stavbe,
- transmisijskih toplotnih izgub po standardu SIST EN 832,
- prezračevalnih toplotnih izgub po standardu SIST EN 832,
- toplotnih dobitkov notranjih virov in sončnega sevanja po standardu SIST EN 832,
- dovoljene specifične letne potrebne toplote za ogrevanje stavbe iz 6. člena tega pravilnika,

- predvidene letne potrebne toplote iz 7. člena tega pravilnika in predvidene specifične letne potrebne toplote za ogrevanje stavbe.

(3) Povzetki toplotnih izračunov iz prejšnjega odstavka morajo biti navedeni v obrazcu »Izkaz toplotnih karakteristik stavbe«, ki je v prilogi 4 tega pravilnika. Izpolnjen obrazec je obvezni del projektne dokumentacije.

26. člen

(1) Pri izračunih po prvem odstavku 7. člena tega pravilnika je treba uporabiti naslednje podnebne podlage:

- krajevno ugotovljene projektne zunanje temperature, kot so podane v karti 1 priloge 2 tega pravilnika,
- krajevno ugotovljen temperaturni primanjkljaj, kot je podan v karti 2 priloge 2 tega pravilnika,
- krajevno ugotovljeno trajanje ogrevalne sezone, kot je podano v karti 3 priloge 2 tega pravilnika,
- krajevno ugotovljeno globalno sončno obsevanje, kot je podano v karti 4 priloge 2 tega pravilnika.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je treba pri graditvi nad 1500 m nadmorske višine upoštevati, da je zunanja projektna temperatura -19°C .

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko pri izračunih uporabijo konkretno ugotovljene podnebne podlage za posamezno gradnjo, ki jih investitorju oziroma projektantu posreduje organ, pristojen za zbiranje in obdelovanje podatkov o podnebju (če jih ima v svojih zbirkah podatkov).

27. člen

(1) Pri izračunih, kjer so potrebni snovni podatki o vgrajenih materialih, se uporabijo podatki gradbenih proizvodov, kot so podani v listini o skladnosti za posamezni proizvod skladno s predpisi o dajanju gradbenih proizvodov v promet.

(2) Če podatkov iz zgornjega odstavka ni, se za standardne gradbene proizvode lahko uporabijo podatki iz tabele 2 priloge 3 tega pravilnika ali po standardu SIST EN 12524.

V. NADZORSTVO

28. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem določb tega pravilnika izvajajo inšpektorji, pristojni za graditev.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

29. člen

(1) Idejni projekti, projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja, projekti za razpis, projekti za izvedbo in projekti izvedenih del, za katerih izdelavo so bile pogodbe sklenjene pred uveljavitvijo tega pravilnika, se izdelajo po dosedanjih predpisih, če bodo dokončani najpozneje v enem letu po uveljavitvi tega pravilnika.

(2) Projekti za izvedbo, ki temeljijo na projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja, za katerega izdelavo je bila pogodba sklenjena pred uveljavitvijo tega pravilnika, in projekti izvedenih del, ki temeljijo na projektu za izvedbo, za katerega izdelavo je bila pogodba sklenjena pred uveljavitvijo tega pravilnika, se lahko izdelajo po dosedanjih predpisih, če se pogodbe o njihovi izdelavi sklenejo najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega pravilnika.

30. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega pravilnika prenehajo veljati:

- 2. do 10. člen pravilnika o racionalni rabi energije pri gretju in prezračevanju objektov ter pripravi tople vode (Uradni list SRS, št. 31/84).

(2) Z dnem uveljavitve tega pravilnika se prenehajo uporabljati:

- pravilnik o tehničnih ukrepih in pogojih za toplotno energijo v stavbah (Uradni list SFRJ, št. 28/70) in
- 38. in 73. člen pravilnika o tehničnih normativih za projektiranje in izvajanje zaključnih del v gradbeništvu (Uradni list SFRJ, št. 21/90).

31. člen

Ta pravilnik začne veljati tri mesece po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 351-07-11/99

Ljubljana, dne 16. aprila 2002.

mag. Janez Kopač l. r.
Minister
za okolje in prostor

Tabela 1

Največja dovoljena toplotna prehodnost, $U_{\max}$

Gradbena konstrukcija	$U_{\max}$
	(W/m ² K)
1. Zunanje stene in stene proti neogrevanim prostorom	0,60
2. Stene med ogrevanimi prostori	1,60
3. Zunanja stena in strop proti terenu	0,70
4. Stropna konstrukcija med ogrevanimi prostori	1,35
5. Pod na terenu	0,45
6. Strop proti neogrevanemu podstrešju	0,35
7. Strop nad neogrevano kletjo	0,50
8. Strop ali tla, ki mejita na zunanji zrak ali odprti prehod ali tla na terenu pri panelnem – talnem ogrevanju	0,40
9. Poševna streha nad ogrevanim podstrešjem	0,25
10. Ravna streha	0,25
11. Lahke gradbene konstrukcije razen streh (pod 150 kg/m ²)	0,30

Tabela 2

Največja dovoljena toplotna prehodnost, $U_{\max}$, za stavbe iz 11. člena

Gradbena konstrukcija	$U_{\max}$
	(W/m ² K)
1. Zunanje stene in stene proti neogrevanim prostorom	0,40
2. Predelne stene	1,60
3. Zunanja stena in strop proti terenu	0,55
4. Stropna konstrukcija med ogrevanimi prostori	1,35
5. Pod na terenu	0,35
6. Strop proti neogrevanemu podstrešju	0,25
7. Strop nad neogrevano kletjo	0,30
8. Strop ali tla, ki mejita na zunanji zrak ali odprti prehod ali tla na terenu pri panelnem – talnem ogrevanju	0,20
9. Poševna streha nad ogrevanim podstrešjem	0,20
10. Ravna streha	0,20
11. Lahke gradbene konstrukcije razen streh (pod 150 kg/m ²)	0,30

Tabela 3

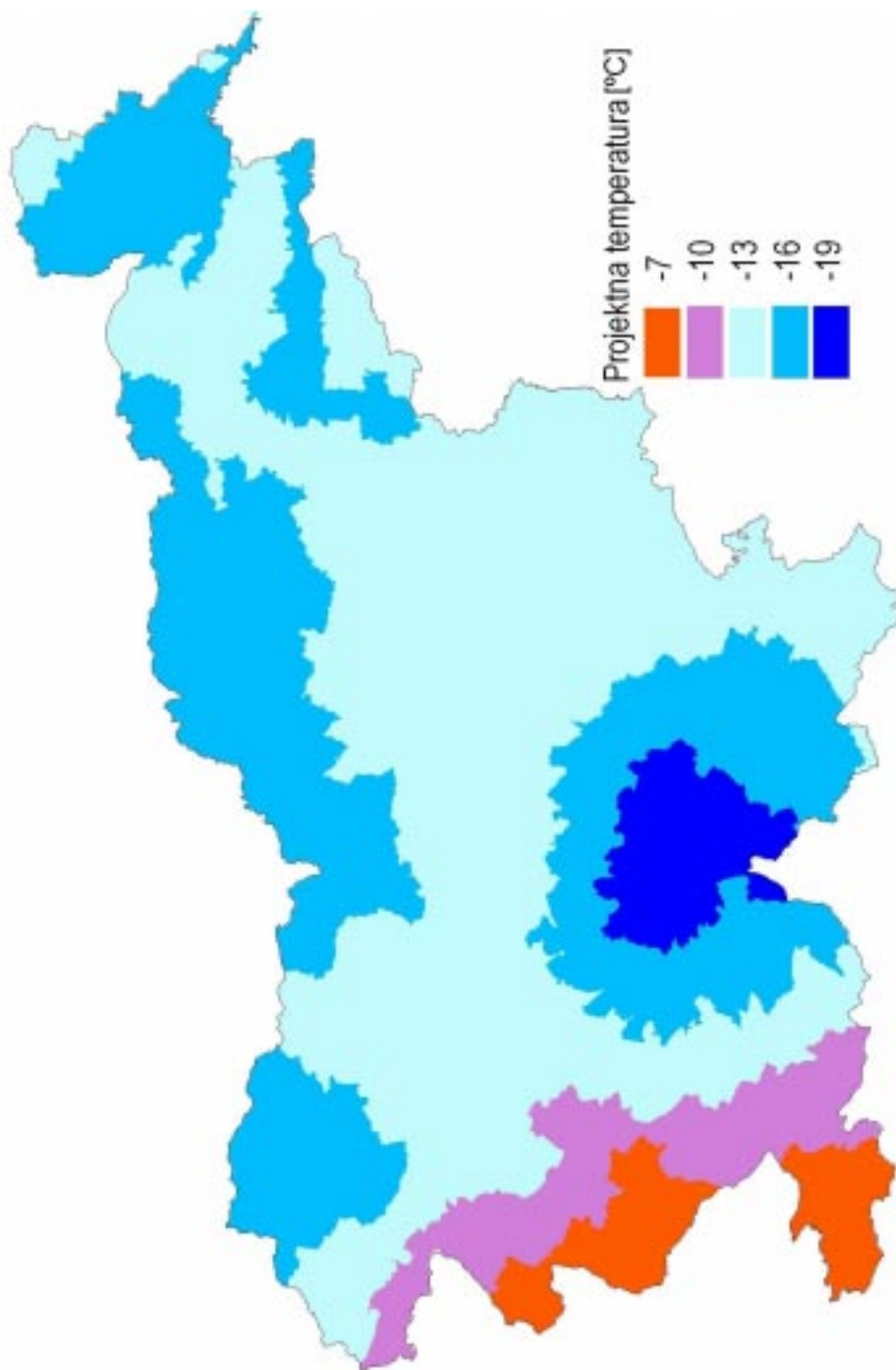
Računske projektne notranje temperature za račun difuzije vodne pare

Vrsta stavbe	Projektna temperatura, t_i °C
Stavbe z $n \leq 0,7 \text{ h}^{-1}$	20
Stavbe z $n > 0,7 \text{ h}^{-1}$	22
Industrijske stavbe	19

GRAFIČNE PODNEBNE PODLAGE¹

Karta 1

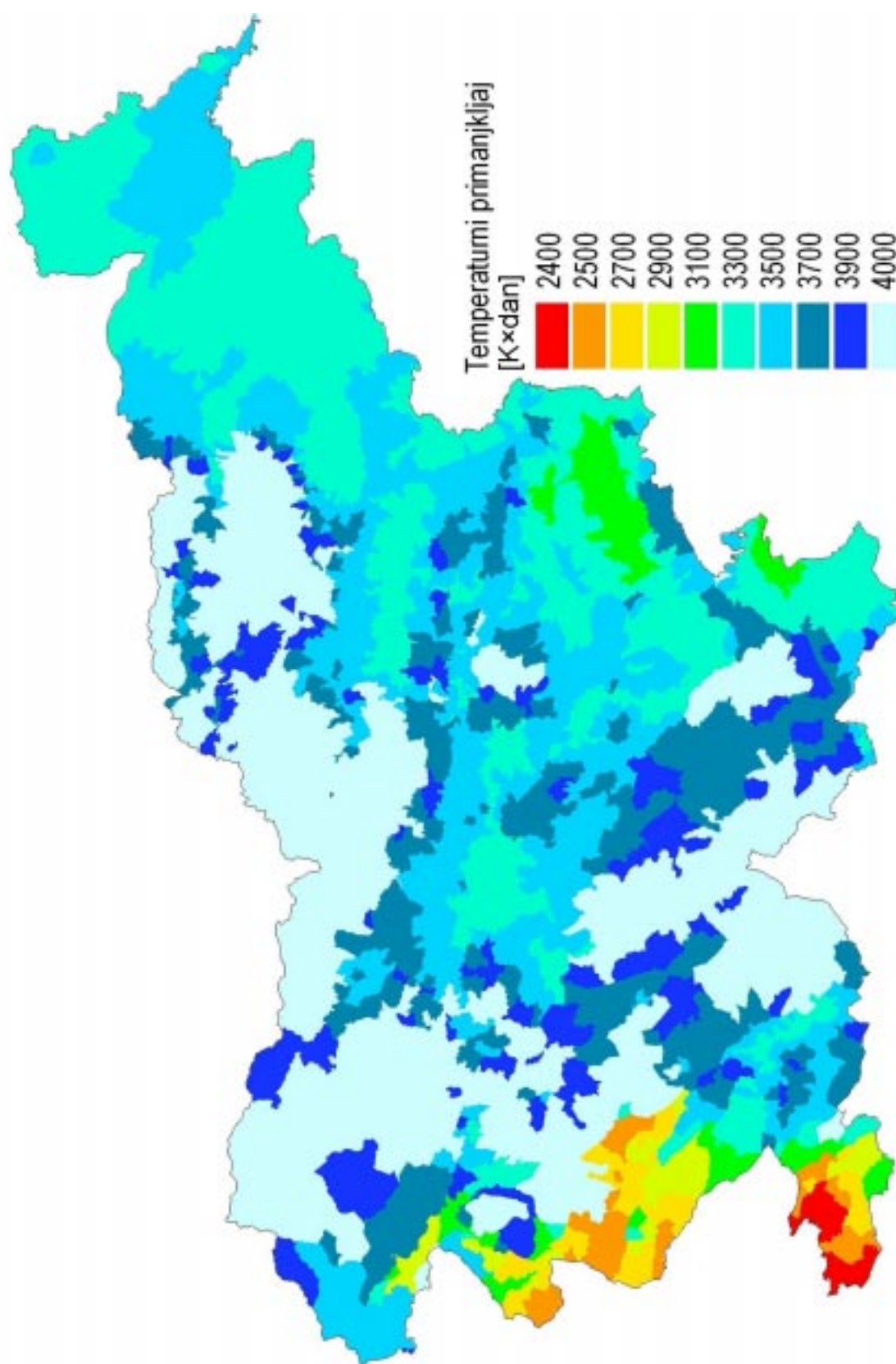
Karta območij projektne zunanje temperature

¹ Krajevno ugotovljeni podatki o projektni zunanji temperaturi, o temperaturnem primanjkljaju, o trajanju ogrevalne sezone in o globalnem sončnem obsevanju (pregled po katastrskih občinah v Republiki Sloveniji) so dostopni na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor:
<http://www.gov.si/mop/zakonodaja/zakoni/prostor/graditev.htm>

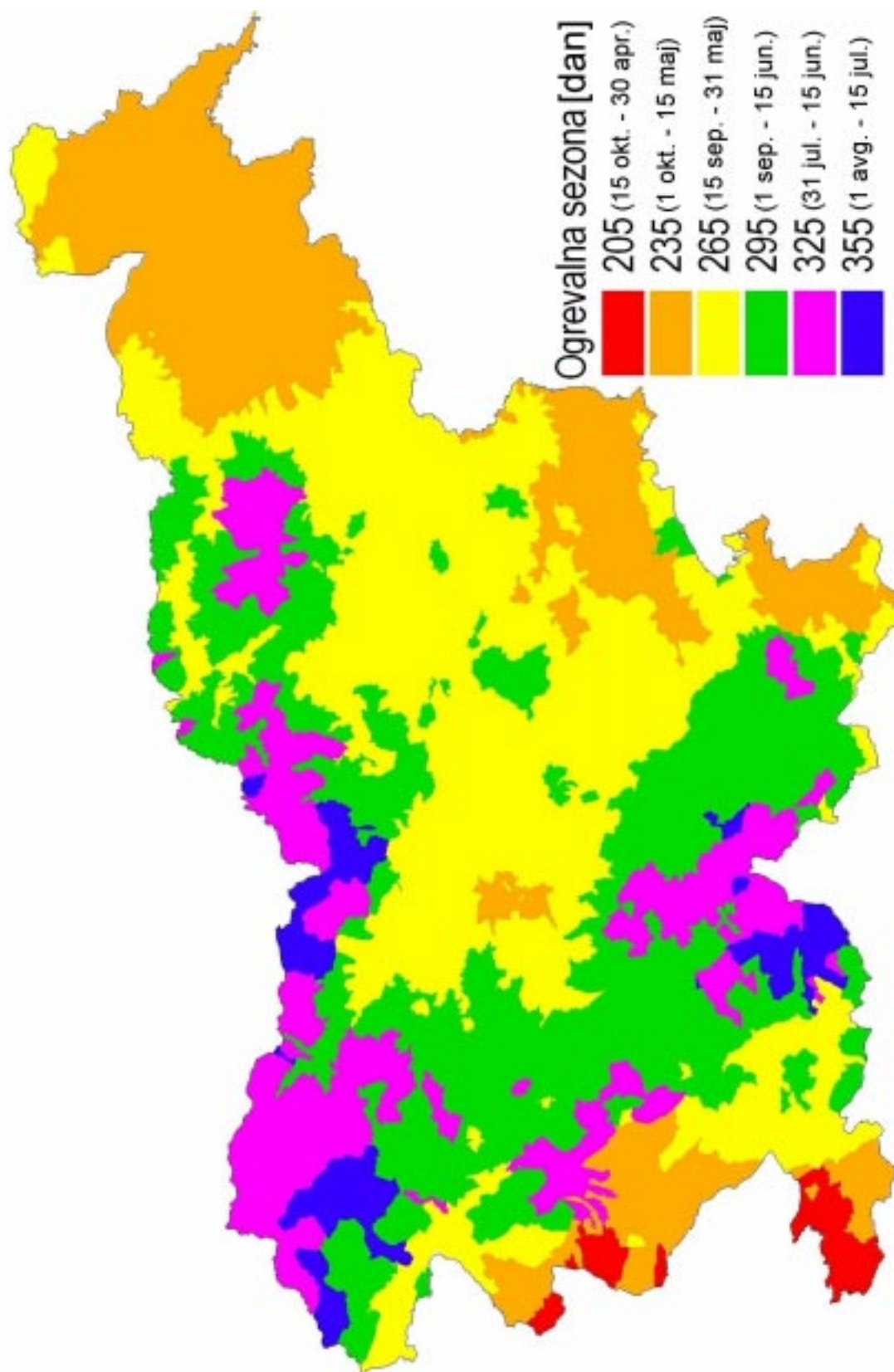
Karta 2

Karta območij temperaturnega primanjkljaja

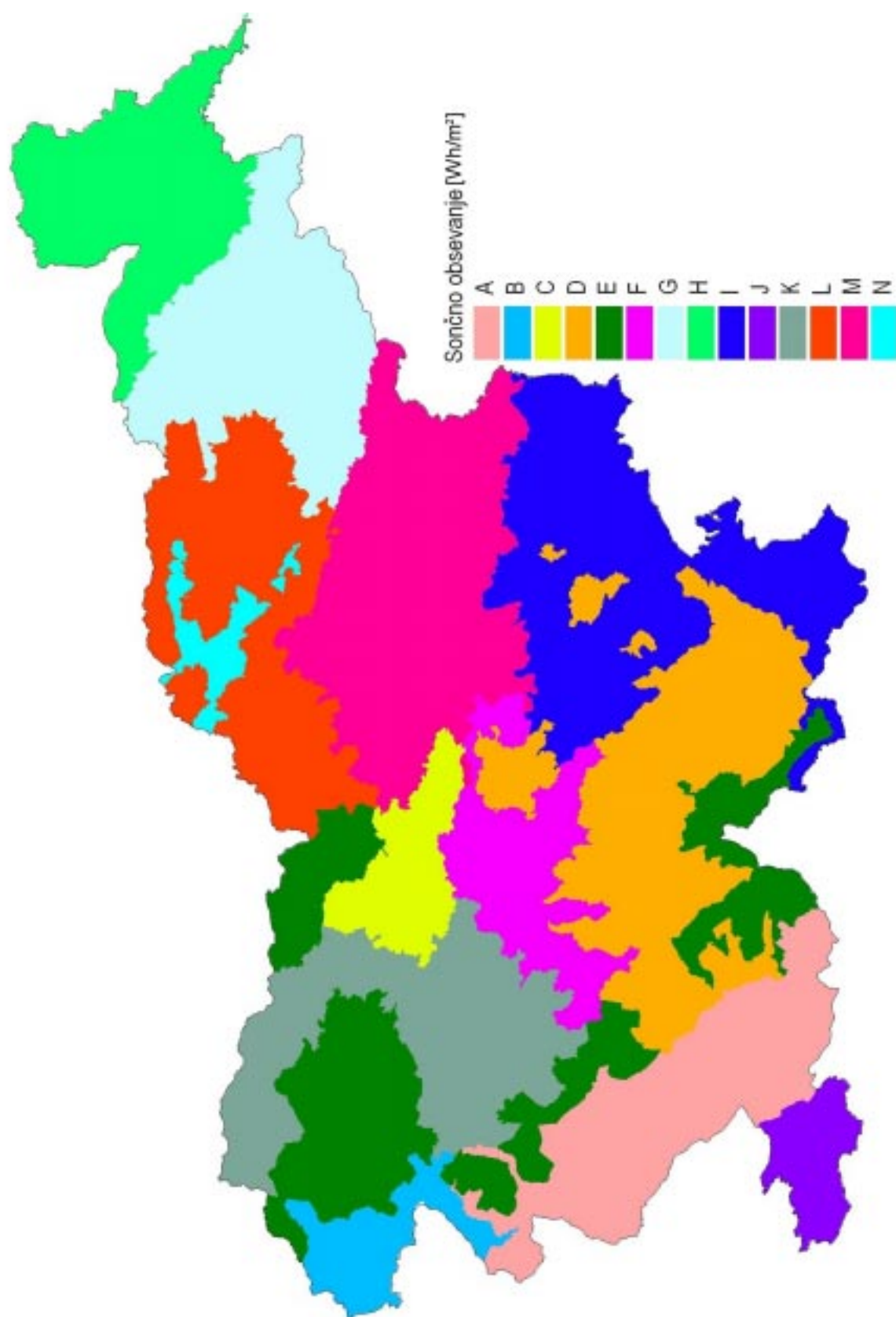
Karta 3

Karta območij trajanja ogrevalne sezone

Karta 4

Karta območij globalnega sončnega obsevanja

PRILOGA 3

Tabela 1

Računska in največja dovoljena masna vlažnost posameznih gradbenih materialov

Material	Gostota kg/m ³	Masna vlažnost 10 ⁻²	
		X _r	X _{max.}
1. Težki beton	2 200	2,1	3,8
	1 800 do 2 200	2,5	4,8
Opečni beton	1 600 do 1 800	3,5	6,0
Beton z lahkimi dodatki	1 600	3,7	6,2
	1 400	5,0	7,5
	1 200	6,2	9,0
2. Ekspandirani beton, celičasti beton	1 200	4,2	8,4
	1 000	5,0	10,0
	800	6,2	12,4
	600	8,3	16,6
	500	10,0	20,0
	400	12,5	25,0
3. Opeka, polna	1 400 do 2 000	1,5	4,0
Opeka, votla	1 400	2,2	5,0
	1 200	2,6	5,8
4. Malte in ometi			
- cementna malta	2 100	2,5	5,0
- podaljšana malta	1 800	2,7	5,7
	1 600	2,0	5,0
- apneni mavčni omet	1 500	2,0	6,0
- mavčni omet	1 200	1,8	5,8
- toplotno-izolacijski omet (perlitni, vermikulitni, z mineralno volno)	300 do 600	1,8	7,0
5. Les	500 do 800	15,0	25,0
Plošče iz lesne volne	400 do 550	14,0	22,0
Lesne plošče (panelne plošče, vezane plošče, iverne plošče)		10,0	22,0
Lesni beton	550	13,5	18,0
	800	9,3	12,4
6. Polnila		5,0	10,0
7. Toplotni izolatorji			
- pluta	100 do 200	7,5	15,0
- plošče iz mineralnih vlaken	40	12,5	25,0
	60	8,3	16,7
	100 do 200	5,0	10,0
- polistiren	15	20,0	40,0
	20	15,0	30,0
	25	12,0	24,0
- poliuretan	30	8,0	28,0
	40	6,0	21,0
- fenolna pena	40	17,5	35,0
	60	11,7	23,3
- urea pena	15	70,0	90,0

Tabela 2

Snovni podatki o materialih

Material	Gostota, ρ kg/m ³	Specifična toplota, c J/kgK	Toplotna prevodnost, λ W/mK	Difuzijska upornost vodni pari, μ	Relativni tempera- turni raztezek, α_i mm/m/100 °C
I. ZIDOVI					
1. Polna opeka (izvotljenost 0 do 15 %)	1 800 1 600 1 400 1 200	920 920 920 920	0,76 0,64 0,58 0,47	12 9 7 5	0,5 0,5 0,5 0,5
2. Mrežasta in votla opeka (gostota skupaj z odprtinami)	1 400 1 200	920 920	0,61 0,52	6 4	0,5 0,5
3. Porozna opeka	800	920	0,33	2,5	0,5
4. Klinker opeka, polna klinker opeka, izvotljena	1 900 1 700	880 880	1,05 0,79	35 30	0,4 0,4
5. Bloki iz elektrofiltrskega pepela	1 500 1 300	920 920	0,58 0,47	5 4	
6. Silikatna polna opeka	2 000 1 800 1 600	920 920 920	1,10 0,99 0,79	20 16 13	0,8 0,8 0,8
7. Silikatna votla opeka (gostota skupaj z odprtinami)	1 400 1 200	920 920	0,70 0,56	7 4	0,8 0,8
8. Porolit	1 200	920	0,52	4	0,5
9. Žlindrin termoblok (gostota skupaj z odprtinami)	1 600 1 400 1 200	920 920 920	0,64 0,58 0,52	4 4 4	
10. Bloki iz celičastega betona	800 600	1 050 1 050	0,35 0,27	7 5	
11. Polni bloki iz lahkega betona	1 000 1 200 1 400 1 600	840 840 840 840	0,47 0,52 0,64 0,80	4 5 7 9	0,7 0,7 0,7 0,7
12. Betonski bloki z odprtinami v dveh vrstah, iz lahkega betona (gostota brez odprtini)	1 000 1 200 1 400	1 050 1 050 1 050	0,44 0,49 0,56	2 3 4	0,7 0,7 0,7
13. Enako kot 12, odprtine v treh vrstah (gostota brez odprtini)	1 400 1 600	1 050 1 050	0,49 0,56	5 6	0,7 0,7
14. Zid iz naravnega kamna	2 000	920	1,16	22	0,8
15. Betonski votlaki z odprtinami v treh vrstah (gostota skupaj z odprtinami)	1 600	960	0,74	10	
16. Porozna opeka			0,22-0,35		
17. Bloki iz celičastega betona, porobetona	450 500 550 650 700	860 860 860 860 860	0,14 0,15 0,16 0,19 0,20	3,5 4 4,5 5 5,5	

Material	Gostota, ρ kg/m ³	Specifična toplota, c J/kgK	Toplotna prevodnost, λ W/mK	Difuzijska upornost vodni pari, μ	Relativni tempera- turni raztezek, α_i mm/m/100 °C
II. MALTE					
18. Apnena malta	1 600	1 050	0,81	10	0,8
19. Podaljšana apnena malta	1 700	1 050	0,85	15	1,0
	1 800	1 050	0,87	20	1,1
	1 900	1 050	0,99	25	1,1
20. Cementna malta Cementni estrih	2 100	1 050	1,40	30	1,1 do 1,2
	2 200	1 050	1,40	30	1,0
21. Pigmentna fasadna malta	1 850	1 050	0,70	15	1,1
22. Cementna malta + lateks (sintetični dodatki)	1 900	1 050	0,70	30	1,2
23. Mavčna in apnena mavčna malta Lahka mavčna malta	1 500	920	0,70	9	2,5
	1 000	920	0,47	4	1,5
24. Perlitna malta Toplotnoizolacijska malta Mavčna malta na trstiki Mavčna malta na rabi mreži	500	1 050	0,13	4	
	600	920	0,19	6	1,5
	1 000	920	0,47	3	2,5
	1 200	920	0,58	4	2,5
III. NARAVNI KAMEN IN ZEMLJA					
25. Granit, gnajs	2 600 do 2 800	920	3,5	65	0,8 do 1,2
26. Gosti apnenec, dolomit, marmor	2 600 do 2 850	920	2,3 do 3,5	65	0,4 do 0,8
27. Peščenec, amorfni apnenec	2 600	920	1,7	50	0,4 do 0,6
28. Pesek in drobn gramoz	1 500 do 2 000	840	1,2 do 1,7	15	
29. Zaraščeno zemljišče, humus	1 500 do 2 000	840	1,5 do 2,6	50	
IV. POLNILA					
30. Pesek, suh	1 800	840	0,58	1,4	
31. Gramoz, suh	1 700	840	0,81	1,5	
32. Zdrobljena opeka	800	840	0,41	1,3	
33. Zdrobljena pluta	50	840	0,04	1,1	
34. Perlit, nasut	100	840	0,05	1,3	
35. Keramzit, nasut	400	840	0,22	1,3	
36. Oblanci	250	2 090	0,09	1,2	
37. Mineralna ali steklena volna	50	840	0,41	1	
38. Nasuta zemlja (vlažna)	1 700	840	2,1		
V. BETONI					
39. Betoni s kamnitimi agregati	2 500	960	2,33	90	1,5
	2 400	960	2,04	60	1,2
	2 200	960	1,51	30	1,0
	2 000	960	1,16	22	1,0
	1 800	960	0,93	15	1,0
40. Keramzitni betoni	1 400	1 000	0,58	10	0,7
	1 200	1 000	0,47	6	0,7
	1 000	1 000	0,38	4	0,7
	800	1 000	0,29	3	0,7
41. Parjeni, celični betoni	800	1 050	0,29	7	0,8
	600	1 050	0,23	5	0,8

Material	Gostota, ρ kg/m ³	Specifična toplota, c J/kgK	Toplotna prevodnost, λ W/mK	Difuzijska upornost vodni pari, μ	Relativni tempera- turni raztezek, α_i mm/m/100 °C
	500	1 050	0,19	3	0,8
	400	1 050	0,14	2	0,8
42. Beton iz opečnega drobirja	1 600	920	0,76	6	0,6
	1 400	920	0,58	4	0,6
	1 200	920	0,47	3	0,6
43. Beton iz žlindre	1 600	960	0,76	5	1,0
	1 400	960	0,58	4	1,0
	1 200	960	0,47	3	1,0
VI. MATERIALI ZA OBLOGE					
44. Azbestno-cementne plošče ²					
- nestisnjene	1 800	960	0,35	20	0,6
- stisnjene, utrjene s paro	2 100	960	0,41	50	0,6
- stisnjene, utrjene na zraku	2 100	960	0,41	20	0,6
- porozne, utrjene s paro	850	960	0,21	5	0,85
45. Mavčno-kartonske plošče					
- do 15 mm	900	840	0,21	12	1,25
- do 18 mm	900	840	0,23	8	1,25
46. Polne mavčne plošče	1 400	840	0,70	12	1,5
	1 200	840	0,58	8,5	1,5
	1 000	840	0,47	6	1,5
47. Mavčne plošče s polnili, odprtini ali porozne	800	840	0,35	4	1,5
	600	840	0,29	3	1,5
48. Klinker ploščice	1 900	920	1,05	100	0,5
49. Ploščice iz opeke	1 800	920	0,79	20	0,4
50. Fasadne plošče, glazirane	1 800	920	0,92	300	0,6
51. Keramične ploščice					
- stenske, glazirane	1 700	920	0,87	200	0,9
- talne, neglazirane	2 300	920	1,28	200	0,9
52. Keramični mozaik					
- 50 mm x 50 mm - 16 % rege	1 900	880	0,99	140	0,8
- 20 mm x 20 mm - 21 % rege				100	
- 12 mm x 12 mm - 26 % rege				90	
53. Stekleni mozaik					
- 20 mm x 20 mm - 20 % votlin	2 300	840	0,70	150	1,0
54. Linolej	1 200	1 880	0,19	500	
55. Guma	1 000	1 470	0,16	10 000	
56. Vnaprej izdelani betonski elementi	2 500	960	2,33	90	1,2
	2 400	960	2,04	70	1,2
57. Lahki betonski elementi	1 200	920	0,47	10	0,7
58. Plošče iz gostih apnencev, dolomita in marmorja	2 650 do				
Plošče iz peščenjaka	2 850	880	2,33	65	0,8
	2 600	880	2,33	50	0,8
59. Okensko steklo	2 500	840	0,81	10 000	0,4
60. Armirano steklo	2 600	840	0,44	100 000	0,4
61. Votli stekleni bloki	1 100	840	0,44	4 000	0,5

² Velja za azbest, azbestne pripravke in končne izdelke kot je določeno v uredbi o prepovedih in omejitvah pri proizvodnji, dajanju v promet in uporabi azbesta in azbestnih izdelkov (Uradni list RS, št. 49/01) in uredbi o prepovedih in omejitvah pri proizvodnji, dajanju v promet in uporabi azbesta in azbestnih izdelkov (Uradni list RS, št. 20/98) in ki so bili vgrajeni pred uveljavitvijo navedenih predpisov.

Material	Gostota, ρ kg/m ³	Specifična toplota, c J/kgK	Toplotna prevodnost, λ W/mK	Difuzijska upornost vodni pari, μ	Relativni tempera- turni raztezek, α_i mm/m/100 °C
62. Les					
- hrast	700 do 800	2 090 do 2 510	0,21	40 do 60	2,5
- smreka, bor	500 do 600	2 090	0,14	70	2,5
63. Panelne plošče, obstojne v vodi	600	2 090	0,12	60	1,0
- težke, za zunanje obloge	620	2 090	0,13	60	1,0
- lažje, za notranje obloge	400	2 090	0,08	30	1,0
64. Vezane plošče, obstojne v vodi	660	2 090		100	1,0
- za notranje obloge	550	2 090	0,14	60	1,0
65. Iverne plošče					
- trde	1 000	1 880	0,12	17	1,0
- mehke	400	2 090	0,058	6	1,0
	300	2 090	0,052	3	1,0
	200	2 090	0,047	2	1,0
66. Iverne plošče, stisnjene	600	2 090	0,099	60	
67. Plošče iz lesne volne (izolit, heraklit ipd.)					
- z debelino 15 mm	550	2 010	0,140	11	3,0
- z debelino 25 mm	500	1 670	0,099	8	3,0
- z debelino 35 mm	450	1 670	0,093	6	3,0
- z debelino 50 mm	400	1 670	0,081	5	3,0
68. Papirnate tapete	600	1 340	0,15	5	13,9
- pralne	700	1 340	0,15	10	3,0
- plastične	700	1 250	0,20	3 000	3,0
VII. BITUMEN IN ASFALT					
69. Bitumen	1 100	1 050	0,17	1 200	2,0
70. Asfalt	2 100	1 050	0,70	2 500	2,0
- asfalt, 20 mm	1 900	1 050	0,70	2 000	2,0
71. Bitumenska lepenka	1 100	1 460	0,19	2 000	2,0
VIII. TALNE OBLOGE					
72. PVC, homogen	1 400	960	0,23	10 000	6,0
PVC, na klobučevini	800	960	0,12	3 000	6,0
73. Vinil azbestne plošče ³	950	960	0,16	1 000	3,0
74. Preproge					
- napeti tufting	250	1 230	0,070	1,5	
- lepljeni tufting	270	1 230	0,081	10	
- iglana lepljena	300	1 460	0,090	10	
75. Deske za tla	520	1 670	0,140	15	5,0
76. Parket	700	1 670	0,21	15	5,0
77. Trde plošče iz lesenih vlaken	900	1 670	0,19	70	5,0
78. Polietilenske folije	1 000	1 250	0,19	80 000	20,0
79. PVC folija, mehka	1 200	960	0,19	42 000	7,0
80. Bitumenski trak z vložkom alumijske folije z debelino 0,1 mm	900	1 460	0,19	100 000	2,0
0,2 mm	950	1 460	0,19	150 000	2,0
81. Bitumenski trakovi, zvarjeni, z debilino 5 mm, alumijsko folijo 0,2 mm	1 000	1 460	0,19	140 000	2,0

Material	Gostota, ρ kg/m ³	Specifična toplota, c J/kgK	Toplotna prevodnost, λ W/mK	Difuzijska upornost vodni pari, μ	Relativni tempera- turni raztezek, α_i mm/m/100 °C
IX. STREŠNI PREKRIVNI MATERIALI IN TRAKOVI					
82. Strešna lepenka	1 100	1 460	0,19	2 000	2,0
83. Večkratni bitumenski premaz, armiran v eni plasti - 10 mm	1 100	1 460	0,17	10 000	2,0
84. Večplastna bitumenska hidroizolacija z debelino 13 do 16 mm	1 100	1 460	0,19	14 000	2,0
Večplastna bitumenska hidroizolacija na perforirani lepenki	1 200	1 460	0,19	14 000	2,0
85. PVC strešni trakovi, mehki	1 200	960	0,19	20 000	7,0
86. PIB (poliizobutil) trakovi	1 600	960	0,26	300 000	8,0
87. CR (kloropren-kavčuk) trakovi	1 300	1 000	0,23	100 000	17,0
88. CSM (klorosulfidni polietilen) trakovi	1 500	1 000	0,30	80 000	8,0
89. EPDM (etilen-propilen-kavčuk) trakovi	1 200	1 040	0,30	100 000	13,0
90. Strešniki	1 900	880	0,99	40	0,5
91. Skrilne plošče	2 800	820	2,90	120	0,8
92. Azbestno-cementne plošče ³	1 800	960	0,35	50	1,2
X. KOVINE					
93. Jeklo	7 800	460	53,5		1,2
- lito jeklo	7 200	500	46,5	600 000	1,0
94. Aluminijaska folija 0,10				600 000	
0,15	2 700	940	203	700 000	2,4
0,20				800 000	
95. Bakrena folija 0,10	9 000	380	380	700 000	1,7
0,15				800 000	
96. Svinec	11 500	130	35		2,9
97. Cink	7 100	390	110		2,9
XI. TOPLOTNI IZOLATORJI					
98. Mineralna in steklena volna	200 do 300	840	0,041	1	0,05
99. Steklena pena	145	840	0,056	10 000	0,8
100. Pluta, ekspandirana,	120	1 670	0,041	10	5 do 10
impregnirana	160	1 670	0,044	22	5 do 10
101. Plošče iz prešite trstike	800	1 260	0,046	2	
102. Plošče iz stiskane slame (stramit)	350	1 470	0,098	3	
103. Brizgani azbest ³	400	1 670	0,12	38	
	600	1 670	0,13	40	
104. Lesni beton	550	1 465	0,14	5	1,4
	800	1 465	0,24	10	1,4
105. Sintetične plošče iz večplastnega poliestra	1 400	1 590	0,19	50 000	1,5
	1 500	1 090	0,23	50 000	1,5
106. Plošče iz akrilne smole	1 180	1 000	0,19	8 000	1
107. PVMD in PVC plošče	1 400	960	0,21	16 000	4

Material	Gostota, ρ kg/m ³	Specifična toplota, c J/kgK	Toplotna prevodnost, λ W/mK	Difuzijska upornost vodni pari, μ	Relativni tempera- turni raztezek, α_i mm/m/100 °C
108. Polistirenske plošče (v blokih)	15	1 260	0,041	25	6
	20	1 260	0,041	35	6
	25	1 260	0,041	40	6
	30	1 260	0,041	45	6
109. Polistiren, izdelan v kalupih	20	1 260	0,041	40	6
	25	1 260	0,041	50	6
	30	1 260	0,041	60	6
110. Fenolne plošče, rezane iz blokov	40	1 260	0,041	35	3
	60	1 260	0,041	40	3
111. Poliuretanske plošče, izrezane iz blokov	30	1 380	0,035	40	10 do 12
	40	1 380	0,035	50	10 do 12
112. PVC plošče	50	1 260	0,041	200	2,5
113. Urea plošče	15	1 260	0,040	3	3
114. Ekstrudirani polistiren	20	1500	0,030	80	
	60	1500	0,040	250	
115. Ovčja volna	20	900	0,040	1	
116. Kokosova vlakna	100	1600	0,045	1	
117. Vlaknaste lesne plošče	190	2000	0,045	10	
118. Toplotnoizolacijski ometi***			0,09-0,25	8-10	
119. Steklена volna	14	840	0,038	1	
	23	840	0,034	1	
	30	840	0,032	1	
	60	840	0,032	1	
	80	840	0,034	1	
120. Kamena volna	30	840	0,038	1	
	80	840	0,034	1	
	100	840	0,033	1	
	160	840	0,037	1	
	180	840	0,039	1	
121. Celulozna vlakna	85	1800	0,040	1	
122. Bombaž	20	840	0,040	1	
123. Perlitne plošče	150	1000	0,060	5	
124. Penjeno steklo	140	1100	0,060	∞	
125. Poliuretanska pena	15	1500	0,025	30	
	80	1500	0,040	100	
126. Perlitno nasutje	90	1000	0,055	3	

IZKAZ TOPLOTNIH KARAKTERISTIK STAVBE³

Objekt:	
Investitor:	
Ulica, naselje:	
Kraj:	
Katastrska(e) občina(e):	
Parcelna(e) številka(e):	
Namembnost (stanovanjska, poslovna...):	
Etažnost (klet, pritličje, etaža, mansarda...):	

Celotna zunanja površina stavbe A (m ²)	$A =$ _____ m ²
Ogrevana prostornina stavbe V_e (m ³)	$V_e =$ _____ m ³
Oblikovni faktor $f_0 = A/V_e$ (m ⁻¹)	$f_0 = A/V_e =$ _____ m ⁻¹
Neto uporabna površina stavbe A_u (m ²) (za stanovanjske stavbe)	$A_u =$ _____ m ²

Temperaturni primanjkljaj:	DD = _____ K dni
----------------------------	------------------

³ Obrazec »Izkaz toplotnih karakteristik stavbe« je dostopen na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor: <http://www.gov.si/mop/zakonodaja/zakoni/prostor/graditev.htm>

NEPROZORNI ELEMENTI

PROZORNI ELEMENTI

[illegible]

Način upoštevanja vpliva toplotnih mostov (8. člen)	po drugem odstavku 8. člena ☐	po četrtem odstavku 8. člena ☐
--	---	--

Koeficient specifičnih transmisijskih toplotnih izgub stavbe	Izračunano	(10. člen)
	$H_{T'} = \text{_____ W/m}^2\text{K}$	$H_{T' \max} = \text{_____ W/m}^2\text{K}$

Predvidena izmenjava zraka pri naravnem prezračevanju n (h^{-1})	$n = \text{_____ h}^{-1}$
Izkoristek sistema za pridobitev odpadne toplote pri prezračevanju η	$\eta = \text{_____}$

Tip in površina SSE ter upoštevani letni dobitki sončnega obsevanja	ploščati SSE	vakuumski SSE
	$\text{_____ m}^2 \text{ _____ kWh}$	$\text{_____ m}^2 \text{ _____ kWh}$

Vrsta stavbe (po 6. členu):

1 – stanovanjske stavbe, ki se pri namenski uporabi ogrevajo na najmanj 18 °C ☐

2 – nestanovanjske stavbe, ki se pri namenski uporabi ogrevajo na najmanj 18 °C ☐

3 – nestanovanjske stavbe, ki se ogrevajo na temperaturo med 12 °C in 18 °C ter športni ... objekti, občasno ogrevani nad 15 °C ☐

Letna potrebna toplota za ogrevanje (7. člen)	$Q_h = \text{_____ kWh}$
--	--------------------------

Specifična letna toplota za ogrevanje	Izračunana	Največja dovoljena (6. člen)
Vrsta stavbe 1:	$Q_h/A_u = \text{_____ kWh/m}^2\text{a}$	$(Q_h/A_u)_{\max} = \text{_____ kWh/m}^2\text{a}$
Vrsta stavbe 2 in 3:	$Q_h/V_e = \text{_____ kWh/m}^3\text{a}$	$(Q_h/V_e)_{\max} = \text{_____ kWh/m}^3\text{a}$

Projektivno podjetje:		Odgovorni projektant:	
Ident. št.:		Ident. št.:	
Št. projekta:		Podpis:	
Kraj:		Datum:	

2013. Pravilnik o prezračevanju in klimatizaciji stavb

Na podlagi 8.a in 8.c člena zakona o graditvi objektov (Uradni list SRS, št. 34/84 in 29/86, ter Uradni list RS, št. 59/96 in 45/99) ter za izvajanje zakona o zdravstveni inšpekciji (Uradni list RS, št. 99/99) izdaja minister za okolje in prostor v soglasju z ministrom za zdravje

P R A V I L N I K
o prezračevanju in klimatizaciji stavb

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) Ta pravilnik določa tehnične zahteve za prezračevanje in klimatizacijo stavb (v nadaljnjem besedilu: prezračevanje) ter tehnične zahteve za mehanske prezračevalne sisteme, če se ti vgradijo v stavbo.

(2) V okviru določanja tehničnih zahtev iz prejšnjega odstavka ta pravilnik obravnava notranje okolje v pogledu kakovosti zraka in toplotnega okolja, s tem da določa najnižjo, še dopustno kakovost tega dela notranjega okolja.

(3) Ta pravilnik ne velja za nestanovanjske kmetijske stavbe, stavbe, ki spadajo v skupino industrijskih objektov, ter stavbe, namenjene za uporabo manj kot štiri mesece v letu (npr. počitniške hiše in gorske koče).

2. člen

(1) Ta pravilnik velja za novogradnje in spremembe namembnosti posameznih prostorov v že zgrajenih stavbah. Velja tudi za rekonstrukcije že zgrajenih stavb, če so dane tehnične možnosti za njihovo izvedbo in upoštevanji pogoji varstva kulturne dediščine.

(2) Če so za nekatere vrste stavb zahteve za prezračevanje določene s posebnim predpisom, veljajo zanje tiste zahteve tega pravilnika, ki niso urejene s takim predpisom.

3. člen

(1) V tem pravilniku uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. »prezračevanje« je izmenjava odtočnega zraka z zunanjim zrakom v prostorih in doseganje njegove čistosti ter s tem povezanega ugodja oseb v prostorih;
2. »naravno prezračevanje« je prezračevanje, pri katerem se izkoriščajo naravne fizikalne lastnosti zraka pri različnih temperaturah v prostorih in zunaj njih, brez uporabe mehanskih naprav. Naravno prezračevanje poteka skozi odprta okna in zunanja vrata, prezračevalne odprtine in prezračevalne kanale ter čim manj nekontrolirano skozi pripire, zidove itn.;
3. »mehansko prezračevanje« je prezračevanje, pri katerem se zamenjava odtočnega zraka z zunanjim doseže z mehansko napravo, pri klimatizaciji s klimatizacijsko napeljavo. Klimatizacijska napeljava je kombinacija vseh potrebnih komponent, ki zagotavljajo klimatizacijo prostora;
4. »klimatizacija« je mehansko prezračevanje, pri katerem so temperatura, vlažnost, prezračevanje in čistoča zraka kontrolirani;
5. »hibridno prezračevanje« je prezračevanje, pri katerem se hkrati uporabljata naravno in mehansko prezračevanje;
6. »učinkovitost prezračevanja« je razmerje med koncentracijo onesnaževalcev v odtočnem zraku in koncentracijo onesnaževalcev zraka v coni dihanja (bivalna cona). Učinkovitost prezračevanja se določi z enačbo:

$$\varepsilon = \frac{C_{\text{ODZ}} - C_{\text{VTZ}}}{C_i - C_{\text{VTZ}}}$$

kjer je:

- ε – učinkovitost prezračevanja,
- C_{ODZ} – koncentracija onesnaženosti v odtočnem zraku,
- C_{VTZ} – koncentracija onesnaženosti v vtočnem zraku,
- C_i – koncentracija onesnaženosti zraka v coni dihanja;

7. »bivalna cona« je območje notranjega okolja, v katerem je ponavadi uporabnik prostora, praviloma obsega območje 1 m od zunanjega okna in zidu, vrat in grelnega ali hladilnega telesa, 0,5 m od notranjega zidu ter najmanj 0,1 m in največ 1,8 m nad tlemi;
8. »olf« je enota za onesnaževanje zraka, ki ga povzroča ena oseba s povprečno površino 1,8 m² pri mirni sedeči aktivnosti 58,2 W/m² = 1 met (metabolizem v toplotnem okolju, predpisanem v 12. členu tega pravilnika;
9. »temperatura zraka« v prostoru je temperatura, merjena v sredini prostora na višini 1,1 m;
10. »občutena temperatura« ali »operativna temperatura« je srednja temperatura med temperaturo zraka v prostoru in srednjo sevalno temperaturo, določena z enačbo:

$$\theta_0 = u\theta_1 + (1 - u)\theta_s$$

kjer je:

- θ_0 – občutena temperatura v izbrani lokaciji prostora (°C),
- θ_1 – temperatura zraka v prostoru (°C),
- θ_s – srednja sevalna temperatura obdajajočih površin glede na izbrano lokacijo v prostoru (°C),
- u – vrednost, podana v tabeli v odvisnosti od srednje hitrosti zraka v (m/s):

v (m/s)	do 0,2	od 0,2 do 0,6	od 0,6 do 1,0
u	0,5	0,6	0,7

V primerih, ko je relativna hitrost zraka manjša od 0,2 m/s ali ko je razlika med srednjo sevalno temperaturo in temperaturo zraka manjša od 4 °C, se občutena temperatura lahko izračuna kot srednja vrednost temperature zraka in srednje sevalne temperature;

11. »asimetrična sevalna temperatura« je razlika temperature sevanja dveh površin telesa, ločenih z namišljeno ravnino;
12. »srednja hitrost zraka« je izmerjena lokalna hitrost zraka v bivalni coni v najmanj 180-sekundnem intervalu, merjena vsesmerno, določena z enačbo:

$$\bar{v} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N v_i$$

kjer je:

- $\bar{v}$ – srednja hitrost zraka (m/s),
- N – skupno število merjenj (-),
- v_i – trenutna hitrost zraka (m/s);

13. »intenziteta turbulence« je razmerje standardnega odklona hitrosti zraka in srednje hitrosti zraka, določeno z enačbo:

$$Tu = 100 (SD/\bar{v})$$

kjer je:

- Tu – intenziteta turbulence (%),
- $\bar{v}$ – izmerjena srednja hitrost zraka (m/s) v najmanj 180-sekundnem intervalu,
- SD – standardni odklon izmerjene hitrosti zraka (m/s) v najmanj 180-sekundnem intervalu, določen z enačbo:

$$SD = \sqrt{\frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N (v_i - \bar{v})^2}$$

kjer je:

- SD – standardni odklon,
- N – skupno število merjenj (-),
- v_i – trenutna hitrost zraka (m/s),
- $\bar{v}$ – izmerjena srednja hitrost zraka (m/s) v najmanj 180-sekundnem intervalu;

14. frakcija »PM₁₀« je masna koncentracija prostorsko nastalih delcev z aerodinamičnim premerom, manjšim od 10 µm;

15. vrste zraka so:

- zunanji (sveži): doveden zrak ali vhodni zunanji zrak v sistem pred njegovo obdelavo,
- vtočni (vpihovani): vstopni zrak v obravnavani prostor ali zrak, vstopajoč v sistem brez obdelave,
- prehodni: notranji zrak, ki prehaja iz enega v drug obravnavani prostor,
- odtočni: zrak, ki zapušča obravnavani prostor,
- obtočni (recirkulacijski): zrak, ki se vrača v zrak obravnavanega prostora,
- zavrženi: zrak, zavržen v atmosfero,
- sekundarni: zrak, odvzet prostoru in ponovno vrnjen v isti prostor brez obdelave,
- notranji: zrak v obravnavanem prostoru ali bivalni coni,
- izgubljeni: zrak, iztekajoč skozi netesnosti sistema,
- infiltracijski: zrak, ki vdira v notranjost stavbe skozi netesnosti stavbe,
- eksfiltracijski: zrak, ki odteka iz stavbe v atmosfero skozi zračne netesnosti stavbe,
- mešani: zrak, ki vsebuje dva ali več zračnih tokov. V primeru mešanja z zračnimi tokovi slabše kakovosti ta slabša kakovost določi celotni zračni tok.

(2) Pri risanju in označevanju vrst zraka v projektni dokumentaciji in tudi na vgrajenih elementih sistema se uporabljajo okrajšave in barve, navedene na sliki 1 in v tabelah 1, 1.1, 2 in 3 pod točko 1. Vrste zraka v prilogi 1 tega pravilnika, ki je njegov sestavni del (v nadaljnjem besedilu: priloga 1).

4. člen

(1) V stavbe se lahko vgrajujejo samo gradbeni proizvodi, ki so bili dani v promet v skladu s predpisi o gradbenih proizvodih. Pri projektiranju je treba predvideti uporabo materialov z najnižjo emisijo z upoštevanjem značilnosti vlažnosti, enostavnosti čiščenja, trajnosti in zahtevanih lastnosti sestave sendvič konstrukcij.

(2) Sestavni deli prezračevalnih sistemov, ki se vgrajujejo v stavbe, so gradbeni proizvodi, ki omogočajo, da stavbe izpolnjujejo bistvene varnostne, higienske in zdravstvene zahteve. Mehanski, elektromehanski in električni deli prezračevalnih sistemov morajo poleg zahtev iz tega pravilnika izpolnjevati tudi vse zahteve predpisov, ki urejajo tovrstne proizvode.

(3) Vgraditi se smejo samo tisti mehanski prezračevalni sistemi, za katere proizvajalec izda izjavo o skladnosti s standardi iz 21. člena tega pravilnika.

5. člen

(1) V tem pravilniku navedeni parametri notranjega okolja morajo biti zagotovljeni v vseh bivalnih conah prostorov pri normalnih vremenskih razmerah skladno z namembnostjo prostorov ter pri predvidenem številu prisotnih oseb v prostorih. S tem pravilnikom zahtevani parametri notranjega okolja veljajo za prostore, namenjene za delo in bivanje ljudi (npr. poslovni, vzgojno-varstveni, stanovanja), za druge prostore (npr. garaže) morajo biti ustrezni parametri notranjega okolja določeni v projektni dokumentaciji.

(2) Če v bivalnih conah prostorov niso zagotovljeni parametri notranjega okolja z naravnim prezračevanjem, morajo biti v stavbo vgrajene naprave oziroma napeljava, ki to zagotavljajo.

(3) Prezračevanje in predpisane parametre notranjega okolja je treba doseči z najmanjšo možno rabo energije z upoštevanjem podnebnih razmer, lokacije in zahtev uporabnikov prostora. Prezračevalni sistem mora zagotoviti zahtevano izmenjavo zraka oziroma učinkovito prezračevanje ob najmanjši izgubi toplote/hladu prezračevanega prostora in stavbe.

6. člen

Pri projektiranju prezračevanja v prostorih, v katerih se pojavljajo ali nastajajo emisije škodljivih ali eksplozijsko nevarnih plinov, par, hlapov, prahu oziroma druge človekovemu zdravju in ugodju škodljive emisije oziroma snovi, je treba doseči takšno kakovost notranjega zraka, da bo kljub emisijam zagotovljeno stanje, ki ne ogroža zdravja uporabnikov stavbe in tudi ne ljudi v njeni okolici.

II. NOTRANJE OKOLJE

1. Kakovost zraka

7. člen

(1) Zrak v prostoru mora biti svež in prijeten, brez vonjav in ne sme ogrožati zdravja ljudi v prostoru.

(2) Pri projektiranju in gradnji stavb je treba šteti, da je vir onesnaževanja notranjega zraka stavba kot celota - gradbeni material, pohištvo, prezračevalni sistem, oprema, kot je podano v tabeli A.7 standarda SIST CR 1752, Prezračevanje stavb - Kriteriji načrtovanja notranjega okolja.

(3) Onesnaževanje notranjega zraka, povezano z uporabniki prostora, je opredeljeno v tabeli A.6 standarda SIST CR 1752.

8. člen

(1) Najmanjši potrebni vtok zunanjega zraka je $15 \text{ m}^3/\text{h}$ na osebo v prostorih, kjer kajenje ni dovoljeno, brez upoštevanja drugih virov onesnaževanja notranjega zraka in pri učinkovitosti prezračevanja ena (1).

(2) V času prisotnosti ljudi v prostorih stavbe, ki so namenjeni za delo in bivanje ljudi, je treba dosegati volumsko izmenjavo zraka (n) vsaj $n = 0,5 \text{ h}^{-1}$. Z uporabljenim sistemom prezračevanja je treba preprečiti pretok zraka iz bolj obremenjenih prostorov (npr. kuhinje, stranišča, kopalnice, garaže, laboratorija ...) v ostale prostore v stavbi.

(3) V času odsotnosti ljudi v prostorih stavbe, ki so namenjeni za delo in bivanje ljudi, je treba zagotoviti in vzdrževati izmenjavo zraka najmanj $n = 0,2 \text{ h}^{-1}$ za odstranitev emisij stavbe in preprečitev drugih škodljivosti (npr. pojav kondenzacije).

(4) V stavbah z vgrajenimi mehanskimi sistemi za prezračevanje in v prostorih z višino stropov nad 3,5 m je zahtevana volumska izmenjava zraka lahko manjša, $n < 0,5 \text{ h}^{-1}$, ob doseganju parametrov za notranje okolje v bivalni coni prostora. Količina zraka se preračuna na notranje mere prostorov.

(5) V bivalnih prostorih stanovanjskih stavb je treba zagotoviti prezračevanje v skladu z zahtevami standarda SIST DIN 1946-6.

(6) V prostorih, v katerih je kajenje dovoljeno, mora najmanjša dodatna količina vtoka zunanjega zraka znašati $45 \text{ m}^3/\text{h}$ na osebo (upoštevata se predvideno število oseb za prostor).

(7) Količina zunanjega zraka se lahko določi tudi glede na talno površino in mora znašati najmanj $1,5 \text{ m}^3/\text{h}$ na kvadratni meter talne površine prostora, brez upoštevanja drugih virov onesnaževanja zraka.

(8) Količine zunanjega zraka za prezračevanje stavb so podane v tabeli 8 pod točko 4. Količina zraka v prilogi 1. V tej tabeli podane vrednosti zagotavljajo dopustno notranje okolje pri običajno znanih pogojih in ne upoštevajo morebitnih dodatnih onesnaževalcev. Distribucija zraka mora biti določena glede na lokacijo človeka in delujoče naprave.

9. člen

(1) S prezračevanjem je treba zagotavljati, da koncentracije notranjih onesnaževalcev zraka v prostorih stavbe ne presegajo vrednosti, podanih v tabeli 7 pod točko 4. Količina zraka v prilogi 1.

(2) Zdravju škodljive koncentracije snovi v zraku ne smejo presegati vrednosti iz standarda SIST CR 1752, dodatek E.

10. člen

(1) Tok zraka ter razširjenost emisij in vonjav med posameznimi prostori stavbe oziroma med stavbo in njenim okoljem je treba nadzorovati s tlačno razliko vtočnih in odtočnih tokov zraka z nadtlakom ali podtlakom do 10 Pa. Prostori z različnim namenom uporabe ne smejo imeti skupnega prezračevalnega sistema.

(2) Stavbe je treba graditi tako, da se prepreči nekontroliran vtok zraka, še posebej v vetrovnih legah, ter zagotoviti tesnost lupine stavbe. Tesnost stavbe je določena s predpisom o toplotni zaščiti stavb.

2. Toplotno okolje

11. člen

(1) Projektirani ali izmerjeni občutek človekovega toplotnega okolja se izrazi skladno z zahtevami standarda SIST ISO 7730, točki 3.1 in 4. Če obleka in aktivnost nista opredeljeni, znašata vrednosti za obleko v povprečju 0,5 clo ($0,078 \text{ m}^2 \text{ K/W}$) v času brez ogrevanja (letnem) in 1,0 clo ($0,155 \text{ m}^2 \text{ K/W}$) v ogrevalnem (zimskem) obdobju pri aktivnosti 1,2 met (sedenje).

(2) Toplotno okolje mora biti tako, da je indeks PPD manjši od 15 %, indeks PMV pa v mejah

$$-0,7 < \text{PMV} < +0,7$$

12. člen

(1) V prostorih mora biti zagotovljena takšna vlažnost zraka, da s svojim neposrednim oziroma posrednim učinkom ne vpliva na ugodje in zdravje ljudi ter ne povzroči nastanka površinske kondenzacije na stenah.

(2) Pri temperaturi zraka med 20°C in 26°C je območje dopustne relativne vlažnosti med 30 % in 70 %.

(3) V stanovanjskih prostorih je priporočljiva relativna vlažnost zraka pod 60 %, kar zmanjšuje rast alergenih in patogenih organizmov. Pri klimatizaciji prostorov mora biti zagotovljena relativna vlažnost zraka pod 60 %.

(4) Optimalna občutena temperatura v odvisnosti od aktivnosti in obleke uporabnika prostora se določi skladno s SIST CR 1752, slika A.2, kategorija C.

13. člen

- (1) Gibanje zraka v prostoru je pri optimalni občuteni temperaturi dopustno, če je odstotek nezadovoljnih uporabnikov prostora manjši od 25 % - po metodologiji iz standarda SIST CR 1752, točka A.2.4.3.
- (2) Dopustne srednje hitrosti zraka v bivalni coni so podane v SIST CR 1752, slika A.3, kategorija C, v odvisnosti od lokalne temperature zraka v prostoru in intenzitete turbulence. Območje sprejemljivosti srednje hitrosti zraka pri normalnih pogojih predstavlja območje pod ustrezno krivuljo intenzitete turbulence.
- (3) Hitrosti zraka v bivalni coni pri temperaturi zraka prostora, kot je določena s prejšnjim členom, tveganju prepiha 25 % in intenziteti turbulence 40 % se načrtujejo skladno s tabelo 4 pod točko 2. Načrtovana hitrost zraka v prilogi 1 tega pravilnika. Hitrosti zraka ne smejo biti presežene pri normalnem delovanju sistema, presežene so lahko samo pri časovno omejenem intenzivnem prezračevanju.

14. člen

Parametri za toplotno ugodje sedeče osebe v bivalni coni so naslednji:

1. temperatura zraka:
 - v času brez ogrevanja med 22 °C in 26 °C, priporočljivo 23 °C do 25 °C,
 - v času ogrevanja med 19 °C in 24 °C, priporočljivo 20 °C do 22 °C;
2. navpična temperaturna razlika zraka med glavo in gležnji za sedečo osebo (med 0,1 m in 1,1 m nad podom) manjša od 3 K, v vseh drugih primerih manjša od 4 K;
3. površinska temperatura poda med 17 °C in 26 °C, pri sistemu talnega ogrevanja do 29 °C (izjemi sta prostori z nestalno prisotnostjo in prostori s posebno namembnostjo);
4. pod oziroma talna obloga poda zaradi svojega neposrednega oziroma posrednega vpliva ne sme onesnaževati zraka v prostoru in ne sme vplivati na ugodje in zdravje uporabnikov prostorov;
5. največja sevalna temperaturna asimetrija:
 - za hladno steno < 13 °C,
 - za toplo steno < 35 °C,
 - za hladen strop < 18 °C,
 - za topel strop < 7 °C.Z oblikovanjem stavbe in senčili je treba v času hlajenja preprečiti vpliv neposrednega sončnega sevanja v bivalni coni;
6. priporočena srednja hitrost zraka:
 - v času ogrevanja in hlajenja 0,15 m/s,
 - v ostalem času 0,2 m/s.

15. člen

- (1) Količina vtoka (zunanjega) zraka se uravnava po dejanskih potrebah obremenjenosti in času zasedenosti z uporabnikom prostora.
- (2) Zaradi varčevanja z energijo se v stavbah ali v delih stavb, ki se prezračujejo mehansko in kjer je volumska izmenjava zraka v bivalni coni ali v celotnem prostoru večja, $n > 0,7 \text{ h}^{-1}$, vgradijo naprave za pridobivanje toplote zavrženega ali odtočnega zraka. Naprave za pridobivanje toplote zavrženega ali odtočnega zraka morajo imeti pri projektnih pogojih učinek $\eta > 65 \%$, razen:
- $\eta \geq 50 \%$ pri vgradnji ploščnega prenosnika toplote in toku zraka $> 15.000 \text{ m}^3/\text{h}$,
 - $\eta \geq 45 \%$ pri vgradnji ploščnega prenosnika toplote in toku zraka $\leq 15.000 \text{ m}^3/\text{h}$ ali toplotne cevi,

- $\eta \geq 40 \%$ pri vgradnji lamelnega prenosnika toplote ali če je obratovanje prezračevalne naprave občasno (do 150 ur letno).

(3) Vgradnja naprave za vračanje toplote ni potrebna pri prezračevanju toka zraka do $1.200 \text{ m}^3/\text{h}$, v posebnih primerih (npr. vir toksičnih ali eksplozijskih snovi) in v primerih, ko dokazano tega ni mogoče izvesti.

(4) Regenerativni prenosniki toplote se lahko uporabljajo le v primerih, ko zavrženi ali odtočni zrak ne vsebujeta tobačnega dima ali drugih škodljivih onesnaževalcev.

III. PREZRAČEVANJE IN PREZRAČEVALNI SISTEMI

16. člen

- (1) Prostori v stavbah se prezračujejo naravno, mehansko ali hibridno.
- (2) Prezračevalni sistemi so namenjeni doseganju in uravnavanju predpisane ravni notranjega okolja v prostorih.

1. Projektiranje prezračevalnih sistemov

17. člen

- (1) Prezračevalni sistem mora biti projektiran in izveden tako, da pri normalnem vzdrževanju racionalno in nemoteno deluje ves čas uporabe in da je omogočen lahek dostop za čiščenje, vzdrževanje in popravila tega sistema.
- (2) Izkaz energijskih karakteristik prezračevalnega sistema in predvidena raba energije morata biti navedena v obrazcu »Izkaz energijskih karakteristik prezračevanja stavbe« iz priloge 3, ki je sestavni del tega pravilnika. Izpolnjen obrazec je obvezen del projektne dokumentacije.

18. člen

- (1) Pri projektiranju prezračevalnih sistemov je treba upoštevati:
 - namembnost in fleksibilnost prostora z opredelitvijo bivalne cone,
 - obremenjenost prostora z uporabniki (na m^2 površine),
 - ocenitev uporabnikove aktivnosti in navad oblačenja,
 - obremenitev prostora z onesnaževalci,
 - delež kadilcev, kjer je dovoljeno kajenje,
 - kakovost razpoložljivega zunanega zraka,
 - nivo zunanega hrupa,
 - meteorološke pogoje,
 - delež steklenih površin in njihovih transmisij,
 - možnost odpiranja oken,
 - uporabo senčil,
 - hladilno/grelne obremenitve notranjega in zunanega izvora,
 - fizikalne lastnosti materialov, uporabljenih v stavbi,
 - kontrolo in dušenje hrupa zaradi mehanskega oziroma hibridnega prezračevalnega sistema,
 - način vzdrževanja in kakovost čiščenja prezračevalnega sistema in prostorov.
- (2) Projektant mora izbrati takšne načine prezračevanja, ki ob doseganju najmanj minimalno predpisanih parametrov omogočajo ekonomsko, tehnično in organizacijsko najustreznejši način obratovanja, vzdrževanja in upravljanja z vgrajenimi prezračevalnimi sistemi.

19. člen

(1) Parametri načrtovanja prostorov različnih namembnosti so podani v tabelah 5 in 6 pod točko 3. Parametri načrtovanja v prilogi 1.

(2) Če parametri v prostoru odstopajo od parametrov, podanih v tabelah iz prejšnjega odstavka, se prezračevalni sistem projektira po naslednji metodologiji:

1. toplotno okolje:

- oceni se stopnja aktivnosti uporabnikov prostorov skladno s standardom SIST CR 1752, priloga D1,
- oceni se toplotni upor obleke uporabnikov prostorov za letno oziroma zimsko obdobje skladno s standardom SIST CR 1752, priloga D2,
- določi se (optimalna) občutena temperatura,
- izbere se želeno največje število nezadovoljnih uporabnikov prostorov (indeks PPD) in določi dopustno temperaturno območje skladno s standardom SIST CR 1752,
- izbere se želeno največje število nezadovoljnih ljudi zaradi prepiha, ugotovi dopustna srednja hitrost zraka z upoštevanjem 40-odstotne intenzitete turbulence, če za izbrani sistem ni opredeljena drugače,
- določi se navpična temperaturna razlika, površinska temperatura poda in asimetrična sevalna temperatura;

2. najmanjša količina zunanjega zraka:

2.1 kakovost zraka:

najmanjša količina zunanjega zraka se določi glede na največje dopustne koncentracije onesnaževalcev v prostoru po naslednjem postopku:

- identificirajo se vse kritične kemične in druge emisije, oceni njihova intenziteta in mesto izvora,
- ugotovijo se predpisane dopustne koncentracijske vrednosti in
- izračuna se potrebna količina zraka za stacionarno stanje s pogojem, da je kakovost vtočnega (zunanjega) zraka boljša od notranjega zraka (točka 4. Količina zraka, enačba 1 v prilogi 1),
- pri prezračevalnem sistemu, ki oskrbuje več prostorov z različnimi potrebami po deležu zunanjega zraka, se za določitev potrebne skupne količine zunanjega zraka uporabi enačba 3, navedena pod točko 4. Količina zraka v prilogi 1.

Ob navzočnosti večjega števila virov onesnaževanja zraka je za prezračevanje obravnavanega prostora odločujoča največja izračunana količina zraka.

2.2. toplotno okolje:

najmanjšo količino zraka določajo naslednji kriteriji:

2.2.1 količina zunanjega zraka na osebo (8. člen tega pravilnika);

2.2.2 transport toplote/hladu s prezračevanjem, določen po naslednjem postopku:

- določi se hladilna in/ali grelna obremenitev (moč),
- določi se temperatura vtoka zraka,
- določi se količina vtoka zraka: za načrtovano toplotno okolje z upoštevanjem hladilne/grelne moči in temperaturne razlike med prostorskim in vtočnim zrakom (enačba 2 pod točko 4. Količina zraka v prilogi 1);

2.2.3 odstranitev onesnaževalcev (točka 2.1 tega člena);

2.2.4 distribucija zraka v prezračevani prostor (dosežena učinkovitost prezračevanja).

2. Tehnične zahteve za prezračevalne sisteme

20. člen

(1) Prezračevalni sistem mora biti opremljen z merilnimi in krmilnimi instrumenti za nadzor in upravljanje njegovih glavnih funkcij delovanja ter oskrbovan in vzdrževan tako, da izpolnjuje zahteve po tem pravilniku ves čas svojega delovanja.

(2) Namestitvev prezračevalnih odprtih, njihovo število in porazdelitev morajo biti takšni, da ne povzročajo nezaželenih učinkov toka zraka. Prezračevalne odprtine morajo biti stalno dostopne za vzdrževanje in čiščenje.

(3) Vsi deli prezračevalnega sistema morajo biti iz negorljivega materiala, gladkih notranjih površin, kjer se maščoba in umazanija lahko čistita. Le v izjemnih primerih je lahko uporabljen gorljiv material, kar mora biti v projektni dokumentaciji posebej označeno in utemeljeno.

(4) Strojna oprema mora biti opremljena z ustreznim varovanjem in varnostnimi napravami za vzdrževanje in popravila ter za takojšnjo ustavitev po potrebi.

(5) Prezračevalni sistem oziroma njegovi deli, vgrajeni na zunanjem delu stavbe, morajo biti odporni proti vremenskim razmeram ter ne smejo škodljivo vplivati na okolico. Pri absolutni temperaturni razliki med vtočnim ali odtočnim zrakom in okolico nad 10 K morajo biti prezračevalni sistem oziroma njegovi sestavni deli toplotno izolirani. Debelina toplotne izolacije (toplotne prevodnosti $\leq 0,04 \text{ W/mK}$) mora biti $\geq 40 \text{ mm}$, da ne prihaja do kondenzacije v sami notranjosti ali na površini sistema, da je izolacija zaščitena proti poškodbam in da je omogočeno čiščenje kanalov.

21. člen

Mehanski prezračevalni sistemi oziroma mehanski deli hibridnih prezračevalnih sistemov morajo poleg tehničnih zahtev iz prejšnjega člena izpolnjevati tudi ustrezne tehnične zahteve - vključno s predpisanimi metodami preskušanja – iz standardov, navedenih v prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

3. Preskus in prevzem vgrajenega prezračevalnega sistema

22. člen

(1) Izvajalec vgradnje prezračevalnega sistema mora le-tega pred preskusom hidravlično uravnovesiti in nastaviti skladno s podatki iz projektne dokumentacije ter dokazati njegovo zračno tesnost. Izvajalec mora v dogovoru z investitorjem najpozneje do tehničnega prevzema poskrbeti za preskus sistema. Delovanje sistema mora biti preskušeno pri različnih vremenskih razmerah.

(2) Izvajalec mora poskrbeti za preskus funkcionalnosti sistema, ki se izvede pred količinsko nastavitvijo zračnih tokov. Pred preskusom funkcionalnosti sistema se preveri pravilnost izvedbe sistema, da sprememba funkcionalnosti sistema ne bi vplivala na zračne tokove. Funkcionalnost električne opreme prezračevalnega sistema se preskusi po priključitvi na električno omrežje. Zračni kanali morajo biti čisti.

(3) V času preskusa mora sistem obratovati z nazivno močjo, količine zraka morajo biti nastavljene na največje načrtovane vrednosti. Načrtovani tlačni pogoji se preverjajo z meritvijo pretoka zraka ali z meritvijo padcev tlaka ali z dimnim preskusom.

23. člen

(1) Parametri toplotnega okolja in kakovosti zraka, toka zraka, karakteristike električnih naprav in drugi načrtovani podatki morajo biti preskušeni s pretokom zraka, ki ustreza načrtovanim vrednostim. Pri preskusu sistema so dopustna naslednja odstopanja izmerjenih vrednosti:

količina zraka za posamezni prostor	$\pm 20 \%$
količina zraka za posamezni sistem	$\pm 15 \%$
temperatura zraka	$\pm 2 \text{ }^{\circ}\text{C}$
relativna vlažnost zraka	$\pm 15 \%$ abs.
hitrost zraka v bivalni coni	$\pm 0,05 \text{ m/s}$
temperatura zraka in občutena temperatura v bivalni coni	$\pm 1,5 \text{ }^{\circ}\text{C}$
raba energije, preračunana na načrtovano količino zraka	do $+5 \%$

(2) Podana odstopanja iz prejšnjega odstavka vključujejo dovoljeni odklon od načrtovanih vrednosti in tudi merilno negotovost.

(3) Če funkcionalnost sistema in/ali delov sistema zahteva manjša odstopanja, kot so opredeljena v prvem odstavku tega člena, jih mora projektant posebej navesti v projektni dokumentaciji. Vse temperature in karakteristike ogrevanja ali hlajenja morajo sočasno ustrezati danim odstopanjem.

(4) Meritve se opravijo z merilnimi instrumenti skladno z meroslovnimi predpisi. Točnost uporabljenih merilnih instrumentov mora biti v okviru odstopanj, kot so navedena v tem členu.

(5) Preskus sistema mora zajemati tudi meritve hrupa po veljavnih predpisih o hrupu v naravnem in življenjskem okolju in o zvočni zaščiti stavb.

24. člen

Po končanem pregledu, preskusu oziroma meritvah se izdela poročilo, ki mora vsebovati:

- podatke o izvajalcu preskusa,
- podatke o naročniku,
- definicijo zahtevka za opravljanje preskusa,
- podatke o lokaciji stavbe in/ali sistema, ki se preskuša,
- podatke o metodologiji preskusa in uporabljenih merilnih instrumentih,
- podatke o meteoroloških pogojih v času preskusa,
- rezultate preskusa,
- analizo merilnih rezultatov in ugotovitve,
- oceno merilnih pogojev,
- sklepe ugotovitve z odločitvijo glede na veljavne predpise.

25. člen

Preskusni postopek in merilne metode, skupna celotna kontrola, preskus delovanja, preskusne in specialne meritve prezračevalnega sistema se izvajajo skladno s standardom SIST prEN 12599.

26. člen

(1) Izvajalec mora o pregledih, preskusih, merjenjih, količinski nastavitvi zračnih tokov, nastavitvi avtomatske regulacije in kontrole izdelati zapisnik in poročilo iz 24. člena tega pravilnika, ki ju izroči investitorju oziroma lastniku po opravljenih preskusih oziroma najpozneje ob predaji sistema.

(2) Vse spremembe na sistemu, ki so bile izvedene med gradnjo, morajo biti zapisane v projektni dokumentaciji (projekt izvedenih del) in na shemi vgrajenega sistema, ki se izroči investitorju oziroma lastniku. Investitor oziroma lastnik mora prejeti tudi vsa navodila o delovanju sistema, njegovem upravljanju in vzdrževanju v slovenskem jeziku.

(3) Projektna dokumentacija prezračevalnega sistema mora vsebovati vse postopke načrtovanja, procesne in kontrolne diagrame, risbe, sheme itn. Dokumentacija, izročena lastniku, mora poleg tega vsebovati tudi tehnične specifikacije delovanja, navodila za uporabo in vzdrževanje ter tehnična navodila za sisteme, vse v slovenskem jeziku.

27. člen

(1) Sistem sme biti predan v upravljanje le osebi, ki je strokovno usposobljena (v nadaljnjem besedilu: upravljavec) v zvezi z uporabo, obratovanjem in vzdrževanjem sistema. Pri prevzemu sistema je treba pregledati celoten sistem glede na njegovo delovanje in vzdrževanje in druge pomembne okoliščine v prisotnosti investitorja oziroma lastnika.

(2) Od vgradnje dalje mora upravljavec voditi knjigo delovanja, servisiranja in vzdrževanja prezračevalnega sistema oziroma naprave z navedbo časovnih intervalov in odgovornih oseb.

(3) Projektant in izvajalec klimatizirane stavbe sta dolžna zagotoviti izvedbo meritev v prvem letu rednega obratovanja sistema po izdaji uporabnega dovoljenja. Meritve se opravijo v zimskem času, ko je zunanja temperatura zraka pod 5 °C, in v letnem času, ko je zunanja temperatura zraka nad 25 °C. Osnovni namen teh meritev je ugotoviti skladnost izvedbe in doseganje parametrov notranjega okolja s projektno dokumentacijo.

4. Obratovanje in vzdrževanje prezračevalnega sistema

28. člen

(1) Vsi deli prezračevalnega sistema morajo biti narejeni in vgrajeni tako, da sta omogočeni njihovo čiščenje in zamenjava. Po vgradnji in ob pregledih morajo biti komponente očiščene in po potrebi razkužene na zdravju neškodljiv način, za kar mora biti predvideno zadostno število ustrezno velikih čistilnih odprtin skladno s standardom SIST EN 12097.

(2) Prezračevalni sistemi in komponente za vtočni zrak morajo obratovati in biti vzdrževani tako, da so zahteve za higieno in čistočo zraka neprestano dosežene skladno z zahtevanimi oziroma načrtovanimi vrednostmi ter predpisi.

29. člen

(1) Prezračevalni sistemi morajo biti narejeni, vgrajeni in vzdrževani tako, da rast in razmnoževanje mikroorganizmov na vseh komponentah sistemov nista mogoča. Skupno število aerobnih bakterij v vodi v vlažilni komori ne sme biti več kot 1000 CFU* v 1 ml vode pri inkubacijski temperaturi 22 ± 2 °C v 68 ± 4 urah in 36 ± 2 °C v 44 ± 4 ure. Bakterij vrste Legionella v 1 ml vode v vlažilni komori ne sme biti. Za razkuževanje se uporablja fizikalna ali kemijska metoda. Izbrana metoda mora biti učinkovita in zdravju neškodljiva. Priporočljivo je, da so vlažilne komore in vodni zbiralniki opremljeni z avtomatskim sistemom za izpust vode in osušitev, če ne obratujejo več kot en dan.

(2) Vlažilne komore, filtri, predgrelniki in dogrelniki morajo biti kontrolirani glede na vlago. Relativna vlažnost zraka v sistemu ne sme preseči 90 %.

(3) Zračni filtri morajo biti načrtovani, vgrajeni, servisirani ali zamenjani tako, da prostorsko nastali lebdeči delčki ter tudi anorganski in organski prah v čim manjši količini prodrejo v prezračevane prostore, oziroma tako, da se količina prahu v prostorih ne poveča. Priporočeni razred filtra je najmanj F6 (po SIST EN 779). Vgrajeni filtri, dušilniki zvoka in toplotna izolacija ne smejo spuščati mineralnih vlaken in drugih škodljivih onesnaževalcev v vtočni tok zraka pri obratovanju.

30. člen

(1) Redni pregled prezračevalnih naprav in sistemov je treba izvesti najmanj enkrat na leto, če v navodilih za uporabo ni določeno drugače. Količina bakterij v vodi vlažilne komore se kontrolira najmanj dvakrat na leto.

(2) Izredni pregled prezračevalnih naprav in sistemov se opravi po posegih, ki lahko vplivajo na funkcionalnost sistema oziroma na količino mikroorganizmov v sistemu. V tem primeru se opravijo tudi kontrola količine bakterij v vodi vlažilne komore in tudi ciljane bakteriološke analize.

(3) Ugotovitve rednih in tudi izrednih pregledov se vpisujejo v knjigo pregledov, ki jo hrani upravljavec prezračevalnega sistema.

IV. NADZORSTVO

31. člen

- (1) Nadzorstvo nad izvajanjem določb tega pravilnika izvajajo inšpektorji, pristojni za graditev.
- (2) Nadzorstvo nad izvajanjem prvega odstavka 29. člena in redne ter izredne preglede iz 30. člena tega pravilnika izvajajo inšpektorji, pristojni za zdravje.

V. POSEBNA, PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen

- (1) Standardi, navedeni v tem pravilniku, se hranijo in so na voljo pri slovenskem nacionalnem organu za standarde.
- (2) Idejni projekti, projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja, projekti za razpis, projekti za izvedbo in projekti izvedenih del, za katerih izdelavo so bile pogodbe sklenjene pred uveljavitvijo tega pravilnika, se izdelajo po dosedanjih predpisih.

33. člen

- (1) Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati 7. člen pravilnika o racionalni rabi energije pri gretju in prezračevanju objektov ter pripravi tople vode (Uradni list SRS, št. 31/84).
- (2) Z dnem uveljavitve tega pravilnika se preneha uporabljati pravilnik o tehničnih ukrepih in pogojih za prezračevanje stanovanjskih hiš (Uradni list SFRJ, št. 35/70).
- (3) Z dnem uveljavitve tega pravilnika se za stavbe iz 1. člena tega pravilnika prenehajo uporabljati določbe 7. člena, drugega odstavka 23. člena, 24. člena, 31. člena, 44. do 46. člena, 58. člena in 66. člena pravilnika o tehničnih normativih za ventilacijske ali klimatizacijske sisteme (Uradni list SFRJ, št. 38/89).

34. člen

Ta pravilnik začne veljati tri mesece po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 020 -175/99

Ljubljana, dne 15. aprila 2002.

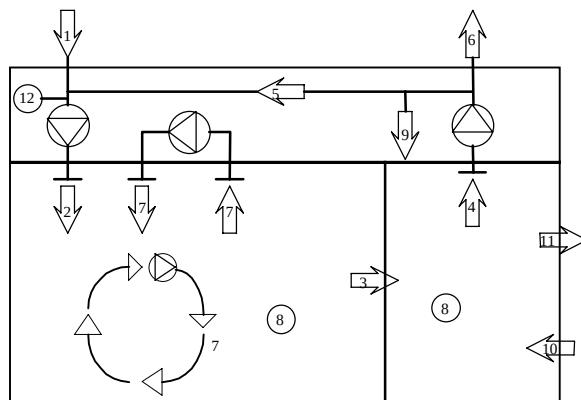
mag. Janez Kopač l. r.
Minister
za okolje in prostor

Soglašam!

dr. Dušan Keber l. r.
Minister
za zdravje

PRILOGA 1

1. VRSTE ZRAKA

Slika 1

Tabela 1

Vrsta zraka	Okrajšava	Barva	Št. v sliki 1
Zunanji	ZUZ	zelena	1
Vtočni (vpihovani)	VTZ	*	2
Prehodni	PRZ	siva	3
Odtočni	ODZ	rumena	4
Obtočni (recirkulacijski)	REZ	oranžna	5
Zavrženi	ZAZ	rjava	6
Sekundarni	SEZ	rumena	7
Notranji	NOZ	siva	8
Izgubljeni	IZZ	siva	9
Infiltracijski	INZ	zelena	10
Eksfiltracijski	EXZ	siva	11
Mešani	MEZ	črte posameznih barv	12

* Barva za vtočni zrak je določena glede na število termodinamične obdelave (tabela 1.1):

Tabela 1.1

Število termodinamičnih obdelav zraka	Vrsta termodinamične obdelave zraka	Barva
0	-	Zelena
1	gretje	Rdeča
2 ali 3	gretje, hlajenje, vlaženje	Modra
4	gretje, hlajenje, vlaženje, razvlaževanje	Vijolična

Tabela 2 (razvrstitev odtočnega zraka, nenormativni primeri)

Skupina	Opis	Primeri
ODZ 1	Odtočni zrak z nizko stopnjo onesnaženosti	
	Zrak, ki je primerljiv z zunanjim zrakom. Zrak iz prostorov, kjer je glavni vir emisije gradbeni material, ali/in iz zasedenih prostorov, kjer sta glavna vira emisije človeški metabolizem in gradbeni material.	Pisarne, prostori za shrambo, stopnišča, stanovanja itn. Prostori brez dodatnih virov onesnaževanja in prostori, kjer kajenje ni dovoljeno.
ODZ 2	Odtočni zrak s srednjo stopnjo onesnaženosti	
	Zrak iz zasedenih prostorov, ki je bolj onesnažen kot pod 1 iz enakih virov in/ali človeških aktivnosti.	Jedilnice, razredi, hotelske sobe, garderobe, večstanovanjski prostori, skladišča. Prostori, ki bi sodili pod ODZ 1, vendar je kajenje dovoljeno.
ODZ 3	Odtočni zrak z visoko stopnjo onesnaženosti	
	Zrak iz prostorov, v katerih emitirane snovi, procesi, kemikalije itn. znižujejo kakovost zraka.	Stranišča in umivalnice, savne, kuhinje, kemični laboratoriji, kopirnice, prostori za kajenje.
ODZ 4	Odtočni zrak z zelo visoko stopnjo onesnaženosti	
	Zrak, ki vsebuje vonjave in onesnaževalce, škodljive zdravju, v povišanih koncentracijah od dopustnih za notranji zrak v bivalnih conah.	Izpuhi v profesionalni rabi, izpuhi iz kuhinj, garaže in tuneli, parkirišča, prostori za shrambo ali uporabo barv in raztopil, prostori za neoprano perilo in odpadke, centralno zračno-čistilni sistemi, kadilnice, kemični laboratoriji.

Tabela 3 (razvrstitev zavrženega zraka)

Skupina	Opis	Primeri (nenormativni)
ZAZ 1	Odtočni zrak z nizko stopnjo onesnaženosti	
	Kot ODZ 1 ali ODZ 2 po čiščenju	Kot ODZ 1
ZAZ 2	Odtočni zrak s srednjo stopnjo onesnaženosti	
	Kot ODZ 2 ali ODZ 3 po čiščenju	Kot ODZ 2
ZAZ 3	Odtočni zrak z visoko stopnjo onesnaženosti	
	Kot ODZ 3 ali ODZ 4 po čiščenju	Kot ODZ 3
ZAZ 4	Odtočni zrak z zelo visoko stopnjo onesnaženosti	
	Kot ODZ 4	Kot ODZ 4

2. NAČRTOVANA HITROST ZRAKA**Tabela 4**

Lokalna temperatura zraka	Načrtovana hitrost zraka
$\theta_i = 20\text{ }^{\circ}\text{C}$	$v \leq 0,18\text{ m/s}$
$\theta_i = 22\text{ }^{\circ}\text{C}$	$v \leq 0,22\text{ m/s}$
$\theta_i = 24\text{ }^{\circ}\text{C}$	$v \leq 0,26\text{ m/s}$
$\theta_i = 26\text{ }^{\circ}\text{C}$	$v \leq 0,30\text{ m/s}$

3. PARAMETRI NAČRTOVANJA

Tabela 5 podaja parametre načrtovanja prostorov različnih namembnosti ter minimalne zahteve za načrtovanje prezračevanja pri upoštevanju naslednjega:

- občutena temperatura zraka temelji na tipični aktivnosti, podani v tabeli 5, z upoštevanjem obleke 0,5 clo (0,078 m² K/W) v letnem in 1,0 (0,155 m² K/W) clo v zimskem času,
- največje srednje hitrosti zraka z upoštevanjem intenzitete turbulence 40 %,
- najmanjše količine zraka zaradi emisije ljudi in z upoštevanjem nizko emisijskih stavb. Dodatno je treba upoštevati količino zraka zaradi nenizko emisijskih stavb (gradbeni material, pohištvo, oprema, naprave za OHPK), podano v tabeli 6,
- podane obremenjenosti prostora,
- kajenje ni dovoljeno; zahtevano dodatno prezračevanje za ugodje, ko kadi 20 % ljudi, je navedeno v zadnjem stolpcu tabele 5. Zdravstveno tveganje pasivnih kadičev mora biti ocenjeno posebej,
- učinkovitosti prezračevanja ena (1),
- v prostor vteka zunanji zrak odlične kakovosti.

Tabela 5

Namembnost stavbe/ Prostora	Aktivnost	Obremenjenost	Občutena temperatura		Največja srednja hitrost zraka		Količina zraka	Dodatek – kajenje dovoljeno ***	
			Poletje* °C	Zima** °C	Poletje* m/s	Zima** m/s		m ³ /hm ²	m ³ /h oseba
Posamična pisarna	1,2	0,1	24,5 ± 2,5	22,0 ± 3,0	0,25	0,21	2,9		30-45
Pisarna za več ljudi	1,2	0,07	24,5 ± 2,5	22,0 ± 3,0	0,25	0,21	2,5	1,1	
Konferenčna dvorana	1,2	0,5	24,5 ± 2,5	22,0 ± 3,0	0,25	0,21	8,6	7,2	
Avditorij	1,2	1,5	24,5 ± 2,5	22,0 ± 3,0	0,25	0,21	23,0		30-45
Restavracija ali kavarna	1,2	0,7	24,5 ± 2,5	22,0 ± 3,5	0,25	0,21	11,5	10,1	
Učilnica	1,2	0,5	24,5 ± 2,5	22,0 ± 3,0	0,25	0,21	8,6	-	
Otroški vrtec	1,4	0,5	23,5 ± 2,5	20,0 ± 3,5	0,24	0,19	10,1	-	
Trgovski lokal	1,6	0,15	23,0 ± 3,0	19,0 ± 4,0	0,23	0,18	6,0	-	

* obdobje hlajenja

** obdobje ogrevanja

*** potrebna dodatna količina zraka pri 20 % kadičev v prostoru. Zdravstveno tveganje pasivnih kadičev mora biti ocenjeno posebej.

Tabela 6

Namembnost stavbe/prostora	Obremenjenost	Najmanjša količina zraka (za človeka)	Najmanjša dodatna količina zraka (za stavbo)	
	Oseba/m ²	m ³ /hm ²	Nizko emisijska stavba m ³ /hm ²	Nenizko emisijska stavba M ³ /hm ²
Posamična pisarna	0,1	1,5	1,4	2,9
Pisarna za več ljudi	0,07	1,1	1,4	2,9
Konferenčna dvorana	0,5	7,2	1,4	2,9
Avditorij	1,5	21,6	1,4	2,9
Restavracija ali kavarna	0,7	10,1	1,4	2,9
Učilnica	0,5	7,2	1,4	2,9
Otroški vrtec	0,5	8,7	1,4	2,9
Trgovski lokal	0,15	3,2	2,8	4,3

Kriteriji, navedeni v tabelah 5 in 6, se uporabljajo tudi za druge prostore s podobno namembnostjo.

4. KOLIČINA ZRAKA

Enačba 1

$$V_{\min} = (G/(C_{\max} - C_e))\epsilon^{-1}$$

kjer je:

- $V_{\min}$ najmanjša količina vtočnega (zunanjega) zraka (m³/h),
 G emisija onesnaževalcev v prostoru (kg/h, l/h ali m³/h (plin) ali olf (vonjave)),
 $C_{\max}$ predpisana – največja koncentracija posameznega onesnaževalca (kg/m³, ppm (plin) ali pol (vonjave)),
 C_e koncentracija onesnaževalca v zunanjem zraku ob vstopu v prostor (kg/m³, ppm (plin) ali pol (vonjave)),
 ϵ učinkovitost prezračevanja.

Enačba 2

$$V = \frac{3600 Q}{\rho c_p |\theta_i - \theta_v|}$$

kjer je:

- $\dot{V}$ količina vtoka zraka v prostor (m³/h),
 $\dot{Q}$ toplotna moč (W),
 ρ gostota zraka (kg/m³),
 c_p specifična toplota zraka (J/kgK),
 θ_i temperatura zraka v prostoru (°C),
 θ_v temperatura v odprtini elementa vtoka zraka v prostor (°C).

Enačba 3

$$Y = X / (1 + X - Z)$$

kjer je:

- Y korigirani delež zunanjega zraka v celotni količini vtočnega zraka (razmerje med zunanjim in vtočnim zrakom),
 X nekorrigirani delež zunanjega zraka (razmerje vsote vseh potrebnih količin zunanjega zraka posameznih prostorov in skupne vtočne količine zraka),
 Z delež svežega zraka za najbolj obremenjen prostor (razmerje zunanjega in vtočnega zraka za ta prostor).

Tabela 7: Dopustne koncentracije notranjih onesnaževalcev zraka

		Enota	Dopustna vrednost
Ogljikov dioksid*	(CO ₂)	mg/m ³	3.000
Radon**	(Rn)	Bq/m ³	400
Amoniak in amini***	(NH ₃)	μ g/m ³	50
Formaldehid***	(H ₂ CO)	μ g/m ³	100
Hlapne organske snovi****	(VOC)	μ g/m ³	600
Ogljikov monoksid	(CO)	μ g/m ³	10
Ozon	(O ₃)	μ g/m ³	100
Masna koncentracija lebdečih trdnih delcev frakcije PM ₁₀ *****		μ g/m ³	100

* Koncentracija vključuje CO₂ v zunanjem zraku (700 μ g/m³) in emisijo CO₂ človeka.

** Povprečna letna koncentracija radona v stanovanjskih objektih. Priporočilo 200 Bq/m³.

*** Nanaša se na emisijo gradbenega materiala, ne na emisijo človeka ali človekove aktivnosti.

**** Vsaj 70 % hlapnih organskih snovi mora biti identificiranih, njihove koncentracije ne smejo prekoračiti največjih dopustnih vrednosti (npr. karcinogenov, alergenov itn.). Nanaša se na emisijo gradbenega materiala, ne na emisijo človeka ali človekove aktivnosti.

***** Masna koncentracija prostorsko nastalih lebdečih trdnih delcev se meri skladno s SIST EN 12341 nepretrgoma 24 ur pri normalni človekovi aktivnosti v prostoru.

Tabela 8: Priporočene količine zunanjega zraka za prezračevanje

8.1 Poslovni prostori, hoteli, športni objekti, trgovine

	Ocenjena največja gostota	Količina zraka		
		ljudi/100 m ²	m ³ /h*oseba	m ³ /h*m ²
Poslovni prostori				
Pisarne	7	35		
Recepcije	60	30		
Telekomunikacijski in računalniški centri	60	40		
Konferenčni prostori	50	40		
Hoteli, moteli, druga prenočišča				
Spalnice				55
Dnevne sobe				55
Kopalnice in WC				65
Recepcije	30	30		
Konferenčne dvorane	50	40		
Druge dvorane	120	30		
Skupne spalnice	20	30		
Igralnice	120	55		
Prireditvene dvorane				
Blagajne	60	35		
Predprostori	150	35		
Dvorane	150	30		
Prizorišča	70	30		
Šport in prosti čas				
Tribune	150	30		
Igralni prostori	70	45		
Dvorane z ledom			9,0	
Bazeni ¹			9,0	
Telovadnice	30	35		
Plesišča in diskoteke	100	45		
Kegljišča	70	45		
Prostori s hrano in pijačo				
Jedilnice	70	35		
Bistroji, kavarne, restavracije hitre prehrane	100	35		
Pivnice	100	55		
Kuhinje ²	20	30		
Javni prostori				
Hodniki			0,9	
Javne sanitarije ³		90		
Garderobe ⁴			9,0	
Kadilnice	70	100		
Dvigala ⁴			18	

¹ višje vrednosti so lahko potrebne zaradi kontrole vlažnosti² vgrajene kuhinjske nape lahko zahtevajo večje količine prezračevanega zraka. V tem primeru se sme uporabiti prehodni zrak iz sosednjih prostorov, če je zadovoljive kakovosti.³ običajno. Uporabiti se sme tudi prehodni zrak⁴ mehanski lokalni odtok zavrženega zraka

Nadaljevanje	Ocenjena največja gostota	Količina zraka		
	ljudi/100 m ²	m ³ /h*oseba	m ³ /h*m ²	m ³ /h*prostor
Trgovine, blagovnice				
Trgovine s tekstilom in pohištvo			5,4	
Drogerije	8	30		
Supermarketi	8	30		
Trgovine z živalmi			18	
Cvetličarna	8	30		
Pralnice	10	45		
Kemične čistilnice	30	55		
Mesnice ⁵	10	30		
Kleti, pritličja blagovnic	30		5,4	
Nadstropja blagovnic	20		3,6	
Skladišča trgovin	15		2,7	
Garderobe			3,6	
Odpremni prostori	10		2,7	
Storitvene dejavnosti				
Foto studii	10	30		
Temnice	10		9,0	
Lekarne	20	30		
Trezorji	5	30		
Tiskarne, kopirnica			9,0	
Brivnice	25	30		
Lepotilni centri	25	45		
Garaže in servisni prostori⁶				
Zaprte garažne hiše			27	
Avtomobilski servisi			27	
Transportni terminali				
Čakalnice	100	30		
Ploščadi	100	30		
Postaje za transportna sredstva	150	30		

⁵ prostori nižjih temperatur niso zajeti, dokler v njih ni stalne prisotnosti oseb

⁶ priporočljiva uporaba senzorjev onesnaževanja za kontrolo prezračevanja

8.2 Institucionalni objekti

	Ocenjena največja gostota	Količina zraka		
		ljudi/100 m ²	m ³ /h*oseba	m ³ /h*m ² m ³ /h*prostor
Šolski objekti				
Učilnice	50	30		
Laboratoriji	30	35		
Telovadnice	30	35		
Glasbena sobe	50	30		
Knjižnice	20	30		
Garderobe			9,0	
Hodniki			1,8	
Predavalnice	150	30		
Bolnišnice, sanatoriji,⁷				
Bolniška soba	10	45		
Medicinske sobe	20	30		
Operativni prostori	20	55		
Pooperativne sobe	20	30		
Obdukcijska dvorana			9,0	
Fizioterapija	20	30		
Zapori in vzgojni zavodi				
Celice	20	35		
Jedilnice	100	30		
Prostori za varovalno osebje	40	30		

⁷ posebne zahteve in tlačna razmerja lahko določajo minimalno prezračevanje in učinkovitost filtrov

PRILOGA 2

STANDARDI PREZRAČEVALNIH SISTEMOV

SIST EN 1505	Prezračevanje stavb – Pravokotni pločevinasti kanali in fazonski kosi – Mere
SIST EN 1506	Prezračevanje stavb – Okrogli pločevinasti kanali in fazonski kosi – Mere
SIST prEN 1507	Prezračevanje stavb – Razvod zraka – Pravokotni pločevinasti zračni kanali – Odpornost in tesnost – Zahteve in preskušanje
SIST EN 1751	Prezračevanje stavb – Naprave za razvod zraka – Aerodinamično preskušanje dušilnikov in loput
SIST EN 1886	Prezračevanje stavb – Centralne enote – Mehanske lastnosti in merilni postopki
SIST ENV 12097	Prezračevanje stavb – Razvod zraka – Zahteve za omogočanje vzdrževanja elementov prezračevalnih sistemov
SIST EN 12220	Prezračevanje stavb – Razvod zraka – Mere okroglih prirobnic pri splošnem prezračevanju
SIST prEN 12236	Prezračevanje stavb – Razvod zraka – Obešala, nosilci Zahteve za odpornost
SIST prEN 12237	Prezračevanje stavb – Razvod zraka – Okrogli pločevinasti zračni kanali – Odpornost in tesnost – Zahteve in preskušanje
SIST EN 12238	Prezračevanje stavb – Naprave za razvod zraka – Aerodinamično preskušanje in ocenitev aplikacij strujanja zraka
SIST EN 12239	Prezračevanje stavb – Naprave za razvod zraka – Aerodinamično preskušanje in ocenitev zračnega strujanja zraka
SIST EN 12341	Kakovost zraka – Določevanje frakcije PM ₁₀ lebdečih trdnih delcev – Referenčna metoda in terenski preskusni postopek za potrditev ustreznosti merilnih metod
SIST EN 12589	Prezračevanje stavb – Naprave za razvod zraka – Aerodinamično preskušanje in ocenitev enot za konstantno in spremenljivo količino zraka
SIST EN 13030	Prezračevanje stavb – Enote – Preskušanje lastnosti prezračevalnih odprtín, izpostavljenih simulaciji dežja
SIST EN 13053	Prezračevanje stavb – Centralne enote – Ocenitev in lastnosti enot, komponent in sekcij
SIST prEN 13141-1	Prezračevanje stavb – Preskušanje lastnosti stanovanjskih prezračevalnih komponent/izdelkov – 1. del: Zunanje in notranje vgrajeni zračni prenosniki
SIST prEN 13141-2	Prezračevanje stavb – Preskušanje lastnosti stanovanjskih prezračevalnih komponent/izdelkov – 2. del: Odvodne in dovodne zračne naprave
SIST prEN 13141-3	Prezračevanje stavb – Preskušanje lastnosti stanovanjskih prezračevalnih komponent/izdelkov – 3. del: Kuhinjske nape za stanovanjsko uporabo
SIST prEN 13141-4	Prezračevanje stavb – Preskušanje lastnosti stanovanjskih prezračevalnih komponent/izdelkov – 4. del: Uporaba ventilatorjev za prezračevanje stanovanj
SIST prEN 13141-5	Prezračevanje stavb – Preskušanje lastnosti stanovanjskih prezračevalnih komponent/izdelkov – 5. del: Prezračevalne kape in strešni iztoki na strehah
SIST prEN 13141-6	Prezračevanje stavb – Preskušanje lastnosti stanovanjskih prezračevalnih komponent/izdelkov – 6. del: Odvodni prezračevalni sistemi za eno stanovanje
SIST prEN 13141-7	Prezračevanje stavb – Preskušanje lastnosti stanovanjskih prezračevalnih komponent/izdelkov – 7. del: Preskušanje lastnosti mehanskih dovodnih in odvodnih enot (vključno z enotami za vračanje toplote) za mehanske prezračevalne sisteme za enodružinska stanovanja
SIST prEN 13142	Prezračevanje stavb – Preskušanje lastnosti komponent/izdelkov za prezračevanje stanovanj – Zahtevane in nezahtevane karakteristične lastnosti
SIST prEN 13180	Prezračevanje stavb – Razvod zraka – Mere in mehanske zahteve za gibke kanale
SIST EN 13181	Prezračevanje stavb – Enote – Preskušanje lastnosti prezračevalnih odprtín, izpostavljenih vplivu simulacije peska
SIST prEN 13182	Prezračevanje stavb – Zahtevana merilna opremljenost za merjenje hitrosti zraka v prezračevanih prostorih
SIST EN 13264	Prezračevanje stavb – Talne enote za razvod zraka – Preskusi za strukturno razdelitev
SIST prEN 13403	Prezračevanje stavb – Nekovinski kanali – Kanali iz izolacijskega materiala
SIST prEN 13465	Prezračevanje stavb – Računske metode za določitev zračnega toka v stanovanjih
SIST prEN 13779	Prezračevanje stavb – Zahtevane lastnosti za prezračevalne naprave in klimatizirne sisteme

PRILOGA 3

IZKAZ ENERGIJSKIH KARAKTERISTIK PREZRAČEVANJA STAVBE

Objekt:	
Investitor:	
Ulica, naselje:	
Kraj:	
Katastrska(e) občina(e):	
Parcelna(e) številka(e):	
Namembnost (stanovanjska, poslovna ...):	
Etažnost (klet, pritličje, etaža, mansarda ...):	

Celotna zunanja površina stavbe A (m ²) (samo za klimatizirane stavbe)	$A =$ _____ m ²
Prezračevana / klimatizirana prostornina stavbe V_p (m ³)	$V_p =$ _____ m ³
Prezračevalni faktor $f_0 = A/V_p$ (m ⁻¹) (samo za klimatizirane stavbe)	$f_0 = A/V_p =$ _____ m ⁻¹
Neto uporabna površina stavbe A_u (m ²) (samo za klimatizirane stavbe)	$A_u =$ _____ m ²

Predvideno število ljudi v prezračevanem/klimatiziranem delu stavbe	$N =$ _____ ljudi
---	-------------------

Projektirane naprave in sistemi – raba energije				
Električna energija				
Tip naprave	Prezračevana prostornina (m ³)	Priključna moč (kW)	Predvideni letni čas obratovanja (h)	Predvidena letna raba električne energije (kWh/a)
Skupaj	$\Sigma =$	$\Sigma =$		$\Sigma =$

Toplota in hlad						
Tip naprave	Priključna moč prenosnika toplote (kW)		Predvideni letni čas obratovanja prenosnika toplote (h)		Predvidena letna raba energije (kWh/a)	
	Grelnik	Hladilnik			Toplota	Hlad
Skupaj	$\Sigma =$	$\Sigma =$			$\Sigma =$	$\Sigma =$

Projektna skupna količina zraka	Vtočni zrak (m ³ /h)	Odtočni zrak (m ³ /h)
Tip naprave		
Tip naprave		
Tip naprave		
Skupaj	$\Sigma =$	$\Sigma =$

Predvidena izmenjave zraka n (h ⁻¹) v prostornini V_p	$n = \underline{\hspace{2cm}} \text{ h}^{-1}$
Izkoristek sistema za pridobitev odpadne toplote η	$\eta = \underline{\hspace{2cm}} \%$
Tip naprave	$\eta = \underline{\hspace{2cm}} \%$
Tip naprave	$\eta = \underline{\hspace{2cm}} \%$
Tip naprave	$\eta = \underline{\hspace{2cm}} \%$
Projektna celotna priključna moč prezračevalnih naprav	$Q = \underline{\hspace{2cm}} \text{ kW}$
Projektna letna poraba energije za prezračevanje celotne stavbe	$Q = \underline{\hspace{2cm}} \text{ kWh/a}$

Projektivno podjetje:		Odgovorni projektant:	
Ident. št.:		Ident. št.:	
Št. projekta:		Podpis:	
Kraj:		Datum:	

2014. Pravilnik o monitoringu kemijskega stanja površinskih voda

Na podlagi 69. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 44/95 – odl. US, 1/96, 9/99 – odl. US, 56/99 – zakon o varstvu okolja in 22/00 zakon o javnih skladih) izdaja minister za okolje in prostor

**P R A V I L N I K
o monitoringu kemijskega stanja površinskih voda*****1. člen**

Ta pravilnik določa način in obseg izvajanja imisij-skega monitoringa za površinske vode za katere je, na podlagi uredbe o kemijskem stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 11/02, v nadaljnjem besedilu: uredba), določeno obvezno ugotavljanje kemijskega stanja in pogoje za izvajalce monitoringa.

2. člen

Pojmi imajo po tem pravilniku naslednji pomen:

1. Splošni fizikalno-kemijski parametri (v nadaljnjem besedilu: splošni parametri) so temperatura, nasičenost s kisikom, slanost, pH in vsebnost hranil v vodi in so določeni v prilogi 1 uredbe.

2. Parametri so snovi iz prednostnega seznama (v nadaljnjem besedilu: prednostni parametri) in snovi iz indikativnega seznama (v nadaljnjem besedilu: indikativni parametri), navedeni v prilogi 1 uredbe.

3. Analizna metoda je zaporedje postopkov, ki se uporabljajo pri merjenju posameznega parametra.

4. Meja zaznavnosti je najnižja vrednost parametra, ki se jo lahko izmeri z navedeno analizo metodo.

5. Pregledne meritve so meritve, ki se izvajajo na vseh merilnih mestih mreže merilnih mest površinskih voda in so namenjene izdelavi programa rednih meritev. V okviru preglednih meritev se izvajajo meritve v polnem obsegu parametrov iz priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika. Pregledne meritve se izvajajo v obdobju enega leta in se ponovijo vsakih šest let.

6. Redne meritve so meritve, ki so namenjene ugotavljanju kemijskega stanja površinskih voda in ocenjevanju učinkov ukrepov zmanjševanja obremenjevanja površinskih voda z odvajanjem odpadnih voda. Redne meritve se izvajajo vsako leto, razen v času izvajanja preglednih meritev.

7. Dodatne meritve so pregledne ali redne meritve, ki se izvajajo na dodatnih merilnih mestih.

8. Razširjena merilna negotovost rezultata meritve označuje interval okoli tega rezultata, v katerem z določeno statistično verjetnostjo pričakujemo pravo vrednost merjene veličine.

3. člen

Izvedba monitoringa po tem pravilniku obsega:

– vzpostavitev mreže merilnih mest za ugotavljanje kemijskega stanja površinskih voda,

– izvajanje preglednih in rednih meritev monitoringa na merilnih mestih, skladno s programom monitoringa iz 9. člena tega pravilnika, in

– vodenje evidence o merilnih mestih za ugotavljanje kemijskega stanja.

4. člen

Vzpostavitev mreže merilnih mest za ugotavljanje kemijskega stanja površinskih voda iz prve alineje prejšnjega člena obsega:

– načrtovanje merilnih mest za ugotavljanje kemijskega stanja površinskih voda in

– izbiro ter določitev merilnih mest, značilnih za ugotavljanje kemijskega stanja površinskih voda, glede na hidromorfološke značilnosti.

5. člen

Izvedba meritev monitoringa iz druge alineje 3. člena tega pravilnika obsega:

– ugotavljanje sprememb na merilnem mestu glede na stanje, dokumentirano v evidenci o merilnih mestih posameznega vodnega telesa površinske vode,

– določanje pretoka vode tekočih voda na merilnem mestu,

– merjenje na merilnem mestu temperature zraka, temperature vode, električne prevodnosti, pH, nasičenosti s kisikom, prosojnosti in drugih parametrov, ki se jih meri na merilnem mestu,

– vzorčenje površinskih voda,

– pripravo vzorcev, prevoz vzorcev in shranjevanje vzorcev,

– prevzem vzorcev v laboratoriju,

– pripravo vzorcev v laboratoriju, merjenje in analizo vzorcev površinskih voda,

– izračun in vrednotenje spremembe vrednosti prednostnih in indikativnih parametrov,

– vrednotenje rezultatov meritev za ugotavljanje kemijskega stanja celotnega vodnega telesa površinske vode in

– izdelavo poročila o opravljenih meritvah in analizah.

6. člen

Pri preglednih meritvah se meri splošne, prednostne in indikativne parametre.

Pri rednih meritvah se meri splošne in prednostne parametre.

Obseg meritev indikativnih parametrov se določi v programu monitoringa.

7. člen

Na osnovnih, dodatnih in referenčnih merilnih mestih je treba v okviru preglednih in rednih meritev vzorčiti z enakomernimi presledki.

Meritve prednostnih parametrov v vodi se izvaja enkrat mesečno v okviru preglednih in enkrat na tri mesece v okviru rednih meritev.

Splošne in indikativne parametre se meri enkrat na tri mesece.

Prednostne parametre v sedimentu se meri najmanj enkrat letno.

8. člen

Izvajalec posameznih nalog monitoringa, ki se nanašajo na vzorčenje in analize vzorcev po tem pravilniku, mora imeti veljavno akreditacijsko listino, v skladu s standardom, ki vsebuje splošne zahteve za usposobljenost

*Ta predpis vsebinsko povzema 8. člen in točko 1 aneksa 5 Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy v delu, ki se nanaša na monitoring in predstavitev rezultatov monitoringa kemijskega stanja površinskih voda.

preskusnih in umerjevalnih laboratorijev, za tiste parametre površinskih voda, katerih meritve izvaja.

9. člen

Pregledne in redne meritve monitoringa se izvajajo na podlagi programa monitoringa, ki ga pripravi ministrstvo, pristojno za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

10. člen

Program monitoringa mora vsebovati:

- izbor in opis vodnih teles površinske vode, za katera se ugotavlja kemijsko stanje,
- izbor in opis vodnih teles površinske vode, ki so znatno obremenjena zaradi onesnaževanja s prednostnimi ali indikativnimi parametri,
- izbor mest vzorčenja in njihovo določitev s koordinatami z natančnostjo merila 1:25.000,
- način vzorčenja površinske vode in sedimentov ter opis postopkov in opreme vzorčenja,
- letni načrt pogostosti vzorčenja, obseg meritev indikativnih parametrov in meritev prednostnih parametrov,
- oceno finančnih sredstev za izvedbo programa monitoringa.

11. člen

Za vzorčenje in analize vzorcev po splošnih, prednostnih in indikativnih parametrih se uporabljajo analizne metode, določene s standardi iz priloge 1 tega pravilnika.

Za analize vzorcev iz prejšnjega odstavka se lahko uporabljajo tudi druge analizne metode, če meja zaznavnosti ustreza zahtevam iz priloge 1 tega pravilnika.

12. člen

Meja zaznavnosti uporabljene merilne metode ne sme biti višja od meje zaznavnosti, ki je za posamezen parameter kemijskega stanja določena v prilogi 1 tega pravilnika.

13. člen

Posode za vzorce voda, reagenti ali metode za konzerviranje dela vzorca za analizo enega ali več parametrov, razpošiljanje in shranjevanje vzorcev ter priprava vzorcev za analizo ne smejo vplivati na rezultate meritev.

Vzorce voda je treba hraniti v posodah iz materialov, kot je določeno s standardom SIST ISO 5667-6.

14. člen

O hidroloških razmerah, vzorčenju, meritvah in analizah, ki so predmet monitoringa, izdela ministrstvo poročilo o kemijskem stanju površinskih voda.

Poročilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke o:

- izvajalcih posameznih nalog monitoringa,
- obsegu meritev,
- času in načinu vzorčenja ter uporabljenih merilnih metodah,

– rezultatih meritev in analiz za posamezne vzorce in parametre po merilnih mestih,

– meji zaznavnosti in razširjeni merilni negotovosti za uporabljene merilne metode po parametrih in

– vrednotenju rezultatov meritev in analiz vzorcev za obdobje zadnjih desetih koledarskih let.

Sestavni del poročila iz prvega odstavka tega člena je tudi ugotovitev kemijskega stanja vodnih teles površinskih in prikaz kemijskega stanja kot grafična priloga, na kateri so označena:

- z modro barvo vodna telesa, ki imajo dobro kemijsko stanje in
- z rdečo barvo vodna telesa, ki ne dosegajo dobrega kemijskega stanja.

15. člen

Standardi, uporabljeni v tem pravilniku, so na vpogled pri organu, pristojnem za standardizacijo.

16. člen

Poročilo iz prvega odstavka 14. člena se izdela vsako leto do 30. septembra za preteklo leto.

Poročila o monitoringu mora ministrstvo hraniti najmanj deset let.

Podatki monitoringa se shranjujejo trajno, v bazi podatkov pri ministrstvu.

17. člen

Prvi program monitoringa po tem pravilniku pripravi ministrstvo najkasneje do 30. septembra 2002.

18. člen

Ne glede na določbe 8. člena tega pravilnika, lahko do konca leta 2008, izvajalec posameznih nalog monitoringa, ki se nanašajo na vzorčenje in analizo vzorcev, te naloge izvaja tudi, če nima veljavne akreditacijske listine, če:

- osebe, ki opravlja naloge monitoringa, izpolnjuje pogoje, določene s standardom, ki vsebuje splošne zahteve za usposobljenost preskusnih in umerjevalnih laboratorijev,
- ima opremo in prostore, primerne in vzdrževane v skladu s standardom iz prejšnje alineje in
- se vsaj trikrat letno udeležuje izvedbe medlaboratorijskih primerjalnih analiz za parametre, katerih meritve izvaja, pri čemer mora biti več kot 2/3 rezultatov znotraj sprejemljivega območja.

19. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 355-02-27/00

Ljubljana, dne 7. maja 2002.

Minister
za okolje in prostor
mag. Janez Kopač l. r.

PRILOGA 1
Analizne metode - monitoring kemijskega stanja površinskih voda

Parameter	Izražen kot	Enota	Merilni princip	Meja zaznavnosti	Standard
Temperatura		°C	EL		SIST DIN 38404-6
pH			EL		SIST ISO 10523
Električna prevodnost (pri 20 °C)		µS/cm	EL		SIST EN 27888
Raztopljeni kisik	O ₂	mg O ₂ /l	VOL	0,5	SIST EN 25813
Prosojnost (samo za jezera in morje)		cm	Secci plošča		
Kemijska potreba po kisiku (permanganatni indeks)	O ₂	mg/l	VOL	1	SIST EN ISO 8467
Kemijska potreba po kisiku (metoda s K ₂ Cr ₂ O ₇)	O ₂	mg/l	VOL	3	SIST EN ISO 6060
Biokemijska potreba po kisiku po 5 dneh	O ₂	mg/l	VOL	1	SIST EN 1899 – 1,2
Celotni organski ogljik (TOC)	C	mg/l	IR	0,2	SIST ISO 8245
Amonij	NH ₄	mg/l	SPEK ISE	0,02	SIST ISO 7150-1 SIST ISO 6778
Nitriti	NO ₂	mg/l	SPEK FIA/SPEK	0,01	SIST EN 26777 SIST EN ISO 13395
Nitrati	NO ₃	mg/l	IC FIA/SPEK	0,1	SIST EN ISO 10304-1 SIST EN ISO 13395
Dušik – celotni	N	mg/l		0,2	
Suspendirane snovi po sušenju		mg/l	GRAV	1	SIST EN 872
Trdota - celotna		°N	VOL	1	ISO 6059
Trdota – karbonatna		°N	VOL	1	DIN 38409-H7
Natrij	Na	mg/l	AAS	0,1	SIST ISO 9964-1
Kalij	K	mg/l	AAS	0,1	SIST ISO 9964-2
Kalcij	Ca	mg/l	AAS VOL	1	ISO 7980 SIST ISO 6058
Magnezij	Mg	mg/l	AAS VOL	1	ISO 7980 SIST ISO 6059
Ortofosfati	PO ₄	mg/l	SPEK IC	0,01	SIST EN 1189 SIST EN ISO 10304-1
Fosfor – celotni	PO ₄	mg/l	SPEK	0,01	SIST EN 1189
Kloridi	Cl	mg/l	VOL IC	0,5	SIST ISO 9297 SIST EN ISO 10304-1
Sulfati	SO ₄	mg/l	GRAV IC	0,5	SIST EN ISO 10304-1
Silicijev dioksid	SiO ₂	mg/l	SPEK	0,1	DIN 38406-E9
Slanost	Cl	mg/l			
Organsko vezani halogeni, sposobni adsorpcije – AOX	Cl	µg/l	MIKROKU L	2,0	SIST EN 1485

Parameter	Izražen kot	Enota	Merilni princip	Meja zaznavnosti	Standard
Organsko vezani halogeni, ekstrahirani iz sedimenta – EOX	Cl	mg/kg	MIKROKU L	1,0	DIN 38414-S17
Kadmij	Cd	µg/l	AAS ICP/AES ETAAS	0,1	SIST EN ISO 5961 SIST EN ISO 11885 ISO/DIS 15586
Živo srebro	Hg	µg/l	AAS/CV AAS	0,1	SIST ISO 5666-1 SIST EN 1483
Heksaklorocikloheksan (HCH)		µg/l	GC/ECD	0,005	SIST EN ISO 6468
Heksaklorobenzen		µg/l	GC/ECD	0,003	SIST EN ISO 6468
Triklorobenzen		µg/l	GC/ECD	0,04	SIST EN ISO 6468
Pentaklorofenol		µg/l	GC/MS	0,1	
Triklorometan		µg/l	GC/ECD GC/MS	0,5	ISO/DIS 15680 ISO 10301
1,2-dikloroetan		µg/l	GC/ECD	0,5	ISO 10301
Trikloroeten		µg/l	GC/ECD	0,5	ISO 10301
Tetrakloroeten		µg/l	GC/ECD	0,5	ISO 10301
Heksaklorobutadien		µg/l	GC/ECD	0,01	DIN 38407-F6
Alaklor		µg/l	GC/MS	0,005	DIN 38407-F6
Metolaklor		µg/l	GC/MS	0,005	DIN 38407-F6
Atrazin		µg/l	GC/MS	0,03	DIN 38407-F6
Simazin		µg/l	GC/MS	0,03	DIN 38407-F6
Mineralna olja		µg/l	GC/FID FLUOR	5	SIST EN ISO 9377-2
Fenolne snovi (fenolni indeks)		µg/l	SPEK	0,001	SIST ISO 6439
Anionaktivni detergenti	MBAS	mg/l	SPEK	0,02	SIST EN 903
Poliklorirani bifenili (PCB)		µg/l	GC/ECD	0,005*	SIST EN ISO 6468
Benzen		µg/l	GC/MS	0,5	ISO/DIS 15680
Naftalen		µg/l	GC/MS	0,005	ISO/DIS 7981
Antracen		µg/l	GC/MS	0,005	ISO/DIS 7981
Fluoranten		µg/l	GC/MS	0,005	ISO/DIS 7981
Vsota policikličnih aromatskih ogljikovodikov (PAH)*		µg/l	GC/MS	0,04	ISO/DIS 7981
Diklorometan		µg/l	GC/ECD GC/MS	0,5	ISO/DIS 15680 ISO 10301
Baker	Cu	µg/l	AAS ICP/AES ETAAS	1	DIN 38406-T7 SIST EN ISO 11885 ISO/DIS 15586
Bor	B	µg/l	SPEK ICP/MS	20	SIST ISO 9390 DIN 38406-29
Cink	Zn	µg/l	AAS ICP/AES	5	SIST ISO 8288 SIST EN ISO 11885

Parameter	Izražen kot	Enota	Merilni princip	Meja zaznavnosti	Standard
Krom	Cr	µg/l	AAS ICP/AES	1	SIST EN 1233 SIST EN ISO 11885
Nikelj	Ni	µg/l	AAS ICP/AES ETAAS	1	DIN 38406-T21 SIST EN ISO 11885 ISO/DIS 15586
Svinec	Pb	µg/l	AAS ICP/AES ETAAS	1	DIN 38406-T21 SIST EN ISO 11885 ISO/DIS 15586

* za posamezno spojino

**Vsota policikličnih aromatskih ogljikovodikov (PAH): benzo(a)piren, fluoranten, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(gh)perilen, in indeno (1,2,3-cd)piren

Okrajšave:

EL	elektrometrija
SPEK	spektrofotometrija
FIA	pretočna injekcijska analiza
CFA	kontinuirna pretočna analiza
GRAV	gravimetrija
VOL	volumetrija
IC	ionska kromatografija
ISE	iono-selektivna elektroda
MIKROKUL	mikrokulometrija
AAS	atomska absorpcijska spektrometrija
ETAAS	elektrotermična atomska absorpcijska spektrometrija
AAS/CV	atomska absorpcijska spektrometrija – tehnika hladnih par
AAS/HT	atomska absorpcijska spektrometrija – hidridna tehnika
ICP/AES	induktivno sklopljena plazma – atomska emisijska spektrometrija
ICP/MS	induktivno sklopljena plazma – masna spektrometrija
HPLC	tekočinska kromatografija visoke ločljivosti
GC/FID	plinska kromatografija – detektor s plamensko ionizacijo
GC/MS	plinska kromatografija – masna spektrometrija
GC/ECD	plinska kromatografija – detektor na zajetje elektronov
IR	infrardeča spektrometrija
KEMILUM	kemiluminiscenca
FLUOR	fluorescenčna spektrofotometrija
TUR	turbidimetrija
MBAS	snovi, ki reagirajo z metilenskim modrim

2015. Pravilnik o imisijskem monitoringu podzemne vode*

Na podlagi 69. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 44/95 – odl. US, 1/96, 9/99 – odl. US, 56/99 – zakon o varstvu okolja in 22/00 zakon o javnih skladih) izdaja minister za okolje in prostor

**P R A V I L N I K
o imisijskem monitoringu podzemne vode*****1. člen**

Ta pravilnik določa način in obseg izvajanja imisijskega monitoringa podzemnih voda za katere je, na podlagi uredbe o kakovosti podzemne vode (Uradni list RS, št. 11/02), določeno obvezno ugotavljanje kemijskega stanja in pogoje za izvajalce monitoringa.

2. člen

Pojmi imajo po tem pravilniku naslednji pomen:

1. Merilno mesto je mesto za merjenje količinskih in kakovostnih parametrov podzemne vode. Merilno mesto je v programu monitoringa kakovosti podzemne vode določeno kot vodnjak ali vrtina ali izvir podzemne vode. Merilna mesta se določijo na vplivnem območju pomembnih virov onesnaževanja, ki so glede fizikalnih in kemijskih lastnosti primerna za odvzem vzorcev, značilnih za vodno telo podzemne vode.

2. Mreža merilnih mest je v merilni sistem povezanih več merilnih mest, ki omogočajo ugotavljanje kemijskega stanja, ki je značilno za celotno telo podzemne vode. Na merilnih mestih, ki so vključena v mrežo merilnih mest se zagotavljajo redno meritve količinskih parametrov in parametrov kakovosti podzemne vode vključno z zbiranjem in prenosom podatkov meritev. Merilna mesta so osnovna in trendna.

3. Osnovna merilna mesta so merilna mesta za ugotavljanje kemijskega stanja podzemnih voda in za primerjalno ocenjevanje rezultatov meritev obratovalnega monitoringa onesnaženosti podzemnih voda z nevarnimi snovmi.

4. Trendna merilna mesta so merilna mesta za ugotavljanje dolgoročnih trendov onesnaženosti podzemnih voda.

5. Pregledne meritve so meritve, ki se izvajajo na osnovnih in trendnih merilnih mestih posameznega vodnega telesa ali skupine vodnih teles podzemnih voda in so namenjene izdelavi programa rednih meritev. Pregledne meritve zajemajo obdobje enega leta in se ponavljajo vsakih šest let. V okviru preglednih meritev se izvajajo meritve parametrov v polnem obsegu parametrov iz priloge 1 tega pravilnika.

6. Redne meritve so meritve, ki se izvajajo vsako leto, razen v obdobju izvajanja preglednih meritev. V okviru rednih meritev se izvajajo meritve parametrov v skrajšanem obsegu parametrov iz priloge 1 tega pravilnika.

* Ta predpis vsebinsko povzema 8. člen ter 2. točko aneksa 5 Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy v delu, ki se nanaša na monitoring in predstavitev rezultatov monitoringa kemijskega stanja podzemnih voda

7. Posebne meritve so meritve, ki so časovno omejene in so namenjene spremljanju učinkov sanacijskih ukrepov na telesu podzemne vode, za katerega je na podlagi predpisov s področja varstva okolja določen status ogroženega okolja.

8. Osnovni parametri podzemnih voda so: temperatura, pH, električna prevodnost, nasičenost s kisikom, motnost, redoks potencial, barva, celotni organski ogljik (TOC), organsko vezani halogeni sposobni adsorpcije (AOX), amonij, natrij, kalij, kalcij, magnezij, železo, hidrojenkarbonati, nitrit, nitrat, sulfat, klorid, fluorid in ortofosfati.

9. Indikativni parametri podzemnih voda so snovi, ki so zaradi verjetnosti onesnaženja podzemnih voda zaradi posrednega ali neposrednega izliva nevarnih snovi, določene v opisu pomembnih značilnosti telesa podzemne vode za spremljanje onesnaženosti na določenem kraju in v določenem času. Indikativni parametri so: tisti, ki so navedeni v prilogi 1 tega pravilnika in tisti, ki so določeni v prilogi 3 pravilnika o monitoringu onesnaženosti podzemnih voda z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 5/00).

10. Analizna metoda je zaporedje postopkov, ki se uporabljajo pri merjenju posameznega parametra.

11. Meja zaznavnosti je najnižja vrednost parametra, ki se jo lahko izmeri z navedeno analizo metodo.

3. člen

Izvedba monitoringa po tem pravilniku obsega:

- vzpostavitev mreže merilnih mest za merjenje kakovosti podzemne vode,
- izvajanje preglednih, rednih in posebnih meritev monitoringa na merilnih mestih, skladno s programom monitoringa podzemnih voda iz 10. člena tega pravilnika in
- vodenje evidence o merilnih mestih za merjenje kakovosti podzemnih voda.

4. člen

Vzpostavitev mreže merilnih mest za merjenje kakovosti podzemne vode iz prve alinee prejšnjega člena obsega:

- načrtovanje in postavitve merilnih mest za ugotavljanje kakovosti podzemne vode,
- izbira in določitev merilnih mest, značilnih za ugotavljanje kakovosti podzemne vode, vključno z zbiranjem in dokumentiranjem tehničnih, hidroloških in hidrogeoloških podatkov,
- ureditev merilnih mest in zavarovanje opazovalnih vrtin in vodnjakov,
- ustvarjanje pogojev za meritve izdatnosti vodnega vira, če je merilno mesto izvir podzemne vode,
- ustvarjanje tehničnih pogojev za odvzem vzorcev na merilnem mestu in
- opremljanje merilnih mest z napravami za zbiranje in prenos podatkov.

5. člen

Izvedba meritev monitoringa iz druge alinee 3. člena tega pravilnika obsega:

- ugotavljanje sprememb na merilnem mestu glede na stanje, dokumentirano v evidenci o merilnih mestih posameznega vodnega telesa podzemne vode,
- merjenje gladine podzemnih voda na merilnem mestu,

– merjenje izdatnosti vodnega vira, če je merilno mesto izvir podzemne vode,

– predčrpanje vode iz vodnjaka ali opazovalne vrtime,

– merjenje na merilnem mestu temperature zraka, temperature vode, električne prevodnosti, pH, nasičenosti s kisikom, motnosti, redoks potenciala in drugih parametrov, ki se jih meri na merilnem mestu,

– vzorčenje podzemnih voda,

– pripravo vzorcev, prevoz vzorcev in shranjevanje vzorcev,

– prevzem vzorcev v laboratoriju,

– pripravo vzorcev v laboratoriju in merjenje vzorcev podzemnih voda,

– izračun in vrednotenje spremembe vrednosti osnovnih in indikativnih parametrov,

– vrednotenje rezultatov analiz vzorcev za ugotavljanje kemijskega stanja celotnega vodnega telesa podzemne vode in

– izdelavo poročila o opravljenih meritvah in analizah.

Izvedba meritev monitoringa v vodnem telesu površinske vode, ki umetno ali naravno bogati vodonosnik, obsega:

– merjenje temperature zraka, temperature vode, električne prevodnosti, pH, vsebnosti kisika, motnosti in redoks potenciala na mestu odvzema površinske vode,

– vzorčenje površinskih voda,

– pripravo vzorcev, prevoz vzorcev in shranjevanje vzorcev,

– prevzem vzorcev v laboratoriju,

– pripravo vzorcev v laboratoriju in merjenje vzorcev površinskih voda,

– izračun in vrednotenje spremembe osnovnih in indikativnih parametrov in

– izdelavo poročila o opravljenih meritvah in analizah.

6. člen

Pregledne in redne meritve osnovnih in indikativnih parametrov se izvajajo za parametre, za katere je v prilogi 1 tega pravilnika, obveznost izvajanja meritev posebej označena.

Obseg osnovnih parametrov in indikativnih parametrov se za vzorce posebnih meritev monitoringa določi v programu monitoringa.

7. člen

Na trendnih merilnih mestih se izvajajo meritve najmanj dvakrat letno z razmiki med pet in sedem meseci.

Na osnovnih merilnih mestih se izvajajo meritve najmanj enkrat letno z enakomernimi razmiki med posameznimi meritvami.

Ne glede na določbe prejšnjih dveh odstavkov, pa je treba izvajati meritve najmanj štirikrat letno, z razmiki približno treh mesecev, ne glede na status merilnega mesta:

– pri preglednih meritvah monitoringa,

– na merilnem mestu, kjer se odvzema podzemna voda za oskrbo pitne vode v javnih vodooskrbnih sistemih, na katerega je priključeno več kot 10.000 prebivalcev,

– na odvzemu površinske vode, ki se jo uporablja za umetno bogatenje vodonosnikov, ter na merilnem mestu podzemne vode, v katerega z umetnim bogatenjem infiltrira površinska voda.

Pogostost vzorčenja pri rednih in posebnih meritvah na merilnih mestih, kjer se odvzema podzemna voda za oskrbo pitne vode v javnih vodooskrbnih sistemih, na katerega je priključeno manj kot 10.000 prebivalcev, vendar s povprečno dnevno količino odvzema večjo od 100 m³, na površinski vodi, ki naravno infiltrira v podzemni vodonosnik, in na podzemni vodi, v katero naravno infiltrira površinska voda, se določi v programu monitoringa. Pogostost vzorčenja za primere iz prejšnjega stavka ne sme biti manjša od enega vzorčenja na leto.

8. člen

Izvajalec nalog monitoringa, ki se nanašajo na vzorčenje in analize vzorcev po tem pravilniku mora imeti veljavno akreditacijsko listino v skladu s standardom, ki vsebuje splošne zahteve za usposobljenost preskusnih in umerjevalnih laboratorijev, za tiste parametre, katerih meritve izvaja.

9. člen

Pregledne in redne meritve monitoringa se izvajajo na podlagi programa monitoringa, ki ga pripravi ministrstvo, pristojno za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

Posebne meritve se izvajajo po posebnem programu monitoringa, ki ga pripravi ministrstvo na podlagi predpisa, s katerim se določi celovita sanacija ogroženega okolja.

10. člen

Program monitoringa podzemnih voda mora vsebovati:

– izbor in opis vodnih teles podzemne vode, za katere se ugotavlja kemijsko stanje,

– izbor in opis vodnih teles površinske vode, ki umetno ali naravno bogatijo vodonosnike,

– izbor mesta in globine vzorčenja ter opis predčrpanja in postopkov in opreme vzorčenja,

– določitev mesta vzorčenja s koordinatami z natančnostjo merila 1:25.000,

– letni načrt pogostosti vzorčenja in analiz parametrov,

– določitev indikativnih parametrov, ki so predmet monitoringa, če gre za posebne meritve,

– oceno finančnih sredstev za izvedbo programa.

11. člen

V letnem načrtu iz pete alineje prejšnjega člena se določi pogostost vzorčenja tako, da so rezultati meritev značilni za kakovost voda v celotnem obdobju posameznega hidrološkega leta.

12. člen

Za vzorčenje in analizo vzorcev po osnovnih in indikativnih parametrih iz prvega odstavka 6. člena tega pravilnika se uporabljajo analizne metode, določene s standardi iz priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

Za analizo vzorcev iz prejšnjega odstavka se lahko uporabljajo tudi druge analizne metode, če meja zaznavnosti ustreza zahtevam iz priloge 2 tega pravilnika.

13. člen

Meja zaznavnosti uporabljene merilne metode ne sme biti višja od meje zaznavnosti, ki je za posamezen parameter kemijskega stanja določena v prilogi 2 tega pravilnika.

14. člen

Posode za vzorce voda, reagenti ali metode za konzerviranje dela vzorca za analizo enega ali več parametrov kakovosti, razpošiljanje in shranjevanje vzorcev ter priprava vzorcev za analizo ne smejo vplivati na rezultate meritev.

Vzorci voda je treba hraniti v posodah iz materialov, kot je določeno s standardom SIST ISO 5667-6.

15. člen

O hidroloških razmerah, predčrpanju, vzorčenju, meritvah in analizah, ki so predmet monitoringa, ministrstvo za vsako koledarsko leto izdela poročilo o monitoringu.

Poročilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke o:

- izvajalcih posameznih nalog monitoringa,
- obsegu meritev,
- mestu, času in načinu vzorčenja ter uporabljenih merilnih metodah,
- rezultatih analiz za posamezne vzorce in parametre po merilnih mestih,
- meji zaznavnosti in razširjeni merilni negotovosti za uporabljene analizne metode po parametrih in
- vrednotenju rezultatov analiz vzorcev za obdobje zadnjih desetih koledarskih let.

Sestavni del poročila iz prvega odstavka tega člena je tudi ugotovitev kemijskega stanja vodnih teles podzemnih voda in prikaz kemijskega stanja v obliki grafične priloge, na kateri so označena:

- z zeleno barvo vodna telesa dobrega kemijskega stanja,
- z rdečo barvo vodna telesa, ki ne dosegajo dobrega kemijskega stanja,
- z modrimi pikami vodna telesa, kjer je, na podlagi meritev monitoringa, ugotovljeno izboljšanje kemijskega stanja in
- s črnimi pikami vodna telesa, ki so čezmerno obremenjena zaradi onesnaženosti.

16. člen

Poročilo iz prejšnjega člena se izdela vsako leto do 30. septembra za preteklo leto.

Poročila o monitoringu mora ministrstvo hraniti najmanj deset let.

Podatki monitoringa se shranjujejo trajno, v bazi podatkov pri ministrstvu.

17. člen

Standardi, uporabljeni v tem pravilniku, so na vpogled pri organu, pristojnem za standardizacijo.

18. člen

Ne glede na tretji odstavek 7. člena tega pravilnika, se lahko v programu monitoringa določi pogostost vzorčenja in meritev manjšo od štirikrat letno za telo podzemne vode, ki se ga uporablja za oskrbo s pitno vodo, ali ki je umetno bogateno s površinsko vodo, ali za telo površinske vode, ki se jo uporablja za bogatenje vodonosnikov, če:

- iz zbirke podatkov o virih onesnaževanja izhaja, da na vplivnem hidrografskem območju posameznega telesa podzemne vode ni virov onesnaževanja, ki bi z odvajanjem odpadne vode ali na kateri drug način onesnažili podzemno vodo in
- ima telo podzemne vode dobro kemijsko stanje.

19. člen

Prvi program monitoringa po tem pravilniku pripravi ministrstvo najkasneje do 30. septembra 2002.

20. člen

Ne glede na določbe 8. člena tega pravilnika, lahko do konca leta 2008, izvajalec posameznih nalog monitoringa, ki se nanašajo na vzorčenje in analizo vzorcev, te naloge izvaja tudi, če nima veljavne akreditacijske listine, če:

- osebje, ki opravlja naloge monitoringa, izpolnjuje pogoje, določene s standardom, ki vsebuje splošne zahteve za usposobljenost preskusnih in umerjalnih laboratorijev in
- ima opremo in prostore, primerne in vzdrževane v skladu s standardom iz prejšnje alineje in
- se vsaj trikrat letno udeležuje izvedbe medlaboratorijskih primerjalnih analiz za parametre, katerih meritve izvaja, pri čemer mora biti več kot 2/3 rezultatov znotraj sprejemljivega območja.

21. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 355-01-29/01

Ljubljana, dne 7. maja 2002.

Minister
za okolje in prostor
mag. Janez Kopač l. r.

PRILOGA 1

Seznam parametrov rednih in preglednih meritev

Parameter podzemne vode	Enota	Redne meritve	Pregledne meritve
OSNOVNI PARAMETRI			
Temperatura vode	°C	X	X
pH		X	X
Raztopljeni kisik	mg/l	X	X
Električna prevodnost pri 20° C	µS/cm	X	X
Redoks potencial	mV	X	X
Motnost	NTU	/	X
Barva (po enostavnem filtriranju)	m ⁻¹	/	X
Amonij	mg NH ₄ /l	X	X
Nitriti	mg NO ₂ /l	/	X
Nitrati	mg NO ₃ /l	X	X
Ortofosfati	mg PO ₄ /l	X	X
Sulfati	mg SO ₄ /l	/	X
Kloridi	mg Cl/l	/	X
Fluoridi	mg F/l	/	X
Hidrogenkarbonati	mg HCO ₃ /l	/	X
Natrij	mg Na/l	/	X
Kalij	mg K/l	X	X
Kalcij	mg Ca/l	/	X
Magnezij	mg Mg/l	/	X
Celotni organski ogljik (TOC)	mg C/l	X	X
Organski vezani halogeni, sposobni adsorpcije – AOX	µg Cl/l	X	X
INDIKATIVNI PARAMETRI			
Organohalogeni pesticidi in ostale spojine:			
Aldrin	µg/l	/	X
Dieldrin	µg/l	/	X
Izodrin	µg/l	/	X
Endrin	µg/l	/	X
Lindan (gama-HCH)	µg/l	/	X
Poliklorirani bifenili (PCB)	µg/l	/	X
Ostali pesticidi in metaboliti:			
Alaklor	µg/l	X	X
Metolaklor	µg/l	X	X
Atrazin	µg/l	X	X
Desetil-atrazin	µg/l	X	X
Desizopropil-atrazin	µg/l	X	X
Simazin	µg/l	X	X
Prometrin	µg/l	X	X
Propazin	µg/l	X	X

Parameter podzemne vode	Enota	Redne meritve	Pregledne meritve
Bromacil	µg/l	X	X
2,6-diklorobenzamid	µg/l	/	X
MCPA	µg/l	/	X
MCPP (mekoprop)	µg/l	/	X
Vsota pesticidov*	µg/l	X	X
Lahkohlapni alifatski halogenirani ogljikovodiki (LHCH)			
Triklorometan	µg/l	X	X
Diklorometan	µg/l	X	X
Tetraklorometan	µg/l	X	X
1,2-dikloroetan	µg/l	X	X
1,1-dikloroeten	µg/l	X	X
Trikloroeten	µg/l	X	X
Tetrakloroeten	µg/l	X	X
Vsota lahkohlapnih alifatskih halogeniranih ogljikovodikov (LHCH)**	µg/l	X	X
Aromatski in policiklični aromatski ogljikovodiki			
Benzen	µg/l	/	X
Toluen	µg/l	/	X
Vsota policikličnih aromatskih ogljikovodikov (PAH) ***	µg/l	/	X
Mineralna olja	µg/l	X	X
Kovine in nekovine			
Aluminij	µg/l	/	X
Arzen	µg/l	/	X
Baker	µg/l	/	X
Bor	µg/l	/	X
Cink	µg/l	/	X
Kadmij	µg/l	/	X
Krom	µg/l	X	X
Mangan	µg/l	/	X
Nikelj	µg/l	/	X
Svinec	µg/l	/	X
Železo	µg/l	/	X
Živo srebro	µg/l	/	X

* Vsota pesticidov in njihovih metabolitov: organoklorni, triazinski, organofosforni pesticidi, derivati fenoksi ocetne kisline, derivati sečne kisline (točno navedeni v programu monitoringa)

** Vsota lahkohlapnih alifatskih halogeniranih ogljikovodikov (LHCH): triklorometan, tribromometan, bromodiklorometan, dibromoklorometan, trikloronitrometan, tetraklorometan, diklorometan, 1,1-dikloroeten, 1,2-dikloroetan, tetrakloroeten, trikloroeten, 1,1,1-trikloroetan, 1,1,2-trikloroetan, 1,1,2,2-tetrakloroetan, triklorofluorometan in difluoroklorometan

*** Vsota policikličnih aromatskih ogljikovodikov: benzo(a)piren, fluoranten, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(gh)perilen, in indeno (1,2,3-cd)piren

X – meritev se izvaja

/ – meritev se ne izvaja

PRILOGA 2
Analizne metode - imisijski monitoring podzemnih voda

Parameter podzemne vode	Izražen kot	Enota	Merilni princip	Meja zaznavnosti	Standard
Temperatura		°C	EL	-	SIST DIN 38404-6
pH			EL		SIST ISO 10523
Raztopljeni kisik	O ₂	mg/l	VOL	0,5	SIST EN 25813
Električna prevodnost pri 20 °C		μS/cm	EL	-	SIST EN 27888
Redoks potencial		mV	EL		
Motnost		NTU	TUR	0,5	SIST EN ISO 7027
Barva (po enostavnem filtriranju)		m ⁻¹	SPEK	0,1	SIST EN ISO 7887
Amonij	NH ₄	mg/l	SPEK ISE	0,02	SIST ISO 7150-1 SIST ISO 6778
Nitriti	NO ₂	mg/l	SPEK	0,01	SIST EN 26777
Nitrati	NO ₃	mg/l	IC FIA/SPEK	0,1	SIST EN ISO 10304-1 SIST EN ISO 13395
Ortofosfati	PO ₄	mg/l	SPEK	0,01	SIST EN 1189
Sulfati	SO ₄	mg/l	IC	0,5	SIST EN ISO 10304-1
Kloridi	Cl	mg/l	VOL IC	0,5	SIST ISO 9297 SIST EN ISO 10304-1
Fluoridi	F	mg/l	IC ISE	0,05	SIST EN ISO 10304-1 SIST ISO 10359-1
Hidrogenkarbonati	HCO ₃	mg/l	VOL	1	
Natrij	Na	mg/l	AAS	0,1	SIST ISO 9964-1
Kalij	K	mg/l	AAS	0,1	SIST ISO 9964-2
Kalcij	Ca	mg/l	AAS VOL	1	ISO 7980 SIST ISO 6058
Magnezij	Mg	mg/l	AAS VOL	1	ISO 7980 SIST ISO 6059
Celotni organski ogljik (TOC)	C	mg/l	IR	0,2	SIST ISO 8245
Organsko vezani halogeni, sposobni adsorpcije (AOX)	Cl	μg /l	MIKROKUL	2,0	SIST EN 1485
Aldrin		μg/l	GC/ECD	0,005	SIST EN ISO 6468
Dieldrin		μg/l	GC/ECD	0,005	SIST EN ISO 6468
Endrin		μg/l	GC/ECD	0,005	SIST EN ISO 6468
Izodrin		μg/l	GC/ECD	0,005	SIST EN ISO 6468
Lindan (gama-HCH)		μg/l	GC/ECD	0,005	SIST EN ISO 6468
Poliklorirani bifenili (PCB)		μg/l	GC/ECD	0,005*	SIST EN ISO 6468

Parameter podzemne vode	Izražen kot	Enota	Merilni princip	Meja zaznavnosti	Standard
Alaklor		µg/l	GC/MS	0,005	DIN 38407-F6
Metolaklor		µg/l	GC/MS	0,005	DIN 38407-F6
Atrazin		µg/l	GC/MS	0,03	DIN 38407-F6
Desetil-atrazin		µg/l	GC/MS	0,03	DIN 38407-F6
Desizopropil-atrazin		µg/l	GC/MS	0,03	DIN 38407-F6
Simazin		µg/l	GC/MS	0,03	DIN 38407-F6
Prometrin		µg/l	GC/MS	0,03	DIN 38407-F6
Propazin		µg/l	GC/MS	0,03	DIN 38407-F6
Bromacil		µg/l	GC/MS	0,03	DIN 38407-F6
2,6-diklorobenzamid		µg/l	GC/MS		DIN 38407-F6
MCPA		µg/l	HPLC	0,05	DIN 38407-F14
MCPP (mekoprop)		µg/l	HPLC	0,05	DIN 38407-F14
Vsota pesticidov**		µg/l			/
Triklorometan		µg/l	GC/ECD	0,5	ISO 10301
Diklorometan		µg/l	GC/ECD	0,5	ISO 10301
Tetraklorometan		µg/l	GC/ECD	0,5	ISO 10301
1,2-dikloroetan		µg/l	GC/ECD	0,5	ISO 10301
1,1-dikloroeten		µg/l	GC/ECD	0,5	ISO 10301
Trikloroeten		µg/l	GC/ECD	0,5	ISO 10301
Tetrakloroeten		µg/l	GC/ECD	0,5	ISO 10301
Vsota lahkohlapnih alifatskih halogeniranih ogljikovodikov (LHCH) ***		µg/l			
Benzen		µg/l	GC/MS	0,5	SIST ISO 11423-1
Toluen		µg/l	GC/MS	0,5	SIST ISO 11423-1
Vsota policikličnih aromatskih ogljikovodikov (PAH)****		µg/l	GC/MS	0,04	ISO/DIS 7981
Mineralna olja		µg/l	GC/FID FLUOR	5	SIST EN ISO 9377-2
Aluminij	Al	µg/l	AAS ICP	10	
Arzen	As	µg/l	AAS/HT ICP/AES	2	SIST EN ISO 11969 SIST EN ISO 11885
Baker	Cu	µg/l	AAS ICP/AES	1	DIN 38406-T7 SIST EN ISO 11885
Bor	B	µg/l	SPEK ICP/MS	20	SIST ISO 9390 DIN 38406-29

Parameter podzemne vode	Izražen kot	Enota	Merilni princip	Meja zaznavnosti	Standard
Cink	Zn	µg/l	AAS ICP/AES	10	SIST ISO 8288 SIST EN ISO 11885
Kadmij	Cd	µg/l	AAS ICP/AES	0,1	SIST EN ISO 5961 SIST EN ISO 11885
Krom	Cr	µg/l	AAS ICP/AES	1	SIST EN 1233 SIST EN ISO 11885
Mangan	Mn	µg/l	ICP/AES	2	SIST EN ISO 11885
Nikelj	Ni	µg/l	AAS ICP/AES	1	DIN 38406-T21 SIST EN ISO 11885
Svinec	Pb	µg/l	AAS ICP/AES	1	DIN 38406-T21 SIST EN ISO 11885
Železo	Fe	µg/l	SPEK ICP/AES	10	SIST ISO 6332 SIST EN ISO 11885
Živo srebro	Hg	µg/l	AAS/CV	0,2	SIST ISO 5666-1

LOD meja zaznavnosti

* za posamezno spojino

** Vsota pesticidov in njihovih metabolitov: organoklorni, triazinski, organofosforni pesticidi, derivati fenoksi-ocetne kisline, derivati sečne kisline (točno navedeni v programu)

*** Vsota lahkih alifatskih halogeniranih ogljikovodikov (LHCH): triklorometan, tribromometan, bromodiklorometan, dibromodiklorometan, trikloronitrometan, tetraklorometan, diklorometan, 1,1-dikloroeten, 1,2-dikloroeten, tetrakloroeten, trikloroeten, 1,1,1-trikloroeten, 1,1,2-trikloroeten, 1,1,2,2-tetrakloroeten, triklorofluorometan in difluorodiklorometan (točno navedeni v programu)

**** Vsota policikličnih aromatskih ogljikovodikov (PAH): benzo(a)piren, fluoranten, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(gh)perilen, in indeno (1,2,3-cd)piren (točno navedeni v programu)

Okrajšave:

EL	elektrometrija
SPEK	spektrofotometrija
GRAV	gravimetrija
VOL	volumetrija
IC	ionska kromatografija
ISE	iono-selektivna elektroda
MIKROKUL	mikrokulometrija
AAS	atomska absorpcijska spektrometrija
AAS/CV	atomska absorpcijska spektrometrija – tehnika hladnih par
AAS/HT	atomska absorpcijska spektrometrija – hidridna tehnika
ICP/AES	induktivno sklopljena plazma – atomska emisijska spektrometrija
ICP/MS	induktivno sklopljena plazma – masna spektrometrija
HPLC	tekočinska kromatografija visoke ločljivosti
GC/FID	plinska kromatografija – detektor s plamensko ionizacijo
GC/MS	plinska kromatografija – masno selektivni detektor
GC/ECD	plinska kromatografija – detektor na zajetje elektronov
IR	infrardeča spektrometrija
KEMILUM	kemiluminiscenca
FLUOR	fluorescenčna spektrofotometrija
TUR	turbidimetrija

OBČINE

GROSUPLJE

2016. Pravilnik o sofinanciranju izvajalcev letnega programa športa iz javnih sredstev na lokalni ravni v Občini Grosuplje

Na podlagi 9. člena zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98) in 18. člena statuta Občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 26/95) je Občinski svet občine Grosuplje na 35. redni seji dne 13. 2. 2002 sprejel

P R A V I L N I K
o sofinanciranju izvajalcev letnega programa športa iz javnih sredstev na lokalni ravni v Občini Grosuplje

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se določajo pogoji, kriteriji in postopki za vrednotenje in razdelitev sredstev, namenjenih za sofinanciranje programov športa v Občini Grosuplje.

2. člen

Pravico do sofinanciranja športnih programov imajo izvajalci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo sedež v občini,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih športnih aktivnosti,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu in o plačani članarini, če so registrirani po zakonu o društvih.

3. člen

Izvajalci športnih programov so:

- športna društva,
- zveze športnih društev, ki jih ustanovijo športna društva za posamezna območja oziroma panoge,
- zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, registrirane za opravljanje dejavnosti v športu,
- ustanove, ki so ustanovljene za opravljanje dejavnosti v športu in so splošno koristne in neprofitne,
- vrtci in osnovne šole.

Športna društva in njihova združenja imajo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju nacionalnega programa.

II. VSEBINSKE DOLOČBE

4. člen

Potrebna sredstva za izpeljavo nacionalnega programa športa določi in zagotovi občinski svet. Občinski svet uvrsti v letni program športa vse tiste vsebine nacionalne-

ga programa, ki so pomembne za občino in upošteva tradicijo, dosežke in posebnosti športa v občini.

Če sredstva, ki so na razpolago za izvedbo letnega programa, ne zadoščajo za realizacijo nacionalnega programa v posameznem letu v celoti, se v letnem programu upoštevajo prednostne naloge.

Pri določanju letnih programov, ki opredeljujejo financiranje nacionalnega programa je potrebno upoštevati prednostne naloge. Prednostne naloge so razvrščene v dve skupini. Prednost pri financiranju imajo naloge iz prve skupine:

Prva skupina:

- športna vzgoja otrok, mladine in študentov,
 - vrhunski šport,
 - gradnja in vzdrževanje športnih objektov,
 - izobraževanje, usposabljanje in spopolnjevanje strokovnih kadrov v športu,
 - založniška dejavnost,
 - preprečevanje uporabe nedovoljenih poživil in postopkov,
 - informacijski sistem na področju športa,
 - spremljanje pripravljenosti športnikov in svetovanje treninga,
 - mednarodna dejavnost,
 - delovanje društev in občinskih športnih zvez,
 - šport invalidov.
- Druga skupina:
- kakovostni šport,
 - znanstveno raziskovalna dejavnost,
 - športna dejavnost študentov,
 - športnorekreativna dejavnost,
 - velike mednarodne športne prireditve.

5. člen

Izvajalce letnega programa športa v občini izbere v okviru razpoložljivih finančnih sredstev, na podlagi javnega razpisa župan Občine Grosuplje na predlog strokovne komisije. Župan imenuje strokovno komisijo, ki zbere, obdeli in pripravi predlog izbora programov.

6. člen

Vrednost sofinanciranih športnih programov in nalog je odvisna od vsakoletnih razpoložljivih sredstev v občinskem proračunu za področje športne dejavnosti. Vrednost programov in nalog po pogojih in merilih, ki so opredeljeni v prilogi tega pravilnika, je izražena v točkah. Vrednost točk po posameznih programih in nalogah so različne in se določijo po sprejetem proračunu za vsako leto posebej. Do sprejetja proračuna za tekoče leto se programi in naloge sofinancirajo na podlagi vrednosti točk za preteklo leto.

7. člen

Občina sklene pogodbe z izbranimi izvajalci športnih programov. Pogodbe opredeljujejo vsebino in obseg programov, čas realizacije programov, pričakovane dosežke, obseg sredstev iz občinskega proračuna in druge medsebojne pravice in obveznosti.

Izvajalci morajo po opravljenih nalogah oziroma v časovnih razdobjih, določenih s pogodbo, o izvedbi programov športa predložiti dokazila o izpolnitvi prevzetih obveznosti strokovni službi občine.

Če izvajalci ne izpolnjujejo obveznosti določenih s pogodbo se jim za ta del programa ukinejo finančna sredstva.

8. člen

Izvajalci letnega programa se na izbor javnega razpisa lahko pritožijo v skladu z zakonom.

III. NORMATIVI ZA VREDNOTENJE ŠPORTNIH PROGRAMOV

9. člen

Pogoji, kriteriji in normativi za vrednotenje športnih programov so opredeljeni v dokumentu pogoji in kriterijih za vrednotenje športnih programov v Občini Grosuplje. Spremembe in dopolnila k pogojem, kriterijem in normativom se dopolnjujejo glede na spremembe tekmovalnih programov oziroma sistemov NPZ (nacionalna panožna zveza). Dopolnila in spremembe pogojev, kriterijev in normativov za vrednotenje športnih programov sprejema občinski svet.

IV. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

10. člen

S spremembami tega pravilnika preneha veljati pravilnik o sofinanciranju izvajalcev letnega programa športa iz javnih sredstev na lokalni ravni v Občini Grosuplje (Uradni list RS, št. 38/01).

11. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 40305-0022/01

Grosuplje, dne 13. februarja 2002.

Župan
Občine Grosuplje
Janez Lesjak l. r.

LJUBLJANA

2017. Odlok o ureditvenem načrtu za območje urejanja VM 3/1 – Pokopališče Vič in del območja urejanja VS 3/2-1 – Vič

Na podlagi drugega odstavka 39. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 43/89 in Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) in 27. člena statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 26/01 in 28/01) je Mestni svet mestne občine Ljubljana na 36. seji dne 18. 3. 2002 sprejel

O D L O K

o ureditvenem načrtu za območje urejanja VM 3/1 – Pokopališče Vič in del območja urejanja VS 3/2-1 – Vič

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

S tem odlokom se sprejme ureditveni načrt za območje urejanja VM 3/1 – Pokopališče Vič in del območja urejanja VS 3/2-1 Vič, ki ga je izdelal Ljubljanski urbanistični zavod, d.d., v novembru 2000 pod št. projekta 5112.

2. člen

Ureditveni načrt vsebuje:

Tekstualni del:

- besedilo odloka
- obrazložitev
- soglasja pristojnih organov in organizacij

Grafični del:

- izrez iz dolgoročnega plana M 1:5000
- ureditvena situacija M 1:500
- prikaz ureditvene situacije na katastrskem načrtu M 1:500
- načrt obodne parcelacije in gradbenih parcel M 1:1000
- zakoličbeni načrt M 1:500
- zazelenitvena situacija M 1:500
- zbirni načrt komunalnih napeljav M 1:500
- prometna situacija M 1:500
- predlog razmejitev zemljišč M 1:1000
- predlog faznosti izgradnje M 1:1000
- predlog razdelitve zemljišč M 1:1000
- Priloge:
- topografski načrt M 1:500
- katastrski načrt M 1:1000
- prikazi analiz širšega območja M 1:2500
- prikaz lastništva M 1:2500
- zasnova ureditve širšega območja M 1:1000
- idejne arhitekturne rešitve vstopnega območja M 1:200
- strokovno poročilo o visokih vodah
- strokovno poročilo o hidroloških razmerah

II. MEJA OBMOČJA OBDELAVE

3. člen

Ureditveni načrt zajema območje urejanja VM 3/1 – Pokopališče Vič in del območja urejanja VS 3/2-1 Vič. Sestavni del opisa meje je načrt obodne parcelacije in gradbenih parcel, M 1:10000.

Meja območja ureditvenega načrta v celoti poteka v katastrski občini Vič.

III. FUNKCIJA OBMOČJA S POGOJI ZA IZRABO

4. člen

Ureditveni načrt obravnava obstoječe pokopališče, območje širitve pokopališča, robna območja pokopališča s prometnimi površinami in pešpotjo ob železnici.

Površine v območju urejanja VM 3/1 – Pokopališče Vič so namenjene pokopališki dejavnosti in javnim komunikacijam v robnih površinah. Površine v območju urejanja VS

3/2-1 Vič-del so namenjene ureditvam mirujočega prometa in parkovni ureditvi.

5. člen

V ureditveni načrt zajeto območje je razdeljeno v:

- notranje površine pokopališča, ki so omejene s pokopališkim zidom in namenjene izključno pokopališki dejavnosti,
- zunanje robne površine pokopališča so javno dostopne, prometne in parkovne površine, urejene so kot ločitveni pasovi med pokopališčem in sosednjimi območji.

6. člen

Raba obstoječega dela pokopališča ostaja nespremenjena.

V območju širitve pokopališča so predvidene nove pokopne površine in dopolnitve manjkajočih funkcij z objekti in ureditvami poslovnega dela ter parkiriščem. Del funkcij pokopališke dejavnosti (upravljanje in vzdrževanje) se opravlja iz centralnega pokopališča Žal.

7. člen

Pri urejevanju območja se upoštevajo naslednje namembnosti in pogoji:

- obstoječe pokopališče:
 - pokopne površine za klasične in žarne pokope, obstoječe grobnice, cerkev Sv. Simona in Jude.
- Območje širitve pokopališča sestavljajo enote z naslednjimi namembnostmi in pogoji:
 - funkcionalna enota A:
 - pokopne površine za klasične zemeljske pokope v enojnih grobovih, sprevodna pot,
 - funkcionalna enota B:
 - pokopne površine za žarne zemeljske pokope,
 - funkcionalna enota C:
 - pokopno območje za žarne pokope v žarnih nišah pokopališkega zidu
 - funkcionalna enota D:
 - parkovna ureditev južno od cerkve Sv. Simona in Jude s površinami počivališča in posebnih oblik pokopavanja,
 - funkcionalna enota E:
 - objekti in površine poslovnega območja, sprevodne poti, vhod in dostopni trg,
 - funkcionalna enota F:
 - prometne površine s parkiriščem in navezavo na Cesto Dolomitskega odreda,
 - zunanje robne površine pokopališča:
 - zelenice z drevesno zasaditvijo in pešpoti.

IV. POGOJI ZA OBLIKOVANJE OBMOČJA, OBJEKTOV IN DRUGIH POSEGOV V PROSTOR

8. člen

Ureditev novega dela pokopališča se izvede postopoma po posameznih etapah. Ureditveni načrt opredeljuje obvezne elemente za ureditev celotnega pokopališča in princip izrabe in oblikovanja grobnih polj. Z idejno rešitvijo prikazuje ureditev objektov in ploščadi.

9. člen

Vsi posegi v prostor, kot so dostopi do vseh objektov, pešpoti, parkirni prostori, sanitarije in ostale ureditve morajo biti oblikovani brez grajenih ovir, tako da so uporabni za funkcionalno ovirane ljudi.

10. člen

Pri izgradnji in urejanju obravnavanega območja je treba upoštevati naslednje pogoje:

Obstoječe pokopališče

Sestavljajo ga tri grobna polja za klasične in deloma žarne pokope ter grobnice.

V najstarejšem južnem delu se nahaja cerkev in objekt preurejene pokopališke lope, po izgradnji novega pokopališkega objekta se na tej lokaciji uredi zbirno mesto odpadkov in oskrbe z vodo ter navezava na sprevodno pot.

V severnem delu se nahaja skupina grobnic in objekt vhoda, ki tudi po razširitvi pokopališča ohranja vlogo enakovrednega glavnega vhoda. Gradnja novih grobnic ni dovoljena.

V novejšem, vzhodnem delu se na mestu obstoječe žične ograje zasadi živica višine 1,60 m in uredi povezovalna pot na notranji strani grobnega polja.

Območje cerkve, vhodni objekt in posamezna varovana obeležja se urejajo v skladu s pristojno spomeniško službo.

Z razširitvijo pokopališča se pokopavanje usmerja v novi del, na obstoječem delu imajo na prostih grobnih mestih prednost ureditve za funkcionalne dejavnosti pokopališča (zbiranje odpadkov, oskrba z vodo) in parkovne ureditve z zasaditvijo posameznih dreves.

Funkcionalna enota A – klasični pokopi

V območju se nahajata dve grobni polji za klasične zemeljske pokope v enojnih grobovih in povezovalna sprevodna pot, skupna površina 0,34 ha, kapaciteta ca. 600 grobov.

Grobno polje proti ostalemu delu pokopališča omejuje strižena živica višine 1,60 m.

Sprevodna pot je širine 2,50 m, povezovalna sprevodna pot ima obojestransko zelenico širine najmanj 2,50 m.

Poti med grobovi so širine najmanj 1,20 m in imajo obojestranski iztek.

Grobne vrste so med nagrobniki ločene s striženo živico višine 0,60 m.

Dovoljena višina obeležij je največ 0,60 m.

Vsako grobno polje ima urejeno mesto za zbiranje odpadkov in oskrbo z vodo.

Parkovno urejene površine za odlaganje vencev obsegajo najmanj 5% grobnih površin in so uvrščene kot prekinitve med vrstami grobov.

Funkcionalna enota B – žarni pokopi

Sestavljajo ga tri grobna polja z grobovi za žarne zemeljske pokope, skupna površina je 0,24 ha, kapaciteta ca. 1800 grobov. Širina poti med grobovi je najmanj 1,00 m, parkovno urejene površine za odlaganje vencev obsegajo najmanj 10% grobnih površin, ostala določila so enaka funkcionalni enoti A.

Funkcionalna enota C – žarne niše

Območje žarnih niš obsega 0,12 ha, kapaciteta ca. 450 žarnih niš. Južno stranico pokopališča proti železnici zapira pokopališki zid z žarnimi nišami, ki služi tudi kot zaščita pred hrupom železnice. Žarne niše so grupirane z menjajočimi prekinitvami v zidu in občasni zasaditvami drevja v obsegu največ 50% dolžine zidu. Višina zidu je 2,5 m do 3,0 m. Fasada zidu je iz lomljenega kamna, površine z žarnimi nišami so iz kamnitih plošč.

Funkcionalna enota D – parkovna ureditev

V jugozahodnem delu širitve pokopališča je predvidena parkovna ureditev z vedutami na prostorsko dominantno

cerkve Sv. Simona in Jude. Ob zaključku sprevodne poti je predvidena površina za nekoliko umaknjeno počivališče, v ostalem delu se nahajajo pokopne površine v parkovnem ambientu brez vpadljivih grobnih obeležij, nagrobnikov in poti, dopustne so manjše plošče z napisi v ravnini terena.

Funkcionalna enota E – poslovitveno območje
Poslovitveno območje sestavljajo:

Vstopni trg

Lijakasto oblikovan trg je namenjen pešcem in dovozom k poslovilnemu objektu, od katerega ga ločuje zid, proti parkirišču ga zaključuje drevoredna zasaditev, proti jugu ga zapira nadkrit vhod. Tlakovanje in oblikovanje uređitev poudarja primarno namembnost za pešce.

Nadkriti vhod

Odprti nadstrešek nad vhodom ima trikotno tlorisno zasnovo. Vhod zapirajo vrata, ki omogočajo reden prehod pešcev in občasn dovoz vzdrževalnim vozilom. Notranji trg za vhodom je izhodišče glavnih poti na pokopališču.

Nadstrešek vhoda 10,00 m x 19,00 m, višina 500 m.

Odstopanje 1,00 m v horizontalni in vertikalni smeri.

Minimalna svetla višina pod nadstreškom je 3,50 m.

Pokopališki objekt in poslovilni prostor

Zasnova poslovilnih objektov nadaljuje urbanistični koncept, ki s serijo zidov zajame programe in prostorsko umesti v zaporedje ambientov. V osnovno strukturo zidov se na fleksibilen način vstavljajo programi, podana je možnost postopnega dograjevanja različnih programov, dopolnjevanje in spreminjanje dejavnosti. Med paralelnimi pasovi zidov si vzporedno z vstopnim trgom sledijo cone:

- dovozna cona – dostopna je neposredno iz vstopnega trga in od njega vizualno ločena z zidom, namenjena dovozom in dostopom k različnim prostorom pokopališča, razen cvetličarne je odprt zunanji prostor,

- cona servisnih prostorov – dostopna je iz notranjega pokopališkega prostora ali zunanjega v povezavi na vstopni trg. Namenjena je servisni dejavnosti pokopališča (sanitarije za obiskovalce) ali poslovilnih prostorov (prostor za svojce, shrambe), ob zaključeni izgradnji je skoraj v celoti pozidana s kritimi prostori,

- cona poslovilnih prostorov – obiskovalcem je dostopna iz pokopališča in oskrbovana preko cone servisnih prostorov, namenjena je vežicam in nadstrešku poslovilne ploščadi,

- cona odprtih površin ob pokopališkem objektu je namenjena dostopnim površinam k vežicam, poslovilni ploščadi in zelenim površinam.

Pokopališki objekt je pritličen. Določene so širine con med paralelnimi zidovi, velikosti odprtih in zaprtih prostorov v conah so prilagojene programskim zahtevam in etapnosti izgradnje:

širina dovozne cone je 4,00 m

širina cone servisnih prostorov je 2,80 m

širina cone poslovilnih prostorov je 4,00 m

višina paralelnih zidov je 2,50 m

višina strešnega dela 1,50 m

višina objekta 4,00 m

odstopanja v gabaritih so lahko do 1,00 m v horizontalni in vertikalni smeri.

Usklajena in zahtevna kvaliteta oblikovanja objektov, uređitev in opreme ter izbor materialov mora biti primerna posebnim pogojem gradnje za pokopališko dejavnost, hkrati pa mora upoštevati cerkev sv. Simona in Jude kot primarno prostorsko dominantno.

Sprevodne poti

Od poslovilne ploščadi vodi proti obstoječemu delu pokopališča povezovalna sprevodna pot. Vzporedno s pokopališkim objektom poteka razširjena dostopna in sprevodna

dna pot z enostranskim drevoredom, ki se zaključuje v ploščadi z drevesno zasaditvijo. Med notranjim trgom ob novem vhodu in parkovno uređitvijo poteka sprevodna pot z dvostranskim drevoredom. Sprevodne poti vodijo tudi skozi grobna polja.

dostopna pot 5,00 m

sprevodna pot 2,50 m

robna zelenica najmanj 2,50 m.

Funkcionalna enota F – parkirišče

Novi vhod se prometno navezuje na Cesto Dolomitskega odreda. Parkirišče z najmanj 80 parkirnimi mesti ima urejena dva priključka na javno cesto. Za invalide so urejena najmanj 4 parkirna mesta. Parkirna površina je členjena s posameznimi skupinami dreveja.

Zunanje robne površine ob pokopališču

Vzdolž železnice poteka povezovalna pešpot med predvidenim novim podvozom s priključkom na POT na zahodni strani in parkovno uređitvijo na vzhodni strani.

širina poti je 2,50 m

zeleni pas z drevesno zasaditvijo ob pokopališkem zidu je širine najmanj 2,50 m

pot je odmaknjena od osi železniškega tira najmanj 13,00 m.

Ob zahodni stranici pokopališča vodi obstoječa servisna cesta do servisnega vhoda z obračališčem.

širina ceste je 3,00 m

pas zelenice najmanj 1,00 m

Ob severni stranici poteka ob Cesti Dolomitskega odreda od vozišča umaknjena pešpot širine 2,40 m.

11. člen

Zasaditev

Vegetacija je razdeljena na več sklopov, ki sledijo zgoraj omenjenim funkcijam.

Gruče visokodebelnih dreves ob cesti na severnem robu.

Na starem delu pokopališča so gruče visokodebelnih dreves na pesku že obstoječe, zato je ta ideja ohranjena in speljana naprej med cesto in novim pokopališkim zidom proti vzhodu vse do novega vstopnega trga. Gruče visokodebelnih dreves ustvarjajo rob pokopališča in puščajo peščen koridor med cesto in pokopališkim zidom.

Gruče visokodebelnih dreves v poslovilnem prostoru med grobnimi polji in novim objektom

Poteza gruč visokodebelnih dreves na vzhodnem delu v poslovilnem prostoru s pokopališke strani tudi deluje kot rob, njena vloga pa je ustvarjanje kvalitetnega odprtega prostora.

Poteza večdebelnih srednje velikih dreves ob pokopališkem zidu proti železnici

Na južnem delu je med pokopališčem in železnico speljana pešpot, z obeh strani obrasla z višjo vegetacijo. S strani pokopališkega zidu, ki z notranje strani pokopališča služi žarnim pokopom, je strnjena poteza večdebelnih srednje velikih dreves. Krošnje so strnjene, prevešajo se čez zid na pokopališko stran, s strani pešpoti pa deluje homogeno. Večdebelna drevesa ustvarjajo potezo dinamične strukture.

Poteza gosto sajenih dreves in grmovnic ob železnici

Tiri in obtirni prostor imajo zaradi svoje funkcije neprivlačno podobo za obiskovalca pokopališča ali naključnega sprehajalca. Prav tako železniški promet povzroča hrup. Zato dobi pokopališki prostor in pešpot močno bariero na jugu, potezo gosto sajenih dreves in grmovnic. Poteza je s strani železnice povsem kompaktna, s strani pešpoti pa rahlo členjena, tako da se približuje in odmika od poti.

Drevored srednje velikih dreves znotraj pokopališča

Na novem delu pokopališča sta dva dvojna drevoreda srednje velikih dreves med grobnimi polji. Poudarjata glavni poti, kjer poteka pogrebni obred. Oba sta sestavljena iz enakih drevesnih vrst. Enak je tudi enojni drevored srednje velikih dreves med živo mejo ob grobnem polju in poslovnim prostorom ob objektu.

Drevored velikih dreves na vstopnem trgu med novim objektom in parkiriščem

Drevored velikih dreves je zasnovan kot rob vstopnega trga in usmerja proti novemu glavnemu vhodu na pokopališče. Na začetku in koncu je neenakomerno členjen zaradi stranskih vhodov na vstopni trg.

Posamezna drevesa ali manjše skupine dreves sredi grobnih polj

Na obstoječem pokopališču je že nekaj posameznih dreves sredi grobnih polj. Manjše skupine ali posamezna drevesa, ki členijo pokopališče nudijo zavetje obiskovalcem (ob njih je mišljena postavitev klopi) in delujejo tudi funkcionalno (npr. prostor za odlaganje vencev), so načrtovana v večji meri kot na novem delu.

Drevesa v parku

Na jugozahodnem delu, kjer se stikajo pokopališki prostor, pešpot ob železnici in POT, je načrtovan park, kjer so možni žarni pokopi v skupni ureditvi. Park je zasnovan kot prostor za počitek, razmišljanje in tudi druženje. Prevladujejo visokodebelna drevesa.

V. POGOJI ZA PROMETNO UREJANJE

12. člen

Cesta Dolomitskega odreda

Cesta Dolomitskega odreda bo rekonstruirana v I. fazi. Na zahodu bo rekonstruirana od priključka na povezovalno cesto med Tržaško cesto in območjem urejanja VP 3/2 z Lokacijskim načrtom za območje urejanja VT 3/1, na vzhodu bo rekonstruirana do konca območja obdelave predvidenega s tem ureditvenim načrtom.

Normalni profil ceste bo:

- vozišče širine 6,5 m
- razširitev za leve zavijalce v območju križišča z Viško cesto – 3 m
- obojestranska kolesarska steza širine 1,7 ob vozišču, v delih, kjer je med kolesarsko stezo in voziščem zelenica, bo kolesarska steza široka 1,5 m
- obojestranski hodnik za pešce širine 1,6 m

V območju razširjenega dela pokopališča in parkirišča bo hodnik za pešce širok 2,4 m:

- prehodi za pešce bodo urejeni v območju križišča z Viško cesto v osi obstoječega vhoda v obstoječe pokopališče Vič in prehodu POT čez cesto Dolomitskega odreda.

Viška cesta

Vključno z rekonstrukcijo Ceste Dolomitskega odreda je treba rekonstruirati tudi:

- severni krak Viške ceste
- v območju urejanja VS 3/2 fizično zapreti stari del Ceste Dolomitskega odreda in jo v zahodnem delu urediti kot površino za pešce
- južni krak Viške ceste
- parkirišče z vzhodnim priključkom
- servisno pot (23) ob zahodnem robu pokopališča z obračališčem
- urgentno pot (13) od obračališča do konca južnega kraka Viške ceste.

Ostali predvideni objekti visokih in nizkih gradenj znotraj pokopališča se lahko postopoma dograjujejo.

Javni promet

Za potrebe javnega prometa se uredi postajališče mestnega potniškega prometa.

Mirujoči promet

Za obiskovalce in zaposlene bo urejeno parkirišče z najmanj 80 parkirnimi mesti, od tega bodo za invalide urejena minimalno 4 parkirna mesta.

Peš promet

Za pešce bo ob Cesti Dolomitskega odreda urejen obojestranski hodnik za pešce, ki prehaja v območju razširjenega dela pokopališča in parkirišča v pešpot.

Ob predvidenih povezavah znotraj pokopališča bo ob južnem robu območja urejena povezava med POT na jugozahodu in predvideno pešpotjo na severovzhodu.

Kolesarski promet

Za kolesarje bo ob Cesti Dolomitskega odreda urejena obojestranska kolesarska steza. Za kolesarje bo v območju nadkritega vhoda na novi del pokopališča urejena kolesarnica s stojali za kolesa z možnostjo priklenitve koles.

Urgentni promet

Dovoz za urgentna vozila je predviden z zahodne strani po servisni poti (23), z južne strani, južno od obstoječega pokopališkega zidu po poti-drevored (13) in z vzhodne strani po južnem kraku Viške ceste-dostavna pot (1).

Urgentna vozila lahko uporabljajo površine vstopnega trga (2), poslovilno ploščad (11) in dovoz do te ploščadi z juga, pohodne površine med grobnimi polji ter vozno površino ob južnem robu parkirišča z izvozom na Cesto Dolomitskega odreda.

Ker je predviden izvoz oziroma uvoz za urgentna vozila preko objekta 4 – nadkriti vhod, bo minimalna svetla višina pod nadkritim vhodom 3,5 m.

Zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov

V okviru razširjenega dela pokopališča – nova grobna polja (14, 15), bodo urejena mesta za zbiranje odpadkov – smetnjaki, voda (19). Zbiranje komunalnih odpadkov bo z malimi tipskimi smetnjaki in odvoz na mestno deponijo z manjšimi komunalnimi vozili. Komunalna vozila bodo uporabljala iste površine kot urgentna vozila, razen izvoza (uvoza) preko objekta – nadkriti vhod (4) – svetla višina pod nadkritim vhodom samo 3,5 m. Površine, po katerih bo potekal promet s komunalnimi in urgentnimi vozili bodo utrjene za manipulacijo z gasilskimi in komunalnimi vozili.

Za objekte in parcele v območju urejanja VK 3/2, ki jim bo onemogočen dovoz z izgradnjo povezovalne ceste, bo urejen dovoz po servisni poti (23), kot je bilo predvideno z lokacijskim načrtom za območje urejanja VT 3/1.

Idejna višinska regulacija

Podane višine zunanje ureditve v okviru območja urejanja VM 3/1 in dela VS 3/2 so idejne, brez upoštevanja potrebnih prečnih sklonov na pohodnih in voznih površinah.

V fazi nadaljnje projektne obdelave, jih je možno spreminjati, kolikor je to potrebno zaradi boljšega odvodnjavanja ali drugih prometno tehničnih razlogov.

VI. POGOJI ZA KOMUNALNO IN ENERGETSKO UREJANJE

13. člen

Komunalno urejanje

Objekti morajo biti priključeni na vse komunalne vode v območju.

Primarno in sekundarno omrežje mora potekati po javnih površinah, v ali ob cestnem telesu tako, da bo nanj možno neposredno priključevanje posameznih objektov ter da bo zagotovljeno nemoteno vzdrževanje omrežja in priključkov.

Gradnja komunalnih naprav in objektov mora potekati usklajeno. Dopustne so spremembe tras posameznih komunalnih vodov in objektov zaradi ustrežnejše oskrbe in racionalnejše izrabe prostora.

14. člen

Vodovod

Ob izdelavi ureditvenega načrta je treba upoštevati predhodne pogoje za posamezne posege v prostor ter za obnovo oziroma gradnjo vodovodov pridobiti programske rešitve oziroma projektne naloge, ki jih izdela JP Vodovod-Kanalizacija. Pri tem mora biti upoštevano obstoječe stanje, novo predvideni posegi in nove dejavnosti ter predvideni potek in faznost posegov v prostor na posameznih delih obravnavanega območja VM 3/1 – Pokopališče Vič in del VS 3/2-1 Vič.

Pokopališče se oskrbuje s pitno vodo prek vodovodnega priključka, ki je priključen na javni vodovod prek vodovoda PVC Ø160 mm, ki poteka v križišču Ceste Dolomitskega odreda ter Viške ceste. Južno od železniške proge Ljubljana-Postojna poteka vodovod PVC Ø160 mm.

Za zagotavljanje sanitarne in požarne vode je treba zgraditi sekundarno vodovodno omrežje od križišča Viške ceste in Ceste Dolomitskega odreda proti jugu do novih objektov v sklopu razširitve pokopališča Vič. Namestiti je treba ustrezno število hidrantov (praviloma nadzemnih). Oskrba pitne vode na pokopališču se izvede prek interne instalacije. Vodomerni jašek se izvede na funkcionalnem zemljišču novo predvidene razširitve pokopališča Vič.

Pred izdelavo PGD, PZI projektne dokumentacije je treba za gradnjo sekundarnega vodovoda predhodno pridobiti projektno nalogo, ki jo izdela JP Vodovod-Kanalizacija. Trase predvidenega vodovoda so v grafičnih prilogah vrisane informativno.

15. člen

Kanalizacija

Ob izdelavi ureditvenega načrta je treba upoštevati predhodne pogoje za posamezne posege v prostor ter za obnovo oziroma gradnjo kanalizacijskega omrežja pridobiti programske rešitve oziroma projektne naloge, ki jih izdela JP Vodovod-Kanalizacija. Pri tem mora biti upoštevano obstoječe stanje, novo predvideni posegi in nove dejavnosti ter predvideni potek in faznost posegov v prostor na posameznih delih obravnavanega območja VM 3/1 – Pokopališče Vič in del VS 3/2-1 Vič.

Na obravnavanem ureditvenem območju ne poteka javno kanalizacijsko omrežje za odvod komunalne odpadne in padavinske odpadne vode. Odpadne in meteorne vode je treba odvajati v ločenem kanalizacijskem omrežju.

Komunalne odpadne vode iz obravnavanega ureditvenega območja bodo speljane do javnega kanala za odvod komunalne odpadne vode dimenzije DN 400 mm, ki poteka po Cesti Dolomitskega odreda do črpališča Vič ter naprej prek zbiralnika A6 do zbiralnika AO, ki odvaja vodo do CCN Zalog. Za priključitev komunalnih odpadnih vod je treba zgraditi sekundarni kanal od novo predvidenih objektov na območju razširitve pokopališča Vič do obstoječega kanala DN 400 mm po Cesti Dolomitskega odreda. Priključevanje novih objektov je možno z direk-

tnim priključkom samo za odtok iz pritličja in nadstropij. Odtok iz eventualnih kleti je možen le prek črpališča.

Pred izdelavo PGD, PZI projektne dokumentacije je treba za gradnjo sekundarnega kanala za komunalno odpadno vodo predhodno pridobiti projektno nalogo, ki jo izdela JP Vodovod-Kanalizacija. Trase predvidenega kanala za komunalno odpadno vodo so v grafičnih prilogah vrisane informativno.

Padavinske odpadne vode bodo speljane do kanala za odvod padavinske odpadne vode, dimenzije DN 400 mm, ki poteka po Cesti Dolomitskega odreda z izpustom v potok Gradaščico. Za priključitev padavinskih odpadnih vod je treba po Cesti Dolomitskega odreda zgraditi sekundarni kanal za padavinsko odpadno vodo do obstoječega kanala DN 400 mm po Cesti Dolomitskega odreda.

Pred izdelavo PGD, PZI projektne dokumentacije, je treba za gradnjo sekundarnega kanala za padavinsko odpadno vodo predhodno izdelati programsko rešitev oziroma projektno nalogo odvajanja padavinske odpadne vode s širšega območja severno in južno od Ceste Dolomitskega odreda, ki jo izdela JP Vodovod-Kanalizacija. Trase predvidenega kanala za padavinsko odpadno vodo so v grafičnih prilogah vrisane informativno.

Vse padavinske vode s strešin se priključi neposredno na nove padavinske kanale. Vse padavinske vode z vozni, manipulacijskih in parkirnih površin je treba prek redno vzdrževanih lovilcev olj priključiti na kanale za padavinsko odpadno vodo. Priključitev se izvede po pogojih upravljalca kanalizacijskega in cestnega omrežja.

V nadaljnji projektni obdelavi je treba ugotoviti natančne količine zalednih in poplavnih vod ter za njihovo odvajanje izvesti eventualno potrebne dodatne kanale ali odvodne jarke.

16. člen

Elektro-energetsko omrežje

Za potrebe novih programov je treba zgraditi NN omrežje v kabelski kanalizaciji od obstoječe transformatorske postaje na Viški cesti ob Gradaščici do novih objektov. Priključitev se izvede po pogojih upravljalca elektroenergetskega omrežja.

17. člen

Telekomunikacijsko omrežje

Območje je treba priključiti na telefonsko omrežje. Za potrebe območja urejanja je treba zgraditi novo telefonsko kabelsko kanalizacijo od Viške ceste do novih objektov. V kabelski kanalizaciji je treba zagotoviti prostor tudi za CATV omrežje. Priključitev se izvede po pogojih upravljalca telekomunikacijskega omrežja.

18. člen

Plinovodno omrežje

Območje urejanja je treba navezati na predvideni plinovod po Cesti Dolomitskega odreda. Od predvidenega plinovoda se izvede nov plinovod za priključitev novih objektov in ogrevanje cerkvenega objekta. Priključitev se izvede po pogojih upravljalca plinovodnega omrežja.

19. člen

Javna razsvetljava

Javne površine celotnega območja je treba ustrezno osvetliti. Napajanje načrtovane razsvetljave bo izvedeno iz novega prižigališča, ki naj bo locirano znotraj območja urejanja in navezano na obstoječi sistem javne razsvetljave.

ve. Svetlobna telesa morajo biti tipska in locirana tako, da bodo optimalno osvetljevala javne in poljavne površine. Osvetlitev pokopališča se izvede prek interne instalacije.

VII. POGOJI ZA VAROVANJE OKOLJA

20. člen

Vsi posegi v prostoru ne smejo povzročati večjih motenj, kot je s predpisi dovoljeno.

Varovanje zraka

Objekti morajo biti ogrevani na plin.

Varovanje talne vode

Pred nadaljnjo projektno obdelavo je treba izdelati hidrogeološke in geološke raziskave tal ter predvideti ukrepe za znižanje talne vode na dopustni nivo v območjih za klasične oziroma talne žarne pokope. Raziskave in ukrepi zajemajo tudi območje obstoječega pokopališča.

Varovanje pred poplavnimi vodami

Poplavne vode Malega Grabna bi se ob visokih vodah pretakale ob železniškem nasipu in se stekale proti premostitvi mestne Gradašnice. Ob razširitvi pokopališča je treba ohraniti prostor med pokopališčem in železniškim nasipom. Ta pas, ki je v bistvu razbremenilnik za poplavne vode, naj bo širok vsaj 10 m. Z območja razbremenilnika je treba odstraniti vse ovire, sicer bodo toliko bolj ogrožene urbane površine ob Cesti Dolomitskega odreda.

Zbiranje in odvoz odpadkov

Zbiranje odpadkov in odvoz na komunalno odlagališče opravlja z lastnimi vozili upravljalec pokopališča. Na obstoječem pokopališču so ohranjena obstoječa zbirna mesta in predvidena je kasnejša ureditev dodatnega mesta. Na razširjenem delu so zbirna mesta predvidena v sklopu sanitarnih vozlišč v grobnih poljih.

Zaščita pred prekomernim hrupom

Pokopališče se nahaja v območju vpliva občasnega hrupa železnice in manjšega vpliva hrupa obstoječe in predvidene ceste. Robne površine pokopališča se pred hrupom ščitijo s pokopališkim zidom, ki je v poteku ob železniški urejen kot kolumbarij. Prostori pokopališkega objekta in poslovitvena površina se z arhitekturno zasnovo in razporeditvijo ščitijo pred vplivom prekomernega hrupa. Hrup, ki nastaja pri pokopavanju in hrup na parkirišču ne bo negativno vplival na obstoječi nivo hrupa.

VIII. POGOJI ZA VAROVANJE NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

21. člen

Cerkev Sv. Simona in Jude je evidentiran spomeniško varovan objekt. Za njegovo urejanje veljajo pogoji Ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine.

IX. ETAPNOST GRADNJE

22. člen

Predvidena je postopnost urejanja. Območje je razdeljeno v dve fazi z možnostjo izgradnje v več etapah.

V vsaki etapi izgradnje mora biti pokopališki del ograjen, omogočene morajo biti vse funkcije delovanja v območju pokopališča. Sprevedi morajo v vseh fazah ali etapah potekati po notranjih površinah pokopališča.

I. faza obsega:

- funkcionalna enota A z dvema grobnimi polji za klasične grobove
- del funkcionalne enote B z enim grobnim poljem za žarne grobove
- del funkcionalne enote C z žarnimi nišami v pokopališkem zidu
- funkcionalna enota E z objekti in površinami poslovitvenega območja, pokopališki objekt se dograjuje v več etapah

- funkcionalna enota F s parkiriščem
- rekonstrukcija Ceste Dolomitskega odreda v navedenem obsegu z obema krakoma Viške ceste
- pripadajoče robne površine s servisno potjo ob zahodnem robu pokopališča, urgentno potjo ob južni stranici obstoječega pokopališča in pešpotjo od parkirišča do starega vhoda.

II. faza obsega:

- del funkcionalne enote B z dvema grobnimi polji za žarne grobove
- del funkcionalne enote C z žarnimi nišami v pokopališkem zidu
- funkcionalna enota D s parkovno ureditvijo
- pripadajoče robne površine.

23. člen

Do ureditve za pokopališko dejavnost ostanejo zemljišča II. faze izgradnje v kmetijski rabi.

X. OBVEZNOSTI INVESTITORJEV IN IZVAJALCEV

24. člen

Investitorji in izvajalci so pri projektiranju, gradnji in urejanju dolžni upoštevati veljavno zakonodajo o pogrebni in pokopališki dejavnosti.

XI. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

25. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka prenehajo veljati določbe odloka o sprejetju prostorsko ureditvenih pogojev za plansko celoto V3 Vič (Uradni list SRS, št. 6/88, 18/88 in Uradni list RS, št. 40/92, 49/96, 63/99, 98/99), ki veljajo za območje urejanja VM 3/1 – Pokopališče Vič, in določbe odloka o zazidalnem načrtu za del območja urejanja VS 3/2-1 Vič (Uradni list SRS, št. 20/89), ki se nanašajo na parcele št. 1553/1, 1550/1, 1549/1, 1547/1 k.o. Vič.

26. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3862-5/00-8

Ljubljana, dne 18. marca 2002.

Županja
Mestne občine Ljubljana
Viktorija Potočnik l. r.

RAZKRIŽJE

2018. Odlok o določitvi pomožnih objektov in drugih posegov v prostor na območju Občine Razkrižje

Na podlagi 51. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97), navodila o merilih za to, kaj se lahko šteje za objekte oziroma posege v prostor, za katere po zakonu ni potrebno lokacijsko dovoljenje in kar se lahko šteje za pomožne objekte (Uradni list SRS, št. 27/85) in na podlagi 14. člena statuta Občine Razkrižje (Uradni list RS, št. 12/99 in 2/01) je Občinski svet občine Razkrižje na 22. seji dne 25. 3. 2002 sprejel

O D L O K

o določitvi pomožnih objektov in drugih posegov v prostor na območju Občine Razkrižje

I. SPLOŠNO

1. člen

S tem odlokom se določa vrsta, namen, največja velikost in način gradnje pomožnih objektov ter posegi v prostor in dela, za katera ni potrebno lokacijsko dovoljenje ter zadoštuje odločba o dovolitvi priglasenih del.

II. POMOŽNI OBJEKTI IN DRUGI POSEGI V PROSTOR

2. člen

Za pomožne objekte in posege v prostor ter dela iz 1. člena tega odloka štejejo:

1. vzdrževalna dela in adaptacije obstoječih objektov, naprav, napeljav in opreme ter njihovih delov, s katerimi se bistveno ne spreminjajo zunanost, velikost, zmogljivost in njihov namen ter gradnja terciarnih komunalnih in infrastrukturnih objektov in naprav za potrebe posameznega že obstoječega stanovanjskega in gospodarskega objekta, vse v skladu s pogoji upravljalcev posameznih infrastrukturnih objektov in naprav ter v skladu z omejitvami po tem odloku;

2. odstranitev manj zahtevnih objektov, če s tem niso ogroženi sosednji objekti;

3. lesene in zidane pritlične drvarnice, lesene vrtnete, v brežino ali v teren vkopane kleti (lahko zidane, vendar zasute v celoti vsaj s treh strani), garaže za osebna vozila, če ne presegajo bruto gradbene površine 30 m² in so postavljene v sklopu funkcionalnih površin že obstoječih objektov;

4. leseni ali zidani pritlični objekti za rejo malih živali, svinjaki, hlevi za drobnico, zbiralnice za mleko, pesjaki, če ne presegajo bruto gradbene površine 15 m² in so postavljeni v sklopu funkcionalnih površin že obstoječih objektov;

5. tople grede in zaprti rastlinjaki do bruto gradbene površine 40 m², montažni plastenjaki za vzgojo vrtnin in cvetja pa do skupne velikosti 300 m²;

6. zunanji bazeni za individualno uporabo v sklopu funkcionalnih površin že obstoječih objektov z vkopom v teren do 1,5 m in do bruto gradbene površine 30 m², ribnik oziroma bazen za vodne biotope v sklopu funkcionalnih površin že obstoječih objektov do bruto gradbene površine 30 m², če voda ni odvzeta iz vodotoka in zbiralniki za pitno vodo, kapnico ter požarne jame na podlagi soglasja gasilskega društva;

7. v skladu s prostorskim planom Občine Razkrižje in prostorskim izvedbenim aktom, ribniki do bruto gradbene površine 100 m².

8. stolpni ali koritasti silosi za shranjevanje krme, pšenice, do skupne prostornine 100 m³ v sklopu obstoječega kmečkega gospodarstva in vgraditev sušilne naprave v že obstoječih gospodarskih poslopijih;

9. leseni skednji, kašče, lope za shrambo sena, krme, stelje, poljščin, orodja in začasna zavetišča za živino (vse brez bivalnih prostorov) do bruto gradbene površine 40 m², če so namenjeni kmetijstvu – tudi izven ureditvenih območij naselij za potrebe kmetijstva;

10. garaže za kmetijsko mehanizacijo in drugi zidani oziroma leseni objekti na pasovnih temeljih za potrebe kmečkega gospodarstva do bruto gradbene površine 40 m² s tem, da je maksimalna dovoljena širina objekta 5 m;

11. gnojne jame in gnojišča za potrebe kmetijskih gospodarstev v neprepustni izvedbi do velikosti 50 m³ na funkcionalnem zemljišču že obstoječih gospodarskih objektov – hlevov, če niso locirane v neposredni bližini stanovanjskih objektov;

12. čebelnjaki na točkovnih temeljih (lesen, nepodkleten) z manj kot 20 panji, če v skupni tlorisni površini ne presega 20 m² in 3,20 m višine prednje kapne lege nad nivojem tal objekta in ob predhodnem mnenju čebelarke družine pripadajočega pašnega katastra – tudi izven ureditvenih območij naselij za potrebe kmetijstva;

13. postavitve medposestnih, vrtnih, dvoriščnih ograj do višine 2 m pod pogojem, da niso grajene iz odpadnih materialov; v posebnih primerih se dovoli tudi postavitve višjih ograj (zaščita pred divjadjo, obore, zaščita pred nezaželenimi vplivi v okolje ipd.). Ograje izven naselij so lahko višje, če so zgrajene iz žične mreže ali podobnih materialov. Odmiki ograj od javnih cest morajo biti v skladu s predpisi o javnih cestah;

14. oporni zidovi terena do višine 1,50 m, izjemoma tudi do 2 m, če je podan ustrezen statični izračun, z obveznim odklikom od javnih prometnic v skladu s pogoji, ki jih določajo predpisi o javnih cestah;

15. pergole, nadstreški nad obstoječimi terasami in dostopom oziroma dovozom v objekte in nadstreški za potrebe parkiranja in garažiranja osebnih avtomobilov, traktorjev s priključki, koles, motorjev, avtomobilskih prikolice, vetrolovi in zunanje stopnice pri individualnih stanovanjskih hišah in gospodarskih poslopijih, če ne presegajo bruto gradbene površine 40 m² in so postavljeni v sklopu funkcionalnih površin že obstoječih objektov; če je objekt namenjen parkiranju, je potrebno ustrezno izvesti tlake;

16. namestitve sončnih kolektorjev, sončnih celic, satelitskih anten, markiz, senčnikov, strešnih oken, gradnja dimnikov do višine 15 m, vse pri obstoječih objektih;

17. postavitve zimskih vrtov ob že obstoječih objektih, če ne presegajo bruto gradbene površine 40 m²;

18. zasteklitev balkonov in teras pri obstoječih objektih; za večstanovanjske objekte in bloke je zahtevano enotno oblikovanje za celotno zgradbo;

19. tlakovanje in ureditev dvorišč in parkirišč pred stanovanjskimi in drugimi objekti, če ni potrebna dodatna komunalna ureditev;

20. ureditev prostora za smetnjake in kolesarnice (stojala za kolesa z nadstrešnico);

21. postavitve mikrourbane opreme (klopi, igrala, korita za rože in grmovnice), dopolnilna oprema parkov ter objektov in naprav za rekreacijo, otroških igrišč ter ureditev otroških igrišč s površino do 400 m²;

22. začasna postavitev pokritih razstavnih prostorov in ureditev sezonskih gostinskih vrtov do bruto gradbene

površine 40 m², objekti namenjeni turistični in sezonski prodaji do bruto površine 15 m² ter postavitev odrov, nadstrešnic, šotorov ipd. za potrebe raznih prireditev, sejmov ipd.;

23. reklamni, obvestilni in podobni panoji, naprave, ki niso prometni znaki, pritrjeni na obstoječe objekte, zidove, ograje in samostojni reklamni, obvestilni in podobni panoji, ki so v skladu z odlokom o postavljanju in upravljanju objektov za nameščanje obvestil in reklam na območju Občine Razkrižje in skladno s soglasjem lastnika zemljišča ali objekta do maksimalne velikosti 10 m²;

24. montažne nadstrešnice na že obstoječih avtobusnih postajališčih;

25. verska obeležja (križi, kapelice, znamenja) do skupne tlorisne površine 6 m² in višine 4,50 m, spominske plošče, doprsni kipi, umetniška dela, spominska obeležja, vse skladno s soglasjem lastnika zemljišča; verska obeležja so omejena zgolj na območja ali za potrebe obstoječih pokopališč ter v sklopu že obstoječih sakralnih objektov;

26. vzdrževalna in obnovitvena dela ter modernizacije na javnih cestah v upravljanju Občine Razkrižje v skladu s predpisi o javnih cestah ter vzdrževalna in obnovitvena dela ter modernizacije na nekategoriziranih cestah in poteh v skladu s pogoji, ki jih določi njen lastnik ali od njega pooblaščen upravljalec;

27. vzdrževanje in urejanje manjših vodotokov ob soglasju in skladno s pogoji upravljalca vodotoka, nasipavanje terena na površini do 1 ha in druga manjša zemeljska dela, skladno s soglasjem lastnika zemljišča in neposrednih sosedov mejašev;

28. drenaže na posameznih zemljiščih do površine 1 ha, namenjene individualni rabi lastnika zemljišča, nemo-teče za sosednja zemljišča;

29. posegi v zvezi z odpravljanjem arhitektonskih ovir za ljudi z omejeno možnostjo gibanja – gradnjo klančin, ureditev prostora za dvigalo v obstoječih objektih ali ob njih;

30. tipski mali rezervoarji za utekočinjeni naftni plin do prostornine 5 m³ na funkcionalnem zemljišču objektov in izvedba priključka plinovodnega omrežja s priključno močjo do 50 KW od glavnega distribucijskega omrežja do posameznega porabnika in notranja preureditev kotlovnice za priključno moč do 50 KW; vse za potrebe občanov in njihovih družin (izključno za individualne stanovanjske objekte) s tem, da investitor k priglasitvi predloži tudi:

- tehnično dokumentacijo za gradnjo plinskih priključkov in za notranjo izvedbo plinske inštalacije s priključitvijo plinskih trošil oziroma za notranjo preureditev kotlovnice, ki jo izdela projektantska organizacija ali distributer plina, ki ima na območju Občine Razkrižje koncesijo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe z zemeljskim plinom;

- soglasje koncesionarja k tehnični dokumentaciji, katere ne izdela koncesionar;

- soglasje dimnikarske službe;

31. priključki na objekte in omrežja javne infrastrukture, od glavnega voda oziroma objekta, do največ desetih porabnikov ter izgradnja interne kanalizacije in kanaliziranje obcestnih jarkov.

III. POGOJI IN OMEJITVE

3. člen

Pri postavitvi pomožnih objektov je potrebno upoštevati naslednje pogoje:

- upoštevana mora biti namenska raba zemljišč, ki je določena v prostorskih izvedbenih aktih, razen, če s tem odlokom ni drugače določeno,

- posegi morajo biti skladni z drugimi splošnimi akti občine,

- zaradi postavitve objektov ne smejo biti prizadete pravice in interesi drugih oseb,

- zahtevana je skladnost z zahtevami v zvezi z varstvom okolja, sanitarnimi, požarnovarstvenimi, vodnogospodarskimi, obrambnozaščitnimi zahtevami ter zahtevami v zvezi z varovanjem naravne in kulturne dediščine.

4. člen

Splošne omejitve pri postavitvi pomožnih objektov:

- zaradi postavitve objektov ne smejo biti poslabšani pogoji rabe zemljišč, sosednjih objektov in naprav,

- s postavitvijo ne smejo biti zahtevani novi trajni komunalni in drugi priključki na javne komunalne objekte in naprave,

- z odstranitvijo objektov mora biti možna vzpostavitev zemljišča v prvotno stanje.

5. člen

Arhitekturne, oblikovne in druge omejitve:

- objekti po tem odloku so lahko samo enoetažni,

- oblikovno morajo biti objekti prilagojeni že obstoječim objektom in zasnovani tako, da se čimbolj vklopijo v okolje, isto velja za obnovo že obstoječih objektov,

- izbor gradbenega materiala mora biti prilagojen krajinskim in oblikovnim značilnostim območja,

- nakloni streh in smeri slemen mora biti prilagojeni streham obstoječih objektov, skladna mora biti tudi vrsta in barva kritine,

- pomožni objekti (samostojni ali kot prizidki) se morajo glede na njihovo funkcijo locirati praviloma tako, da so umaknjeni pogledu s ceste strani (v notranjost parcele oziroma zemljišča), le izjemoma glede na namen pa na obcestno (ulično) stran, vendar za "gradbeno" linijo in z ustrezno zasaditvijo oziroma markacijo,

- tipi in materiali ograj naj bodo v naseljih čim bolj enotni in iz naravnih materialov,

- objekti ne smejo biti locirani tako, da ovirajo preglednost križišč ali cest,

- objekti ne smejo biti locirani na javnih komunalnih in energetskih vodih, razen ob izdanem soglasju in pogojih upravljalca posameznega komunalnega voda,

- odmiki od medposetne meje morajo biti vsaj 1 m, oziroma so lahko manjši skladno s soglasjem lastnika sosednjega zemljišča,

- predpisani odmiki ne veljajo za objekte iz 11. in 12. in 20. točke 2. člena tega odloka ter za podzemne komunalne objekte in druge talne infrastrukturne objekte,

- odmik za objekte iz 20. točke 2. člena tega odloka je minimalno 0,5 m od medposetne meje; s soglasjem lastnika sosednjega zemljišča je lahko ta odmik tudi manjši,

- objekti iz 11. in 12. točke 2. člena tega odloka so lahko postavljeni brez soglasja lastnika sosednjega zemljišča do meje, če s tem ni ovirana normalna uporaba sosednjega zemljišča, na parcelno mejo pa s soglasjem lastnika sosednjega zemljišča.

6. člen

Posebne omejitve:

- skupna bruto gradbena površina pomožnih objektov (2 ali več pomožnih objektov), ki so kakorkoli povezani v celoto, ne sme presegati 50 m²,

- vsi objekti za rejo živali so lahko postavljeni samo na območjih, kjer reja z drugimi predpisi ni prepovedana,

- za vse posege v večstanovanjskih objektih je zahtevano enotno oblikovanje in izbira materialov,

– za posege, ki bodo izvedeni na območjih in na objektih, ki so evidentirani kot kulturni, arheološki, zgodovinski, naravni ali etnološki spomenik, je potrebno pridobiti ustrezno soglasje pristojnega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine.

IV. PRIGLASITEV DEL

7. člen

Investitor, ki namerava posegati v prostor skladno z določili tega odloka, mora pred pričetkom del, le-ta priglasi.

Odločbo o dovolitvi priglasenih del skladno s tem odlokom izda pristojni upravni organ in pošlje izdano odločbo v vednost Občini Razkrižje.

V. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

8. člen

Inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem tega odloka vršijo v skladu z zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor pristojne inšpekcijske službe.

VI. KAZENSKA DOLOČBA

9. člen

Za kršitve določb tega odloka se uporabljajo kazenske določbe zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor.

VII. KONČNI DOLOČBI

10. člen

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljavnost odloka o pomožnih objektih, napravah in drugih posegih v prostor za potrebe občanov na območju Občine Ljutomer (Uradni list RS, št. 62/96), ki je doslej veljal na območju Občine Razkrižje.

11. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 350-01/02-10

Razkrižje, dne 30. aprila 2002.

Župan
Občine Razkrižje
Stanko Ivanušič l. r.

TIŠINA

2019. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Tišina za leto 2001

Na podlagi 96., 98. in 99. člena zakona o javnih finan-
cah (Uradni list RS, št. 79/99, 127/00, 79/01) določb
zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94 in
56/98) in 16. člena statuta Občine Tišina (Uradni list RS, št.

23/99, 47/01) je Občinski svet občine Tišina na 35. seji
dne 26. 4. 2002 sprejel

O D L O K

o zaključnem računu proračuna Občine Tišina za leto 2001

1. člen

S tem odlokom se sprejme zaključni račun proračuna Občine Tišina za leto 2001.

2. člen

Doseženi prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki Občine Tišina po zaključnem računu za leto 2001 znašajo:

A) Bilanca prihodkov in odhodkov	SIT
I. Skupaj prihodki	385,754.965
II. Skupaj odhodki	371,966.758
III. Proračunski presežek oziroma primanjkljaj (I-II)	13,788.207
B) Račun finančnih terjatev in naložb	
IV. Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalnih deležev	3,251.550
V. Dana posojila in povečanje kapitalnih deležev	-
VI. Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalnih deležev (IV.-V.)	3,251.550
VII. Skupni presežek oziroma primanjkljaj (I+IV)-(II+V)	17,039.758
C) Račun financiranja	
VIII. Zadolževanje	-
IX. Odplačilo dolga	-
X. Neto zadolževanje (VIII-IX)	-
XI. Povečanje oziroma zmanjšanje sredstev na računih	17,039.758

Zaključni račun Občine Tišina vsebuje tudi izvirne prihodke in odhodke Krajevne skupnosti Gederovci in Krajevne skupnosti Tišina za leto 2001. Izvirni prihodki in odhodki krajevnih skupnosti znašajo v zaključnem računu občine 5,166.749,82 SIT.

Presežek prejemkov nad izdatki po zaključnem računu za leto 2001 se prenese v splošni sklad Občine Tišina.

3. člen

Sestavni del tega odloka so: analitični pregled bilance prihodkov in odhodkov, računa finančnih terjatev in naložb, računa financiranja in bilanca stanja, ter posebni del zaključnega računa proračuna s prikazom realizacije finančnih načrtov neposrednih proračunskih uporabnikov.

4. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 032-3/02

Tišina, dne 29. aprila 2002.

Župan
Občine Tišina
Alojz Flegar l. r.

2020. Sklep o uradnem elektronskem naslovu Občine Tišina

Na podlagi 30. člena statuta Občine Tišina (Uradni list RS, št. 23/99 in 47/01) in 5. člena uredbe o poslovanju organov javne uprave z dokumentarnim gradivom (Uradni list RS, št. 91/01) je župan sprejel

S K L E P
o uradnem elektronskem naslovu Občine Tišina**1. člen**

S tem sklepom se določi uradni elektronski naslov Občine Tišina.

Uradni elektronski naslov Občine Tišina se glasi: obci-na@tisina.si.

Sporočila, prejeta na zgoraj navedeni naslov se redno pregledujejo in sprejemajo v tajništvu Občine Tišina.

2. člen

Ta sklep začne veljati takoj in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 03101-6/02

Tišina, dne 30. aprila 2002.

Župan
Občine Tišina
Alojz Flegar l. r.

2021. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra

Na podlagi 5. člena zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97) in 16. člena statuta Občine Tišina (Uradni list RS, št. 23/99) je Občinski svet občine Tišina na 35. redni seji dne 26. 4. 2002 sprejel

S K L E P
o ukinitvi statusa javnega dobra**I**

Ukine se status javnega dobra na naslednjih zemljiščih: zemljiškoknjižni vložek št. 94 k.o. Borejci – ceste in pota

zemljiškoknjižni vložek št. 95 k.o. Borejci – vodovje
zemljiškoknjižni vložek št. 73 k.o. Gederovci – regionalne ceste

zemljiškoknjižni vložek št. 74 k.o. Gederovci – poti
zemljiškoknjižni vložek št. 11 k.o. Krajna – občinske ceste in poti

zemljiškoknjižni vložek št. 17 k.o. Krajna – vodovje
zemljiškoknjižni vložek št. 86 k.o. Murski Petrovci – regionalne ceste

zemljiškoknjižni vložek št. 174 k.o. Petanjci – vodovje
zemljiškoknjižni vložek št. 90 k.o. Rankovci – regionalne ceste

zemljiškoknjižni vložek št. 46 k.o. Rankovci – občinske ceste in poti

zemljiškoknjižni vložek št. 77 k.o. Sodišinci – regionalne ceste

zemljiškoknjižni vložek št. 75 k.o. Sodišinci – občinske ceste in poti

zemljiškoknjižni vložek št. 148 k.o. Tišina – regionalne ceste

zemljiškoknjižni vložek št. 147 k.o. Tišina – ceste in poti

zemljiškoknjižni vložek št. 159 k.o. Vanča vas – ceste in poti.

II

Nepremičnine iz I. točke tega sklepa prenehajo imeti značaj javnega dobra in postanejo last Občine Tišina.

III

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 032-4/02

Tišina, dne 30. aprila 2002.

Župan
Občine Tišina
Alojz Flegar l. r.

ZAVRČ**2022. Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Cirkulane – Zavrč**

Na podlagi 3. člena zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91), 40., 41. in 140. člena zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/96, 23/96 – popr. in 64/01), na podlagi 16. člena statuta Občine Gorišnica (Uradni list RS, št. 34/99) in na podlagi 15. člena statuta Občine Zavrč (Uradni list RS, št. 64/99) je Občinski svet občine Gorišnica na 24. seji dne 21. 2. 2002 in Občinski svet občine Zavrč na seji dne 1. 3. 2002 sprejel

O D L O K
o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Cirkulane – Zavrč**I. SPLOŠNA DOLOČILA****1. člen**

S tem odlokom Občina Gorišnica in Občina Zavrč (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelja) ustanavljata na področju vzgoje in izobraževanja javni vzgojno-izobraževalni zavod Osnovne šole Cirkulane- Zavrč (v nadaljevanju: zavod).

II. STATUSNE DOLOČBE**1. Ime, sedež in pravni status zavoda****2. člen**

Zavod posluje pod imenom: Osnovna šola Cirkulane - Zavrč p.o.

Sedež zavoda je: Cirkulane 57, 2282 Cirkulane

V sestavo zavoda sodi:

– osnovna šola Cirkulane,

- organizacijska enota vrtec Cirkulane,
- osnovna šola Zavrč,
- organizacijska enota vrtec Zavrč.

Zavod lahko po predhodnem soglasju z ustanovitelje-
ma predlaga razdružitve na dva samostojna zavoda Osnovne
šole Cirkulane in Osnovne šole Zavrč, če bi bile za to poda-
ne zakonske osnove oziroma, če bi bili za to podani zakon-
ski predlogi.

3. člen

Zavod je za svoje obveznosti odgovoren s sredstvi, ki
so v pravnem prometu.

Zavod je pravna oseba s popolno odgovornostjo in
odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem,
s katerim razpolaga.

4. člen

Zavod bo vpisan v sodni register pri pristojnem sodi-
šču.

5. člen

Zavod je pravna oseba s pravicami, obveznostmi in
odgovornostmi v poslovanju in v pravnem prometu, kot jih
določata zakon in ta odlok.

2. Pečat zavoda

6. člen

Zavod ima in uporablja pečat okrogle oblike, premera
35 mm, v katerem je v sredini grb Republike Slovenije, na
zunanjem obodu pa je izpisano: Osnovna šola Cirkulane-
Zavrč, p.o. in pod grbom Občini Gorišnica in Zavrč.

Zavod ima in uporablja tudi pečat okrogle oblike, pre-
mera 20 mm, z isto vsebino kot pečat premera 35 mm.

Pečat iz prvega odstavka tega člena uporablja zavod v
pravnem prometu za žigosanje vseh aktov, dokumentov in
dopisov, ki jih pošilja in izdaja organom, organizacijam, ob-
čanom, učencem in varovancem oziroma njihovim staršem.

Pečat iz drugega odstavka tega člena uporablja zavod
za žigosanje predvsem finančne in knjigovodske dokumen-
tacije.

7. člen

Število posameznih pečatov, njihovo uporabo, način
varovanja in uničevanja določi ravnatelj.

3. Zastopanje, predstavljanje in podpisovanje

8. člen

Zavod zastopa in predstavlja ravnatelj. Ravnatelj zastop-
a in predstavlja zavod brez omejitev.

Med začasno odsotnostjo nadomešča ravnatelja njegov
pomočnik ali delavec zavoda, ki ga za nadomeščanje poobla-
sti ravnatelj. Pomočnik ravnatelja ali pooblaščen delavec za-
voda ima v času nadomeščanja vsa pooblastila ravnatelja.

Ravnatelj lahko za zastopanje ali predstavljanje zavoda
v posameznih zadevah pooblasti druge osebe.

9. člen

Za zavod podpisujejo ravnatelj in delavci, ki so poobla-
ščeni za zastopanje, vsak v mejah pooblastil in poslov, ki jih
opravljajo.

V odnosih z Banko in Agencijo RS za plačilni promet
podpisujejo zavod ravnatelj, računovodja in podpisniki z de-
poniranimi podpisi pri Agenciji za plačilni promet, ki jih dolo-
či ravnatelj.

Ravnatelj z odločbo določi delavce zavoda, ki so poo-
blaščeni, da podpisujejo za zavod v odnosih, ki niso navede-
ni v tem odloku.

4. Območje zadovoljevanja vzgojno-izobraževalnih potreb

10. člen

Zavod s svojo dejavnostjo zadovoljuje potrebe po vzgo-
ji in izobraževanju otrok na območju Občine Gorišnica, in
sicer za naselja: Brezovec, Cirkulane, Dolane, Gradišča,
Gruškovec, Mali Okič, Medribnik, Meje, Paradiž, Pohorje,
Pristava, Slatina, Veliki Vrh in na območju Občine Zavrč za
naselja: Zavrč, Goričak, Drenovec, Turški vrh, Korenjak,
Hrastovec, Gorenjski vrh, Pestike in Belski vrh.

III. DEJAVNOSTI ZAVODA

11. člen

Dejavnosti zavoda po standardu klasifikacije dejavnosti
so:

- M/80.101 dejavnosti vrtcev in predšolsko izobraže-
vanje,
- M/80.102 osnovnošolsko splošno izobraževanje,
- M/80.4 izobraževanje odraslih,
- O/92.511 dejavnost knjižnic,
- O/92.61 obratovanje športnih objektov,
- O/70.20 oddajanje lastnih nepremičnin,
- H/55.51 storitve menz.

Dejavnost zavoda se šteje kot javna služba, katere izva-
janje je v javnem interesu.

12. člen

Zavod opravlja javno veljavni izobraževalni program, ki
je sprejet na način in po postopku določenem z zakonom.

13. člen

Zavod izvaja program devetrazredne osnovne šole in
opravlja vzgojno-izobraževalno dejavnost od 1. do 9. razre-
da osnovne šole. Zavod izdaja spričevala o uspehu in izo-
brazbi, ki štejejo kot javne listine. Zavod ne sme začeti
opravljati nove dejavnosti ali spremeniti pogojev za opravlja-
nje dejavnosti, dokler ustanovitelja s tem ne soglašata in
dokler pristojni organ ne izda odločbe, da so izpolnjeni
pogoji, predpisani za opravljanje dejavnosti glede tehnične
opremljenosti in varstva pri delu ter drugimi predpisanimi
pogoji.

Za nove dejavnosti ne štejejo druge dejavnosti, ki jih
opravlja zavod v manjšem obsegu, s katerimi dopolnjuje in
boljša ponudbo vzgojno-izobraževalnega dela ali s katerimi
prispeva k popolnejšemu izkoriščanju zmogljivosti, ki se upo-
rabljajo za opravljanje vpisanih registriranih dejavnosti.

14. člen

Zavod lahko sklepa pogodbe in opravlja druge javne
posle samo v okviru dejavnosti, ki je vpisano v sodni register.

IV. ORGANI ZAVODA

15. člen

Organi zavoda so:

- svet zavoda,
- ravnatelj,
- strokovni organi,

- svet staršev.

Zavod ima lahko tudi druge organe, katerih delovno področje, sestavo in način volitev oziroma imenovanje določa s pravili.

1. Svet zavoda

16. člen

Zavod upravlja svet zavoda, ki ga sestavljajo predstavniki ustanovitelja, predstavniki delavcev zavoda in predstavniki staršev.

Svet zavoda šteje trinajst članov, ki jih sestavljajo:

- štiri predstavniki ustanovitelja, in sicer:

dva predstavnika iz Občine Gorišnica

dva predstavnika iz Občine Zavrč

- pet predstavnikov delavcev zavoda,

- štiri predstavniki staršev, in sicer:

dva predstavnika iz Občine Gorišnica

dva predstavnika iz Občine Zavrč.

Predstavnike delavcev zavoda volijo delavci izmed strokovnih, upravno-administrativnih in tehničnih delavcev. Predstavnike zaposlenih izvolijo delavci zavoda, neposredno na tajnih volitvah po postopku in načinu, ki ga določajo zakon in pravila zavoda.

Predstavnike ustanovitelja imenujeta Občinski svet občine Gorišnica in Občinski svet občine Zavrč.

Predstavnike staršev izvolijo starši izmed članov sveta staršev.

Člani sveta izmed sebe na konstitutivni seji izvolijo predsednika in namestnika predsednika. Svet veljavno odloča na sejah z večino glasov svojih članov. Mandat članov traja štiri leta.

Za člane sveta zavoda je ista oseba lahko izvoljena le dvakrat zaporedoma.

Mandat predstavnikov staršev v svetu zavoda je povezan s statusom njihovih otrok v zavodu.

17. člen

Svet zavoda:

- imenuje in razrešuje ravnatelja s soglasjem ministra,
- sprejema program razvoja zavoda,
- sprejema letni delovni načrt in poročilo o njegovi uresničitvi,
- odloča o uvedbi nadstandardnih in drugih programov,
- obravnava poročilo o izobraževalni problematiki,
- odloča o pritožbah v zvezi s statusom učenca,
- odloča o pritožbah v zvezi s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi delavcev iz delovnega razmerja,
- odloča o pritožbah staršev v zvezi z vzgojnim in izobraževalnim delom v šoli,
- sprejema pravila in druge splošne akte zavoda, ki jih določa ta odlok ali drugi splošni akt zavoda,
- določa finančni načrt in sprejema zaključne in periodične obračune,
- predlaga ustanovitelju spremembo ali razširitev dejavnosti,
- daje ustanovitelju in ravnatelju zavoda predloge in mnenja o posameznih vprašanjih,
- razpisuje volitve predstavnikov delavcev v svet zavoda,
- razpisuje delovno mesto ravnatelja zavoda,
- sprejema program razreševanja presežnih delavcev,
- odloča o najemanju kreditov,
- imenuje predstavnike zavoda v drugih asociacijah,
- odloča o soglasju z ustanoviteljem o povezovanju v skupnost zavodov za opravljanje skupnih, administrativnih in računovodskih nalog in za opravljanje drugih skupnih del,

- opravlja druge z zakonom ter drugimi splošnimi akti zavoda določene naloge.

a) Volitve predstavnikov delavcev zavoda v svet zavoda

18. člen

Svet zavoda razpiše volitve predstavnikov delavcev v svet zavoda s sklepom največ 90 in najmanj 60 dni pred iztekom mandata svetu zavoda.

S sklepom o razpisu volitev mora biti določen dan volitev in število članov sveta, ki se volijo.

Sklep o razpisu volitev se mora javno objaviti v zavodu.

S sklepom o razpisu volitev se imenuje volilna komisija, ki jo sestavljajo predsednik, njegov namestnik in dva člana, ter njuna namestnika. Član volilne komisije oziroma njegov namestnik ne more biti kandidat za predstavnika delavcev v svetu in mora imeti aktivno volilno pravico. Volilna komisija se imenuje za dobo štirih let.

19. člen

Pravico predlagati kandidate za člane sveta zavoda imajo najmanj trije delavci zavoda z aktivno volilno pravico in reprezentativni sindikat.

Predlogi kandidatov za svet zavoda, ki se predložijo volilni komisiji najkasneje 21. dan, morajo biti pisni, s podpisom vseh predlagateljev in s priloženimi pisnimi soglasji h kandidaturi vseh predlaganih kandidatov. Kandidati za predstavnike delavcev v svetu zavoda morajo imeti pasivno volilno pravico.

20. člen

Glasovanje na volišču vodi volilna komisija. Volitve morajo biti organizirane tako, da je zagotovljena tajnost glasovanja. Volilna komisija lahko določi, da se za delavce zagotovi možnost predčasnih volitev.

Voli se z glasovnicami osebno. Vsak delavec ima en glas. Na glasovnici se navedejo imena kandidatov po abecednem redu priimkov z navedbo, koliko kandidatov se voli (izmed kandidatov strokovnih, upravno-administrativnih in tehničnih delavcev). Voli se tako, da se obkrožijo zaporedne številke pred imeni tistih kandidatov, za katere se želi glasovati.

Neizpolnjena glasovnica in glasovnica na kateri ni mogoče ugotoviti volje volilca sta neveljavni. Neveljavna je tudi glasovnica, če je volilec glasoval za več kandidatov kot jih je potrebno izvoliti.

Volitve so veljavne, če se jih udeležita več kot polovica delavcev sveta zavoda z aktivno volilno pravico.

21. člen

Izvoljenih je toliko kandidatov za člane sveta zavoda, kot je predstavnikov delavcev v svetu zavoda (izmed strokovnih, upravno-administrativnih in tehničnih delavcev), ki so dobili največje število glasov.

Če sta dva kandidata dobila enako število glasov, je izvoljen tisti, ki ima daljšo delovno dobo v zavodu.

O poteku volitev na voliščih se piše zapisnik, volilna komisija pa izdela poročilo o rezultatu volitev, ki ga objavi v roku 5 dni od dneva izvedbe glasovanja.

b) Odpoklic predstavnikov delavcev v svetu zavoda

22. člen

Postopek za odpoklic predstavnika delavcev v svetu zavoda se začne na podlagi pisne zahteve najmanj 10% delavcev z aktivno volilno pravico oziroma na zahtevo sindikata, če gre za člana, ki ga je kandidiral sindikat.

Zahtevi za odpoklic, ki jo predložijo delavci, morajo biti priloženi podpisi delavcev, ki predlagajo odpoklic.

Zahteva za odpoklic mora vsebovati razloge za odpoklic.

Zahteva se predloži volilni komisiji, ki preveri formulo pravilnosti zahteve, ne da bi presojala razloge za odpoklic.

Če volilna komisija ne zavrne zahtev za odpoklic, v 30 dneh razpiše glasovanje o odpoklicu predstavnika delavcev v svetu zavoda in določi dan glasovanja.

Predstavniki delavcev v svetu zavoda je odpoklican, če je za odpoklic glasovala večina delavcev, ki imajo aktivno volilno pravico, v času glasovanja o odpoklicu.

Za izvedbo glasovanja o odpoklicu predstavnika delavcev v svetu zavoda se smiselno uporabljajo določbe tega odloka in zakona o volitvah predstavnikov delavcev v svet zavoda.

23. člen

Za volitve in odpoklic predstavnikov delavcev v svet zavoda se, dokler ne bo sprejet zakon, ki bo urejal sodelovanje delavcev pri upravljanju zavoda, uporabljajo v zadevah, ki jih ureja ta odlok, določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev v upravljanju podjetij.

2. Ravnatelj

24. člen

Pedagoški vodja in poslovodni organ zavoda je ravnatelj.

Ravnatelj organizira in vodi delo in poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost zavoda. Ravnatelj opravlja naslednje naloge:

- organizira, načrtuje in vodi delo zavoda,
- pripravlja program razvoja zavoda,
- pripravlja predlog letnega delovnega načrta in odgovarja za njegovo izvedbo,
- pripravlja za uresničevanje pravic in dolžnosti učencev ter varovancev in drugih programih usposabljanja,
- vodi delo učiteljskega zbora,
- oblikuje predlog nadstandardnih programov,
- spodbuja strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev,
- organizira mentorstvo in pripravnike,
- prisostvuje pri vzgojno-izobraževalnem delu učiteljev, spremlja njihovo delo in jim svetuje,
- predlaga napredovanje strokovnih delavcev v nazive in odloča o napredovanju delavcev v plačilne razrede,
- spremlja delo svetovalne in strokovne službe,
- skrbi za sodelovanje zavoda s starši (roditeljski sestanki, govorilne ure in druge oblike sodelovanja),
- obvešča starše o delu zavoda in o spremembah pravic otrok in obveznosti učencev,
- odloča o vzgojnih ukrepih,
- določa sistemizacijo delovnih mest,
- odloča o sklepanju delovnih razmerij in o disciplinski odgovornosti delavcev,
- imenuje in razrešuje svojega pomočnika in vodjo organizacijske enote,
- skrbi za sodelovanje zavoda s šolsko zdravstveno službo in
- opravlja druge naloge v skladu z zakoni in drugimi predpisi.

25. člen

Za ravnatelja je lahko imenovan kdo ima najmanj visokošolsko izobrazbo ter izpolnjuje druge pogoje za učitelja ali svetovalnega delavca na šoli, na kateri bo opravljal funkcijo

ravnatelja, ima najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju ter ima naziv svetnik ali svetovalec oziroma najmanj pet let naziv mentor in opravljen ravnateljski izpit.

Za ravnatelja je lahko imenovani tudi kandidat, ki nima ravnateljskega izpita, mora pa si ga pridobiti najkasneje v enem letu po začetku mandata.

Če ravnatelj ne opravi ravnateljskega izpita v navedenem roku iz prejšnjega odstavka, mu preneha mandat po zakonu.

Ravnatelja imenuje ali razrešuje svet zavoda v soglasju z ministrstvom za šolstvo, znanost in šport.

Mandat ravnatelja traja pet let.

Svet zavoda si mora pred imenovanjem ali razrešitvijo ravnatelja pridobiti mnenje učiteljskega ali vzgojiteljskega zbora in mnenje ustanoviteljev.

Mnenje ni potrebno, če se ravnatelja razreši na njegov predlog.

Učiteljski in vzgojiteljski zbor o mnenju za imenovanje ravnatelja glasuje tajno.

Če učiteljski in vzgojiteljski zbor ali ustanovitelja ne podata mnenja v roku 20 dni od dneva, ko je bilo zanj zaproseno, lahko svet zavoda imenuje oziroma razreši ravnatelja brez tega mnenja.

26. člen

Če ravnatelju predčasno preneha mandat oziroma če nihče od prijavljenih kandidatov ni imenovan, svet zavoda imenuje vršilca dolžnosti ravnatelja izmed strokovnih delavcev zavoda oziroma izmed prijavljenih kandidatov, vendar največ za eno leto. Če v 60 dneh po prenehanju mandata ravnatelja svet zavoda ne imenuje niti ravnatelja niti vršilca dolžnosti ravnatelja, imenuje vršilca dolžnosti ravnatelja v naslednjih 8 dneh minister.

Pomočnik ravnatelja

27. člen

Zavod ima pomočnika ravnatelja. Za pomočnika ravnatelja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje za ravnatelja, razen šole za ravnatelja oziroma ravnateljskega izpita.

Pomočnika ravnatelja imenuje in razrešuje ravnatelj.

Ravnatelj mora pomočnika ravnatelja, ki ga razreši, seznaniti z razlogi za razrešitev. Pred razrešitvijo mora ravnatelj seznaniti z razlogi za razrešitev tudi učiteljski zbor.

Pomočnik ravnatelja opravlja naloge, ki mu jih določi ravnatelj in naloge, ki so opisane v aktu o sistemizaciji.

3. Strokovni organi

28. člen

Strokovni organi v zavodu so učiteljski in vzgojiteljski zbor, oddelčni učiteljski zbor, razrednik in strokovni aktiv.

29. člen

Učiteljski in vzgojiteljski zbor sestavljajo strokovni delavci zavoda.

Vzgojiteljski in učiteljski zbor:

- obravnava in odloča o strokovnih vprašanjih, povezanih z vzgojno-izobraževalnim delom,
- daje mnenje o letnem delovnem načrtu,
- predlaga uvedbo nadstandardnih in drugih programov ter dejavnosti,
- odloča o posodobitvah programov vzgoje in izobraževanja in njihovi izvedbi v skladu s predpisi,
- daje mnenje o predlogu za imenovanje ravnatelja in pomočnika ravnatelja,

- odloča o vzgojnih ukrepih,
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

30. člen

Oddelčni učiteljski zbor sestavljajo strokovni delavci, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno delo v posameznem oddelku.

Oddelčni učiteljski zbor:

- obravnava vzgojno-izobraževalno problematiko v oddelku,
- oblikuje program dela, z nadarjenimi učenci in tistimi, ki težje napredujejo,
- odloča o vzgojnih ukrepih in
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

Razrednik vodi delo oddelčnega učiteljskega zbora, analizira vzgojne in učne rezultate oddelka, skrbi za reševanje vzgojnih in učnih problemov posameznih učencev, sodeluje s starši in šolsko svetovalno službo, odloča o vzgojnih ukrepih ter opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

31. člen

Strokovne aktivne šole sestavljajo učitelji istega predmeta oziroma predmetnih področij.

Strokovni aktivni obravnavajo problematiko predmeta oziroma predmetnega področja, usklajujejo merila za ocenjevanje, dajejo učiteljskemu zboru predloge za izboljšanje vzgojno-izobraževalnega dela, obravnavajo pripombe staršev in učencev ter opravljajo druge strokovne naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

Strokovne aktivne v vrtcu sestavljajo vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev. Obravnavajo vzgojno delo, dajejo vzgojiteljskemu zboru predloge za izboljšanje vzgojnega dela, obravnavajo pripombe staršev ter opravljajo druge strokovne naloge, določene v letnem načrtu.

4. Svet staršev

32. člen

Za organizirano uresničevanje interesa staršev se v zavodu oblikuje svet staršev zavoda.

Svet staršev zavoda je sestavljen tako, da ima v njem vsak oddelk po enega predstavnika, ki ga starši izvolijo na roditeljskem sestanku oddelka.

Prvi sklic sveta staršev opravi ravnatelj.

Svet staršev:

- predlaga soglasje k predlogu ravnatelja o nadstandardnih storitvah,
- daje mnenje o predlogu programa razvoja zavoda in o letnem delovnem načrtu,
- razpravlja o poročilih ravnatelja, o vzgojno-izobraževalni problematiki,
- obravnava pritožbe staršev v zvezi z vzgojno-izobraževalnim delom,
- voli predstavnike staršev v svet zavoda in
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

5. Svetovalna služba

33. člen

Zavod organizira v skladu z normativi in standardi svetovalno službo, ki svetuje učencem in staršem ter sodeluje z učitelji in vodstvom pri načrtovanju, spremljanju in evalvaciji razvoja zavoda ter pri opravljanju vzgojno-izobraževalnega dela in poklicnem svetovanju.

Pri opravljanju poklicnega svetovanja se svetovalna služba povezuje z Republiškim zavodom za zaposlovanje.

6. Knjižnica

34. člen

Zavod ima knjižnico. Knjižnica izbira knjižnično gradivo, ga strokovno obdeluje, hrani, predstavlja in izposoja ter opravlja informacijsko-dokumentacijsko delo kot sestavina vzgojno-izobraževalnega dela v zavodu. Zavod ustanovi učbeniški sklad, čigar opravljanje določi minister. Za učence, ki zaradi socialnega položaja ne morejo plačati prispevka za izposajo učbenikov in učbeniškega sklada, zagotovi sredstva država v skladu z merili, ki jih določi minister.

V. ZAPOSLENI V ZAVODU

35. člen

Vzgojno-izobraževalno in drugo strokovno delo v zavodu opravljajo učitelji, svetovalni delavci, knjižničarji in drugi strokovni delavci, ki z njimi sodelujejo pri izvajanju strokovnih nalog, potrebnih za nemoteno delovanje zavoda (v nadaljevanju: strokovni delavci).

Strokovni delavci izvajajo vzgojno-izobraževalno in drugo strokovno delo v skladu z zakonom in pravnoveljavnimi programi tako, da zagotavlja objektivnost, kritičnost in pluralnost ter so pri tem strokovno avtonomni.

Strokovni delavci morajo obvladati slovenski knjižni jezik, imeti ustrezno izobrazbo, določeno z zakonom in drugimi predpisi, ter opravljen strokovni izpit v skladu z zakonom.

Znanje slovenskega knjižnega jezika se preverja pri strokovnem izpitu. Pri učiteljih, ki niso diplomirali na slovenskih univerzah, se znanje slovenskega knjižnega jezika preverja ob prvi namestitvi.

Smer strokovne izobrazbe za strokovne delavce, v primerih, ko to določa zakon, pa tudi stopnjo izobrazbe, določi minister, potem, ko si je pridobil mnenje pristojnega strokovnega sveta.

Strokovna, administrativna, tehnična in druga dela opravljajo delavci, določeni s sistemizacijo delovnih mest.

Delavci iz prejšnjega odstavka morajo imeti izobrazbo, določeno s sistemizacijo delovnih mest, obvladati morajo slovenski jezik.

36. člen

Delovna razmerja, udeležba delavcev pri upravljanju in uresničevanju sindikalnih pravic delavcev v zavodu, zavod uskladi v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo, ter z zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v svojem splošnem aktu.

Prosta delovna mesta strokovnih in drugih delavcev v zavodu se objavijo na podlagi sistemizacije delovnih mest.

Sistemizacijo delovnih mest določi na podlagi normativov in standardov ravnatelj v soglasju s šolsko upravo, na območju katere ima zavod sedež.

Zavod si mora pred prijavo prostega delovnega mesta pridobiti soglasje ministrstva.

VI. VIRI IN NAČIN PRIDOBIVANJA SREDSTEV ZA DELO ZAVODA

37. člen

Ustanovitelj in država zagotavljata pogoje za delo zavoda, s tem da Občina Gorišnica zagotavlja pogoje za delo za osnovno šolo in organizacijsko enoto vrtec v Cirkulanah in Občina Zavrč za osnovno šolo in organizacijsko enoto vrtec v Zavrču.

Zavod mora voditi ločeno za vsako enoto posebej splošne in fiksne stroške in stroške za tekoče vzdrževanje.

Ustanovitelja zagotavlja zavodu sredstva in premoženje, s katerim je zavod upravljal do uveljavitve tega odloka.

Zavod samostojno upravlja s sredstvi, ki so mu dana v posest (upravljanje), ne more pa s pravnimi posli odtujiti nepremičnine premoženja ali le-to obremeniti s stvarmi ali drugimi bremenami brez soglasja ustanoviteljev.

Za gospodarjenje z nepremičninami se lahko v občinah ustanovi premoženjski sklad, ki posluje v skladu z zakonom.

38. člen

Zavod pridobiva sredstva za delo iz javnih sredstev, sredstev ustanoviteljev, prispevkov učencev, sredstev od prodaje storitev in izdelkov ter iz donacij, prispevkov sponzorjev ter iz drugih virov.

Javni zavodi, ki izvajajo javnopravne programe, po katerih se pridobiva javnodelovna izobrazba, se ne smejo financirati iz sredstev političnih strank.

Presežek prihodkov nad odhodki, ki jih zavod pridobi s prodajo proizvodov oziroma storitev, ustvarjenih z opravljanjem vzgoje in izobraževanja oziroma z opravljanjem drugih dejavnosti v skladu s tem odlokom, se uporabljajo za plačila materialnih stroškov, investicijsko vzdrževanje in investicije, po predhodnem soglasju ustanoviteljev pa tudi za plače.

Merila za delitev presežka prihodkov nad odhodki v zavodu določi minister.

Primanjkljaj prihodkov, ki v zavodu nastane pri izvajanju medsebojno dogovorjenega programa iz osnovnih dejavnosti, upoštevajoč dogovorjena merila, kriterije ter normative in standarde, ki veljajo za področja dejavnosti zavoda, krijeta ustanovitelja oziroma država.

39. člen

Za nadstandardne storitve lahko zavod pridobiva sredstva tudi z dotacijami, sponzorstvom, prispevki staršev in drugimi viri, določenimi z zakonom.

Zavod lahko ustanovi šolski sklad, iz katerega se financirajo dejavnosti, ki niso sestavine izobraževalnega ali drugih programov usposabljanja oziroma se ne financirajo iz javnih sredstev, za nakup nadstandardne opreme, za zviševanje standarda pouka in drugih vsebin dejavnosti zavoda.

Sklad iz prejšnjega odstavka pridobiva sredstva iz prispevkov staršev, donacij, zapuščin in drugih virov.

Sklad upravlja upravni odbor, ki ima predsednika in šest članov, od katerih so najmanj trije predstavniki zavoda.

Upravni odbor imenuje svet staršev.

Predstavnike zavoda predlaga svet zavoda.

Za delovanje sklada lahko upravni odbor sprejme pravila.

VII. ODGOVORNOST USTANOVITELJA ZA OBVEZNOSTI ZAVODA

40. člen

Ustanovitelja odgovarjata za obveznosti zavoda omejeno subsidiarno do vrednosti sredstev, s katerimi upravlja zavod.

VIII. NADZOR

41. člen

Nadzor nad izvajanjem zakona, drugih predpisov in aktov, ki urejajo organizacije, financiranje, namensko pora-

bo sredstev in opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja v zavodu, izvaja šolska inšpekcija.

Nadzor nad zakonitostjo dela zavoda iz področij, ki niso navedena v prvem odstavku tega člena, izvajajo institucije družbenega razvoja, določene z zakonom.

42. člen

Porabo javnih sredstev v zavodu nadzoruje Računsko sodišče Republike Slovenije.

Gospodarjenje z nepremičninami v lasti ustanoviteljev nadzirata ustanovitelja ali upravni odbor sklada, če je ustanovljen premoženjski sklad, v katerega so vključene nepremičnine v upravljanju zavoda.

IX. SPLOŠNI AKTI ZAVODA

43. člen

Zavod lahko o zadevah, ki jih ne ureja ta odlok ter v drugih zadevah, ki jih je potrebno regulirati z interno normativo, uredi svojo notranjo organizacijo in delo s pravili.

Pravila sprejme svet zavoda.

Zavod ima lahko tudi druge splošne akte, s katerimi ureja druge zadeve, če tako določa zakon.

Pravila in splošni akti iz drugega odstavka tega člena ne smejo biti v neskladju s tem odlokom.

44. člen

Splošne akte zavoda sprejema svet zavoda ali ravnatelj.

Razmejitev pristojnosti pri sprejemanju splošnih aktov se določi s pravili.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

45. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Cirkulane, ki ga je sprejel Občinski svet občine Gorišnica na seji dne 6. 3. 1997, objavljen v Uradnem listu RS, št. 21/97.

46. člen

Ravnatelju preneha mandat z iztekom dobe, za katero je imenovan.

Po izteku mandata ravnatelja se opravi razpis prostega delovnega mesta na način in po postopku, določenim s tem odlokom.

Ne glede na določbo prvega odstavka 25. člena tega odloka je lahko ponovno imenovan za ravnatelja ravnatelj, ki je imel na dan 18. 8. 2001 višješolsko izobrazbo, ki si jo je pridobil po programih, sprejetih pred uveljavitvijo zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 67/93, 39/95, 18/98, 35/98 in 99/99) in ima 25 let delovne dobe ter je opravljal funkcijo ravnatelja najmanj dva mandata.

Ravnatelj, ki ne izpolnjuje zgoraj navedenih pogojev in je bil do 18. 8. 2001 imenovan za ravnatelja v skladu s 144. členom zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, je lahko ponovno imenovan za ravnatelja do 1. 9. 2003.

Pod pogoji iz prejšnjega odstavka je lahko za ravnatelja imenovan tudi sedanji vršilec dolžnosti ravnatelja, ki je začel opravljati funkcijo vršilca dolžnosti ravnatelja po 1. 9. leta 2000.

Kdor je imenovan za ravnatelja v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena, si mora pridobiti predpisano izobrazbo in naziv najkasneje do 1. septembra 2005 oziro-

ma mora najkasneje v enem letu po začetku mandata opraviti ravnateljski izpit.

Ravnatelju, ki obveznosti iz prejšnjega člena ne opravi v predpisanem roku, preneha mandat na podlagi samega zakona.

47. člen

Ravnatelj zavoda je dolžan poleg nalog za katere je pristojen po zakonu, opraviti vse potrebno, da zavod uskladi organizacijo dela ter oblikuje svet zavoda v skladu s tem odlokom.

48. člen

Ta odlok začne veljati, ko ga v enakem besedilu sprejmeta občinska sveta občin ustanoviteljic. Odlok se objavi v

Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati naslednji dan po objavi.

Št. 002-03-96/2002

Gorišnica, dne 21. februarja 2002.

Župan
Občine Gorišnica
Slavko Visenjak l. r.

Št. 032-01-1/2002

Zavrč, dne 1. marca 2002.

Župan
Občine Zavrč
Miran Vuk l. r.

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

2003. Zakon o poštinih storitvah (ZPSto-1)	4061
2004. Zakon o spremembah zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (ZPKEPS-A)	4071
2005. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili (ZZUZIS-A)	4072
2006. Zakon o delovnih razmerjih (ZDR)	4075
2007. Zakon o spremembi in dopolnitvah obrtnega zakona (ObrZ-B)	4105
2008. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah (ZUT-C)	4106

PREDSEDNIK REPUBLIKE

2009. Ukaz o imenovanju izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v Republiki Madžarski	4108
2010. Ukaz o odpoklicu izredne in pooblaščenega veleposlanice Republike Slovenije v Republiki Madžarski	4109

MINISTRSTVA

2011. Spremembe in dopolnitve seznama potrjenih domačih sort kmetijskih rastlin in tujih sort kmetijskih rastlin, za katere je bila dovoljena introdukcija v Republiki Sloveniji, ter udomačenih sort kmetijskih rastlin, za katere je dovoljen promet v Republiki Sloveniji	4109

2012. Pravilnik o toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah	4114
2013. Pravilnik o prezračevanju in klimatizaciji stavb	4139
2014. Pravilnik o monitoringu kemijskega stanja površinskih voda*	4162
2015. Pravilnik o imisijskem monitoringu podzemne vode*	4167

OBČINE

GROSUPLJE	
2016. Pravilnik o sofinanciranju izvajalcev letnega programa športa iz javnih sredstev na lokalni ravni v Občini Grosuplje	4175
LJUBLJANA	
2017. Odlok o ureditvenem načrtu za območje urejanja VM 3/1 – Pokopališče Vič in del območja urejanja VS 3/2-1 – Vič	4176
RAZKRİŽJE	
2018. Odlok o določitvi pomožnih objektov in drugih posegov v prostor na območju Občine Razkrižje	4182
TIŠINA	
2019. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Tišina za leto 2001	4184
2020. Sklep o uradnem elektronskem naslovu Občine Tišina	4185
2021. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra	4185
ZAVRČ	
2022. Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Cirkulane – Zavrč	4185

Izide 27. maja 2002

DELOVNA RAZMERJA

ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR)

z uvodnimi pojasnili Nataše Belopavlovič

Po sedmih letih priprav in usklajevanj med socialnimi partnerji je državni zbor 24. aprila 2002 sprejel zakon o delovnih razmerjih. Soavtorica zakonskega besedila je tudi državna sekretarka na ministrstvu za delo Nataša Belopavlovič. V uvodnih pojasnilih podrobno razlaga vsebino zakona in posebej opozarja na novosti na področju nove slovenske delovnopravne zakonodaje.

Po načelu vse o delovnih razmerjih v knjigi objavljamo tudi:

- Pogodbo o delu iz Obligacijskega zakonika
- Zakon o zaposlovanju in delu tujcev
- Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih
- Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (poglavji o zavarovanju za primer brezposelnosti in aktivni politiki zaposlovanja)

Cena:	broširane izdaje	3906 SIT z DDV	10583
	vezane izdaje	4774 SIT z DDV	10584

N A R O Č I L N I C A

Uradni list Republike Slovenije, Slovenska 9, 1000 Ljubljana
<http://www.uradni-list.si>

Naročite po faksu: **01/425 14 18**

S tem nepreklicno naročam

• DELOVNA RAZMERJA

– 10583	broširana izdaja	3906 SIT z DDV
– 10584	vezana izdaja	4774 SIT z DDV

Štev. izvodov

Štev. izvodov

Naročeno knjigo mi pošljite na naslov

Davčna številka naročnika

Davčni zavezanec ☐ DA ☐ NE

Firma – ime naročnika

Sektor – oddelek

Ulica in številka

Kraj

Datum

Podpis pooblaščen osebe

ISSN 1318-0576

Izdajatelj Služba Vlade RS za zakonodajo – Direktor dr. Matjaž Nahtigal – Založnik Uradni list RS d.o.o. – Direktorica in odgovorna urednica Erika Trojer – Priprava Uradni list RS d.o.o., Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Akontacija naročnine za leto 2002 je 22.000 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista RS je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 66.000 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet <http://www.uradni-list.si> – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si – Žiro račun 50100-601-273770